MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

5 Rezumat: **După ce dă foc podului din bărci şi bîrne, Gavril şi Ieronim pornesc spre Tîrgovişte. Una dintre iscoadele prinse, care atîrnă într-o plasă pescărească, se dovedeşte a fi copilul unui ţăran din satul Copăceni. Luat ostatec împreună cu alţi copii în urmă cu douăzeci şi doi de ani de către osmanliii Vizirului de Anatolia, Vale, feciorul lui Stroe din Copăceni îşi găseşte părintele orb. Totuşi acesta îl recunoaşte după un anume semn. La curtea din Tîrgovişte, domnul ţării îl ridică pe Gavril la rangul de căpitan de oaste.**

Scenariu de DUMITRU M. ION

Desene de LIANA şi VALENTIN TĂNASE

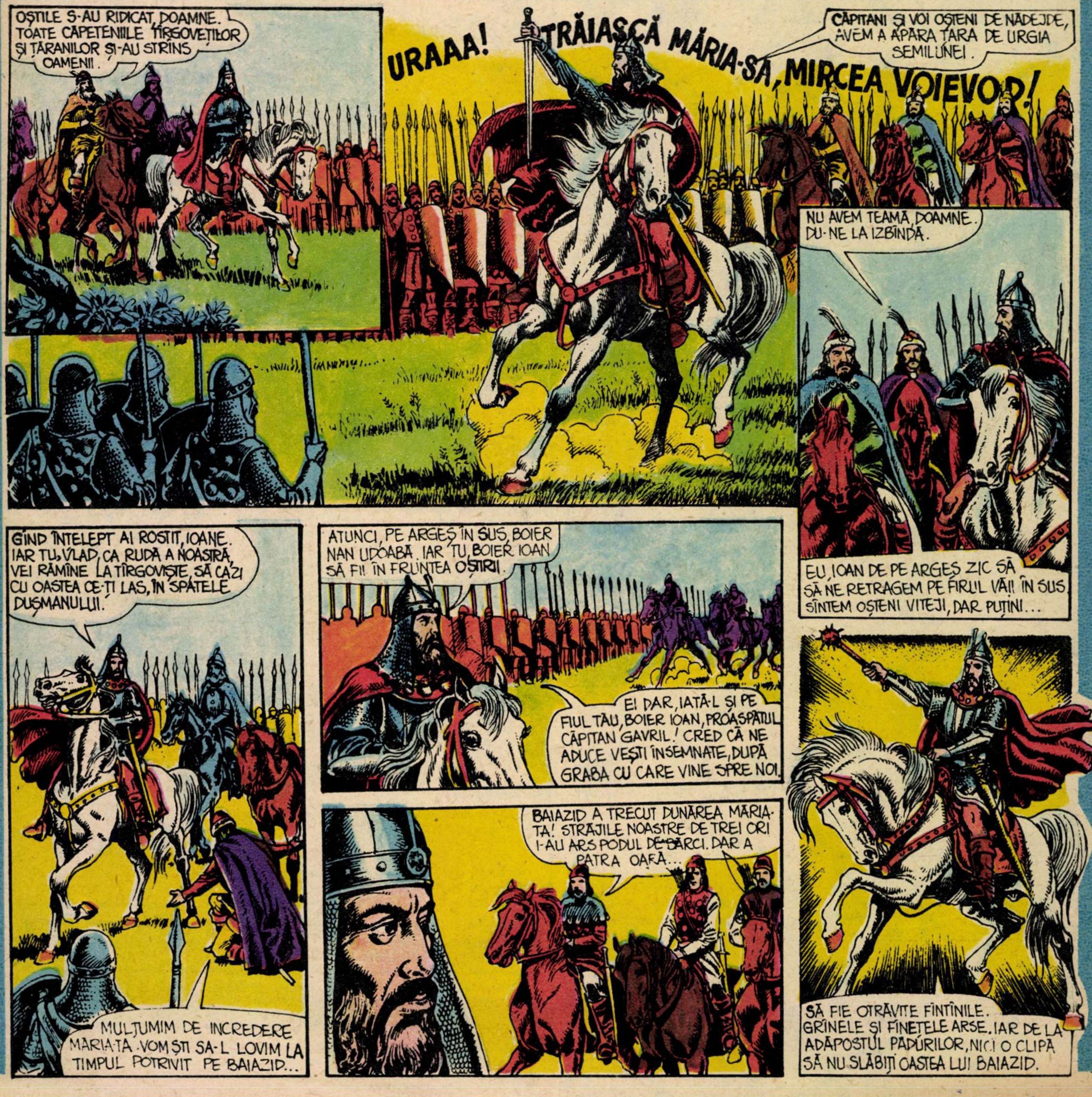
OȘTILE S-AU RIDICAT, DOAMNE. TOATE CĂPETENIILE TÎRGOVEȚILOR ȘI ȚĂRANILOR ȘI-AU STRÎNS OAMENII.
URAAA! TRĂIASCĂ MĂRIA-SA, MIRCEA VOIEVOD!
CĂPITANI ȘI VOI OȘTENI DE NĂDEJDE, AVEM A APĂRA ȚARA DE URGIA SEMILUNEI.
NU AVEM TEAMĂ, DOAMNE. DU-NE LA IZBÎNDĂ.
EU, IOAN DE PE ARGEȘ ZIC SĂ SĂ NE RETRAGEM PE FIRUL VĂII ÎN SUS. SÎNTEM OȘTENI VITEJI, DAR PUȚINI...
GÎND ÎNȚELEPT AI ROSTIT, IOANE. IAR TU, VLAD, CA RUDĂ A NOASTRĂ, VEI RĂMÎNE LA TÎRGOVIȘTE, SĂ CAZI CU OASTEA CE-ȚI LAS, ÎN SPATELE DUȘMANULUI.
MULȚUMIM DE ÎNCREDERE MĂRIA-TA. VOM ȘTI SĂ-L LOVIM LA TIMPUL POTRIVIT PE BAIAZID...
ATUNCI, PE ARGEȘ ÎN SUS, BOIER NAN UDOABĂ. IAR TU, BOIER IOAN SĂ FII ÎN FRUNTEA OȘTIRII.
EI DAR, IATĂ-L ȘI PE FIUL TĂU, BOIER IOAN, PROASPĂTUL CĂPITAN GAVRIL! CRED CĂ NE ADUCE VEȘTI ÎNSEMNATE, DUPĂ GRABA CU CARE VINE SPRE NOI.
BAIAZID A TRECUT DUNĂREA MĂRIA-TA! STRĂJILE NOASTRE DE TREI ORI I-AU ARS PODUL DE BĂRCI. DAR A PATRA OARĂ...
SĂ FIE OTRĂVITE FÎNTÎNILE. GRÎNELE ȘI FÎNEȚELE ARSE. IAR DE LA ADĂPOSTUL PĂDURILOR, NICI O CLIPĂ SĂ NU SLĂBIȚI OASTEA LUI BAIAZID.

9

15

Cutezătorii

JOI, 15 APRILIE 1982,
ANUL XVI (nr. 758)

REVISTA SAPTAMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NATIONAL AL ORGANIZATIEI PIONIERILOR

În acest număr:

- „Scrisori din vacanţă" (pag. 4—5)
- Să descoperim împreună... a 7-a artă (pag. 6—7)
- Traiectorii în cosmos (pag. 10—11)

CADRAN POLITIC

Sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, vineri, 9 aprilie a avut loc şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. În cadrul şedinţei au fost examinate modul de îndeplinire a planului pe trimestrul I 1982 şi măsurile necesare pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan pe trimestrul II şi recuperarea restanţelor. Comitetul Politic Executiv a constatat că, sub conducerea organelor şi organizaţiilor de partid, oamenii muncii din toate sectoarele economico-sociale desfăşoară o intensă activitate pentru înfăptuirea obiectivelor înscrise în planul pe anul 1982.

Joi, 8 aprilie, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a primit pe tovarăşul Leetoraj Chundramun, preşedintele Partidului Comunist din Mauritius. Oaspetele a arătat că îi revine sarcina deosebită, de mare onoare, de a înmîna, în numele partidului şi al întregului popor mauritian, conducătorului statului nostru Medalia „Campion al păcii mondiale al secolului XX", în semn de gratitudine, de înaltă recunoştinţă pentru eforturile pe care le depune permanent în favoarea păcii şi dezarmării, a colaborării şi cooperării între popoare, pentru devotamentul său faţă de cauza umanităţii şi civilizaţiei.

De asemenea, preşedintele Partidului Comunist din Mauritius a subliniat deosebita satisfacţie de a se reîntîlni cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de a vizita din nou România şi de a cunoaşte nemijlocit succesele remarcabile obţinute de poporul român sub conducerea P.C.R. în opera de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, s-a întîlnit în ziua de 10 aprilie cu tovarăşul Santiago Carillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, care, la invitaţia C.C. al P.C.R., se afla în ţara noastră într-o vizită prietenească.

Convorbirile s-au desfăşurat într-o atmosferă de caldă prietenie, tovărăşească, de înţelegere şi respect reciproc, caracteristică raporturilor dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Spania.

FRUMOASĂ

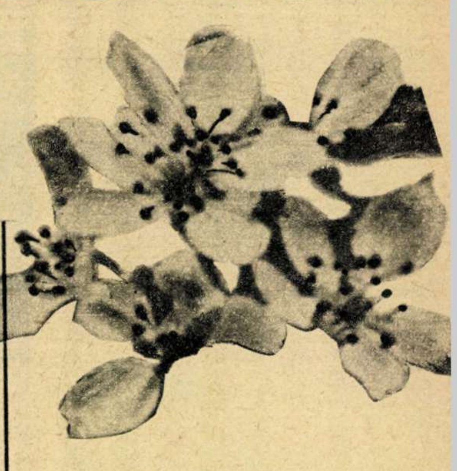

Partidului

Ca floarea soarelui,
În nemărginita mea dragoste
Pentru lumină, şi pace, şi joc,
Spre tine chipul mi-l întorc.

Ca firul ierbii,
Trupul şi inima-mi înalţ
Spre tîmpla ta căruntă,
Sorbindu-ţi forţa cu nesaţ.

Cu oamenii toţi, laolaltă,
Te urmez sfioasă şi-ncrezătoare,
Părinte drag şi călăuză a-noastră,
Dintotdeauna, spre soare.

Manuela Stoicescu
clasa a VIII-a C,
Liceul de filologie-istorie,
Oradea

Bucurie

Seara presară polenul de stele
Pe inima vie a apei, plîngînd...
Istorie, tu, a patriei mele
În ţarina ta vieţuieşti luminînd.

Lumina aceasta o am în privire
Şi-n sufletul meu românesc.
O sfinţesc cu flacăra vieţii
mele, iubire,
Şi ţara întreagă mi-o cînt
şi-o cinstesc.

Claudia Anca Nimigeanu
clasa a VII-a,
Şcoala generală nr. 5, Mediaş,
judeţul Sibiu

Gînd de copil

Sufletul mi-e plin de ţară
Şi de mamă mi-este plin,
Gîndul pentru pace urcă
În înaltul cer senin.

Sufletul mi-e plin de slove
Graiului din moşi-strămoşi
Curs prin basme şi legende
Limba Feţilor- Frumoşi.

Sufletul mi-e plin de seva
Unui timp înaripat
Ce-l străbate-n ritm cu ţara
Un copil cu gînd curat.

Corina Barbu
clasa a VI-a, Drăgăşani,
judeţul Vîlcea

Patriei

Eşti pîinea caldă
ce-o avem la masă
Şi apa dulce de izvor
Eşti ca o pasăre măiastră
În inimile tuturor.

Eşti graiul muncii şi-al iubirii
Eşti simţul omenesc cel mai înalt
Tu ai grijă de toţi copiii
Şi-nalţi mereu al tău stindard.

Székely Gabriela
clasa a V-a B,
Liceul de matematică-fizică,
Sf. Gheorghe

Primăvara

Ninge peste creştetele copiilor
Flori dalbe de cais,
Pe cer atîrnă ciorchinele stelelor,
Şi marea-i întîiul meu vis.

Ninge cu fluturi şi flori de cicoare,
În podul bunicului s-a luminat de ziuă,
Şi ţara se pregăteşte de sărbătoare.

Trandafirii-şi răsfiră în spaţii
Umeri de suliţi şi de-nflorire grei,
Peste cele patru zări veghează Carpaţii.

Ninge peste inimi curate
Zburînd, grăbiţi porumbei,
Oraşul se trezeşte sub stele-adunate
În lumina ochilor mei.

Cristina Dascălu
clasa a VI-a B,
Şcoala generală nr. 2, Tg. Neamţ

LA NOI, ÎN COMUNA HORGEŞTI

În comuna Horgeşti, pionierii au totdeauna în faţă exemplul grăitor al comuniştilor, al oamenilor muncii, al părinţilor lor. Oamenii din comuna mea au diferite meserii. Unii lucrează în construcţii, dar cei mai mulţi lucrează în zootehnie sau pe ogoare, la noi în sat.

În prima zi de vacanţă am vizitat un şantier din Bacău. Şantierul era în plină activitate, se construiau noi blocuri şi oamenii îmbrăcaţi în salopete ne-au primit bucuroşi. Erau oameni muncitori, veseli şi mîndri de meseria aleasă. Cînd am pătruns în interiorul şantierului, două macarale ridicau materialele necesare construcţiei pe schele unde le luau constructorii. Zidarii erau în plina activitate mai ales la unul dintre blocurile care se turnaseră din stîlpii şi pereţii de susţinere. Muncitorii îşi vedeau fiecare de lucrul lui. Pe chipurile lor arse de soare strălucea bucuria împlinirii. Macaralele urcau mereu materiale. Un coleg a întrebat pe unul dintre muncitori dacă este grea munca de zidar. Răspunsul a fost scurt şi demn: „Nu e grea dacă îţi cunoşti bine meseria". Am plecat de pe şantier cu sentimente de respect pentru acei oameni minunaţi care schimbă faţa oraşului.

La întoarcere am vizitat şi sectorul zootehnic al comunei Horgeşti. Aici se observă din prima clipă grija oamenilor pentru animale. Adăposturile sînt curate, îngrijite, adăpătorile au fost automatizate, iar animalele au hrană suficientă. Pentru a înlătura pericolul îmbolnăvirii animalelor, la intrare au fost puse filtre sanitare. Fiecare muncitor îşi îmbracă hainele de protecţie cînd pătrunde în fermă. Înăuntru sînt alei pentru trecerea îngrijitorilor şi a persoanelor care vizitează sectorul zootehnic.

Comuna Horgeşti înfloreşte pe zi ce trece. Oamenii şi pionierii plantează pomi pe marginea drumurilor, desfundă şanţurile, pavează străzile. Pînă în anul 1985 în comuna noastră vor fi construite două blocuri, se va asfalta şoseaua, se va amenaja un iaz cu peşti la capătul nordic al satului, iar în satul Răcătău, care aparţine comunei Horgeşti, se va construi o şcoală nouă. În prezent, în comună, sînt şapte şcoli. Trei numai în satul Horgeşti, unde sînt şi cursuri liceale. Comuna are brutărie, patru magazine, patru săli de cinematograf, trei dispensare, o moară, cinci săli pentru activităţi pionereşti, o sală de aşteptare a autobuzelor. Pentru copii a fost construit un parc mare, frumos amenajat cu scrîncioabe, un mic teatru de păpuşi organizat de pionieri, bănci, iar într-un colţ al parcului există un loc de joacă pentru copiii de la grădiniţă.

Şi noi, pionierii, contribuim la dezvoltarea comunei după posibilităţile noastre. Sîntem prezenţi la activităţile pionereşti de muncă patriotică pentru colectarea materialelor refolosibile. Acum, în vacanţă, participăm la activităţile de înfrumuseţare a şcolii. Aducem flori, lipim planşe, executăm desene pentru expoziţiile „Curcubeul culorilor" şi „Bucuria culorilor". Alţi pionieri lucrează pe terenurile cultivabile ale şcolii noastre pentru a obţine recolte mari. Avem în faţă exemplul celor mari, al părinţilor şi al tovarăşilor profesori, care ne îndrumă şi ne educă în spiritul muncii.

Carmen T. Mîciială
clasa a VII-a C,
comuna Horgeşti, judeţul Bacău

EȘTI, PATRIA MEA

Desen de [illegible] · VOLTINEȘTI

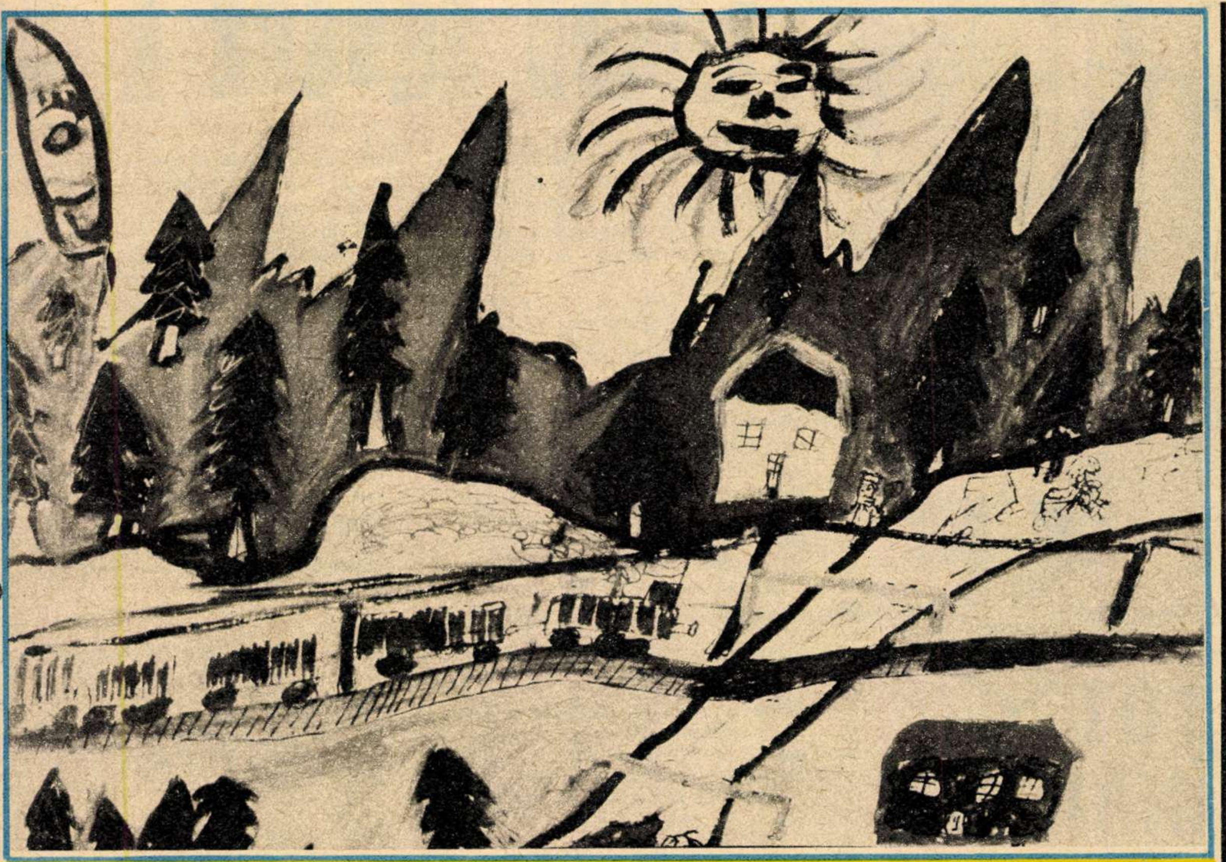

ÎN EXCURSIE

Era o dimineață frumoasă de primăvară. Soarele se ridicase încet pe boltă și își răspîndea generos razele în jur. Totul prevestea o vreme frumoasă, numai bună pentru o plimbare prin pădure acum, la începutul vacanței. Ideea mi s-a părut nemaipomenită. Fericită, m-am îndreptat spre locul întîlnirii cu prietenii de joacă.

– Ce ziceți? i-am întrebat. Mergem în pădure?

Ideea mea a fost primită cu strigăte de bucurie. Am plecat fără să fie nevoie de multe pregătiri. Eram șase: Adriana, Daniela, Mircea, Gabriel, Florin și eu. Am ajuns în pădure, fără să resimțim măcar un pic oboseala drumului. Aerul proaspăt ne înviorase parcă, iar cîntecul păsăretului ascuns în tufișuri ne însoțea pretutindeni. Daniela a propus să ne jucăm de-a prinselea.

Deodată, fugind și nefiind atent, Mircea se lovi de o creangă de copac, care îl răni la brațul drept. Mircea suporta durerea fără să se vaite. Ne-am apropiat cu toții către locul unde se afla el. Eram îngrijorați. Gabriel s-a repezit primul, credeam că vrea să-l ajute.

– Nesuferitule, din cauza ta am fost nevoiți să întrerupem jocul.

Mircea îl privea uimit. Noi, ceilalți, eram indignați de purtarea lui Gabriel. Am încercat nu numai să-l liniștim, ci să-l facem să-i ceară iertare lui Mircea. Dar Gabriel era prea mîndru. Așa că dintr-o întîmplare nedorită cei doi prieteni s-au îndepărtat unul de altul cu răceală. Am încercat în continuare să ne jucăm de-a v-ați-ascunselea. Dar ceva nu era în ordine. Jocul parcă nu mai avea haz. Mircea și Gabriel o apucară în direcții opuse. Dar în fața lor desișul se aglomera așa de mult, încît vrînd, nevrînd trebuiau să se întîlnească. Așa ar fi fost normal. Însă Gabriel, împins de mîndria care-l stăpînea, nu dorea acest lucru și a început să se cațere prin copaci spre a evita să-l întîlnească pe Mircea. Ajuns într-un copac de deasupra unei rîpe, piciorul îi alunecă și Gabriel rămase atîrnat doar în mîini. Înfricoșat, începu să strige după ajutor. Mircea alergă spre copacul în care rămase atîrnat Gabriel. Așa cum a putut, l-a prins de mîini și a vrut să-l ridice, dar brațul rănit nu-l mai asculta, nu mai avea putere în el. Alertați de strigătele de ajutor ale lui Gabriel, peste cîteva minute am ajuns și noi. Cu multă grijă am reușit să-i salvăm pe cei doi. Văzîndu-se din nou pe pămînt, Gabriel și-a cerut iertare pentru purtarea lui nesăbuită.

În curînd am plecat acasă, bucuroși că toată această poveste s-a sfîrșit cu bine.

Prietenul la nevoie se cunoaște.

Mihaela Radu
clasa a VI-a A,
Școala generală Teiuș,
județul Alba

Eroica '82

Păpușa

Odată, cînd amurgul se stingea în mireasma proaspătă de fîn, bunicul îmi arătase păpușa aceea. Părea a fi tare veche căci avea trupul de lut ars și smălțuit, era murdară și din frumusețea de odinioară îi rămăseseră doar ochii mari, limpezi și albaștri.

O pierduse un copil. Era război atunci. Îmi povestise bunicul cum fetița aceea pornise desculță, singură, doar cu păpușa ei de lut. În urma ei zările se zvîrcoleau sub explozii.

Apoi, am aflat că fetița a murit. Bunicul, soldat pe-atunci, o găsise într-un șanț, cu păpușa sub braț. Păstrase bucățica de lut și eu o țineam acum între palme cu grijă și parcă cu teamă. Parcă țineam în palme un porumbel cu aripa frîntă, un vis zdrobit, un basm sfîrșit prea devreme...

Acum e pace. Liniștit amurgul își tremură umbrele și limpede e mireasma florilor de salcîm. Vesele sînt jocurile copiilor și atîta candoare în ochii lor!...

Mi se umpluseră mîinile de plînsetul păpușii. Era în bucata de lut ceva care stăruia, care cerea dreptul la viață. Păpușa aceea ferecase în ea icoana unui copil îmbătrînit prea devreme.

Nu știu de ce, poate dintr-un instinct, am legănat păpușa, așa cum legănam cîndva și păpușile mele...

Zadarnic. Lutul căpătase un aspect matur. Doar ochii mai stăruiau. Albaștri, mari și limpezi, ca o lacrimă de copil...

Daniela Zeca
Școala generală nr. 2,
Boldești-Scăieni, Prahova

Versurile și reportajele publicate în aceste două pagini, sub semnăturile unor colegi de-ai voștri, fac parte dintre lucrările sosite la redacție în cadrul concursului nostru de poezie, proză, reportaj, desene și fotografii „EROICA '82".

Așteptăm să participați cu toții! Vă reamintim că, odată cu premiile, cei mai talentați pionieri autori vor fi invitați la vară în tabăra specială a corespondenților revistei noastre.

Trimițînd lucrările pe adresa revistei — București, Piața Scînteii nr. 1, redacția „Cutezătorii" — specificați pe plic „EROICA '82".

CEAUSESCU-PACE

scrisori d

- **Zile de tabără** primăvăratice îmbogățesc, pretutindeni, vacanța pionierească. În județul Bihor, 150 de pionieri și școlari participă la tabăra cu profil de biologie-geografie, deschisă la Baraju-Leșu; 150 de pionieri se află în tabăra de odihnă de la Stîna de Vale și alți copii conjudețeni își petrec zile de vacanță în tabăra cu profil de chimie, de la Moneasa.
- **Festivalul sportului pionieresc de primăvară,** ediția 1982, al pionierilor din județul Constanța, cuprinde pasionante întreceri sportive în toate unitățile. În Parcul pionierilor din Constanța, peste 1 000 de pionieri din județ se întrec în meciuri de volei, baschet, handbal, oină, la tetratlon, orientare turistică, înot.
- Aproximativ 15 000 de pionieri prezenți la cluburile de vacanță din județul Buzău participă la evocarea „525 de ani de la urcarea lui Ștefan cel Mare pe tronul Moldovei".
- În orașul Ocna Mureș, județul Alba, s-a desfășurat **„Carnavalul ghioceilor primăverii",** la care au participat copiii din toate unitățile pionierești ale orașului.
- **„Trenul vacanței"** s-a intitulat excursia făcută la București la care au participat 1 000 de pionieri din municipiul Constanța.
- La Întreprinderea „Carbosin", din localitatea Copșa Mică, județul Sibiu, pionierii au fost găzduiți cu o expoziție, intitulată **„Muncim și învățăm"**, cuprinzînd lucrări executate în atelierele și laboratoarele Casei pionierilor și șoimilor patriei.

„TOT ÎNAINTE!"

În întreaga țară, acțiunea se află în plină desfășurare

Am vrut să știm de ce pionierii pe care îi vedeți fotografiați alături de prietenii lor mai vîrstnici, muncitori fruntași la Întreprinderea de armături industriale din oțel, a orașului Strehaia, județul Mehedinți, au ales acest obiectiv industrial pentru vizitele lor, prevăzute în ordinul de acțiune al unității.

Întreprinderea vizitată reprezintă o înnoire valoroasă pe harta orașului, un nou impuls în conștiința locuitorilor de aici, bucuroși și mîndri de pașii lor înainte. Doritori să cunoască profund importanța acestei realizări în dezvoltarea județului lor, a țării, pionierii, care și-au înscris această vizită sub genericul „SÎNTEM URMAȘII UNUI POPOR EROIC," sînt dornici să cunoască eroismul cotidian al clasei muncitoare, să afle „cît valorează o zi de muncă", în înțelesul ei politic, potrivit setei lor de a-și însuși tainele meseriilor, spiritul patriotic, revoluționar.

Sub genericul ȘTAFETA GENERAȚIILOR, pionierii de la Școala generală nr. 9, din municipiul Drobeta-Turnu Severin, au hotărît să realizeze o pictură murală pe fațada clădirii școlii lor. Firește, este doar unul dintre obiectivele incluse în ordinul de acțiune, dar ne-am oprit la acesta, întrucît cercul de arte plastice „Ștefan Luchian", al școlii, și-a cîștigat notorietate și popularitate. În holul școlii am remarcat expoziția „Noi creștem odată cu țara", cuprinzînd colaje care sugerează lucrări în mozaic. Copiii au avut ideea de a fi ales cel mai reușit, după care, la scară mărită, să fie realizată pictura de pe fațada școlii. Pentru aceasta a fost invitat comandamentul unității să jurizeze lucrările de la expoziția amintită. Lucrarea preferată a fost susținută oral de către pioniera Mariana Picior, din clasa a VII-a B, în fața conducerii școlii. „Pledoaria" Marianei a convins, iar modelul a fost apreciat. Subiectul ales este dedicat unei teme majore: Pacea.

Împreună cu pionierii din grupul vocal-cameral de la Școala generală Comanda, și cu cei din formația de dans modern și de gimnastică ritmică de la casa pionierilor și șoimilor patriei din oraș, membrii formației folk ai Școlii generale Strehaia pregătesc un amplu spectacol artistic, sub genericul CINSTIM PATRIA, PARTIDUL ȘI POPORUL. Să „divulgăm" un secret din febra pregătirilor: pionierii din acest oraș au hotărît să înființeze și un taraf care să-și facă debutul cu acest prilej. În cronica acțiunii „Tot înainte", formațiile artistice ale Școlii generale Sibiciu, județul Buzău, au înscris noi ritmuri pionierești în Festivalul Național „Cîntarea României". Ele au prezentat, recent, un amplu spectacol literar-muzical-coregrafic, în sala Căminului cultural din localitate, pentru cooperatorii fruntași în campania agricolă de primăvară. De un frumos succes se bucură și ansamblurile artistice prahovene, care se prezintă cu spectacolele lor în fața muncitorilor de la Întreprinderea de postav din Azuga, Filatura din Urlați și la alte întreprinderi industriale de pe raza județului.

Actorii Școlii generale din Borsec (îi vedeți într-o clipă de răgaz) prezintă cu succes în această vacanță piesa „Albă ca Zăpada", după frații Grimm, atît „la sediu", cît și în turneu, în comunele din județ.

Albă ca Zăpada"! Cîtă fantezie!
Sub machiaj, pe scenă, nu le mai știi fața.
...Dar o altă piesă, a prieteniei,
Ei și-au scris-o singuri, pentru toată viața!

În fiecare primăvară, pionierii Școlii generale nr. 1 din Uricani-Hunedoara procedează așa cum vedeți în clișeul pe care ni l-au trimis.

Cu-asemenea-ngrijire și zor — de bună seamă,
Copacii mai degrabă vor înflori, și-n dar
pe fiecare frunză va fi o... telegramă
de mulțumire pentru atenții gospodari!

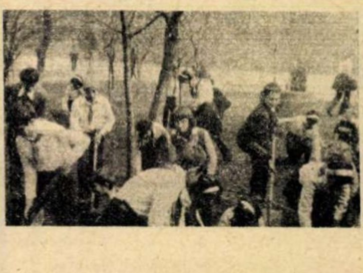

Pionierii clasei a 7-a, de la Școala generală Vața de Jos – Hunedoara își petrec cu plăcere o parte din timpul liber împreună cu șoimii patriei din localitate.

Ia să punem întrebare:
„Cine-i mic și cine-i mare?"
Mică e... fotografia,
Mare este... veselia!

Sportivii Școlii generale din comuna Pomi – Satu Mare sînt recunoscuți pentru punctualitatea la antrenament.

După cronometru, după calendar,
Fiecare-și știe rosturile sale.
De la Pomii — aceștia poți ajunge chiar
și-n livada de... recorduri mondiale!

SANDU ALEXANDRU

n vacanţă

Copiii satului — specialiştii de mîine ai rodniciei ogoarelor

La vremea cînd mă aflam printre eroii acestui reportaj, gospodarii locului trăiau febra aratului şi semănatului. Acolo aveam să întîlnim nişte prieteni „vechi" de-un an printre copiii Miroslavei. Căci ne poftiseră să-i cunoaştem neapărat şi la ei acasă, ca harnici fii ai satului, nu doar în ipostaza de artişti — cum îi aflasem astă vară în tabăra de la Ciric. Ne pomeniseră atunci şi despre apropiatul eveniment aniversar — din toamna anului 1981 — pentru care se pregătea întreaga suflare a comunei Miroslava. Căci această aşezare se bucură de o emoţionantă tradiţie, fiind locul unde de multe decenii feciorii ţăranilor din Miroslava, crescuţi în iubirea statornică pentru pămîntul strămoşesc al satului, au învăţat şi invaţă să-l facă a rodi după ştiinţa şi cu priceperea agricultorului luminat, a specialistului.

La Miroslava — 150 de ani de învăţămînt agricol românesc

Nuşa Bandac — ia te uită cît crescuse într-un an! — ne iese în întîmpinare şi ne invită numaidecît în clasa ei, a VIII-a. Dar, spre marea noastră surprindere, colegii ei erau cu toţii pregătiţi de drum!

— Potrivit obiceiurilor ospeţiei din şcoala şi din satul nostru, vrem să cunoaşteţi mai întîi locurile înscrise în cartea de vizită şi de onoare a Miroslavei — spuse Nuşa, risipindu-ne nedumerirea.

...Urcînd aleea străjuită de secularii stejari, gîndeam la acel dintîi elev care trecuse pragul vechii ctitorii de învăţămînt românesc — Institutul de Educaţie de la Miroslava, despre a cărui înfiinţare anunţa Gheorghe Asachi, în numărul din 24 septembrie 1831, al „Albinei româneşti". Acel „dintîi ajuns dintre şcolari" nu era altul decît tînărul Mihail Kogălniceanu. În 1919, în vechea clădire a fostului institut, avea să se deschidă Şcoala de agricultură de la Miroslava. Deşi numele şcolii s-a schimbat de mai multe ori în decursul atîtor zeci de ani, profilul ei a rămas acelaşi: **agricol.** Iar actualul liceu agroindustrial numără şi el o vîrstă de aproape un deceniu. Vechile săli de curs adăpostesc acum Muzeul agriculturii înfiinţat în toamna anului 1981, o impunătoare bibliotecă şi laboratorul fonetic pentru învăţarea limbilor străine. S-au înălţat alături, elegante, noile clădiri ale liceului, unde vin să înveţe peste 500 de elevi din toată Moldova şi chiar de pe meleagurile Maramureşului sau Banatului.

Vedem că pe prietenii noştri, pionierii, îi ispitesc grozav laboratoarele de patologie veterinară, zootehnie, mecanizare, agrotehnică, fizică, chimie, biologie — în care vor studia şi ei din anul viitor. Pentru practica productivă vor avea aici o livadă experimentală, dar şi-o seră, vie, solarii, un parc ce poate fi asemuit unei veritabile grădini botanice (cu peste 400 de specii de plante, arbuşti şi arbori ornamentali). Iată însă că liceenilor li se întîmplaseră un necaz: la crescătoria de porci nişte purcei proaspăt născuţi nu sînt acceptaţi de propria lor mamă. Deocamdată sînt hrăniţi ei cu biberonul, dar „şeful de fermă" (elevul de serviciu al microfermei) încearcă cu multă răbdare să o împace pe năzuroasa mamă.

Nu ne surprinde că pionierii au printre liceeni o sumedenie de prieteni. Şi nu tot aici — potrivit tradiţiei — invaţă şi fraţii şi surorile lor mai mari? Iată-i sfătuindu-se să înfiinţeze o brigadă artistică permanentă a căminului cultural din sat. „Avem şi o echipă de fotbal comună", ţine neapărat să ne „informeze" pionierul Gheorghiţă Chiornohac, care abia acum răsărise lîngă noi. Fiindcă între timp fusese să verifice dacă tractoarelor — pe care „obligatoriu", preciză el, invaţă să le conducă şi fetele — li se făcuse obişnuita revizie de primăvară.

Aflăm că Liceul agroindustrial „patronează" şcolile generale din întreaga comună Miroslava. Interlocutorul nostru, tovarăşul Gheorghe Matei, directorul liceului, ne relatează despre obiectivele economice agricole specifice comunei.

— Ne mîndrim, desigur, cu sectoare forte în comuna noastră, îndeosebi în pomicultură, silvicultură şi zootehnie şi chiar cu un titlu de Erou al Muncii Socialiste, obţinut de ferma „Avicola"-Uricani. Lor, însă, generaţiilor de pionieri şi elevi, beneficiari ai realizărilor şi împlinirilor noastre de azi, le vom încredinţa în curînd marile şantiere ale agriculturii moderne. Iar liceul nostru şi-a cucerit un real prestigiu şi prin pregătirea foarte temeinică de specialişti în zootehnie.

Bun venit, Mărţişor!

Nu înţelegeam de ce Petronel Chiriac e plin de neastîmpăr. De cînd tot stăm noi de vorbă, se făcuse pasămite „ora mesei" locatarelor... rumegătoare ale fermei zootehnice, unde lucrează tatăl său. Ori el trebuia să fie de mult acolo, să-l ajute la rosturile „furajării şi pregătirilor pentru mulsul mecanic". Îi e, precum se vede, familiar limbajul zootehnistului. Fiindcă el, mare iubitor al animalelor, se pregăteşte să devină zootehnist calificat şi să lucreze neapărat aici, la fermă, alături de tatăl său.

— N-aţi vrea să vedeţi ferma? veni el cu o iniţiativă care l-ar scoate din încurcătură.

Cum să nu primim invitaţia lui Petronel?

Ne întîmpină tovarăşul inginer Dumitru Bazon care, spre surpriza noastră, îi cunoaşte bine pe mulţi dintre copii, fiindcă ei vin deseori aici să-i ajute pe lucrătorii fermei. În vreme ce gazda noastră ne informa despre modernizările prevăzute pentru această fermă, care numără două decenii de existenţă şi multe medalii pentru rezultatele obţinute la producţia de lapte şi carne, se produse un eveniment care stîrni bucuria tuturor: veni pe lume un nou locatar al fermei!

— Bun venit, Mărţişor — îi urează copiii, ajutînd-o pe eleva Liliana Chimir, „locţiitorul" şefului de fermă să transporte voinicul viţeluş în „leagănul" din vreme rostuit.

„Şef de fermă"? Da, aflaţi că în această ipostază dau zilnic examenul de specializare şi competenţă toţi elevii claselor a XII-a de la Liceul agroindustrial. Examen pe care vor trebui să-l treacă cu brio — peste patru ani — şi Petronel Chiriac, şi Rozica Diaconu, şi Gheorghiţă Chiornohac şi toţi cei **36 de elevi** — dintre cei 41 ai clasei a VIII-a — care se pregătesc să urmeze cursurile acestui prestigios liceu agroindustrial. Dar iată şi un episod pe care, istorisindu-l, inginerul Bazon, gazda noastră, îl retrăieşte cu emoţie.

— Noi, cei dinspre Ţara de Sus, sîntem obişnuiţi cu iernile aspre. Însă în zilele de 10 şi 11 ianuarie a căzut la noi zăpadă aproape de 2 metri. Toţi cei 120 de lucrători ai fermei eram sechestraţi aici, conducta de apă plesnise sub îngheţ. Dar liceenii satului şi elevii mai mărişori de la Şcoala generală, în frunte cu inimosul nostru primar, tovarăşul Gheorghe Hanghiuc, au luat cu asalt troienele, croindu-şi drum spre noi cu tractoarele. Unii au ajutat la repararea conductei, alţii la deszăpezire şi la furajarea animalelor. Datorită lor nu s-a produs nici o pierdere în efectivul de animale al fermei şi, în scurt timp, ne-am putut relua activitatea în condiţii normale. A fost un examen aspru, aproape eroic, din care ucenicii noştri au învăţat că zootehnia nu are pauze, că aici, ca şi la furnale, avem „foc continuu"!

*

Fusese o dimineaţă cam înnegurată, dar uite că acum ieşiseră în pridvoarele cerului cîteva cutezătoare raze de soare.

— Cred că mîine o să putem ieşi la tăiatul şi curăţatul crengilor în livada şcolii — spuse Nuşa înviorată.

— Aveţi şi voi o livadă?

— Avem una, iar alta e în proiect. Va fi o microlivadă de culturi intensive — îmi explică ea ca un pomicultor cu veche experienţă. De fapt, în comuna noastră se află o staţiune de cercetări pomicole, unde lucrăm şi noi, pionierii. Specialiştii de acolo s-au oferit să ne dea tot materialul săditor şi ne-au promis că ne vor ajuta să înfiinţăm şi o căpşunărie...

— În aprilie vom merge şi la săditul puieţilor de pin la Pepiniera silvică Galata — reaminti Zefina Mereuţă.

Ileana Bandac, verişoara Nuşei, ţine să ne împărtăşească din experienţa dobîndită de ei — „în decursul anilor", lucrînd la această pepinieră:

— ...doi muncitori silvicultori pornesc înaintea noastră pregătind rigolele. Noi, fetele, îi urmăm, semănînd seminţele de pin. Apoi sosesc băieţii cu găleţile de nisip acoperind cu grijă seminţele. În iunie ne întoarcem să-i plivim. Cu multă atenţie, însă, căci sînt plăpînzi ca firul de mărar! La vremea verii cresc destul ca să-i putem scoate, sorta şi rîndui în braţe de cîte-o sută. Dar atunci trebuie să ne despărţim de ei, căci vor lua drumul marilor plantaţii.

Un întreg ritual — nu-i aşa? Fireşte, copiii satului cunosc de la părinţii lor aceste ritualuri ale muncii în rotirea anotimpurilor, de la ei au învăţat şi invaţă să iubească tradiţionala meserie de agricultor.

ILEANA PIŢA

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

O ZI ÎN „CETATEA” FILMULUI

1. Amza Pellea în rolul lui Mihai Viteazul.
2 Scenă din filmul „Mihai Viteazul”.
3 Imagine din "Dumbrava Minunată".
4 Scenă din filmul „Maria Mirabela”.
5 **Cu aparatul de filmat pe traveling.**
6 Filmare in decor natural — „Vlad Ţepeş”
7. Cadru din filmul **„Mama”** cu vestitul clovn Oleg Popov.

Dacă veţi parcurge drumul reporterului pentru a scrie aceste pagini poate că veţi reuşi, parţial, să vă apropiaţi de lumea fascinantă a celei de-a şaptea arte. Veţi înţelege cu cîtă muncă, oboseală, talent şi imaginaţie se face un film.

Am cunoscut în aceste zile un număr considerabil de actori, scenarişti, regizori, operatori, operatori de sunet, monteze — şi aceste profesiuni sînt doar cîteva din cele 100 cîte se consideră că se întîlnesc la realizarea unui film. Ecranul ne atrage pe toţi, indiferent de vîrstă, dar pasiunea şi dragostea pentru film începe, desigur, din copilărie. Vîrsta copilăriei, timp al descoperirilor, al cuceririlor în domeniile diverse ale cunoaşterii — faţă de ea reporterul şi-a luat datoria în serios căutînd, telefonînd, citind, întrebînd ce, cînd, unde, cum, cu cine etc...

Am pătruns pentru prima dată cu voi şi pentru voi la „Studiourile cinematografice din Buftea”. Nu, nu m-am oprit în „satul western”, unde voi aţi vrea, probabil, să rămîneţi măcar cîteva ore; nici la cetatea medievală; nici măcar pe platourile cu decoruri din „Wilhelm Cuceritorul” sau din „Întîlnirea” lui Sergiu Nicolaescu... Ajutată de dispeceratul de programare, mă avînt spre locurile unde voi întîlni oameni, filme în masa de montaj, în proiecţie... Iată, la cabinele de post-sincron revăd secvenţe din... **Fram,** al Elisabetei Bostan — este serialul TV în opt episoade la care operatorul de sunet Anuşavan Salamanian lucrează cadru cu cadru, post-sincronul... banda de sunet... La revedere, pe curînd, Fram... Să deschidem uşa cabinei 13, în care regizorul Iulian Mihu, împreună cu monteza Elena Paşca montează ce s-a filmat pînă acum din filmul de capă şi spadă **Comoara** — un film cu Gh. Cozorici, Julieta Szönyi, Jean Lorin Florescu, Andrei Finţi, Mihai Berechet, Valeriu Paraschiv şi o grupă de cascadori extraordinari, condusă de Adrian Ştefănescu. Nu, acesta nu e un film propriu-zis istoric, şi nu neapărat un film pentru copii, dar este şi pentru copii.

Aflu că echipa regizorului Stere Gulea se află la Cîmpulung Muscel, unde transpune în imagini scenariul **Ochi de urs,** după Mihail Sadoveanu. Pentru a răspunde pasiunii voastre pentru filmele istorice, filme de mare montare, cu actori îndrăgiţi, optez pentru o:.... întîlnire cu Mihai Viteazul. Premiul ACIN (1971); Premiul UNIATEC, pentru tehnică cinematografică, Moscova 1971. În unsprezece ani, din 1971 pînă azi, 11 milioane de spectatori au vizionat filmul **Mihai Viteazul** (scenariul Titus Popovici; regia artistică Sergiu Nicolaescu; protagonist Amza Pellea).

Între două repetiţii, reuşesc să vorbesc la telefon cu Amza Pellea; după ultima din ele, tîrziu, noaptea, Amza Pellea este dispus să ne acorde un interviu, ca şi cum ziua lungă, începută de la 4 dimineaţa, nu ar fi scris pe figura acestui actor oboseala firească. Noi dorim să cunoaştem pe Amza Pellea, cel care a interpretat pe Mihai Viteazul.

— Aşadar, cu ce sentimente v-aţi apropiat de acest rol, Amza Pellea?

— Am considerat întotdeauna că a fost un mare noroc, o mare cinste că am avut şansa să interpretez acest rol, din mai multe puncte de vedere: o dată pentru că Mihai Viteazul este una dintre cele mai luminoase figuri ale istoriei noastre — este o flacără care a concretizat visul de veacuri al unei naţiuni — Unirea Ţărilor Române; al doilea motiv este că din punct de vedere al condiţiilor în care a trăit, e una dintre cele mai complexe şi mai fascinante figuri ale istoriei noastre; al treilea punct de vedere, dramaturgic — aşa cum a fost surprins de Titus Popovici, este unul dintre rolurile cele mai izbutite, mai întregi, mai complexe.

— Cu ce probleme v-aţi confruntat în realizarea acestui rol?

— Marea problemă pe care am avut-o de rezolvat a fost că trebuie să întruchipez această personalitate atît de iubită de toţi românii în aşa fel încît să creez un personaj care să corespundă imaginii pe care fiecare spectator o păstrează în colţul cel mai cald al inimii. Important era să intuiesc care sînt trăsăturile cele mai caracteristice ale acestei personalităţi pentru ca să nu dezamăgesc milioanele de spectatori. După multe frămîntări şi nopţi nedormite, am optat pentru trăsătura care mi s-a părut mie esenţială — şi anume că acest personaj trebuie **să ardă** ca o flacără, în virtutea unui singur ţel, căruia i se subordonează totul: **Unirea Ţărilor Române.** Şi totul se subordonează acestui ideal în film. Măsura în care am reuşit să realizez acest lucru o pot da numai spectatorii.

— Cum vedeţi ce s-a realizat din epopeea naţională? Ce ne va oferi cinematografia românească în următorii ani?

— Există filme valoroase, cum sînt **Dacii, Tudor, Vlad Ţepeş,** dar am impresia că mai sînt multe de făcut. Şi am şi un regret, acela, că nu s-a continuat această frescă cum începuse iniţial — cu rigoare, cronologic. Cred că sîntem datori să înfăţişăm trecutul istoric al acestui neam mai ales generaţiilor tinere de spectatori. Avem un trecut cu care ne mîndrim, care ne întăreşte voinţa, încrederea în noi, convingerea că avem ceva de spus lumii. În istoria noastră există în embrion „scenarii” uluitor de interesante. Sînt convins că vor apărea aceşti scenarişti pe măsura acestor teme interesante, cu concluzii pentru generaţiile viitoare.

— Ce părere aveţi despre cel mai tînăr public — copiii?

— Sincer vorbind: îl consider publicul de teatru şi film cel mai bun. Nu are reticenţe, este dispus să creadă pînă la identificare, pînă la transfer în realitate. Consider că omul rămîne om de calitate toată viaţa atîta timp cît reuşeşte să păstreze ceva din copilărie.

*

Mă îndrept, prin labirintul studiourilor şi cabinelor din Buftea către o anumită cabină, cabina 12, unde are loc o aniversare.

Omuleţul lui Gopo împlineşte... 25 de ani!

Da, nu e nici o greşeală: din 1957, cînd „omuleţul” animat de Ion Popescu Gopo primea la Cannes „Marele Premiu”, au trecut 25 de ani. Îl revedem la masa de montaj, întorcîndu-se de pe o planetă necunoscută unde... trebuie să descopere ceva nou, imediat!... E un film de lung metraj, (deci un film neobişnuit) care se va numi **Homo sapiens.** Dar regizorul Ion Popescu Gopo, care ne spune că pentru el cea mai frumoasă meserie din lume este aceea de desenator, de animator, s-a gîndit ca aniversarea „Omuleţului” să nu treacă neobservată. Şi iată-l combinînd, ca într-un „Combino” sau „Domino”, secvenţe din „Scurtă istorie”, din „7 arte”, „Ecce homo”, secvenţe noi. Va colabora personajul acesta atît de independent cu creatorul său? Acest film de montaj se va „ţine pe picioare”, se va „lega”? Acesta este cel mai frumos moment — al montajului, cînd totul depinde de cîteva fotograme în plus sau în minus, cînd tot timpul te gîndeşti cum îl va vedea spectatorul. Şi cu acest film mai este ceva: pelicula este filmată timp de 25 de ani — vîrsta eroului — va trebui un anumit proces de laborator foarte complicat pentru a egaliza imaginea şi nici asta nu s-a mai făcut. Ce ne va mai dărui Ion Popescu Gopo după luna iunie, cînd va termina filmul Homo sapiens? Tot un lung metraj, o coproducţie cu studiourile din Moscova după „Ivan Turbincă” al lui Ion Creangă (n-aţi uitat filmele artistice semnate de Gopo în ultimii ani, tot după Creangă!

— „Aţi numărat cîte desene aţi făcut pînă acum cu „Omuleţul”?

— „Nu, dar cred că ar fi posibil. Dacă i-am aşeza din Piaţa Victoriei, omuleţii mei ar putea merge pînă la magazinul Unirea, poate chiar pe Magistrală...”

Către aceste locuri din Bucureşti, spre strada Antim, am plecat şi eu într-una din zilele începutului de martie, pentru a-l cunoaşte pe Darie, eroul lui Zaharia Stancu din romanul „Pădurea nebună”, o zi de filmare grea pentru echipa regizorului Nicolae Corjos, dar pentru noi înseamnă tot o descoperire.

2

3

4

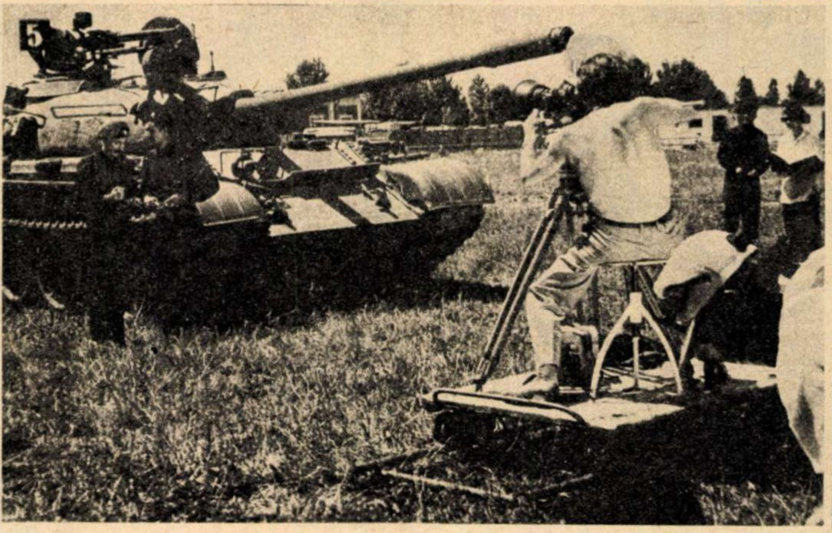
5

6

7

„Darie, la cadru!”

Multă lume pe strada Antim, în faţa clădirii unui liceu care păstrează ambianţa de la începutul secolului (în jur se demolează, peste puţin timp probabil că nu vom mai recunoaşte acest colţ din Bucureşti). Chiar şi eu mă simt introdusă în acest cadru de epocă şi nu mă mir de trăsură, de costume, de multe aparate. Se filmează aici scena din curtea liceului, în care Darie, ca şi alţi tineri din acele timpuri de după război, susţinuse un examen greu, din care ieşise victorios pentru a intra, la 19 ani, în clasa întîi normală. Directoarea filmului, Sanda Mănescu, ne atrage atenţia asupra modului cum realizatorii filmului se străduiesc să surprindă dezvoltarea personajului Darie. Apare şi Darie, adică actorul Florin Zamfirescu, care ne mărturiseşte că acest rol i se pare foarte frumos, căci ţine de o anumită vîrstă. Dar să ne grăbim, regizorul strigă „Darie, în cadru!” şi noi îi dorim succes în confruntările lui Darie, din secvenţele nr. 9—14...

Operatorul-şef al filmului, Vivi Drăgan, este ochiul din spatele aparatului de filmat. El ne spune că după actori şi... cai, pentru copii, la locul de filmare cel mai fascinant personaj este operatorul care nu se vede în film — el este însă în fiecare imagine. Operatorul are tot felul de aparate, de exponometre, de luminiţe, se plimbă pe cărucioare, macarale, elicoptere, travelinguri... Acesta este cel de-al 12-lea film al lui Vivi Drăgan. Se aud chemările regizorului, ale regizorului secund: „Gata toată lumea! Porneşte figuraţia! Porneşte trăsura! Darie, intră şi tu! Unde e mingea?... Mingea!”

Reţin părerea regizorului Nicolae Corjos despre acest film, a treia ecranizare după Zaharia Stancu: „Va fi un film frumos, de formare a unei personalităţi, care, descoperindu-se pe sine, descoperă totodată lumea...” Iată cum, de multe ori, în acest reportaj despre lumea filmului, ne-am întîlnit cu literatura, cu raportul dintre scriitori şi film. Care ar fi părerea unui realizator de filme pentru copii în această discuţie? Aşa am cunoscut-o pe...

Scenarista Vasilica Istrate, o „mamă bună” a filmului românesc pentru copii.

„Eu cred că marea literatură este o sursă de inspiraţie foarte importantă pentru filmele pentru copii. Nu întîmplător în filmele pe care le-am semnat am pornit de la premise literare cunoscute. Am făcut cîndva un exerciţiu cu copiii care-mi stau în preajmă, care-mi sînt apropiaţi, de **repovestire** a lucrărilor pe care ei le citesc la şcoală — a literaturii cu caracter didactic. Şi marea mea surpriză a fost că fiecare povesteşte altfel conţinutul operelor cunoscute. Asta mi-a dat şi libertatea de a mă detaşa de opera de la care am pornit într-un scenariu — şi cu toate astea, toată lumea a recunoscut în scenariile mele operele primordiale”...

Scenarista Vasilica Istrate ştie să-şi pună în valoare un dar înnăscut, acela de a povesti captivant totul, chiar şi o întîmplare banală trăită în ziua respectivă. Poate că acest har i-a adus şi succesul la filmele pe care le-a semnat alături de Elisabeta Bostan din 1963 (**Amintiri din copilărie,** după Ion Creangă), şi pînă în anul 1981 (**Saltimbancii** după „Fram, ursul polar”, de Cezar Petrescu). Vă amintiţi, desigur, fraţii lui Nică, Năicii din filmele realizate după **Amintiri**... apoi **Tinereţe fără bătrîneţe** (1968) după Petre Ispirescu, **Veronica** (1973) şi **Veronica se intoarce.** Discutînd cu scenarista Vasilica Istrate m-am gîndit să vă reţin atenţia cu fragmentul despre geneza unui scenariu — pentru că scenariul este nucleul generator al filmului. „Copiii trebuie să ştie că scenariul este un film **văzut** anterior cu ochii minţii, cu ochii imaginaţiei, de cel care îl scrie, îl imaginează. La baza fiecărui scenariu trebuie să stea **o idee** — o idee originală, cu valoare de invenţie, cu valoare de descoperire. Ideea — acel nucleu de originalitate, fără de care multe filme seamănă între ele...”

Dicţionarul rubricii

Post-sincronizare = Înregistrare în studio a dialogurilor, muzicii şi zgomotelor unui film, în funcţie de ritmul imaginilor înregistrate pe peliculă.

Traveling = Mişcare, deplasare a aparatului de filmat.

Cadru = Spaţiu în limitele căruia e cuprinsă o imagine pe o peliculă cinematografică.

Montaj = Operaţia finală a realizării unui film, prin care se stabilesc ordinea şi lungimea definitivă a secvenţelor, filmate în diferite locuri şi momente.

Am rememorat împreună prima experienţă cu filmul **Amintiri din copilărie** la care debutantele Elisabeta Bostan şi Vasilica Istrate au început să lucreze în anul 1963. Pornind de la ideea refacerii drumurilor lui Creangă, autoarele au parcurs, cu rucsacul în spate, etapă cu etapă — Iaşi, Tîrgu-Neamţ, Humuleşti, Ţicău, toate satele, poienile, locurile de joacă, ajutate de localnici şi mai ales de copiii din Humuleşti. Locurile acelea s-au schimbat imens în ultimii 20 de ani, de aceea poate puterea de evocare a filmului şi valoarea lui de „document” au crescut odată cu anii. Pentru că, într-adevăr, filmul se bucură acum de un succes mai mare decît a avut la premieră (l-aţi văzut şi voi, dragi copii, reprogramat săptămînile trecute la televiziune). Valoarea estetică a filmului este dată de autenticitatea lui şi de actorul care l-a interpretat pe Creangă — scriitorul: Ştefan Ciubotăraşu, intrat în „fondul de aur” al culturii româneşti. Aţi ascultat însă şi coloana sonoră a filmului? Ei bine, trebuie să ştiţi că pentru a o realiza, compozitorul Valentin Gheorghiu a studiat în întregime muzica moldovenească a „epocii Creangă.” Încă un element asupra căruia Vasilica Istrate stăruie, socotindu-l esenţial: cunoaşterea şi valorificarea plasticităţii peisajului românesc. Un exemplu: alegerea teiului cu pupăza. Deşi locuitorii din Humuleşti indicau un anumit tei, autoarele filmului au căutat teiul care să evoce pe cel descris de Creangă, cu puterea amintirii care combină elemente disparate.

Întîmplările de neuitat de la aceste filmări? Fiecare episod a avut o poveste, o peripeţie. Ce copil poate să-şi imagineze că echipa întreagă a legat cu aţă cireaşă de cireaşă în pom pentru că trecuse vremea cireşelor? Iar cu pupăza din tei o întîmplare cu mai multe pupeze, care au dispărut din toţi teii din jur, răpite pentru filmări de către copiii-colaboratori, care au păţit ca şi Nică: şi-au atras mînia humuleştenilor, ca şi acum 100 de ani! Dar ce era să facă echipa de filmare? Era un rol dificil, care solicita mai multe „interprete”. Dacă una zbura, cît timp ar fi trebuit pentru găsirea ei? Aşa că...

De ce este acest film un punct de referinţă pentru cinematografia noastră, resimţit astfel şi de cei mai tineri spectatori, copiii? „Poate şi pentru faptul că este o mare operă de limbă românească, pentru că trebuie să le dăruim copiilor astfel de opere care să le cultive gustul pentru frumuseţea limbii române. Din peisaj, din limbă, din autenticitatea obiceiurilor se recompune specificul fiinţei noastre naţionale pe ecran — asta a şi făcut ca filmul **Amintiri din copilărie** să fie recunoscut la diferite festivaluri internaţionale drept profund şi autentic românesc”.

Şi, pentru că reportajul nostru introduce în arta filmului pe cei mai tineri spectatori, am întrebat-o pe Vasilica Istrate dacă îi simte aproape atunci cînd scrie un scenariu. „Nici nu s-ar putea altfel, pentru că eu cred că atunci cînd ne adresăm copiilor, trebuie să avem capacitatea de a studia creaţia copiilor. Cred că **arta pentru copii porneşte de la a învăţa de la copii — imaginaţia, curajul, inspiraţia, îndrăzneala de a pune deschis toate întrebările. Dacă filmele noastre ar avea numai un procent din îndrăzneala copiilor...”**

GEORGETA ADAM

UN FIU, UN TATĂ, UN BUNIC

SCHIȚĂ DE Mihai Stoian

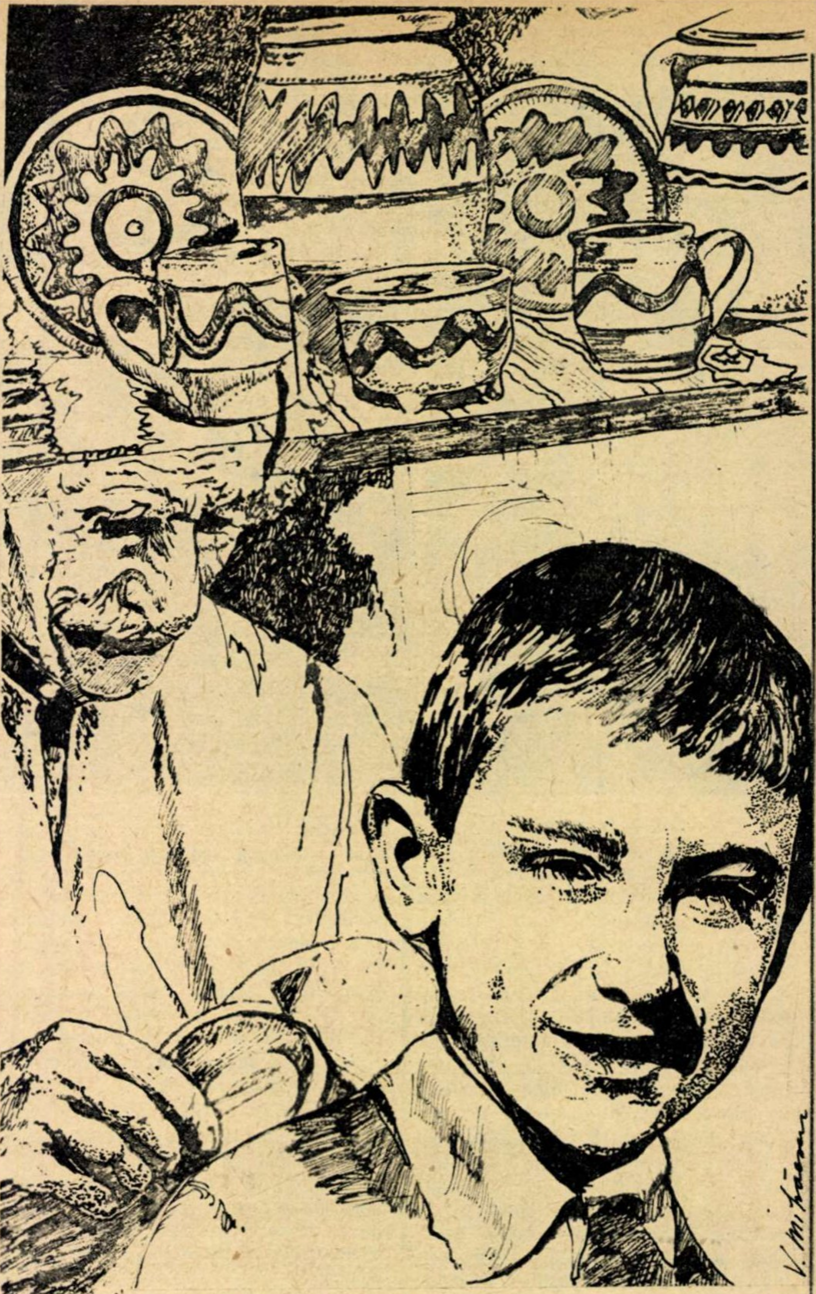

A cui a fost ideea? Cine mai știe... Totul a început într-o zi, după ore:

– Ne întîlnim duminică și mergem la muzeu.

Acolo, la muzeu, **au văzut** ceea ce tocmai învățau despre ere și tipuri de civilizație. Profesoara de istorie, împingîndu-și mereu ochelarii pe nas, cu arătătorul, nu i-a slăbit nici o clipă cu explicațiile:

– Pe teritoriul actual al țării noastre au existat așezări omenești în urmă cu zeci de mii de ani, dacă nu chiar cu sute de mii de ani. Priviți, unealta asta din piatră cioplită, și vîrful de suliță... Și această seceră din epoca fierului care a durat pînă acum două mii de ani... Așadar, precis vreunul din străbunicii voștri este făurarul acestei seceri!

– Al lui! Al lui! au rîs cîțiva. Îl cheamă doar Fieraru.

A rîs și profesoara, iarăși și-a potrivit ochelarii și n-a ostenit să-i lămurească în continuare:

– Lăsînd gluma de-o parte, e bine să știți că de-atunci nu s-au succedat pe Pămînt mai mult de 50–60 de generații, dacă socotim că, în fiecare secol, a trăit **un fiu — un tată — un bunic,** cam trei generații într-o sută de ani...

Au ajuns apoi în sala ceramicii, plină de vase, opaițe, statuete:

– Și ceramica aceasta este neolitică, din epoca în care, pe tot întinsul pămîntului românesc, a înflorit o civilizație remarcabilă... Dar olari mai există și astăzi, chiar în orașul nostru, cred că ați auzit de strada Olarilor...

...Eu am bunic, care locuiește acolo și-i olar, a ținut să spună Radu Dinulete.

– Și nu-l cheamă Olaru! a glumit iar un coleg.

– Dar și tatăl tău e ceramist, și-a adus aminte profesoara, spre uimirea celorlalți (știau că are memorie grozavă, că știe pe de rost toate datele bătăliilor, însă nu credeau că își încarcă memoria și cu asemenea amănunte).

– Da, tatăl meu fabrică izolatori pentru liniile de curent electric de înaltă tensiune.

– Și tatăl meu lucrează la izolatori, bunicul însă nu-i olar... Și tatăl meu... Și-al meu...

– Bine, bine... O să-i vizităm și pe bătrînii olari, și pe tinerii sau mai puțin tinerii ceramiști. De acord?

Copiii erau cît pe-aci să strige, după obiceiul tuturor școlarilor din lume, profesoara, prevăzătoare, și-a adus de astă dată arătătorul în dreptul gurii, astfel încît răspunsul a venit pe șoptite, murmurat de zeci de buze:

– Da... Da...

Toate acestea s-au petrecut imediat după vacanța de iarnă. Orășelul de deal în care locuiau era înveșmîntat în alb, ninsoarea, deși puțină, înveselea acoperișurile țuguiate, fumurile se încolăceau în văzduh, închipuind fel de fel de figuri, străzile nu erau prea aglomerate fiind zi de duminică, iar Radu, lăsîndu-și imaginația să zburde, găsea cîte un obiect care să corespundă, în realitate, fumului de peste o casă sau alta: un topor... o coasă... o roată de moară... ba nu, o roată a olarului cum are bunicul...

În duminica următoare și-a condus colegii, în frunte cu profesoara de istorie, la casa bunicului: o curte prelungă, după o poartă înaltă, masivă, de o parte se află camerele de locuit, de cealaltă parte atelierul și cuptorul de ars argila gata lucrată.

– Fără mînă, lutul e lut – a oftat bătrînul, care nu mai lucrează decît rar, de dragul meseriei.

Iată-l: azvîrle pe masa de lucru un bulgăre de argilă înmuiat cu apă și miracolul se săvîrșește pe dată. Masa de lucru a olarului nu are nimic din cea a altor meșteșugari, este o străveche pereche de discuri, pe sfert cît roțile carului, cu „osia“ verticală, pe discul de jos se plimbă, de peste cincizeci de ani, piciorul bunicului prelungind, de fapt, o uimitoare călătorie începută de predecesorii săi, cu milenii în urmă.

– Olăritul este poate cea mai veche meserie a lumii!

În mîinile muncite, încrețite, pasta informă a și dobîndit contur, grație, sens, acum e o carafă. Olarul și-a aprins luleaua, pufăie, se ridică și așază carafa în rînd cu altele, pe o scîndură suspendată.

– Acum e timpul **lui** de odihnă. Așa-i lutul, cere timp pînă pierde apa cu care olarul l-a îmbibat... Pe urmă duc carafele dincolo, la copt, unde stau opt ore la o mie de grade, cît dă cuptorul... Totul cere timp și eu, la anii mei, nu mai am destul, dar nici nu nesocotesc timpul, îl respect eu pe el, mă respectă și el pe mine, adică iese treaba bună!

Pufăie din lulea; nepotul său, Radu, îl privește cu un simțămînt de mulțumire și tulburare: „Este bătrîn tataia, aproape la fel de bătrîn ca olăritul“...

– Mergeți și la fabrică, la izolatoare, o să vedeți că roata asta a mea nu mai e mișcată de „un picior-putere“, o mișcă electricitatea, c-așa-i tineretul, e mai grăbit, și-acolo lucrează mult tineret, și băiatul meu cel mare...

– Știm, știm...

După plecarea celorlalți, Radu a rămas să mănînce cu bunicul (bunica s-a prăpădit de vreo doi ani). A mai mîncat în vasele de lut lucrate, toate, de mîna bunicului, însă acum parcă le vede pentru întîia oară, bucatele-s mai bune, ca-n legendă, în sfîrșit, cînd bunicul își reaprinde pipa și băiatul se cuibărește lîngă sobă, unde s-a aciuat și motanul, fumul îi stîrnește iarăși imaginația, căci prin fum zărește el vasele puse pe scîndura suspendată, la uscat, și își aduce aminte că toate au mii și mii de șanțuri abia vizibile, rezultate din răsucirea roții olarului cu „un picior-putere“... Și se întreabă băiatul ce-ar fi dac-ar născoci el un ac fermecat în stare să parcurgă șanțurile microscopice și să descifreze, ca pe un disc, ceea ce vorbeau odinioară olarii care au tot trecut prin timp... „Atențiune! Memoria omenirii vorbește...“ Carafa se învîrtește, acul citește și glasuri de demult răsună în încăpere... A ațipit.

Despre toate aceste întîmplări și-a reamintit Radu în clasă, într-o zi de început de primăvară, cînd diriginta – chiar profesoara lor de istorie – l-a lăudat că nu mai întîrzie, c-a devenit un elev deosebit de punctual, de disciplinat și ordonat. Atunci, după ce s-a reașezat la locul său, în bancă, Radu și-a mărturisit că trebuie să respecți timpul, vorba bunicului, dacă vrei să te respecte și el pe tine. Adică să reușești în toate! Cu timpul nu-i de glumit...

PORTRET DIN CÎNTECE

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Tudor Gheorghe

1. Cei de vîrsta cutezătorilor vă întreabă cum definiţi cîntecul pe care-l creaţi şi interpretaţi?

— După prima mea prezenţă pe scenă cu un recital, unii au spus că drumul pe care l-am început ţine de muzica uşoară. Alţii au spus că fiind actor, ceea ce fac ţine de domeniul teatrului de estradă, iar alţii m-au numit interpret de muzică populară. Eu veneam însă de pe un drum al meu — care s-a lămurit peste doi ani mai tîrziu. Atunci am prezentat în Bucureşti — aşa cum se ştie sînt actor la Naţionalul Craiovean — un spectacol intitulat: 7 balade — 7 cîntece. Doi ani am muncit din greu; am străbătut drumurile ţării căutînd în sate îndepărtate străvechi balade populare. Am ascultat, de asemenea, la Institutul de folclor sute şi sute de benzi înregistrate cu cîntece populare. Şi-abia după aceea am ales şapte balade pe care le-am interpretat acompaniat de data aceasta la cobză. Am socotit că numai un asemenea instrument venit din lumea satului mă poate ajuta la exprimarea neasemuitelor frumuseţi ale creaţiei folclorice.

2. **Mulţi copii ne-au mărturisit preferinţa lor pentru cîntecul dumneavoastră:**
„Dunăre dacă n-aveam
Jiul Dunăre făceam"

De unde vă alegeţi versurile?

— Cele citate de dumneavoastră aparţin lui Virgil Carianopol. Mi-am ales şi îmi aleg pentru cîntecele mele versurile unor poeţi ca Alexandru Macedonscki, Marin Sorescu, dar mă atrag şi versurile unor poeţi din trecut socotiţi ca fiind minori, neînsemnaţi. Eu însă am găsit în creaţia lor unele versuri care cred că merită să fie cîntate. N-am poeţi preferaţi, ci numai versuri preferate. Am socotit că versuri ca acestea aparţinînd lui Neniţescu „Acolo este ţara mea şi neamul meu cel românesc" merită să fie cîntate şi le-am cîntat.

Urmăresc în poezie să descopăr cîntecul pe care-l conţine, undeva, ascuns. Îmi permit să mă socotesc un cîntăreţ al ţării mele, al istoriei sale şi în această ipostază încerc să onorez actul patriotic printr-o cît mai înaltă calitate artistică.

3. **În afară de cobză mai cunoaşteţi alte instrumente populare?**

— Ştiu să cînt la ţambal şi la fluier, dar cel mai mult îmi place cobza pentru că sunetul ei, oarecum aspru, poate dobîndi inflexiuni cînd dramatice, cînd duioase — sau chiar vesele. Şi îmi mai place cobza pentru că o ţin lîngă inimă şi cîntînd am impresia că ea îi aude vibraţia, înfiorarea şi le redă în sunet.

4. **Ce părere aveţi despre formaţiile folk ale pionierilor?**

— Am avut prilejul să cunosc asemenea formaţii fiind de mai multe ori membru în juriile Festivalului Naţional „Cîntarea României". Am mai cunoscut, de asemenea, copii talentaţi — atunci cînd m-am ocupat de un ansamblu artistic pionieresc din comuna Izbiceni — Olt. Am observat că formaţiile artistice ale pionierilor, formaţiile folk, au o frumoasă ţinută artistică atunci cînd copiii nu imită adulţii văzuţi la emisiunile tv., cînd păstrează prospeţimea sentimentelor trăite, adică a vîrstei. În general, trebuie să se ştie că dacă ciupeşti două-trei coarde la chitară şi murmuri cîteva versuri, nu eşti, automat, un cîntăreţ folk.

5. **În afara cîntecului ce vă mai place?**

— Îmi place să fac fotografii. Portrete, mai ales. Şi-mi place ca în timpul liber să mă duc la ţară, în satul meu, la Podari, la părinţi, să muncesc cu ei la seceriş, la cules, la orice muncă pe cîmp sau în grădină. Cei de-acasă se miră şi se bucură c-am rămas de-al satului.

6. **Ce nu vă place în firea dumneavoastră?**

— Orgoliul, care mă face uneori să susţin cu încăpăţînare ceva, deşi îmi dau seama că s-ar putea să n-am dreptate.

7. **Povestiţi — aşa cum cere regula clubului nostru — o întîmplare cu haz.**

— Filmam în Barbu Lăutaru momentul cînd eroul dă mîna cu Franz Liszt şi cei doi închină un pahar de vin roşu pe care-l sorb pînă la fund. Vinul era de fapt un sirop de zmeură. Şi cum filmarea la această scenă s-a reluat de cinci ori, am fost nevoit să beau unul după altul cinci pahare de sirop. De atunci nu mai vreau să văd înaintea ochilor sirop de zmeură.

Apropiaţi-vă de poezia românească
cu [illegible] fecioarelor, cu respect şi
grijă, iubiţi-o căci iubind
poezia veţi învăţa să vă iubiţi
şi ţara –

Tudor Gheorghe

Club test: L-am întrebat pe invitatul nostru: Ce erou, ce epocă din istoria ţării noastre îl preocupă în mod special? Tudor Gheorghe ne-a furnizat... o jumătate de răspuns: „Este vorba despre un domnitor muntean al cărui chip îl port în piesa lui Marin Sorescu: „A treia ţeapă".

Cealaltă jumătate a răspunsului o aşteptăm de la voi!

Pagină realizată de **B. CARAGIALE**

CLUB 14

LA DISPOZIŢIA DUMNEAVOASTRĂ

Boghiu Daniel – *Şcoala generală nr. 1 Tg. Ocna, judeţul Bacău.*

Sperăm ca pagina noastră cu Iosefini precum şi reportajul de la circ să fi satisfăcut dorinţa ta de „trucaje" (cum scrii): adică iluzionism, spectaculos, feeric.

Stere Maria *din Garvan, judeţul Tulcea, vrea să ştie adresa Librăriei „Cartea prin poştă". Iat-o: Bucureşti, Str. Pitar Moş nr. 5, sector 1 (fiindcă sîntem siguri că şi alţii dintre voi au nevoie de serviciile acestei librării vă dăm şi telefonul: 12 44 35). Te-ai gîndit bine Maria – îţi dorim lectură plăcută.*

Adrian Rusu, *din Cluj Napoca, e abia în clasa a III-a şi se interesează dacă poate ajunge „pitic la Universitatea Cluj-Napoca". „Nu e nevoie să atingi o vîrstă anumită: du-te repede la Club, roagă-i să te «vadă» şi... arată-le ce poţi!"*

Pentru toţi cei care vor să urmeze licee militare *aducem aminte că la* **20 aprilie** *se încheie înscrierile. Să se grăbească, deci!*

Club ecouri

Nicoleta, urmează-ţi drumul! *Iată îndemnul pe care îl adresează Nicoletei Damian (autoarea unei scrisori publicată în nr. 10 al revistei noastre) mai mulţi cititori,* **Munteanu Claudia** *din Bacău e abia în clasa a V-a, dar e de părere că* **„e minunat să cunoşti limba şi literatura poporului tău";** **Bogdan Floroiu** *din Ploieşti, el însuşi elev la un liceu de Filologie-istorie, ne asigură că ceea ce învaţă este deosebit de interesant şi că, deci, îi place; iar* **Carmen Chifor** *tot din Ploieşti, clasa a VII-a, e de părere că nu trebuie să-ţi formezi sau să-ţi schimbi părerea – în legătură cu drumul pe care urmează să-l parcurgi în viaţă – după evoluţia de moment a notelor în catalog, după diversele influenţe venite din afară.* **„Observ că şi la noi, în liceu, mulţi elevi sînt dezorientaţi de sfaturile adesea contradictorii ale profesorilor, părinţilor sau cunoscuţilor lor. Scrisoarea Nicoletei, însă, m-a surprins: nu credeam să existe situaţii cînd un copil să fie împiedicat să-şi urmeze drumul său în viaţă. Cui i-ar folosi?"**

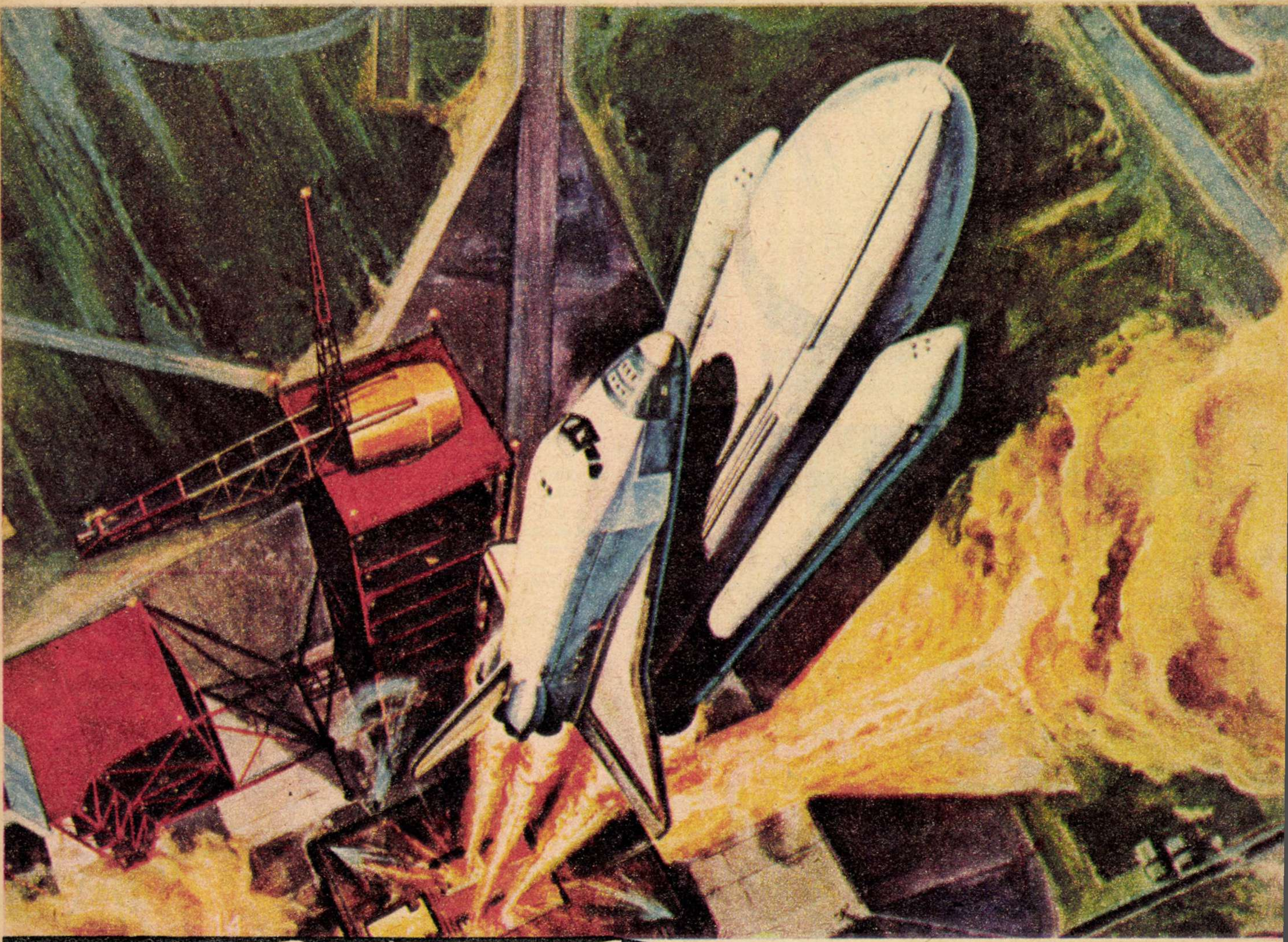

TRAIECTORII ÎN COSMOS

În 1609, Galileo Galilei a privit pentru prima oară firmamentul prin luneta pe care şi-o construise. Peste o sută de ani, cerul pe care l-ar fi văzut Galilei dacă ar mai fi trăit ar fi fost acelaşi. La fel peste două şi trei sute de ani. Observaţia mai rămîne valabilă cam încă o jumătate de veac. Dacă însă ar fi fost în măsură să contemple bolta cerească în a doua jumătate a secolului nostru, bătrînul Galileo ar fi fost uimit: începînd cu 4 octombrie 1957, pe cerul Terrei apar mereu aştri noi.

Ce fel de aştri sînt aceştia? Ca să dezlege misterul, ar fi fost destul ca marele învăţat al Renaşterii să-l întrebe pe primul şcolar întîlnit. Ar fi aflat astfel că în ultimii 25 de ani cerul planetei noastre a fost populat cu obiecte cosmice produse de om: sateliţi artificiali ai Pămîntului, staţii orbitale, sonde spaţiale ş.a. Nu ştim ce ar fi simţit Galilei luînd cunoştinţă de zborul cosmic al lui Iuri Gagarin, al altor numeroşi temerari ai spaţiului, de faimoasele debarcări selenare ale misiunilor „Apollo", care între altele au confirmat de la faţa locului observaţiile făcute de Galilei încă în vremea sa cu privire la munţii de pe Lună. Dar micului astronom amator i-ar fi strălucit ochii de entuziasm amintind numele rămase în istorie ale pionierilor spaţiului, iar dacă întîlnirea cu Galilei ar fi avut loc în ţara noastră, copilul ar fi scos poate la iveală dintr-un buzunar fotografia lui Dumitru Prunariu, primul cosmonaut român.

Odată încheiat acest capitol al discuţiei, odată liniştite bătăile inimii şi pusă la loc fotografia, ghidul prin era cosmică al marelui Galilei ar fi ţinut să precizeze că numeroase proiecte cosmice se bazează pe cutezanţa şi înalta pregătire a cosmonauţilor, că ei vor lucra, în număr mereu mai mare, în staţii şi laboratoare orbitale, ei vor efectua misiuni la bordul navetei spaţiale, ei vor monta centralele gigantice, care în viitor vor capta, din cosmos, energia Soarelui spre a o trimite pe Terra.

În schimb, va continua tînărul nostru

Fiecare pas în explorarea cosmosului ridică probleme tehnice de mare dificultate. Imaginea noastră (dreapta) încearcă să prezinte în mod plastic ce semnifică o frază de simplitatea acesteia: „De pe staţia automată „Venus 4" se desprinde o capsulă cu aparatură ştiinţifică, plasîndu-se lin pe solul Luceafărului."

O dată plasată staţia automată pe orbita venusiană, de la bordul ei a fost ejectată capsula cu aparataj. Căzînd liber prin atmosfera fierbinte (470°C) şi densă (100 atm.) a planetei, capsula ar fi atins o viteză enormă, încălzindu-se la o temperatură capabilă să scoată din funcţie aparatura. De aceea, după două ore de cădere liberă, automatele au comandat deschiderea paraşutei speciale şi intrarea în funcţiune a sistemului de control altimetric. A urmat o puternică frînare aerodinamică. În numai opt minute, capsula a pierdut cea mai mare parte a vitezei sale. În timpul coborîrii, aparatura de la bord a şi efectuat analiza chimică a atmosferei la diferite altitudini. După alte 90 de minute, capsula se eliberează de paraşută, frînîndu-şi căderea pe ultimii metri cu ajutorul retrorachetelor extrase din corpul capsulei şi puse în funcţiune prin comandă automată la distanţa programată de solul planetei.

COSMOS

Paralel cu etapa exploatării de către roboţi a sistemului solar, în spaţiul circumterestru se desfăşoară o intensă activitate. Nenumăratele lansări de sateliţi cu cele mai diverse profiluri — meteorologici, de comunicaţie, de explorări geologice, de urmărire a culturilor agricole, de sesizare a incendiilor din păduri, de dirijare a navigaţiei oceanice, apoi laboratoarele cosmice şi observatoarele astronomice spaţiale în pregătire cereau un vehicul de legătură suplu şi economic. Naveta spaţială a fost proiectată spre a înlocui lansările costisitoare de rachete cu o singură folosinţă. Înălţîndu-se de la sol ca o rachetă, echipată cu trei rezervoare de combustibil, vehiculul spaţial se debarasează de ele după golire, continuîndu-şi misiunea pe orbită. După care se întoarce pe Pămînt, aterizînd ca un avion.

Se estimează că fiecare navetă spaţială va putea fi refolosită de pînă la 100 de ori. În acest sistem, costul unui kilogram din greutatea navetei plasat pe orbită reprezintă a 1 000-a parte din costul unui kilogram în cazul satelitului „Explorer 1", lansat în 1958, şi a zecea parte din costul unui kilogram plasat pe orbită cu ajutorul rachetei „Saturn". Succesul recentului zbor — al treilea — încheiat de prima navetă spaţială este mai mult decît încurajator.

Printre utilizările avute în vedere pentru naveta spaţială se numără studierea resurselor terestre, alte cercetări ştiinţifice, depunerea de sateliţi pe orbită şi recuperarea celor ieşiţi din funcţiune, dar în totalitate sau parţial în bună stare, deci refolosibili, efectuare de construcţii orbitale, de reparaţii în plin spaţiu. În acest scop, naveta dispune de un braţ mecanic articulat, lung de 15 metri.

Dacă cel de-al patrulea zbor va decurge în aceleaşi condiţii, în octombrie naveta spaţială va primi cele dintîi misiuni practice.

contemporan, explorarea în continuare a cosmosului aparţine automatelor. Înainte de a păşi pe alte planete, omul va trebui să ştie despre ele cel puţin atît cît a ştiut despre Lună în ajunul aselenizării. Aceasta şi este misiunea roboţilor spaţiali: să cerceteze, să culeagă informaţii, să ia imagini pe care să le transmită pe Terra. Apoi să preleve probe de sol şi de atmosferă, să le analizeze ori să le aducă pe Pămînt în vederea unei studieri aprofundate. Numai după încheierea cu succes a acestei etape vom putea să visăm la colonii pe Marte, la exploatări miniere pe Venus ori în altă parte. De altfel, chiar şi în zborul spaţial cu echipaj uman, foarte multe operaţii sînt efectuate de către automate şi controlate prin calculator atît la bord cît şi la sol.

Terra a şi acumulat o vastă experienţă în automate cosmice. Începînd cu seria „Luna" lansată în 1959, aproape nu a fost an în care sonde spaţiale ori staţii automate să nu asalteze tainele Selenei. În 1962 se şi îndreptau spre Marte şi Venus primele staţii automate. În 1972, „Luna 20" aducea pe Pămînt mostre de sol lunar prelevate fără prezenţă umană, iar în 1976 „Viking 2" efectua în mod automat analize menite să pună în evidenţă forme de viaţă marţiene, dacă ele ar fi existat. În luna martie a acestui an staţiile automate interplanetare „Venus 13" şi „Venus 14" au plasat pe solul planetei o bogată aparatură ştiinţifică. Departe, în spaţiu, dincolo de orbita lui Saturn, evoluează „Voyager 1" şi „Voyager 2". După ce au cercetat planeta Jupiter şi o bună parte din sateliţii lui, precum şi inelele saturniene, staţiile automate îşi continuă zborul. Iar dintre Uranus şi Neptun ne face semn „Pioneer-10", care a depăşit zece ani de zbor şi în prezent se îndreaptă spre Pluton.

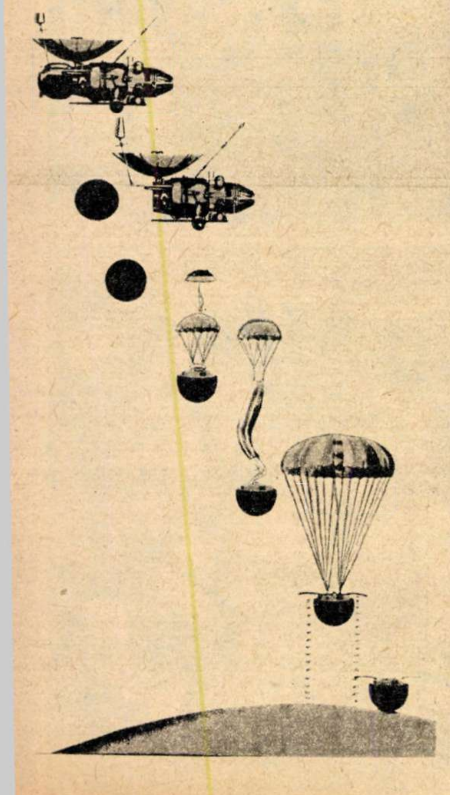

Ce ne rezervă deceniile viitoare în această direcţie? Încă în februarie viitor vom fi martorii lansării unui satelit artificial al... Soarelui. Evoluînd la o altitudine potrivită pentru a rezista vecinătăţii astrului zilei, satelitul va face observaţii asupra particulelor şi razelor cosmice, a prafului cosmic atras de Soare, a plasmei solare şi a radiaţiilor X, gamma etc. emise de el. În 1984 va fi lansată spre Jupiter o sondă care va analiza compoziţia chimică a atmosferei planetei, magnetosfera ei şi va efectua observaţii asupra sateliţilor jupiterieni. Cam în aceeaşi perioadă, un satelit artificial se va însărcina să cartografieze Luna din punct de vedere gravitaţional şi geochimic. Identificarea minereurilor selenare este indispensabilă pentru proiectele rezervate unui viitor mai îndepărtat, de instalare pe satelitul natural al pămîntului a unor industrii, menite, între altele, să producă 90 la sută din materialul necesar construirii marilor staţii orbitale cu mii de oameni la bord pe care le proiectează viitorologii.

La finele anului 1984 îşi va lua zborul de pe Terra nava care va plasa pe orbită în jurul planetei Venus un satelit-radar. Misiunea lui va fi de a cartografia solul planetei în pofida impenetrabilelor straturi de nori care fac imposibilă fotografierea din spaţiu a suprafeţei venusiene. În acelaşi an, un alt satelit va începe să se rotească în jurul planetei Mercur, făcînd investigaţii geofizice, geochimice, magnetice, atmosferice ş.a. Cu acest prilej este posibil să se producă o premieră istorică pentru zborul cosmic: folosirea pentru prima oară a unui sistem de propulsie electric bazat pe folosirea energiei solare. În iulie 1985, o sondă spaţială automată va culege probe de gaz din coada cometei Halley, încercînd să contribuie la cunoaşterea structurii acestor vagabonzi ai spaţiului care sînt cometele. Evenimentul cosmic al anului 1986 va fi realizarea printr-un satelit dotat cu aparatură adecvată a cartografierii geochimice a planetei Marte, ca şi a unor ample observaţii privind magnetismul şi gravitaţia planetei, măsurători altimetrice ş.a.

În 1987–1989 se va desfăşura o amplă cercetare a asteroizilor dintre orbitele lui Marte şi Jupiter. Se contează pe date precise privind compoziţia rocilor, pe fotografierea cît mai multora din zecile de mii de microplanete ale sistemului şi chiar pe studierea locală a unor probe de rocă luate de pe asteroizi. Pentru îndeplinirea acestei misiuni (pe care cititorii noştri o vor pune în legătură şi cu cele citite în nr. 9/1982, p. 10, al revistei noastre), se are în vedere folosirea unui sistem de propulsie electrică bazat pe captarea energiei solare cu mult mai eficient decît cel programat pentru 1984, întrucît de la Soare la centura de asteroizi este o distanţă care o întrece de zece ori pe cea dintre Soare şi Mercur.

Tot în 1989 o sondă recuperabilă va preleva probe de sol de pe Venus. La cercetarea temeinică a Luceafărului vor participa mai multe... baloane purtătoare de aparatură. În acelaşi an, un complex spaţial automat va face turul sateliţilor lui Jupiter. Un modul de coborîre va fi lansat acolo unde această operaţie va părea mai promiţătoare. Ultimul an al deceniului nostru va fi consacrat aducerii pe Pămînt a unor probe de sol marţian, a unui kilogram de material din nucleul unei comete şi a 50 de litri de gaze şi praf din coada ei.

Iată-ne în pragul deceniului următor. Ce aşteptăm de la el? Explorarea cu ajutorul rachetelor solare încă mai evoluate a planetei Uranus, cu inelele şi sateliţii ei. Cercetătorii spaţiului nu vor pierde nici ocazia – oferită o dată la 13 ani prin poziţia favorabilă a planetelor – de a studia mai aprofundat secretele lui Jupiter şi de a se apropia de Pluton. Ei pregătesc pentru decembrie 1992 survolarea lui Jupiter şi Neptun în vederea studierii pe larg a cîmpurilor şi particulelor din zonă, a atmosferei planetelor, a radiaţiilor pe care le emit. Prevederile se încheie prin realizarea transportorului spaţial – naveta cosmică a deceniului următor. Propulsată cu energie solară sau de un motor nuclear, ea va permite aducerea pe Pămînt a unor probe de sol de pe asteroizi, după identificarea lor cu ajutorul fotografierii şi analizei geochimice.

Un program fascinant, dar fără îndoială incomplet. Ideilor elaborate de pe acum li se vor suprapune, fireşte, idei noi sugerate de noile posibilităţi ale ştiinţei, de noile aparaturi şi sisteme de analiză, de noile posibilităţi şi nevoi ale omului.

Ar fi greu de înfăţişat în cuvinte uimirea lui Galilei dacă ar lua cunoştinţă de proiectele cosmice ale deceniilor viitoare, pe care sperăm să le vedem înfăptuite. Sîntem siguri însă că pionierul-astronom care i-ar prezenta activităţile cosmice de azi şi de mîine ar şti s-o facă argumentat şi convingător. Iar învăţatului care odinioară a înfruntat alianţa întunericului cu neştiinţa nu i-ar mai rămîne decît să exclame, parafrazînd o celebră frază rostită de el cîndva: „Şi totuşi se poate!"

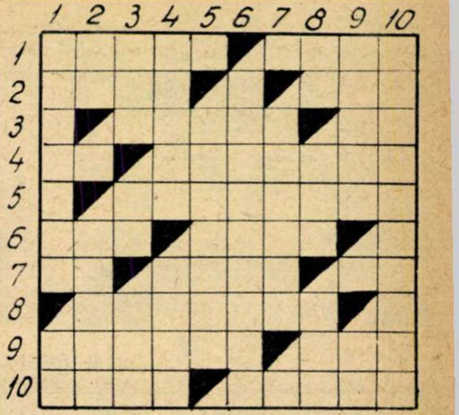

PESCUIT ŞI VÎNĂTOARE

ORIZONTAL: 1) Pietroi sub care stă ascuns păstrăvul. În piscină. 2) Simbolul argintului. Peşte răpitor. 3) Forfecarul apelor. Mreană la cap şi la coadă! Dau greutate peştelui. 4) Apreciat peşte al apelor noastre (pl.). Măsură pentru noroc. 5) Zvîrlugile apelor de munte. 6) Un peşte „spadă" din Dunăre. 7) Icre sărate şi tescuite. 8) Pană, dar nu de peşte! Bară fixă, pe care se fac exerciţii de gimnastică. Instrument muzical mînuit cu mare măiestrie de Gh. Zamfir. 9) Foarte mare. Uşile! 10) Îl pune în alertă pe pescar (pl.).

VERTICAL: 1) Folosită la vînătoare în Deltă. Teritoriu de vînătoare. 2) Tovarăş al vînătorului. Odinioară era folosit la partidele de vînătoare. 3) Final. Careu. 4) Produs avicol. Vînat cu pene. 5) Vînat periculos (pl.). 6) Dimie. Emoţie. 7) Nichel. Cale. Pe el, ogar! 8) Admirabilă cîmpie, bogată în vînat. 9) Ţesătură rară de bumbac. Trofeu de mare valoare. 10) Ţintă. Alice.

* * *

GĂSIŢI CUVÎNTUL

Găsiţi cinci cuvinte, fiecare format din cinci litere. Citite de la sfîrşit spre început, cuvintele au acelaşi înţeles.

Ca exemplificare, iată două:

CAIAC
RADAR

Aflaţi singuri alte cinci cuvinte alcătuite în chip asemănător.

Lincă A. Mirancea
Vîrtoapele, Teleorman

* * *

Copiaţi acest desen fără a ridica de pe hîrtie creionul.

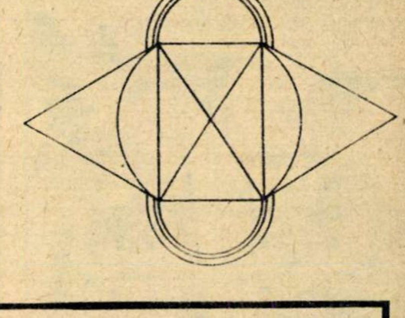

Cutezătorii

12 pagini, 1,50 lei

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar **responsabil de redacţie: IOAN DONCA.**
Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; prezentarea tehnică: ION MIHĂESCU

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, Bucureşti.

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

6

Rezumatul capitolului precedent: S-a strîns oastea. Dar domnul țării hotărăște să se retragă pe Argeș, în sus. La Tîrgoviște îl lasă pe Vlad, rudă apropiată să cadă dușmanului în spate. Gavril, Ieronim și Vale – care a stat prins la turci peste douăzeci de ani – aduc vestea că Baiazid a trecut Dunărea. Domnul țării hotărăște: să fie otrăvite fîntînile, grînele și fînețile arse. Iar de la adăpostul pădurilor nici o clipă să nu fie slăbită oastea lui Baiazid.

Scenariu: **DUMITRU M. ION** *Desene:* **LIANA și VALENTIN TĂNASE**

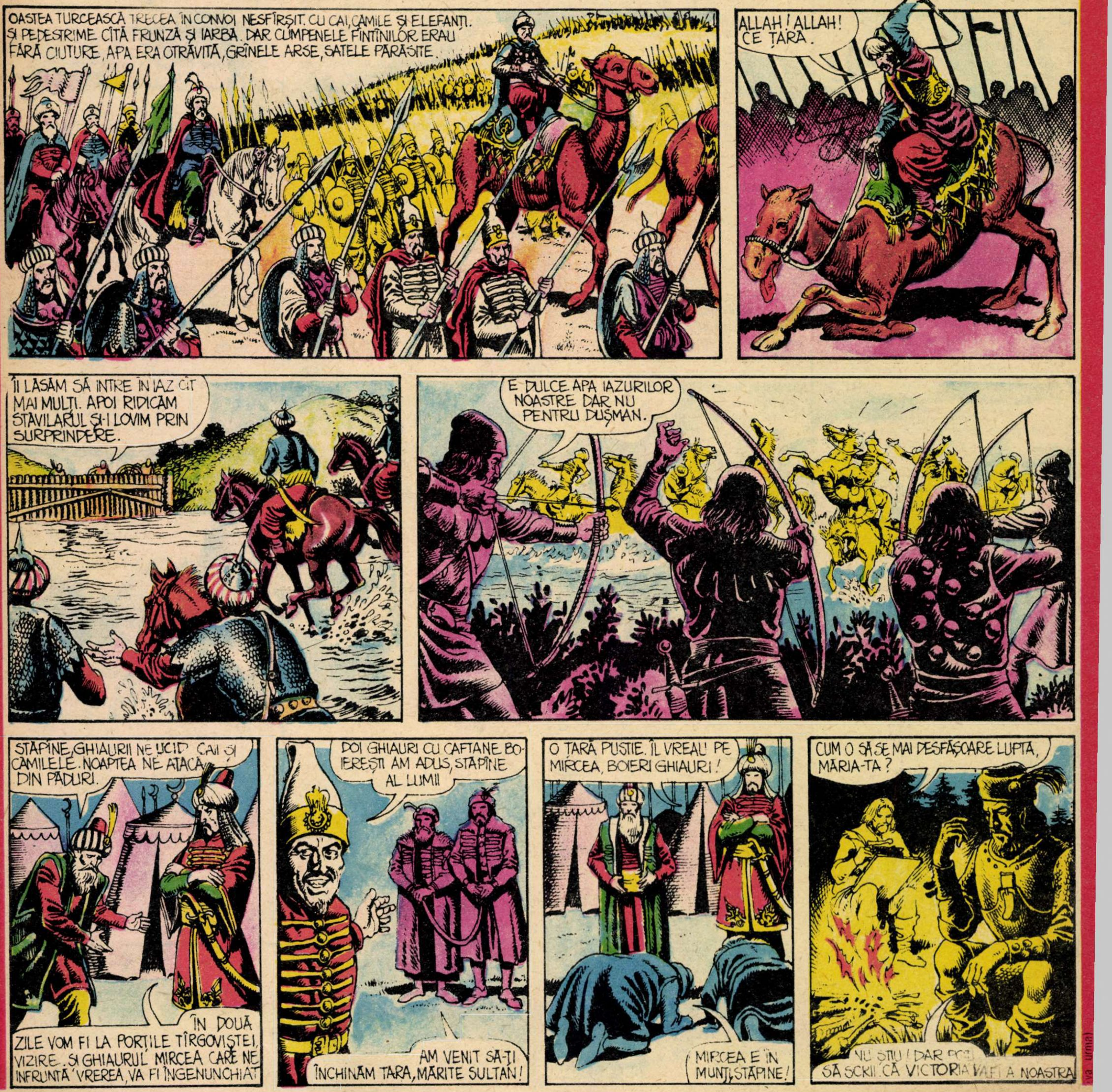
OASTEA TURCEASCĂ TRECEA ÎN CONVOI NESFÎRȘIT. CU CAI, CAMILE ȘI ELEFANȚI. ȘI PEDESTRIME CÎTĂ FRUNZĂ ȘI IARBĂ. DAR CUMPENELE FÎNTÎNILOR ERAU FĂRĂ CIUTURE, APA ERA OTRĂVITĂ, GRÎNELE ARSE, SATELE PĂRĂSITE.
ALLAH! ALLAH! CE ȚARĂ.
ÎI LĂSĂM SĂ INTRE ÎN IAZ CÎT MAI MULȚI. APOI RIDICĂM STĂVILARUL ȘI-I LOVIM PRIN SURPRINDERE.
E DULCE APA IAZURILOR NOASTRE DAR NU PENTRU DUȘMAN.
STĂPÎNE, GHIAURII NE UCID CAII ȘI CAMILELE. NOAPTEA NE ATACĂ DIN PĂDURI.
ÎN DOUĂ ZILE VOM FI LA PORȚILE TÎRGOVIȘTEI, VIZIRE. ȘI GHIAURUL MIRCEA CARE NE ÎNFRUNTĂ VREREA, VA FI ÎNGENUNCHIAT
DOI GHIAURI CU CAFTANE BOIEREȘTI AM ADUS, STĂPÎNE AL LUMII
AM VENIT SĂ-ȚI ÎNCHINĂM ȚARA, MĂRITE SULTAN!
O ȚARĂ PUSTIE. ÎL VREAU PE MIRCEA, BOIERI GHIAURI!
MIRCEA E ÎN MUNȚI, STĂPÎNE!
CUM O SĂ SE MAI DESFĂȘOARE LUPTA, MĂRIA-TA?
NU ȘTIU! DAR POȚI SĂ SCRII CĂ VICTORIA VA FI A NOASTRĂ

(va urma)

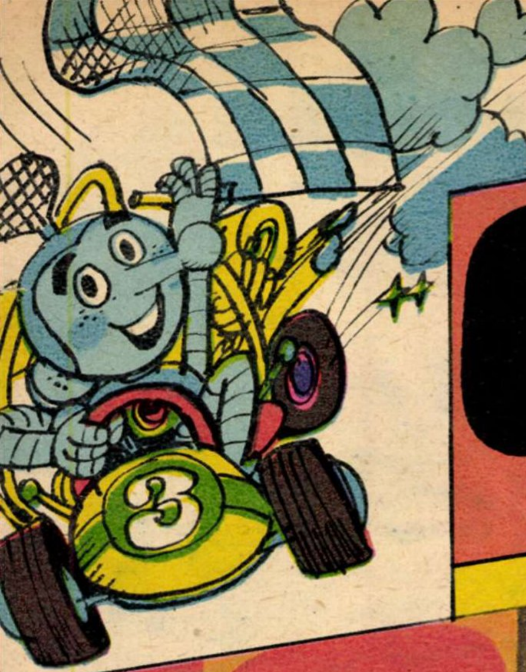

JOI, 22 APRILIE, 1982, ANUL XVI (nr. 759)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

16

CREAȚIA
TEHNICĂ
PIONIEREASCĂ
Pag. 6-7

CADRAN POLITIC

Fiecare dintre acţiunile cu caracter internaţional ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu, ale Republicii noastre demonstrează în faţa lumii întregi caracterul ştiinţific, activ şi constructiv al politicii externe promovate de partidul şi statul nostru, de prietenie neabătută cu toate ţările socialiste, de pace, înţelegere şi cooperare cu toate statele lumii.

Pe această linie consecventă se situează şi noua vizită întreprinsă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în Republica Populară Chineză.

Căldura deosebită a primirii în centrele vizitate, rezultatele de mare importanţă ale convorbirilor dintre tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, cu tovarăşul Hu Yaobang, preşedintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, cu alţi reprezentanţi ai Chinei socialiste, înscriu un capitol nou în istoria relaţiilor dintre cele două ţări şi popoare. Cu prilejul vizitei au fost parafate documente de mare însemnătate privind lărgirea colaborării economice, tehnico-ştiinţifice şi în alte domenii. Printre aceste documente se numără şi Acordul—Program dintre guvernele român şi chinez, care stabileşte direcţiile de bază ale colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice pe termen lung dintre cele două ţări.

Un moment memorabil l-a constituit mitingul prieteniei româno-chineze desfăşurat în oraşul Shenyang, care a dat expresie adîncii solidarităţi militante dintre cele două popoare.

Un alt moment de adîncă semnificaţie a fost întîlnirea tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, reprezentant de frunte al creaţiei ştiinţifice româneşti, cu oameni de ştiinţă ai Chinei socialiste, cu care ocazie aceştia au omagiat strălucitele realizări ale omului de ştiinţă român, ale ştiinţei din ţara noastră.

Vizita în R.P. Chineză a înalţilor soli ai poporului român marchează o etapă nouă în cartea de aur a colaborării şi prieteniei româno-chineze.

Pe aceeaşi linie de promovare a celor mai nobile principii ale politicii externe româneşti se înscrie şi recenta vizită oficială de prietenie efectuată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în Republica Populară Democrată Coreeană.

Întîmpinaţi cu entuziasm pe pămîntul coreean, oaspeţii români au putut înregistra de-a lungul întregii lor vizite nenumărate manifestări de bucurie pentru noua întîlnire dintre tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi tovarăşul Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, preşedintele Republicii Populare Democrate Coreene.

Convorbirile dintre cei doi conducători de partid şi de stat, hotărîrile luate de comun acord cu privire la intensificarea legăturilor economice şi tehnico-ştiinţifice dintre cele două ţări, la conlucrarea României şi Coreei socialiste pe plan internaţional vor da un nou avînt colaborării tradiţionale dintre statele noastre, bazate pe relaţii prieteneşti, pe respect reciproc şi cooperare în avantajul ambelor părţi.

În cursul vizitei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a înmînat tovarăşului Kim Ir Sen, cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani, ordinul „Steaua Republicii Socialiste România", cu eşarfă, conferit prin decret prezidenţial.

Noua manifestare a bunelor relaţii româno-coreene reprezintă un pas înainte în evoluţia lor, o expresie a dorinţei celor două popoare de a extinde şi întări mereu aceste legături exemplare şi rodnice.

CĂLDURA DĂRUIRII

În aceste zile de frumoasă primăvară bucureşteană, cînd toate aleile şi parcurile se împodobesc cu flori şi cîntece, noi am încercat să ascultăm ritmurile muncii în una din cele mai mari întreprinderi ale ţării: Uzina „Semănătoarea". Ridicată într-un cartier ultramodern, încă din 1949, răstimp în care s-a dezvoltat neîntrerupt, această mare întreprindere este ea însăşi un oraş — un adevărat cartier de maşini şi unelte, cu macarale de tonaj greu şi poduri rulante, cu ateliere şi secţii industriale complicate numărînd peste 7000 de oameni ai muncii — îţi taie respiraţia cînd începi s-o cunoşti!

După imaginaţia fiecărui vizitator, Uzina „Semănătoarea" poate fi comparată cu o farmacie fantastică — pe cît este de curată şi îngrijită — sau cu o livadă fără sfîrşit — pe cît este de frumoasă. Către grîul şi porumbul şi floarea-soarelui din întreaga patrie, acele combine, de-aici, de la „Semănătoarea" decolează. Anual, 5000 de nave agricole pleacă în spaţiile de aur şi rodnicie; este o adevărată simfonie industrială. Ei bine, despre această uzină creatoare s-ar putea scrie romane întregi, dintre cele mai frumoase. Noi ne-am oprit, după cum veţi putea vedea, la două aspecte, pe cît de semnificative, pe atît de nobile.

I. CUM SE FORMEAZĂ O BRIGADĂ DE AUR...

Ca să pot înţelege mai bine viaţa şi frumuseţea muncii celor 7000 de oameni, am încercat să pătrund mai întîi în intimitatea unui grup mai restrîns şi anume: stau de vorbă cu muncitorul Tudor Bălan, ajustor modelier, prezent aici încă din zilele cînd s-au pus bazele Uzinei „Semănătoarea". El este şeful brigăzii de modelieri din întreprindere, brigadă care face parte la rîndul ei din atelierul numărul 3.

— Ce este şi cum se formează această brigadă? îl întreb pe Tudor Bălan.

— Este o adevărată familie în care se formează oamenii. Iată, după cum se poate vedea, aici sîntem ca nişte fraţi, oameni de mare încredere unul în altul. Ceea ce ne leagă cel mai mult este prietenia şi devotamentul pentru munca noastră. Vedeţi, eu sînt „veteranul", dar aici, de-a lungul deceniilor, de cînd muncesc, am avut plăcerea să cunosc zeci şi zeci de tineri talentaţi, băieţi de mare ambiţie în afirmarea ca muncitori, şi am satisfacţia că pe unii îi ştiam încă de cînd se născuseră sau erau copii de şcoală, ca într-un timp relativ scurt să-i văd, să-i urmăresc cu drag, să-i ajut să-mi devină colegi. Astăzi brigada noastră este pe locul I în îndeplinirea calitativă a sarcinilor de producţie din întreprindere. Creată cu aproape 30 de ani în urmă, brigada noastră îi mai are şi azi în rîndurile ei pe Radu Ştefan, Dumitru Constantin, Mihai David, Alexe Sergiu, Dumitru Muşat, Gheorghe Iordan — toti modelieri cu înaltă calificare, oameni de bază în întreprindere. Apoi, s-au alăturat mai tinerii Alexandru Badea, Adrian Cojocaru, Marian Manea, Florea Titirişcă, iar Ion Pavel, Lică Urse, Ioana Cercel sau Vasile Radu sînt colegi cu noi, mai de curînd.

Brigada despre care scriem este unită şi legată prin mii de fire invizibile. În ea, nici un muncitor nu poate lucra de unul singur. Majoritatea acestor oameni sînt absolvenţi de liceu industrial, unii şi azi mai stu-

Muncitorul Ion Zota înconjurat de un grup de pionieri, viitori... tehnicieni la „Semănătoarea". Li se explică modul în care un proiect prinde viaţă în miinile modelatorilor.

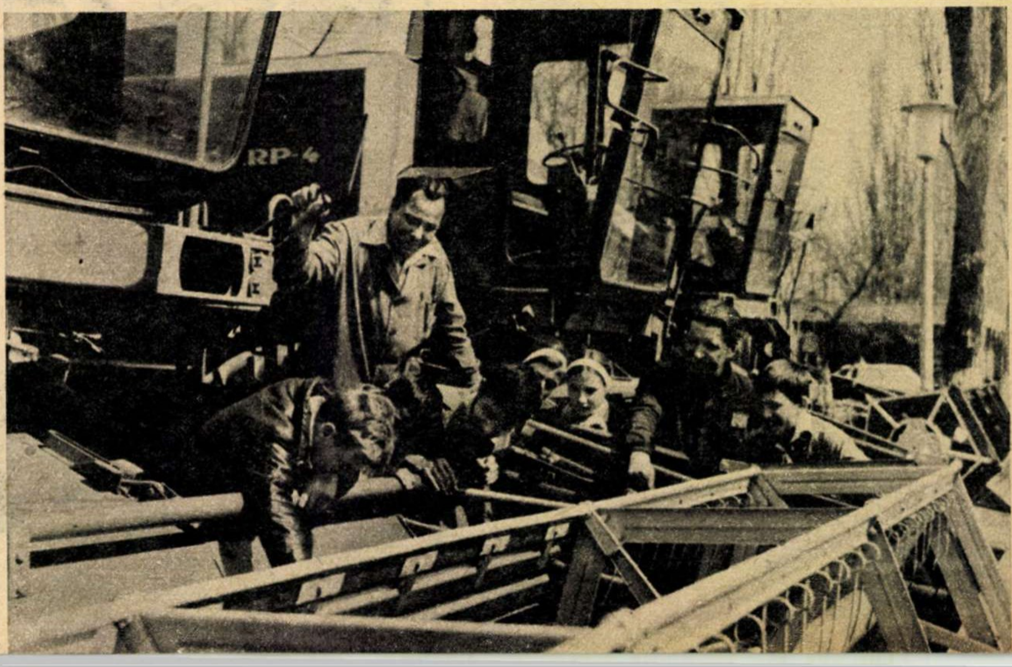

Iată-l pe Tudor Bălan printre maşini şi unelte dirijînd ritmurile... însuşirii unor cunoştinţe de către cei pasionaţi încă de la vîrsta cravatei roşii cu tricolor.

MUNCITOREȘTI

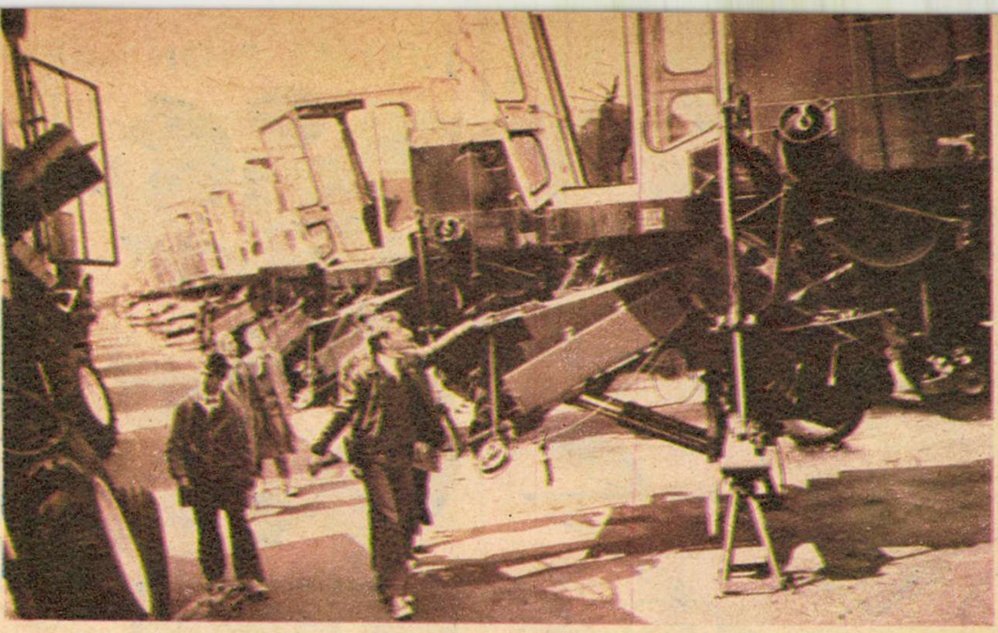

diază, sînt pe de altă parte legați cu trup și suflet de destinul întregului colectiv.

— Meseria se învață zilnic; meseria este ca o ființă de care trebuie să ai grijă, că altfel te părăsește. Cînd ea simte că-ți place de ea, c-o înfrumusețezi mereu, și ea te iubește, ne spune Tudor Bălan. Iar la noi în brigadă, meseria ține și de om, de calitățile sale nobile, de hărnicie și istețime, dar și de echipă. Spiritul de echipă este ca un organism viu. Aici omul se califică profesional, dar se califică și moral, sufletește, dacă se poate spune așa. Munca noastră, meseria de care vorbim nu-i o petrecere sau o plimbare între niște prieteni, ea este un destin înalt și puternic în care n-ai voie să dai înapoi sau să fii privitor ca la teatru.

Așa am înțeles că aici, ca de altfel în toată întreprinderea, oamenii, tineretul se califică zile și zile, ani și ani, toată viața.

Brigada lui Tudor Bălan produce scule pentru turnătoriile din uzină și din țară, iar după formele tehnologice de-aici se produc piese pentru combine, motoare, strunguri, vagoane pentru C.F.R., roți dințate, pinioane, lagăre, bile ș.a. Muncitorul-creator de aici modelează la biaxe, frize și strunguri, din mîinile lui, de sub fruntea lui plecînd spre industrie miraculoasele forme care vor indica felul cum să devină o mașină — mașină; se lucrează numai pentru produse noi. Fără activitatea acestei secții nu se poate produce nici o serie mare de producție — respectiv combinele. Acești inimoși, ingenioși și puternici oameni sînt primii care transpun proiectele în viață. Ei sînt aceia care realizează marea, necesara corelare între creație și producție, între proiectare și producție; deci între ei și agricultură există în primul rînd producția tehnică. Prieteni și frați de meserie, unul pentru toți și toți pentru unul, acești oameni formează o adevărată brigadă de aur, o brigadă pe cît de profesională pe atît de morală, o brigadă pe cît de frățească pe-atît de puternică și bine pregătită.

II. ÎN UZINĂ, DIN TATĂ-N FIU...

Sincer să fiu, port o mare invidie celor patru frați Zota, că li-i dat să se întîlnească zilnic; și eu am pe-atîția frați, dar n-am avut acest destin. Și, iată cum stau lucrurile.

Bătrînul tehnician Teodor Zota a trăit, a visat și-a creat o viață la „Semănătoarea". Dar, cu treizeci de ani în urmă, s-a trezit într-o bună zi că fiul său mai mare, pe atunci, de vreo șaisprezece ani, Ion, vine și-i spune, direct, la uzină:

— Tată, vin și eu cu dumneata, de-acum, aici!

— Cum, așa, te-ai hotărît de-odată?

— Chiar așa, tată! răspunse, sigur pe el, fiul.

Și nici mai mult, nici mai puțin... Ionică s-a apucat de treabă. Școala profesională a făcut-o în uzină, liceul la fel; azi este șeful atelierului sculărie, mare tehnician, om de rară probitate profesională.

Numai că lucrurile nu s-au oprit aici. La puțină vreme, prin 1952, Teodor Zota se trezește într-o zi că fiul său Petre îi spune:

— Tată, începînd de mîine vin și eu cu dumneata la uzină!

Părintele încearcă să aibă o discuție mai detaliată cu fiul său, că așa și pe dincolo. Rezultatul a fost că Petre a intrat și el pe poarta principală de la „Semănătoarea"; așa a făcut ani și ani, iar acum este șeful atelierului montaj general.

Șirul surprizelor lui Teodor Zota provocate de feciorii săi nu s-a sfîrșit aici. Pentru că, în 1960, se trezește și cu Vasile, un ambițios și-o fire dinamică, spunîndu-i:

— De mîine, tată, vin și eu cu dumneata la uzină!

Vă puteți închipui cîtă mîndrie trăia Teodor Zota. „Am trei băieți în întreprindere, cu mine patru; mai rar. Fie! Cred că ăsta mai mic o să încerce și altă șansă în viață. Constantin, am impresia că vrea să se facă aviator"... își zise tatăl celor patru Zota...

Numai că... Ei, bine ce credeți? Tot așa, într-o bună zi, pe după amiază, Constantin îi ieși părintelui său în cale pe cînd se întorcea de la lucru și-i spune limpede, răspicat, hotărît:

— Tată...

— Care-i baiul, fiule?!

— Tată, de mîine... de mîine, merg și eu cu dumneata.

Și-a venit. Astăzi, tînărul Constantin Zota este tehnician de înaltă calificare și lucrează în secția sculărie a Uzinei „Semănătoarea", unde practică meseria de matrițer...

Ce-am putea să mai spunem?

Un lucru fundamental este de subliniat: copiii s-au legat de destinul uzinei prin destinul tatălui lor, care a căutat să le arate că în pîinea care vine de pe ogoarele țării se află și o parte din sufletul și munca nobilă a muncitorimii. Ce-i drept, copiii, încă de mici, își urmau, din curiozitate, părintele la înteprindere, mai ales duminica, dacă acesta avea treburi pe-acolo. Așa se face că ei, iubindu-și tatăl, au început să iubească și destinul său muncitoresc, pe care și-l doreau al lor; așa se face că cei patru frați — Ion, Petre, Vasile și Constantin — au devenit grupul muncitoresc Zota de la „Semănătoarea". Au la rîndul lor și ei copii...

— Tradiția merge înainte, ne spune muncitorul Ion Zota...

Mîine, poimîine, fiul său Adrian, care acum este în clasa a VII-a, cine mai știe, va declara părintelui său:

— Tată, de mîine... de mîine vin și eu cu dumneata...

ION CRÎNGULEANU

Dialogul tinereții cu precizia, știința și pasiunea.

Această fată, la 19 ani, este un tehnician... matur.

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Încă de anul trecut, Sorin Pintea din clasa a VI-a de la Școala generală nr. 12, Botoșani, a pus la cale, împreună cu Radu Toderean, și el elev în clasa a VI-a la Școala generală nr. 7 din același oraș, alcătuirea unui aparat de măsurat... umiditatea pămîntului, cu diverse aplicații în agricultură.

Fără multă vorbă, băieții au trecut la treabă. Și, iată ce-au realizat: un fel de aparatură formată din două sonde care se introduc în sol și cu ajutorul cărora se examinează umiditatea. Prin intermediul unui releu, aparatul declanșează o pompă de apă care stropește uniform o grădină sau o seră. Astfel, aparatul stabilește singur gradul de umiditate și o menține continuu la același nivel. Dacă sînteți curioși, vă putem spune că aparatura aceasta este prevăzută cu un sistem care, în momentul cînd temperatura nu permite udarea cîmpului, blochează pompa. Pînă aici, toate bune... Numai că, într-o bună zi, pe adresa lui Toderean a sosit o scrisoare de la Craiova în care se arată nici mai mult, nici mai puțin că...

„Eu, Răzvan Lepădat din clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 22 am făcut un dispozitiv pentru reglarea debitului de apă în timpul recreației; fiind electronic, se declanșează numai cînd e nevoie. Mai poate fi folosit în industrie sau zootehnie. Aș vrea să-mi transmiteți și mie, dacă aveți o idee cum să devină aparatul meu și bun de măsurat umiditatea, fiindcă am auzit că voi aveți o instalație".

Încă nu cunosc răspunsul la scrisoarea pe care va trebui să-l dea Toderean sau Pintea, dar îmi place să cred că vor colabora minunat. Pe de altă parte, tot de la Craiova am aflat că Daniel Tulbă, pionier în clasa a VIII-a, Liceul „N. Bălcescu", face parte din Clubul „Univers 2000" cu profil de anticipație tehnică, în care se studiază viitorul învățămîntului, se analizează robotehnica și paradoxurile științei. În această ordine de pasiuni pentru știință și tehnică se înscriu și Boșca Iulian dimpreună cu Daniela Cozubaș de la Vatra-Dornei, care au inventat o ciudățenie tehnică numită mașină de... bătătorit zăpada, necesară pentru pîrtiile de schi.

Iar de la Cîmpulung Moldovenesc Adrian Coca și Adrian Enache se grăbesc să ne anunțe că au terminat construcția unui comutator electronic alcătuit din circuite integrate fără întrerupătoare. Acest aparat răspunde la zece comenzi într-un interval de timp reglabil.

Și dacă mai adăugăm faptul că, la Rădăuți, Daniel Buleu, Gabriela Ghidiboca și Viorel Burdujan au și isprăvit o machetă funcțională privind folosirea energiei solare și eoliene în industria forestieră, ne putem considera înconjurați de niște adevărați „mici oameni de știință"...

Cum spuneam, frumusețea acestor înaripați gînditori a făcut să devenim martori ai unor înfăptuiri tehnice pline de surprize atît de originale. La toate acestea mai adăugăm și faptul că harnicii copii-gînditori, în nenumăratele lor întîlniri cu oamenii de specialitate, cu muncitori și tehnicieni își îmbogățesc continuu nivelul de cunoștințe, într-un ritm neîntrerupt al căutărilor, al descoperirilor, într-un dialog fierbinte cu lumea științei, cu viitorul.

C. ION

DE PE TRASEELE ACȚIUNII

„Tot înainte!”

Ordinele de acţiune ale unităţilor şi detaşamentelor pionereşti din şcolile judeţului Tulcea privind desfăşurarea amplei acţiuni de educaţie patriotică „Tot înainte!” se concretizează permanent.

La Şcoala generală din Sîmbăta Nouă, la unitatea de pionieri de la Şcoala generală nr. 2 din Măcin şi la Şcoala generală nr. 10 din municipiul Tulcea, pionierii au prezentat izbutite montaje literar muzicale, urmate de concursuri gen „Cine ştie — cîştigă” privind cunoaşterea tradiţiilor de luptă ale U.T.C. sub conducerea Partidului Comunist Român. Sub acelaşi mobilizator generic — *„Sîntem urmaşii unui popor eroic”* —, pionierii tulceni se vor întîlni la începutul lunii mai cu oameni ai muncii, cu activişti de partid pentru dezbateri pe tema: „Partidul Comunist Român — purtătorul celei mai revoluţionare ideologii a clasei muncitoare”. Vor mai avea loc întîlnirea pionierilor cu tovarăşul *Octavian Ghiţă,* primarul municipiului Tulcea, şi vizita membrilor cercului de istorie a Şcolii generale nr. 3 la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România.

„Cinstim patria, partidul şi poporul” — este îndemnul sub care cel mai tînăr cerc de artă plastică din municipiu a vernisat de curînd o expoziţie de pictură pe sticlă deschisă în holul cinematografului „Patria”. Deprinzînd această tradiţională tehnică plastică doar de un an, tinerii artişti de la Şcoala generală nr. 11 au reuşit să atragă atenţia atît prin originalitatea temelor propuse cît şi prin expresia coloristică şi concizia exprimării. Stilurile diferite ale autorilor se armonizează tematic în trei cicluri distincte: istoria neamului („Sarmizegetusa”, „1907”, „Oştenii lui Ştefan”, „Lumea păcii” sau „Mihai Voievod — Viteazul”); datini şi obiceiuri la români („Iarnă bucovineană”, „De Anul Nou”, „Horă românească” sau „Pluguşorul”) şi personaje din basmele copilăriei („Basmele copiilor”, „Albă ca Zăpada”, „Casa cu poveşti” sau „Prîslea cel voinic”).

1

„Ştafeta generaţiilor”.

La ora cînd reporterul a poposit la Şcoala generală din comuna Frecăţei, pionierii, în frunte cu Rodica Tudor (pioniera comandantă a unităţii), îşi şi realizaseră o bună parte din proiectele înscrise în ordinul de acţiune. Baza sportivă a şcolii fusese reamenajată şi îmbogăţită cu încă două mese de ping-pong, confecţionate chiar de îndemînaticii şi harnicii pionieri de aici. Unde? În atelierul-şcoală, în care au mai executat şi gardurile din fier forjat pentru împrejmuirea parcului dendrologic din curtea şcolii. Calitatea şi aspectul deosebit al lucrărilor ieşite din mîinile pionierilor din localitatea de pe malul Teliţei i-au determinat pe numeroşi săteni să li se adreseze în calitate de beneficiari, pentru a-şi ridica şi ei garduri noi, frumoase şi durabile, purtînd marca muncii acestor copii. Pe unii dintre ei obiectivul aparatului foto i-a surprins chiar în timp ce-şi vopseau gospodăreşte şi cu pricepere gardul (foto 1) de la intrarea în şcoală, iar pe alţii în timp ce se ocupau de tăieri (foto 2) şi altoiri la pepiniera de arţari albi, plopi, salcîmi şi duzi aflată în apropierea plantaţiei de răchită.

Din cele 2,5 ha de teren pe care-l au în grijă, aceşti inimoşi copii au reuşit să recolteze şi să livreze spre cooperativele meşteşugăreşti mari cantităţi de răchită şi, mîndria lor cea mare, să populeze cu puieţii de arbori îngrijiţi de ei toate spaţiile verzi din comună, şi chiar cîteva de dincolo de limitele ei.

E. TEODORU

2

JURNAL PIONIERESC DE BORD:

CODUL ETIC AL PIONI

DISCIPLINA la puterea 6000

SAU FORȚA OPINIEI PIONIEREȘTI

Oraşul cu peste şase mii de copii ne primeşte ospitalier, cu mult soare. Clădirile sale vechi, aproape monumentale, par întinerite prin învecinarea lor cu blocurile noi, moderne.

Este ora de mijloc a zilei. Venind de la şcoală sau îndreptîndu-se către aceasta, elevi mai mici şi mai mari inundă străzile. Unii sînt veseli, alţii preocupaţi de cine ştie ce „probleme”. Fetele îşi vorbesc „în secret”, băieţii sînt vioi, zgomotoşi.

Urmăm un grup compact de elevi şi, curînd, păşim împreună cu ei în curtea Şcolii generale nr. 1 din Roşiori de Vede – Teleorman. Intrăm în vorbă cu cîţiva dintre ei. Aparatul de fotografiat atrage atenţia şi altora, iar întrebarea pe care o punem pare să-i intereseze, astfel că în scurt timp sîntem înconjuraţi de o mulţime de prieteni. „Microancheta fulger” pe care ne-o propusesem tinde, astfel, să devină „macroanchetă” şi deloc „fulger”. Deci...

„CE ÎNŢELEGI PRIN A RESPECTA DISCIPLINA?”

– Să n-o supăr pe mama şi nici pe tovarăşa învăţătoare; să mă port frumos în orice împrejurare (Tatiana Roşioară, o pionieră primită de curînd în organizaţie).

– Să n-ai „probleme” cu nimeni, să-ţi vezi de treabă! (Aurel Dincă, un băiat dintr-a şaptea).

– Nu, nu poţi să „n-ai probleme cu nimeni”! Sîntem o mare familie, ceea ce înseamnă că **împreună** *trebuie să obţinem o comportare civilizată, să nu tolerăm chiulul, învăţătura de mîntuială (Magda Petrescu, o pionieră tot din clasa a VII-a).*

– Disciplina începe cu tine însuţi. De pildă, acasă, cînd nu te supraveghează nimeni, cum procedezi dacă ai de învăţat? Fiindcă mama nu-ţi poate spune „Fă-ţi lecţiile!”, tu ieşi cît mai repede la joacă? Eu cred că încă de aici începe disciplina. (Daniela Epure, pioniera comandant de unitate).

– Sigur, comportarea de acasă este la fel de importantă ca şi cea de la şcoală. Dar eu zic că „proba” o dăm mai ales atunci cînd ne aflăm pe stradă, la spectacole, în excursii, acolo unde socotim că nu ne cunoaşte nimeni (Valentin Gheorghiu, utecist, clasa a VIII-a).

„DOAR UNUL”...

Într-a VIII-a A orice profesor intră cu multă plăcere. Copiii sînt serioşi, învaţă cu toţii bine, cu toţii sînt atenţi la ore. Adică, nu chiar cu toţii. Unul dintre ei, **doar unul,** *a prins gustul... chiulului!*

„Ce-i de făcut cu Gelu?” s-au întrebat îngrijoraţi unii. „Nu-i vorba decît de un caz izolat”, se linişteau alţii, printre care se numărau chiar şi prietenii lui Gelu Coman. Pentru că, de ce să nu recunoaştem, băiatul avea mulţi prieteni, mai ales de cînd se afirmase ca unul dintre cei mai buni interpreţi la acordeon ai muzicii populare şi uşoare. Degetele lui lungi, alergînd pe clape cu o dexteritate fără egal printre ei, îi convinseseră pe colegi că au de-a face cu un talent. Mulţumiţi, într-un fel, se făceau că nu văd plecările tot mai dese ale băiatului de la orele care „nu-i conveneau”. În catalog, fireşte, se adunau absenţele şi notele slabe.

Într-o zi, în timpul unui mic concert pe care Gelu îl prezenta colegilor, aşa cum obişnuia adesea, ba cîntînd la muzicuţă, ba fluierînd, Dan Dumitrescu l-a oprit brusc:

– Ascultă, Gelule, de ce nu înveţi tu la fel de bine cum ştii să cînţi?

S-a făcut linişte. Băiatul, luat prin surprindere, a rămas fără grai. A încercat să nu dea atenţie, să se preocupe de muzicuţă, dar n-a putut. Au intervenit şi ceilalţi, parcă treziţi deodată la realitate. Ce auzea acum Gelu de la bunii săi prieteni, i se părea o glumă. „Tu ai viitorul asigurat”, îi spuseseră cîndva. E drept că pe atunci şi învăţa mai bine. Totuşi...

Din ziua aceea, o bună bucată de timp ni-

Mingea jucăuşă, pusă mereu pe alergătură, trebuie de multe ori ponderată pentru a nu-i lovi pe colegi.

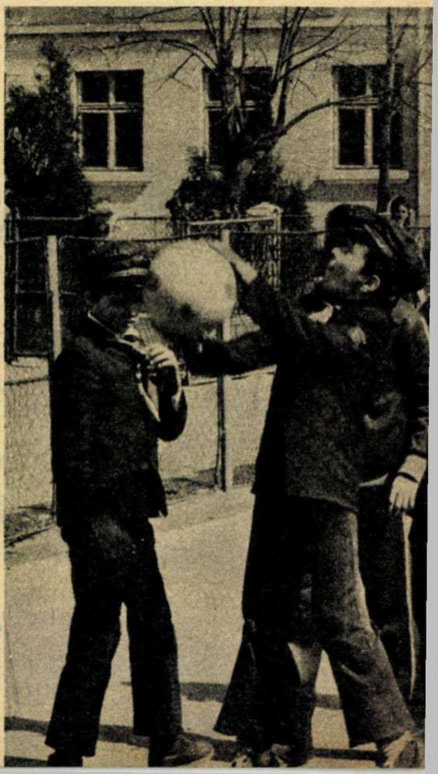

ERULUI ÎN ACŢIUNE

meni n-a mai vrut să-l asculte pe Gelu cîntînd. Nici la serbări nu-l mai invitau. Parcă-i uitaseră, pur şi simplu, talentul. Şi iată-ne la sfîrşitul trimestrului al doilea. Cea mai bună clasă din şcoală – a VIII-a A – îl încheie cu un mare succes: în detaşament nu mai există nici un chiulangiu, nici un elev slab. Opinia colectivului a făcut să dispară acel „doar unul". La început cu îndîrjire şi încăpăţînare – simţindu-se jignit – mai apoi intrînd în firea lucrurilor, băiatul s-a apucat serios de învăţat, refuzînd orice ajutor. „Pot şi singur", le spunea. Şi a dovedit curînd că avea dreptate...

Iar acum Gelu este din nou rugat să cînte!

CUM S-A LĂSAT DE FUMAT UN... NEFUMĂTOR

Există în oraş, chiar în centru, acolo unde circulaţia este intensă în decursul întregii zile, un loc liniştit, chiar ascuns: în spatele cinematografului. Acolo mai poţi întîlni, uneori, tineri fără ocupaţie, acolo se mai face schimb de ţigări sau bilete de cinema. Şi tot acolo se mai abat din drumul lor, din curiozitate, unii băieţi. Ca Florin N. dintr-a şaptea. Cînd s-a dus prima oară, n-a uitat să ia cu el şi ţigări, încercînd să fumeze, pentru a-şi dovedi... maturitatea. Cum a reuşit, numai el ştie, bietul. L-au mai ajutat îndemnurile cîtorva băieţi mai mari, care, de altfel, rîdeau de el pe înfundate. În final, ca să le arate recunoştinţa, Florin le-a oferit întreg pachetul de ţigări „împrumutat" de la tata. „Experienţa" a repetat-o şi în alte zile cînd lipsea de la anumite ore. Pînă într-o zi cînd, nemulţumit, detaşamentul a hotărît să pună în funcţie „brigada de intervenţie", de fapt binecunoscuta echipă a celor patru băieţi – Costel Romaniuc, Adrian Matei, Marian Iordăchiţă şi Dan Costescu – care hotărîse, încă de la începutul anului, să oprească orice încercare de chiul din clasă. Aşa că, de îndată ce se iveau absenţe, cei patru se informau foarte precis asupra motivelor acestora. Avînd experienţă, nu le-a fost prea greu nici în cazul lui Florin. Urmele i-au purtat pînă în spatele cinematografului. Descoperit, Florin s-a arătat foarte încurcat, în final însă a răsuflat uşurat că poate să renunţe la „distracţia" de care era sătul pînă peste cap!

Lucrurile însă nu se puteau încheia atît de simplu. Colegii l-au sfătuit să mărturisească, de bună voie, părinţilor, cele întîmplate, să le arate carnetul de note şi, bineînţeles, să se gîndească la măsuri urgente de îndreptare. Discuţia care a urmat în detaşament a constituit şi un avertisment pentru alţii, care eventual, s-ar „da mari".

Desigur, un simplu reportaj nu poate cuprinde aria largă a temei în discuţie – disciplina. Îmbucurător este însă faptul că aici, în Roşiori de Vede, opinia pionierească îşi face simţită existenţa ori de cîte ori este cazul, că pionierii nu acceptă aşa-zisele „mici abateri". Şi bine fac! Ei au înţeles că dacă greşelile mici se repetă, ele duc, întotdeauna, spre cele mari. Au mai înţeles şi că disciplina, ridicată la puterea... 6 000 (cîţi pionieri sînt în localitate) înseamnă forţă, muncă, frumuseţe şi bucuria de a trăi în omenie.

ELENA MĂNESCU

Joaca presupune, de multe ori, atenţie şi grijă faţă de cel de lîngă tine.

1. Cel mai mic (după vîrstă) din clasa a VIII-a A – Dan Dumitrescu este şi unul dintre energicii susţinători ai disciplinei.

2. „Mă simt uneori vinovată cînd se întîmplă ceva neplăcut în detaşament" (Mariana Dumitru, comandant de detaşament, clasa a VII-a C).

3. Disciplina? Fără respectarea ei nu putem realiza mare lucru! (Epure Daniela, comandant de unitate).

4. Magda Petrescu, o bună colegă, dar şi o pionieră... intransigentă.

În satul de vacanţă de la marginea oraşului, zilele de vară vor fi deosebit de plăcute. Aceasta pentru că şi aici va fi prezentă... disciplina!

ÎN DIRECT – ACTIVELE PIONIEREŞTI

La ordinea zilei:
Analiza rezultatelor la învăţătură

Iată-vă, dragi prieteni, ajunşi şi în cel de al treilea trimestru, treaptă deosebit de importantă a urcuşului vostru în pregătirea şcolară, în îndeplinirea principalei îndatoriri pionereşti — învăţătura. ● Pentru ca rezultatele obţinute în această etapă, premergătoare bilanţului din luna iunie, să aibă un curs mereu ascendent, voi, **membrii comandamentelor pionereşti, aveţi un rol important în mobilizarea tuturor colegilor din detaşament, pentru a obţine, cu toţii, rezultate superioare la toate materiile.** Este firesc, deci, ca la începutul acestui nou trimestru şcolar să vă întrebaţi fiecare dacă v-aţi rămas datori cu ceva şi să luaţi toate măsurile pentru ca notele bune să lumineze în continuare catalogul în dreptul fiecăruia dintre membrii detaşamentului. Răspunsurile la aceste întrebări le puteţi afla împreună, în **adunările de analiză a rezultatelor la învăţătură** obţinute pînă acum, adunări ce se află în aceste zile pe agenda de lucru a fiecărui detaşament. **Pentru ca o astfel de adunare să fie cît mai eficientă, e bine s-o pregătiţi cu minuţiozitate,** astfel încît aceasta să folosească fiecărui pionier. **Cum veţi proceda?** Mai întîi veţi face pe scurt analiza globală a situaţiei din detaşament. ● Procentul de promovabilitate spune, fireşte, multe despre efortul depus de întregul colectiv. Dar comandamentul detaşamentului va avea grijă să nu se oprească numai la cifrele statistice, ci să privească şi dincolo de ele. Să evidenţieze, adică, modalităţile care au condus la obţinerea succeselor şi să supună spre analiză colegială nereuşitele (în cazul în care acestea există), pentru a găsi împreună prin dezbatere soluţiile de remediere. ● **Nu-i uitaţi, în adunarea voastră, pe acei colegi din detaşament care, pentru a obţine rezultate mai bune la învăţătură, au dovedit sîrguinţă şi s-au autodepăşit.** Lăudaţi efortul pe care l-au depus pentru a-şi îndeplini principala lor îndatorire. ● Desigur, altfel veţi proceda cu acei colegi care nu-şi fructifică pe deplin posibilităţile de care dispun, mulţumindu-se cu note mediocre. ● **Critica,** este ştiut, are efectele ei. Folosiţi-o atunci cînd este cazul, dar cu discernămînt, ţinînd seama de personalitatea colegului căruia vă adresaţi. Atenţie, deci! Ea trebuie să aibă un rol constructiv. ● E bine să ţineţi seama de faptul că analiza rezultatelor la învăţătură nu poate fi separată de **disciplină, de prezenţa zilnică la şcoală, de activităţile specifice vieţii de organizaţie** menite să-i îmbogăţească fiecărui pionier orizontul cunoaşterii, să împlinească prin noi informaţii şi prin deprinderi practice cunoştinţele însuşite prin procesul de învăţare. De aceea vă amintim, dragi prieteni, că e bine să acordaţi atenţie în dezbaterea voastră şi acestor aspecte. ● **Pionierii membri ai comandamentului trebuie să-şi privească şi propria muncă,** să-şi pună întrebarea dacă au făcut totul pentru a ţine mereu treaz în detaşament interesul pentru învăţătură. ● **Cum a funcţionat „Semaforul", ce măsuri s-au luat pentru prevenirea unor neîmpliniri în domeniul învăţăturii şi ce rol au avut adunările pionereşti pe parcursul trimestruui trecut în crearea unui climat de muncă, de ordine şi disciplină** — sînt alte cîteva puncte cărora trebuie să le acordaţi atenţia cuvenită.

Sîntem siguri că în adunările voastre veţi stabili şi ce aveţi de făcut pe parcursul trimestrului trei pentru ca fiecare pionier din detaşamentul vostru să obţină progrese în calitatea învăţăturii. Vă amintim că dintre aceste măsuri nu trebuie să lipsească: **programul precis de recuperare a rămînerilor în urmă pentru acei colegi care au greutăţi la unele materii.** Trebuie, de asemenea, **să-i convingeţi pe acei colegi care nu au participat cu regularitate la orele de meditaţii că este în interesul lor să folosească din plin această formă de pregătire.**

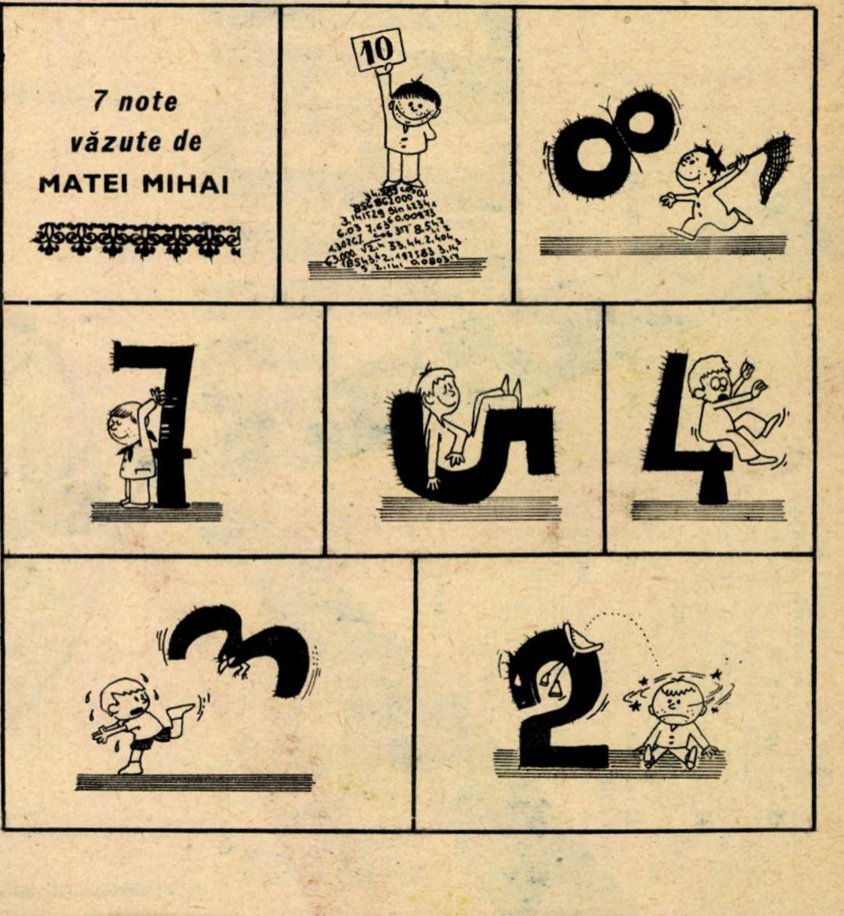

7 note văzute de
MATEI MIHAI

Începător sau veteran în activitățile tehnico-științifice pionierești, pe lista celor mai de seamă preocupări ale tale apar:

- descoperirea de noi surse de energie,
de noi modalități de punere în valoare a celor existente,
de valorificare superioară și economisire a lor;
- înfăptuirea de raționalizări, adaptări, inovații și chiar invenții
menite să servească producției, să vină în sprijinul vieții școlare
ori să facă mai funcțională, mai comodă și mai plăcută locuința;
- aflarea de căi noi pentru reintroducerea în circuitul productiv
a materialelor recuperate,
folosirea lor în scopuri utile societății;
- găsirea de procedee și proiectarea de mașini și instalații
pentru dezvoltarea agriculturii și zootehniei
atît la scara C.A.P. și I.A.S.
cît și pe lotul școlar și
în gospodăria părintească;
- proiectarea de aparatură didactică,
de alte mijloace apte să servească
însușirii materiilor școlare,
predării intuitive și
demonstrării practice a legilor naturii,
a marilor idei promovate de știință;
- imaginarea de jocuri și
jucării originale și distractive
pentru orele de recreație
și divertisment.

> **„Nu pregetați nimic, dragi tineri, pentru a vă însuși cît mai mult din minunatele cuceriri ale cunoașterii umane. Învățați și pregătiți-vă cu sîrguință pentru activitatea productivă, pentru viață, pentru a vă aduce contribuția la progresul continuu al societății noastre socialiste, la înflorirea științei și culturii naționale, la progresul spiritual universal!“**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

CREAȚIA TEHNICĂ PIONIEREASCĂ

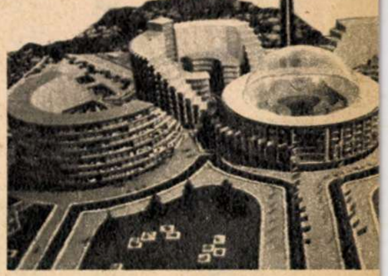

AFIȘ PIONIERESC

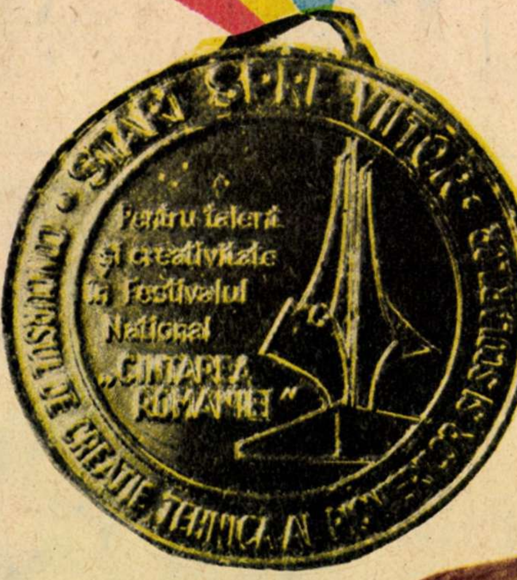
START SPRE VIITOR
Pentru talent și creativitate în Festivalul Național „CÎNTAREA ROMÂNIEI"
CONCURSUL DE CREAȚIE TEHNICĂ AL PIONIERILOR ȘI ȘOIMILOR

CHENARUL DE ONOARE

LUCRĂRI DIN CREAȚIA TEHNICĂ PIONIEREASCĂ DISTINSE CU PREMIUL I LA ULTIMA EDIȚIE A FESTIVALULUI NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

● **Video-display cu memorie** (Titică Valentin, Chițu Gheorghe, Țirlea Petre, Stanciu Victor, Moise Șerban; C.C.P.S.P. București) ● **Centrală helio-eoliană** (Badea Cristian, Dumitru Viorel; C.P.S.P. Pitești, jud. Argeș) ● **Metodă și dispozitiv pentru măsurarea suprafețelor** (Alexandru Elena; C.P.S.P. Buftea, sector agricol Ilfov) ● **Coasă mecanică cu motor în doi timpi** (Bîra Daniel, Socol Mirel, Neamțu Ivan; C.P.S.P. Victoria, jud. Brașov) ● **Numărător didactic** (Mustață Claudiu, Frunză Emanuela; C.P.S.P. Iași, jud. Iași) ●

ORIZONTURI CREATOARE

Creația tehnico-științifică se numără printre cele mai iubite activități pionierești. Tot mai mulți pionieri își pun semnătura pe un aparat folositor, pe soluția unei probleme practice întîlnite în viață, pe materializarea ei într-un proiect anticipativ sau într-o machetă funcțională. După ce, în atelierul școlar, descoperă uneltele, acestea îl ajută pe micul tehnician să se descopere pe sine,

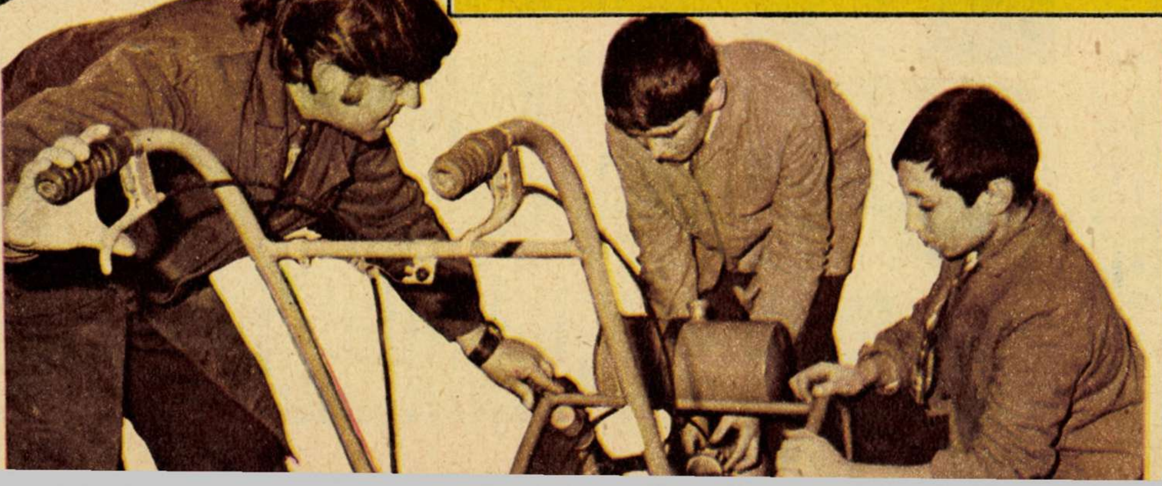

TRIBUNA EXPERIENȚEI

■ Micii tehnicieni se inspiră în alegerea lucrărilor lor din practica productivă, din activitatea școlară și cea de acasă. În căutarea celor mai bune soluții, planuri și scheme, ei urmăresc revista care li se adresează: „Start spre viitor", dar consultă și „Tehnium", și alte publicații de specialitate.

■ Printre secțiunile concursului „Start spre viitor" se numără și Ate-

Creaţia tehnico-ştiinţifică este o şcoală practică a patriotismului, o şcoală a muncii. Ca purtători ai cravatei roşii cu tricolor, copiii învaţă, în laboratoarele activităţilor tehnico-ştiinţifice, atitudinea creatoare în muncă şi viaţă, interesul faţă de nou şi arta de a inova. Continuîndu-şi devenirea sub semnul pasiunii pentru tehnică, ei se formează ca muncitori specialişti în cele mai cerute profesii, în toate ramurile de activitate umană prin împlinirea cărora va înflori România de mîine.

■ În atelierele tehnico-aplicative pionierești, lucrul se desfăşoară în toate lunile anului. Numai o activitate continuă şi rodnică justifică prezentarea la unul sau altul dintre concursuri.

■ Între atelierul şcolar şi atelierul de acasă se situează atelierul de la casa pionierilor şi şoimilor patriei. Aici tehnicianul amator găseşte materialele, uneltele, maşinile şi aparatele necesare, ca şi o competentă îndrumare de specialitate.

■ Printre căile de îmbogăţire şi diversificare a instrumentarului de lucru se află şi autodotarea — cea mai lesnicioasă cale de procurare a lui şi cea care oferă cele mai mari satisfacţii.

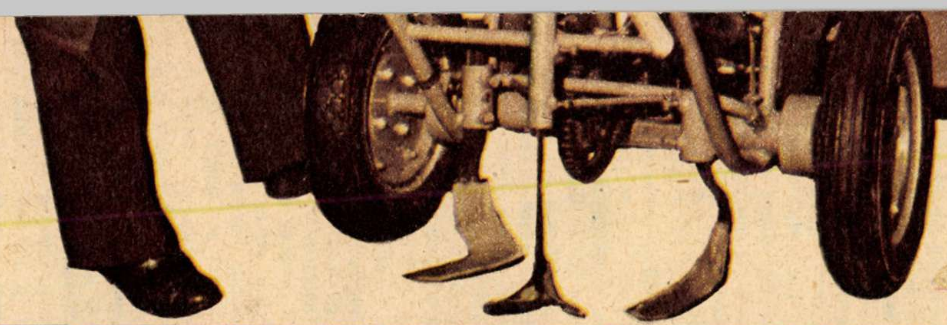

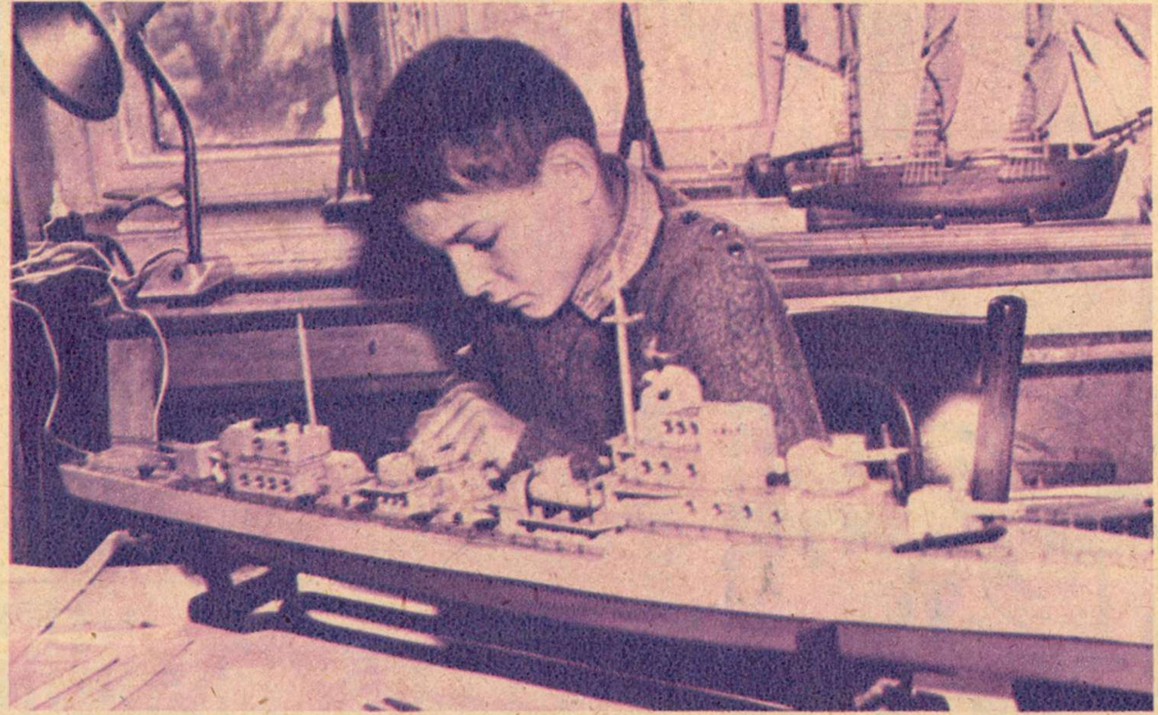

Laboratoarele creației tehnico-științifice sînt deschise și pentru tine !

Eşti mic sau mare? Trăieşti la ţară sau la oraş? Eşti fată? Eşti băiat?

Oricare ar fi răspunsul, şi tu *ai un loc rezervat în activităţile tehnico-ştiinţifice şi aplicative ale pionierilor.*

Şi tu *poţi să-ţi pui semnătura pe Brevetul de înscriere şi participare la marele Concurs de creaţie tehnico-ştiinţifică „Start spre viitor", realizînd o lucrare folositoare şi originală la una din secţiile lui: Radio şi televiziune; Protecţia muncii; Machete de construcţii; Jucării; Electromecanică, mecanică şi mecanizarea agriculturii; Electronică, automatizări, cibernetică; Aparate şi instrumente didactice; Energetică; Atelierul fanteziei (pentru şoimii patriei); Modelism..*

Dacă se vor impune prin calităţile lor, maşinăriile, aparatele didactice sau jucăriile imaginate de tine vor fi admirate în expoziţiile locale, judeţene sau republicane ale pionierilor-tehnicieni.

Şi tu *poţi să te înscrii printre tinerii făuritori ai viitorului, care, în cadrul Concursului de anticipaţie tehnico-ştiinţifică „Atelier 2000", imaginează uzine plutitoare, oraşe submarine, colonii spaţiale, şcoli şi tabere ale secolului următor, materializîndu-şi proiectele în machete artistice şi funcţionale.*

Şi tu *poţi să iei parte la concursurile tehnico-aplicative pionierești, încercîndu-ţi talentul şi măiestria în radiogoniometrie sau telegrafie, făcînd să zboare aero sau rachetomodelele, lansînd la apă navomodele sau învăţînd să stăpîneşti comenzile unui cart.*

Şi tu *poţi să te numeri printre „Prietenii naturii", militînd pentru cunoaşterea, îngrijirea şi ocrotirea florei şi faunei noastre, apelor şi aerului care dau viaţă, frumuseţe şi sănătate spaţiului unde trăim, pentru respectarea, conservarea şi studierea monumentelor naturii şi protecţia mediului înconjurător.*

tatea lui pe micii şoimi ai patriei.

■ Talentul şi măiestria se formează şi se dezvoltă atît prin deprinderea meşteşugurilor tradiţionale cît şi prin familiarizarea cu tehnicile de vîrf ale contemporaneităţii. Şi unele, şi altele pot duce la ocuparea unui loc fruntaş în acţiunile tehnico-aplicative pionierești înscrise în Festivalul Naţional „Cîntarea României"

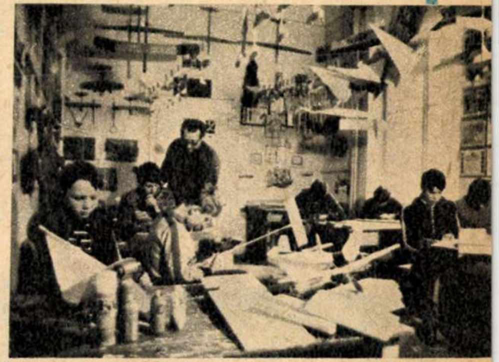

Dragi prieteni,

● Folosiţi aceste pagini în cadrul propagandei vizuale din unitatea voastră, alături de pagina-afiş dedicată învăţăturii, din nr.5 al revistei noastre, şi de cea consacrată muncii patriotice, din nr. 11.

Prin cifre şi imagini, popularizaţi periodic, la panoul vostru, cele mai frumoase realizări în creaţia tehnico-ştiinţifică.

Acest spaţiu se completează înainte de afişare de către comandamentul unităţii.

Intr-o zi de duminică

SCHIŢĂ DE *Ovidiu Zotta*

ILUSTRAŢIE DE *Francisc Kalab*

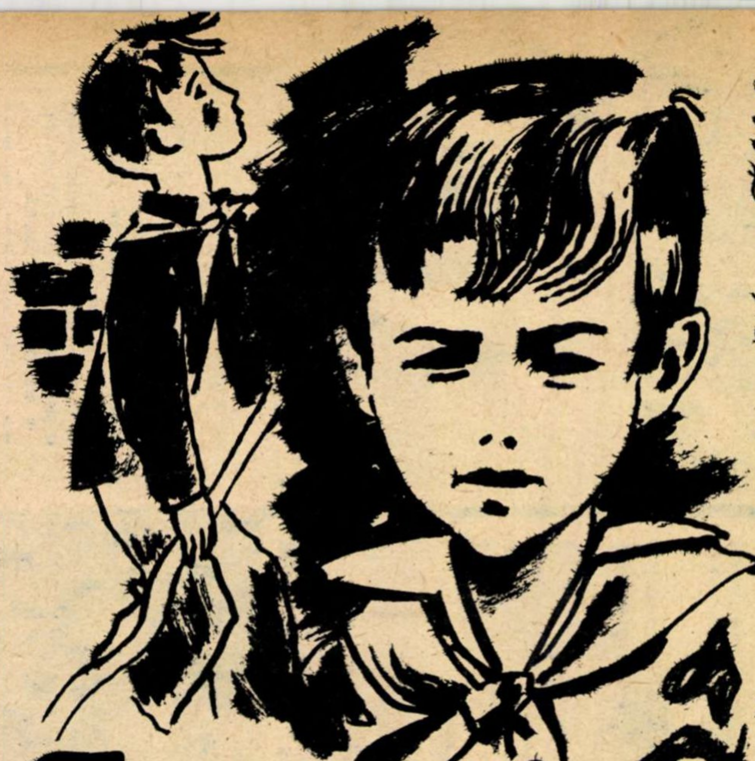

În duminica despre care va fi vorba mai jos, Titel Oprică a avut, ca în toate duminicile, mult de lucru. Foarte mult. După ce s-a trezit în aroma de vanilie şi de aluat proaspăt copt şi după ce a mîncat cu o atenţie şi o mulţumire de cunoscător patru plăcinte proaspete — un fel de cuiburi calde în care a găsit şi nuci, şi dulceaţă, şi stafide şi tot ce mai e pe gustul lui — a pornit pe lunga şi plăcuta cale a duminicii. Se nimerise să fie cam friguroasă, ceţoasă, era o duminică de toamnă tîrzie şi Oprică şopti: „Frumoasă vreme, exact cum îmi place mie!". Dacă ar fi fost senin şi cald sau zăpadă şi viscol, la fel ar fi spus. Pentru Oprică orice stare a timpului e frumoasă.

Primul drum îl făcu la „Romanţa", marele magazin universal, deschis cu trei zile în urmă, unde Oprică văzuse prin vitrină o nouă scară rulantă. Se plimbase cu toate scările rulante din oraş, nu putea s-o rateze tocmai pe asta, care avea şase etaje. Lume multă, ambalaje foşnitoare şi, la difuzor, un glas catifelat, de fată: „Vizitaţi raionul nostru de îmbrăcăminte şi încălţăminte de iarnă. Vă prezentăm cele mai noi produse. Vizitaţi raionul nostru de aparate electrocasnice. Vizitaţi..." Şi Oprică, considerînd că invitaţia i se adresa în mod special, îi dădu respectuos urmare vizitînd totul şi mai ales urcînd şi coborînd pe scara rulantă de nenumărate ori. O găsi foarte reuşită, bine pusă la punct. **„Băieţi deştepţi"**, aprecie el.

Următoarea escală o făcu la cinematograful „Miraj". Filmul îl văzuse. Altceva îl interesa: să-i dea controlorului de bilete o serie de mărci cu avioane şi să primească în schimb una cu istoria trenurilor, de la locomotiva lui Stephenson la locomotiva electrică.

Nea Mitruş e un om în vîrstă şi nu s-a ocupat niciodată de filatelie, dar are un nepot de vreo opt ani care, ştiind că bunică-său cunoaşte, prin meseria lui, multă lume, îl pusese să-l ajute în a-şi gospodări colecţia. Oprică ar fi putut să-l păcălească uşor pe bătrînel dîndu-i seria incompletă, dar nu-i şedea în caracter să profite de naivi, aşa că se zbătuse o săptămînă pentru a găsi timbrul care-i mai lipsea.

Destul de mult timp petrecu la piaţă, în sectorul cu păsări de podoabă — papagali, canari, scatii. Aici mai sînt şi căţei de toate rasele, şi peştişori exotici, şi colivii, şi acvarii cu fel de fel de instalaţii. Hămăială, ciripit, discuţii de specialitate. Oprică pusese de multe ori ochii pe nişte porumbei voltaţi. Se uita în fiecare duminică la ei (erau, bineînţeles, mereu alţii), dar dacă i-ar fi cumpărat n-ar fi 'avut unde-i creşte. Se mulţumea să le dea de mîncare sub privirile îngăduitoare ale negustorului, el însuşi mare crescător de porumbei.

...Se trezi, spre amiază, la şcoală. Era convins că o va găsi pustie, dar avu surpriza să dea peste ceva cu totul neaşteptat: un car de televiziune. **„Se filmează la noi?!"** Pe terenurile de sport îşi făceau încălzirea nişte admirabili atleţi în echipament modern, nou-nouţ. **„Cine-s ăştia?!"** se miră Oprică, şi abia venind foarte aproape îi recunoscu. **„Ia uite ce colegi chipeşi am, nici nu ştiam!"** Marcel Voiculeţ, într-un splendid trening roşu cu dublă vipuşcă albă, încerca ştacheta la săritura în înălţime, Marina Pomete fugea mărunt în pantofi veritabili de atletism, cu cuie, pe zgura roşie, Doru Stamatiad făcea slalomuri elegante cu mingea de baschet.

— Ce-i cu tine, Oprică? îi zise Mircea Trif, cărînd spre sala de festivităţi un microfon cu tija de vreo doi metri.

— Mă uit şi eu.

— Uită-te, ai ce vedea, dar bagă de seamă să nu ne încurci.

Titel Oprică îi făcu un semn cu înţelesul „Nici o grijă, doar mă cunoşti!" şi se trase mai de o parte, să poată trece cîţiva colegi de la cercul legumicultură-pomicultură-floricultură, cu săpăligi, greble şi răsaduri.

„Excepţional!" aprecie Oprică. Nu ştia unde să se uite mai întîi, peste tot era ceva de văzut. **„Ce noroc că mi-a dat prin minte să vin pe la şcoală!"**

Era, după cîte îi spuse Mircea Trif la a doua trecere (acum ducea de şnururi un snop de medalii care urmau să-i răsplătească pe cîştigători, una dintre ele... ce una!... două sau trei fiind, fără discuţie, pentru el însuşi) o zi-model de sport, cultură şi gospodărie. **„Straşnic!** îşi spuse Oprică. **Bine că n-am scăpat ocazia!"**

Cel mai mult îl atrăgeau însă oamenii din echipa de filmare. Lucrau cu o mulţime de aparate interesante — pe unele le cunoştea, pe altele nu. Temîndu-se să nu incomodeze pe cineva, renunţă la întrebări, străduindu-se să ghicească singur răspunsurile. Cum nu-i lipseau anumite cunoştinţe tehnice, reuşi să-şi dea seama că se făceau imprimări pe magnetoscop. **„Foarte interesant, asta da, tehnică!"** se bucură Oprică. Operatorul, văzîndu-i expresia de mare atenţie şi în acelaşi timp hazlie (Oprică, atunci cînd e foarte concentrat, îşi ciupeşte lobul urechii stîngi, cască gura de-i poţi număra dinţii şi are fruntea creaţă de încruntat ce e), se gîndi să îndrepte o clipă obiectivul spre el. Tocmai atunci însă Marina Pomete, căreia i se desprinsese numărul de concurs de pe tricou, apăru necăjită, întrebînd cine are ac cu aţă. N-avea nimeni, dar Oprică, păţit, se obişnuise de mult să poarte înfipte pe dosul reverului cîteva ace de gămălie, aşa încît îi prinse la iuţeală Marinei Pomete numărul de concurs şi fata se grăbi să prindă startul.

Oprică ar fi dorit şi el să vadă cursa şi s-o încurajeze pe Marina, dar între timp regizorului îi venise ideea că, în secvenţa „grădinarii la lucru", ar prinde bine, ar fi chiar spectaculos să se vadă cum funcţionează sistemul de irigaţie. Nimic mai simplu — apa e adusă printr-un furtun racordat la conductă în subsolul şcolii — dar cum să faci rost de furtun? Nea Vasile Ioniţă, mecanicul şcolii, era, ca tot omul, liber duminica, şi numai el ştia unde e furtunul, nu lăsa pe nimeni să umble la apă, avea motivele lui. Numai pe Oprică îl lăsa, fiindcă aveau amîndoi o preocupare comună — încercau de cîteva luni să-l dreseze pe Bengal să adune hîrtiile care rămîn prin curtea şcolii în recreaţie şi să le ducă la coş. Bengal e cîinele — ciobănesc, dar foarte cumsecade — al lui nea Vasile.

În timp ce grădinarii se agitau neştiind cum să se descurce, Oprică, bine informat, pătrunse în subsol, scoase furtunul din lada închisă cu o cheie pe care nea Vasile o ascundea în locul numai de ei doi ştiut — în orificiul dintre două cărămizi —, racordă furtunul la gura de apă şi, în cîteva clipe, şanţurile de irigare se umplură. „Perfect! exclamă regizorul, sînteţi mari, grădinarilor!" — şi îi făcu semn operatorului că poate filma.

De la fereastra subsolului, Oprică îi admira pe pricepuţii grădinari. **„Frumos lucrează!"** se bucură el, fiind totuşi atent să vadă cum sînt puse răsadurile, ca să poată, la nevoie, după filmare, să le aşeze ca lumea. Veniseră în special băieţii şi fetele care se ocupau de cercetări, adică cei mai avansaţi din cerc, ei lucrau numai cu microscopul şi alte ustensile delicate. În mod obişnuit, de grădină propriu-zis se ocupau alţii, între care şi Oprică, lucrările banale, săpat, plivit, rărit, udat ei le făceau. Operatorul cel simpatic se gîndi că nu strică un cadru scurt cu băiatul care priveşte prin fereastră, dar Oprică dispăruse, temîndu-se să nu scape spectacolul din sala de festivităţi. Foarte interesant şi acolo — recitări, scenete vesele, gimnastică artistică şi un mic concurs de cultură generală. După cum Oprică bănuise, Mircea Trif îşi lăsă în urmă toţi colegii, cîştigînd, într-adevăr, trei medalii de aur — la 80 m plat, la „cine culege mai multe mere" şi, bineînţeles, la concursul de cultură generală. Medaliile de aur erau de plastic vopsit în auriu, şi Oprică abia atunci îşi dădu seama că lucrase el însuşi la ele, într-o oră de atelier de-acum vreo cîteva săptămîni, fără să ştie prea bine la ce aveau să servească. **„Zăpăcit mai sînt!** îşi spuse Oprică. **Dar nu-i nimic, acum, că m-am lămurit, pot să zic şi eu că am făcut o treabă ca lumea".**

Regizorul, dorind să mai filmeze un cadru cu eroul zilei, îi spuse că ar fi bine să aibă şi cravata de pionier. Mircea însă venise fără cravată, era duminică, purta „blugi" şi pulover şi o jachetă foarte frumoasă, de piele roşie. Zise, rugător: **„Cine-mi împrumută o cravată de pionier?"**, dar se nimerise că tocmai prietenii lui se îmbrăcaseră la fel. **„Păi staţi!** strigă unul dintre ei. **Chemaţi-l pe Oprică, el a venit şi azi cu cravata de pionier!"** Îşi amintiră, imediat, cu toţii că, într-adevăr, Oprică era singurul din grup pe care-l văzuseră cu cravată. **„Oprică, unde eşti, Oprică?** începură ei să strige, **vino repede, arată-te la faţă!"** Mircea Trif aştepta ca pe jar să apară cravata de pionier pe care să şi-o pună repede la gît împreună cu medaliile, ca să apară în film aşa cum se cuvine — frumos, deştept şi exemplar. **„Oprică, adu-ncoace cravata, unde te-ai ascuns, aiuritule?!"** Îl căutară peste tot, dar Oprică, nicăieri. **„V-am mai spus eu,** oftă Mircea Trif, iritat. **Cu invidiosul ăsta de Oprică nu-i nimic de făcut, niciodată nu te poţi baza pe el, dispare exact atunci cînd ai mai mare nevoie de el!"**

NOTA REDACŢIEI: *Stimaţi cititori, ce credeţi voi despre personajele acestei schiţe inspirate dintr-o întîmplare adevărată? Personajul pe care noi l-am numit Titel Oprică ne-a spus că nu prea este de acord cu învinuirea care i se aduce. Are dreptate Oprică? N-are? Scrieţi-i pe adresa redacţiei! Autorul schiţei va discuta cu el părerile voastre şi amîndoi vă vor prezenta în revistă concluziile la care vor ajunge datorită ajutorului vostru.*

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI — 7 RĂSPUNSURI

cu Francisc Valkay și Rodica Murgu

Cei doi bine cunoscuţi balerini ai Operei din Timişoara sînt astăzi oaspeţii Clubului nostru. Şi cum mesajul pe care ni-l transmite arta lor - de pe scenă, de pe micul ecran - este mesajul unui cuplu, ne vom adresa şi noi, nu fiecăruia separat, ci... cuplului. Aceeaşi partitură pe scenă pentru amîndoi, aceeaşi partitură (de întrebări) şi în paginile noastre.

Să le mulţumim şi să-i ascultăm.

1. **Ca balerini şi coregrafi, ce dans popular românesc apreciaţi îndeosebi?**

F.V. „Căluşarii". Joc prin excelenţă bărbătesc, voinicesc, plin de fantezie.

R.M. „Ardeleana pe sub mînă". Dans de cuplu, plin de expresie.

2. **La 14 ani ne plac dansurile moderne. Ce ar spune, totuşi, ochiul dumneavoastră critic?**

F.V. Sînt un admirator al Beatles-ilor. Ei au revoluţionat muzica fără să distrugă ceea ce se înfăptuise înaintea lor. Cei care i-au preluat, au făcut-o adesea greşit: condamnînd epoca clasică a muzicii uşoare, a dansului. Iată de ce, azi, excesul de disco riscă să-i desensibilizeze pe copii. Oricît ar părea de ciudat, e nevoie să începem tot cu... valsul şi tango-ul.

R.M. Asta nu înseamnă, desigur, că mai tinerii noştri prieteni nu trebuie să danseze după muzica actuală. Am fost, însă, odată, la o serbare a fiului meu, la şcoală, şi am rămas neplăcut surprinsă de zgomotul din sală, de agitaţia aceea fără contur, adesea inestetică. Există un ABC în toate. Să nu-l ignorăm.

3. **Formaţi un cuplu binecunoscut. Cît e de greu şi cît e de uşor în raport cu, să zicem, evoluţia solo?**

F.V. Partenerul este cealaltă parte a balanţei: e prima oglindă în care te vezi, primul critic; primul spectator care te aplaudă, primul prieten care te felicită. Este o mare artă, dificilă, dar şi înălţătoare totodată, să acţionezi cu un altul.

R.M. Expresia „a te înţelege fără cuvinte" este la noi literă de lege. Dansul e o formă înaltă de colaborare între oameni, cred că oamenii răi nu pot ajunge balerini.

4. **Cine vă priveşte din sală are impresia nu numai că e foarte uşor ce faceţi, ci şi că e foarte plăcut.**

F.V. E o iluzie, una frumoasă, dar o iluzie. Fotbalistul, de pildă, are suficiente momente cînd „se joacă"; momente cînd dă satisfacţie copilului din el. La noi totul se supune partiturii: fiecare pas, fiece mişcare.

R.M. E de-ajuns să vă spun, de pildă, că balerinii, contrar aşteptărilor, **n-au voie** *să facă sport: mai ales patinaj, schi, alpinism etc. E greu să n-ai voie să te joci, nu-i aşa?*

5. **Sigur că trebuie să existe caracteristici specifice dansurilor româneşti în raport cu dansurile altor popoare. La care din ele, mai ales, v-aţi gîndi?**

F.V. Şi în recentul turneu prin S.U.A. pe care l-am efectuat la invitaţia amabilă a maestrului Oleg Danovski de la Teatrul „Fantasio" din Constanţa am avut prilejul să-mi întăresc convingerea că dansul românesc este prin excelenţă spectacular şi optimist. Românul dansează aşa cum trăieşte: sincer, deschis, încrezător în frumuseţea vieţii.

R.M. În marea lui varietate, dansul românesc este expresie fidelă a meleagurilor care l-au născut. „De doi"-ul din Banat, dans de cîmpie, lent, este cumpănit; dansurile de la munte sînt mai repezi.

6. **Există vreun gen de muzică pe care nu se poate dansa?**

F.V. Se poate dansa şi după... tăcere. Marele poet indian Rabindranath Tagore chiar aşa şi numeşte dansul: arta tăcerii.

R.M. Dansul însuşi poate fi o... muzică. Dealtfel, în mod curent aproape, atît dansatorul cît şi spectatorul, aflaţi într-un moment de adîncă comuniune, uită muzica propriu-zisă şi îşi creează propria muzică, interioară.

7. **Şi acum, nelipsita întîmplare veselă sau păţanie.**

F.V. Prea veselă nu prea pare a fi, dar ar fi putut deveni o mare păţanie. La 14 ani voiam să mă fac balerin, dar tata nu era de acord. Nişte bunice buclucaşe, însă, m-au înscris la examen pe ascuns şi... m-au împins pe scenă. Am reuşit cu brio. Atunci m-au dus acasă şi l-au pus pe tata în faţa faptului împlinit: a vrut el să se înfurie, dar cînd totul iese cu bine...

R.M. Era şezătoare la mine în sat, la Teregova. Începuse jocul. Tata, care ştia că visez să ajung să văd Bucureştiul, mă provoacă: „Dacă tu reuşeşti să joci o ardeleană cu cel mai de ispravă dansator al satului şi nu te încurci, atunci îţi îndeplinesc dorinţa aceea, ştii tu".

Şi uite aşa am ajuns eu, mai devreme decît mă aşteptam, să văd Bucureştiul.

CLUB TEST

Oaspeţii clubului nostru au căzut de acord să vă pună amîndoi aceeaşi întrebare:

„În amintirea unuia dintre marile noastre succese — „Lacul lebedelor" — vă recităm aceste versuri din poetul nostru preferat:

„Lacul codrilor albastru
Flori de nufăr îl încarcă,
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă."

Care este, deci, poetul preferat al celor doi artişti?

CLUB 14 LA DISPOZIȚIA VOASTRĂ

Astăzi despre profesii

— **Mariana Ţitrea** din Borsec şi **Geacomina Tudor** din Tîrgovişte exprimă două cerinţe care apar mai des pe adresa Clubului nostru: una vrea să devină actriţă, cealaltă stewardesă.

Mai întîi trebuie să ştiţi şi voi — şi mulţi alţi cititori care se gîndesc la o sumedenie de profesii — că în multe direcţii **specializarea începe după absolvirea liceului** (atît treapta întîi cît şi a doua). Este surprinzător să constatăm că un mare număr de cititori ai revistei, deşi se află în clasa VIII-a, nu cunosc profilurile liceelor din ţara noastră. (O fetiţă vrea să meargă la liceul de marină, deşi se cunoaşte faptul că la acest liceu sînt admişi numai băieţi). Cum stăm deci cu orientarea şcolară şi profesională?

Actorii — ca să răspundem întrebărilor de faţă — se pregătesc în cadrul unui Institut de artă teatrală şi cinematografică (deci: învăţămînt superior), iar stewardesele se recrutează (tot după terminarea liceului) dintre candidaţii care răspund mai multor cerinţe, printre care şi aceea de-a avea cunoştinţe corespunzătoare de limbi străine.

Ştefan Damian, str. Petru Aron, oraşul Roman, ne scrie: „Am văzut că în nr. 9 al revistei aţi răspuns unui cititor din Timişoara care se interesa de liceul de marină şi de aceea vă rog să-mi răspundeţi şi mie la următoarele întrebări:

1. În afara Liceului „Mircea cel Bătrîn" din Constanţa mai există în ţară şi altul , tot cu profil de marină?

2. La ce materii se dă examen?

3. Dacă nu intru, unde m-aş putea duce?

S-o luăm pe rînd:

1. Liceul constănţean este singurul de acest fel.

2. Din nou trebuie să facem o precizare importantă: în treapta I de liceu (numai în cazul în care numărul înscrierilor depăşeşte locurile — cu excepţia Liceului pedagogic, unde examenul are loc oricum) se dă examen scris, indiferent de profilul liceului, la limba şi literatura română şi la matematică. La marină, muzică, arte plastice şi decoraţiuni, coregrafie, înscrierea (care are loc înainte de admiterea propriu-zisă) se face pe baza unor probe de aptitudini (ca marinar trebuie să fii sănătos, curajos, îndemînatec etc.).

3. Te poţi înscrie la orice liceu ale cărui locuri n-au fost ocupate în întregime.

Cum însă mai e timp pînă atunci (eşti în clasa a VII-a)... mai vorbim noi şi la anul!

Antarctida

ÎNTINDERILE ACOPERITE DE GHEŢURI ETERNE aflate la extremitatea sudică a planetei au constituit multă vreme o imensă necunoscută, o uriaşă pată albă. Primele indicii despre existenţa unei zone reci, nelocuite şi necunoscute,aflată în extremul sud, ne vin de prin anul 60 î.e.n. de pe o hartă a Pămîntului întocmită de geograful grec Strabon. Mai tîrziu, Ptolemeu (sec. II e.n.) află prin intermediul navigatorilor fenicieni şi greci despre existenţa, în nord, a unor mari întinderi acoperite de gheţuri. Din motive de simetrie, el deduce că un continent austral, şi el îngheţat, trebuie să ocupe extremitatea opusă a lumii.

Timp de peste 1 300 de ani, părea că cel ce avea să fie descoperit ca al şaselea continent al planetei — Antarctida — a fost uitat pentru totdeauna. Aflînd, însă, de lucrările lui Ptolemeu, geografii de avangardă ai secolului al XVI-lea adoptă concepţia acestuia, iar tainicul continent de la capătul lumii apare din nou pe o hartă. În 1569, pămîntul despre care nimeni nu ştia cum arată este însemnat pe harta marelui geograf şi cartograf flamand Mercator. Elevul său, Antonius Florianus, a desenat un mapamond pe care continentul antarctic avea aproape exact forma şi dimensiunile lui reale. Zona a rămas însă necunoscută pînă la descoperirea Australiei, despre care geografii credeau că se întinde pînă departe, spre Polul Sud.

ABIA ÎN ANUL 1642, cînd navigatorul Abel Tasman ocoleşte Australia pe la sud, aceştia şi-au dat seama că s-au înşelat. Furtunile puternice de la Capul Horn au împins corăbiile spre sud, iar unul dintre navigatori a zărit mai multe pămînturi necunoscute. Primul dintre cei care au ajuns, însă, pînă în zona banchizelor (gheţuri marine) australe a fost căpitanul francez Lozier, în 1716. După aceea Antarctica a devenit o zonă a descoperirilor geografice, a vînătorilor de balene şi foci, iar apoi scena unor dramatice aventuri. De-a lungul a mai mulţi ani, harta lumii s-a îmbogăţit mereu cu noi şi noi nume de insule locuite doar de păsări şi pinguini.

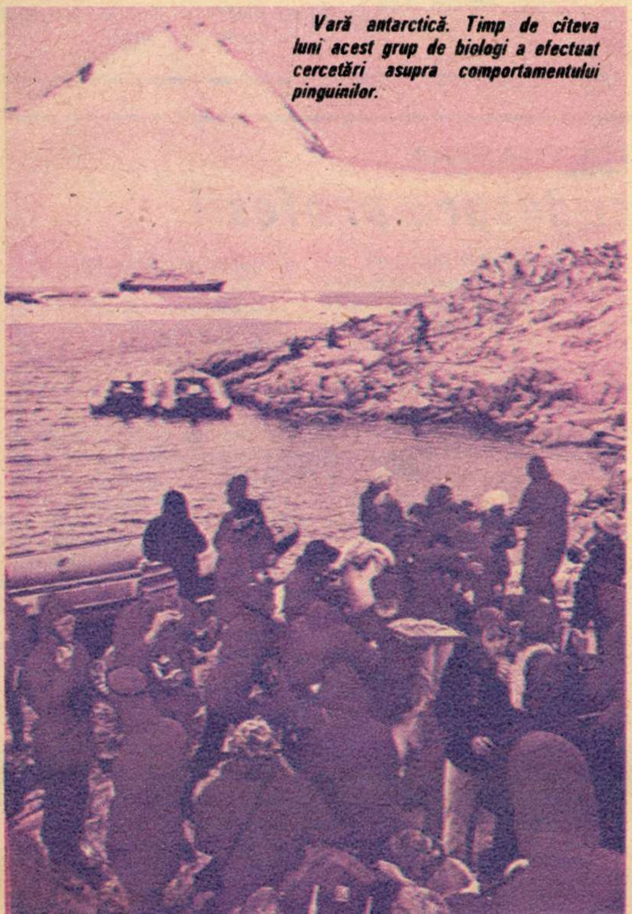

Vară antarctică. Timp de cîteva luni acest grup de biologi a efectuat cercetări asupra comportamentului pinguinilor.

La 28 ianuarie 1820, navele „Vostok" şi „Mirnîi", aparţinînd expediţiei ruse conduse de F. F. Bellingshausen şi M. P. Lazarev, intersectează pentru prima dată Cercul Polar de Sud. În jurnalele de bord comandanţii notează că au întîlnit „gheţari foarte înalţi" care „se întind cît vezi cu ochiul". Aşa cum s-a demonstrat mai tîrziu (în 1961) în această zi a fost zărit pentru prima dată continentul Antarctida.

Interesul ştiinţific pentru mările sudului creşte, apele lor sînt mereu brăzdate de navele unor oameni mînaţi de pasiunea descoperirilor. Cel ce avea să fixeze însă Antarctida în geografie a fost navigatorul englez James Ross, care în anul 1841 s-a avîntat spre sud la comanda corăbiilor „Erebus" şi „Terror". După ce au scăpat de pericolul gheţurilor, cele două nave solide au avansat către sud şi, spre mirarea echipajelor, marea liberă s-a deschis în faţa lor pînă departe.

Peste cîteva zile, la tribordul uneia dintre corăbii a apărut un lanţ de munţi foarte înalţi. Ross a trecut pe lîngă ei după ce a înfipt pe mal un drapel al ţării sale, în mijlocul unei mulţimi de pinguini miraţi. Ceva mai la sud i-a apărut un spectacol şi mai extraordinar. Un formidabil vulcan, pe care Ross l-a numit „Erebus", purta o cunună de fum. Un altul, care a fost numit „Terror", dormita la orizont. Continuîndu-şi drumul pe un canal aproape liber de sloiuri, Ross descoperă apoi o faleză de gheaţă înaltă de 150 m, roasă la bază de apă. Era apa Oceanului Antarctic, descoperit în acea zi.

Numele de astăzi al continentului a fost dat pentru prima oară în anul 1874 de expediţionarii aflaţi pe nava „Challenger", care au cercetat relieful submarin din bazinul antarctic şi, pe baza datelor culese, i-au schiţat pe hartă configuraţia.

Peste 23 de ani, un mic vas de 250 de tone, „Belgica", aflat sub comanda lui Adrien de Gerlache, părăsea portul Anvers spre a explora coastele unor ţinuturi antarctice. La bord se afla şi biologul român Emil Racoviţă care, prin cercetările întreprinse, avea să devină părintele speologiei. Vasul este prins între gheţurile din marea ce poartă numele lui Bellingshausen, iar cei 19 membri ai echipajului petrec 13 luni în apele antarctice. Era primul iernat în această zonă a lumii.

Încercările de a pătrunde în tainele inospitalierului continent au cerut adeseori sacrificii. Ele s-au soldat uneori cu eşecuri, dar omul nu a renunţat niciodată la ideea că Antarctida poate fi cunoscută, poate fi cucerită. În epopeea explorărilor din această parte a planetei au fost înscrise cu litere de aur numele norvegianului Roald Amundsen, al englezului Robert Scott, al americanului Richard Byrd, al englezului Vivian Fuchs, al neozeelandezului Edmund Hillary ş.a. Vălul misterioasei Antarctide a început să se risipească însă şi mai mult de prin anul 1956 cînd, în cadrul Anului Geofizic Internaţional, cercetările au fost întreprinse de mai multe ţări, în mod organizat.

ÎN ANTARCTIDA fiinţează actualmente peste patruzeci de staţii de cercetări polare permanente. Aici îşi desfăşoară activitatea, în cea mai mare parte a anului, oameni de ştiinţă din circa 15 ţări ale lumii. Prin cercetările efectuate, portretul celui de al şaselea continent devine tot mai complet.

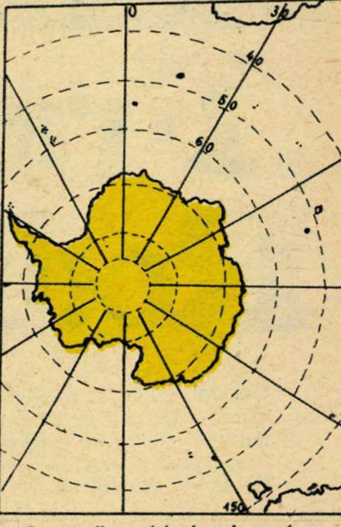

Contururile celui de al şaselea continent al Terrei.

Astăzi se ştie că regiunea Antarctica se întinde pe o suprafaţă de 31,9 milioane kmp. Ea cuprinde întreaga zonă geografică situată dincolo de paralela 50° latitudine sudică, cu mările reci pe care plutesc aisberguri şi puzderia de insule cu vegetaţia săracă pe care trăiesc colonii de pinguini, pescăruşi, albatroşi, foci, morse şi leoparzi de mare. Continentul propriu-zis — Antarctida — este înconjurat de inelul Cercului Polar de Sud şi se întinde pe o suprafaţă de aproape 14 milioane kmp. Dar numai 4 la sută din suprafaţa continentului nu este acoperită de gheaţă, restul zăcînd sub o platoşă groasă de peste 3 000 m. Acoperişul de gheaţă (23 milioane kmc) apasă enorm asupra masei continentale. Deplasîndu-se lent spre periferie, gheaţa se rupe şi se transformă în aisberguri plutitoare. Dacă gheţurile Antarctidei s-ar topi, ni-

◀ *La temperaturile de – 60° C metalul se frînge, iar combustibilul devine viscos, inutilizabil.*

Peisaj „alpin" din Antarctida. ▶

velul oceanelor ar creşte cu 50 de metri. Această gheaţă — cea mai mare rezervă de apă dulce a planetei — nu este proaspătă. În ea este înscrisă istoria Pămîntului de zeci de mii de ani. Fiecare an a lăsat în gheaţă urma temperaturii lui, a erupţiilor vulcanice, a fenomenelor cosmice, chiar şi a vegetaţiei lui. A fora carapacea marelui deşert de gheaţă nu este deloc o treabă uşoară. La numai cîteva sute de metri adîncime, tija forezelor se frînge adeseori, rămînînd pentru totdeauna în corpul uriaşului bloc.

Temperaturile au frecvent valori foarte scăzute, ajungînd uneori pînă la aproape —90°C pe continent şi pînă la —40°C la ţărm. Antarctida este presărată de munţi mai înalţi decît Mont Blanc. Datele obţinute de oamenii de ştiinţă concordă cu ipoteza potrivit căreia aceşti munţi au apărut pe continent aproximativ pe la mijlocul perioadei terţiare, în acelaşi timp cu Anzii, Alpii şi Himalaia.

CEA MAI SCURTĂ ZI A ANULUI — 21 iunie — este marcată de o singură oră de lumină. Noaptea polară durează mai bine de patru luni şi, după ce este urmată de o alternanţă de zile şi nopţi, timp de 6 luni soarele nu mai apune 24 de ore din 24. Date fiind aceste condiţii, activitatea oamenilor de ştiinţă — în a căror sferă de preocupări intră cercetările seismice, geologice, meteorologice, glaciologice şi cele privind ionosfera şi magnetismul — se desfăşoară mai ales vara. Pînă în prezent ei au intrat în posesia a numeroase date privind compoziţia solului, resursele biologice şi ale adîncurilor marine. În subsol s-au găsit petrol, cărbune, fier şi alte peste 200 de minerale, printre care aur, argint, cupru, titan şi fosfor. Tot în rîndul marilor bogăţii ale ţinuturilor antarctice a fost trecut şi micul crustaceu de culoare roşie, asemănător unui crevete pe care pescarii îl numesc Krill. El rezistă la apele foarte reci şi reprezintă o hrană abundentă pentru pinguini, foci şi balene. Specialiştii consideră că acest crustaceu ar putea constitui o bogată sursă de proteine.

PENTRU A PUTEA OFERI date cît mai bogate în legătură cu cel de al şaselea continent, locuitorii temporari ai staţiunilor de cercetare îşi duc viaţa în condiţii dintre cele mai aspre. În afara frigului puternic, a lipsei de oxigen, cercetătorii trebuie să se lupte aici cu vîntul deosebit de puternic (uneori atinge peste 200 km/h) şi cu presiunea atmosferică foarte scăzută. Doar în aşa-zisele oaze, unde nu ajunge vîntul, atmosfera este „calmă". La temperaturile scăzute (—87,4°C), în care nu există stare lichidă a corpurilor, cauciucul se frînge, combustibilul lichid devine vîscos, creşte fragilitatea oţelului. Chiar şi petrolul lampant trebuie tăiat aşa cum se taie lemnele. Apa potabilă se obţine din zăpadă. Blocurile mari sînt tăiate de ferăstraie automate şi transportate spre camerele de topire cu lopeţile mecanice. Aceste lopeţi lucrează, însă, numai pînă la o temperatură de — 60°*C*. După aceea trebuie să intervină omul. Deşi în unele staţiuni de cercetare „străzile" sînt luminate electric, oricine părăseşte o clădire trebuie, pentru mai multă siguranţă, să-şi anunţe destinaţia sau să se deplaseze în grup. Exceptînd oxigenul şi apa, cercetătorii trebuie să-şi aducă în deşertul de gheaţă tot ce este necesar pentru existenţă. Problemele pe care le au de înfruntat în privinţa alimentaţiei, adaptării organismului şi izolării sînt comparabile cu cele ale astronauţilor. Dar, în pofida tuturor acestor greutăţi, cu tenacitatea şi cutezanţa sa caracteristică, omul a reuşit să smulgă tot mai multe dintre secretele tăcutelor întinderi albe de la capătul lumii.

ECATERINA ROSCA

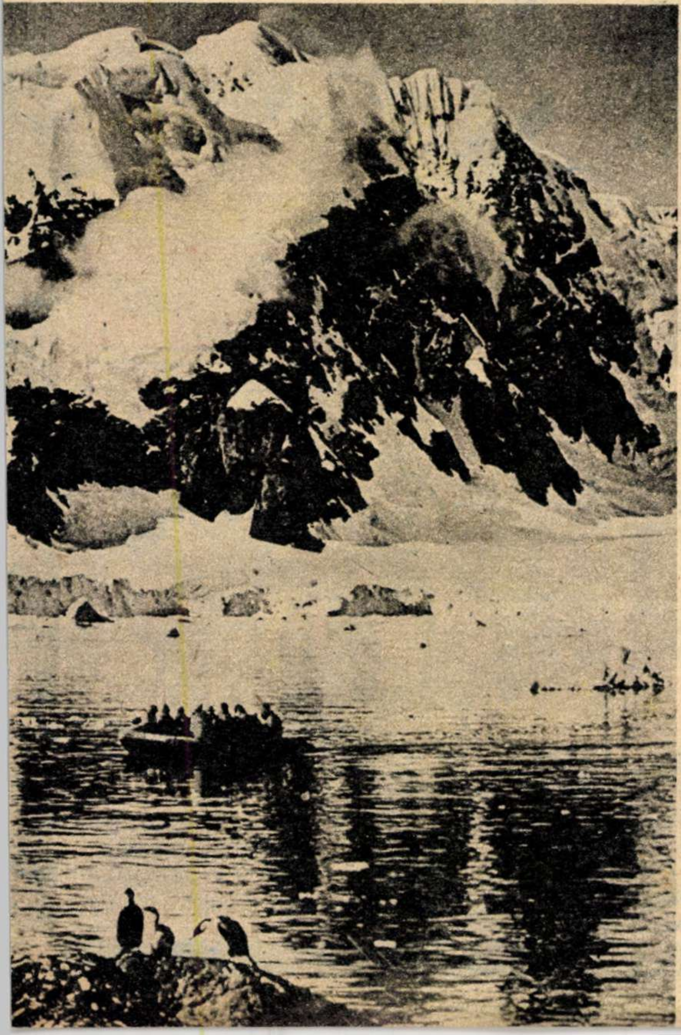

Cultură de salată, la... – 80° C.

Moment de relaxare, în biblioteca unei staţii de cercetări.

Şi acum, o curiozitate cu totul ieşită din comun: în apa lacurilor din „oazele" antarctice în timpul verii se poate face şi baie.

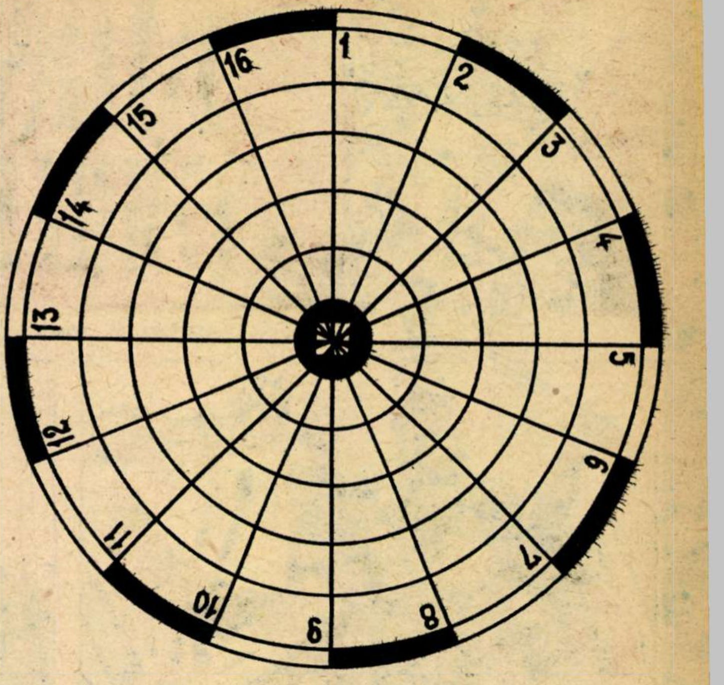

ÎN CERC

Înscriind pe segmentele verticale de la 1 la 16 cuvintele corespunzătoare semnificaţiilor de mai jos, se va obţine, citind iniţialele, numele unui mare scriitor clasic român (1852–1912). Citite în ordinea cifrelor, literele finale ale cuvintelor definite vor da titlul unei comedii create de autor în 1885.

1) Sat în comuna Sîncel, judeţul Alba. 2) Soţia lui Bogdan al II-lea şi mama lui Ştefan cel Mare. 3) Locul de baştină. 4) Suliţă. 5) Distrat. 6) Binecunoscuta mamă a celor trei „cucuieţi". 7) Sursă de scîntei. 8) Erou eminescian. 9) Lac şi staţiune balneoclimaterică în Bărăgan. 10) Sat şi comună în judeţul Prahova. 11) A venit în ajutorul cuiva. 12) Lac mare, cu nămol, pe ţărmul Mării Negre sau în Delta Dunării. 13) Colibă făcută de eschimoşi din gheaţă şi zăpadă. 14) Suprafaţa de răspîndire a unei specii, a unui gen de plante sau animale. 15) Grădină din Atena în care Aristotel preda filozofia sa. 16) Urmează cursurile unei şcoli.

LĂUDĂROSUL

Zici: La gramatică sînt tare
Şi verbe multe-am conjugat!
Un amănunt: la ascultare
Repeţi doar verbul „am uitat"!

Radu Ursulescu

UNOR LENEŞI

Straniu lucru se petrece
Cu vreo doi colegi de-ai mei:
Fotbalişti de nota zece
...dar şcolari de doi şi trei!

Gh. Zarafu

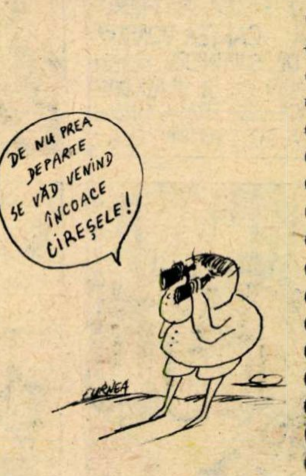
DE NU PREA DEPARTE SE VĂD VENIND ÎNCOACE CIREŞELE!
FURNEA

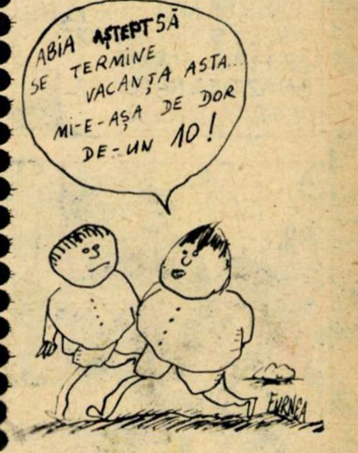
ABIA AŞTEPT SĂ SE TERMINE VACANŢA ASTA... MI-E-AŞA DE DOR DE-UN 10!
FURNEA

Cutezătorii

12 pagini, 1,50 l

Redactor şef: **MIHAI NEGULESCU**; Redactor şef adjunct: **OVIDIU ZOTTA**; Secreta
responsabil de redacţie: **IOAN DONCA**.

Prezentarea artistică: **POMPILIU DUMITRESCU**; prezentarea tehnică: **LUCIA SICOMAS**.

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, Bucureşti.

Index 41633

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

7

9

REZUMAT: Oastea turcească trece pe drumurile țării cu cai, cămile și elefanți. Și pedestrime cu suliți cîtă frunză și iarbă. Dar cumpenele fîntînelor sînt fără ciuture sau apa este otrăvită, caii și oamenii mor în preajma lor. Holdele ard în flăcări, iar satele-s părăsite. Legați de cozile a două cămile sînt aduși la picioarele lui Baiazid boierii trădători Radu și Grigorie.

Scenariu de **DUMITRU M. ION**

Desene de **LIANA și VALENTIN TĂNASE**

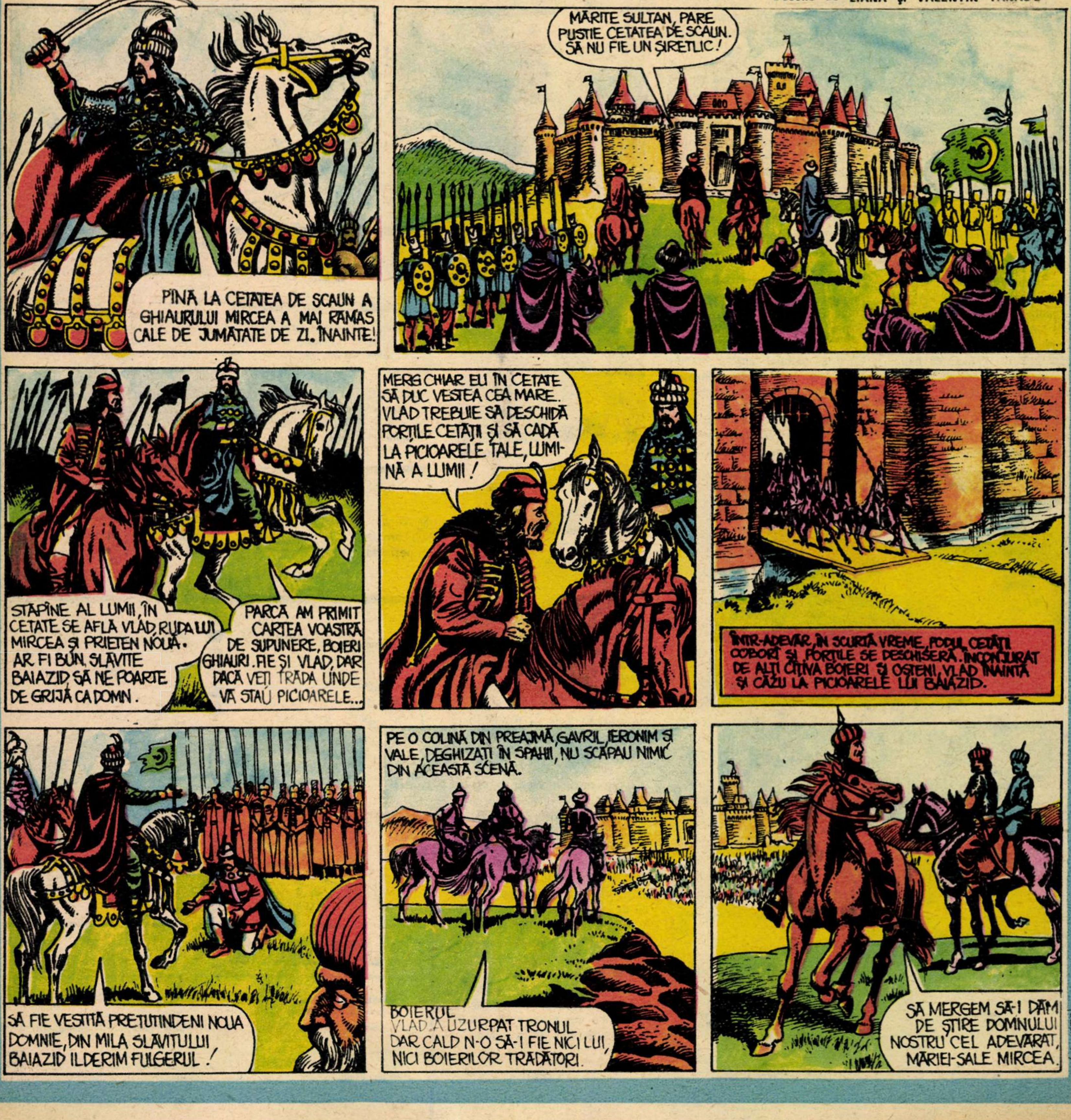
PÎNĂ LA CETATEA DE SCAUN A GHIAURULUI MIRCEA A MAI RĂMAS CALE DE JUMĂTATE DE ZI. ÎNAINTE!
MĂRITE SULTAN, PARE PUSTIE CETATEA DE SCAUN. SĂ NU FIE UN ȘIRETLIC!
STĂPÎNE AL LUMII, ÎN CETATE SE AFLĂ VLAD, RUDA LUI MIRCEA ȘI PRIETEN NOUĂ. AR FI BUN, SLĂVITE BAIAZID, SĂ NE POARTE DE GRIJĂ CA DOMN.
PARCĂ AM PRIMIT CARTEA VOASTRĂ DE SUPUNERE, BOIERI GHIAURI. FIE ȘI VLAD, DAR DACĂ VEȚI TRĂDA UNDE VĂ STAU PICIOARELE...
MERG CHIAR EU ÎN CETATE SĂ DUC VESTEA CEA MARE. VLAD TREBUIE SĂ DESCHIDĂ PORȚILE CETĂȚII ȘI SĂ CADĂ LA PICIOARELE TALE, LUMINĂ A LUMII!
ÎNTR-ADEVĂR, ÎN SCURTĂ VREME, PODUL CETĂȚII COBORÎ ȘI PORȚILE SE DESCHISERĂ. ÎNCONJURAT DE ALȚI CÎȚIVA BOIERI ȘI OȘTENI, VLAD ÎNAINTĂ ȘI CĂZU LA PICIOARELE LUI BAIAZID.
SĂ FIE VESTITĂ PRETUTINDENI NOUA DOMNIE, DIN MILA SLĂVITULUI BAIAZID ILDERIM FULGERUL!
PE O COLINĂ DIN PREAJMĂ, GAVRIL, IERONIM ȘI VALE, DEGHIZAȚI ÎN SPAHII, NU SCĂPAU NIMIC DIN ACEASTĂ SCENĂ.
BOIERUL VLAD A UZURPAT TRONUL DAR CALD N-O SĂ-I FIE NICI LUI, NICI BOIERILOR TRĂDĂTORI.
SĂ MERGEM SĂ-I DĂM DE ȘTIRE DOMNULUI NOSTRU CEL ADEVĂRAT, MĂRIEI-SALE MIRCEA.

(va urma)

TRĂIASCĂ

1 MAI

ZIUA MUNCII

Cutezătorii

REVISTĂ SAPTÂMINALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 29 APRILIE 1982,
ANUL XVI (NR. 760)

17

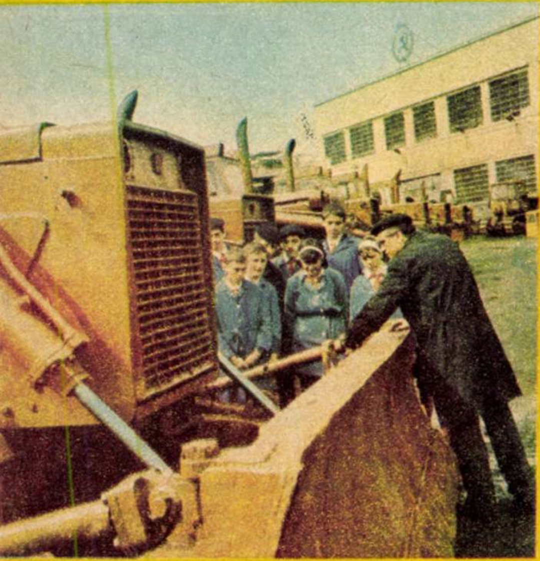

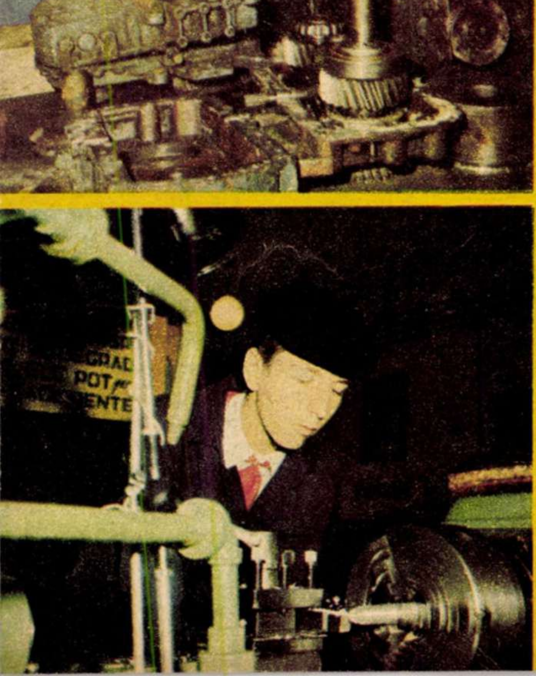

În marea familie
de oameni harnici
şi pricepuţi
din patria noastră,
copiii cresc la
cea mai înaltă şcoală:
ŞCOALA MUNCII
(foto-reportaj, pag. 4-5)

Dedicată cinstirii muncii şi solidarităţii muncitorilor de pretutindeni în lupta lor pentru o viaţă mai dreaptă şi mai bună, sărbătorirea zilei de 1 Mai are în ţara noastră, în istoria mişcării muncitoreşti din România, tradiţii îndelungate şi glorioase. În mod deosebit se detaşează şi se impune atenţiei noastre momentul 1 Mai 1939. În condiţiile grele ale acelei vremi — cînd norii negri ai fascismului întunecau cerul Europei ameninţînd şi libertatea şi existenţa ţării noastre—Partidul Comunist Român, deşi aflat în adîncă ilegalitate, a hotărît să transforme ziua de 1 Mai într-o zi de intensă şi energică exprimare revoluţionară a maselor muncitoare împotriva fascismului şi a pericolului de război. Un rol deosebit în organizarea şi desfăşurarea acestei acţiuni a revenit cercurilor culturale ale tineretului muncitor de pe lîngă breslele de muncitori iniţiate de P.C.R. În cadrul acestor cercuri se remarcase activitatea revoluţionară a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a tovarăşei Elena Petrescu (Ceauşescu). Tînărul revoluţionar Nicolae Ceauşescu, făcînd parte din comitetul ilegal de organizare a manifestaţiei, şi-a dovedit din plin şi cu acest prilej strălucita capacitate politică şi de organizare a maselor largi de oameni ai muncii, dobîndită în nenumăratele bătălii de clasă la care participase direct. Neuitate vor rămîne acea zi şi numele revoluţionarilor care au organizat şi desfăşurat sărbătorirea ei prin luptă, zi în care, mobilizaţi de Partidul Comunist Român, peste 20 000 de oameni ai muncii au manifestat pe străzile Capitalei scandînd lozinci antifasciste şi antirăzboinice.

CADRAN POLITIC

Au trecut, de-atunci, 43 de ani. 1 Mai 1982 găseşte astăzi întregul nostru popor liber şi stăpîn pe soarta lui, angajat cu toate forţele şi posibilităţile sale în eroica muncă de realizare a măreţelor obiective ale Programului partidului de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism. De pretutindeni — din fabrici şi uzine, de pe şantiere, de pe ogoare, din instituţii — veştile despre îndeplinirea şi depăşirea sarcinilor la zi ale celui de al doilea an al actualului cincinal se unesc într-un imens buchet de izbînzi cu care toţi oamenii muncii din ţara noastră se prezintă la această mare sărbătoare a lor, care înfloreşte în calendarul primăverii împreună cu altă însemnată sărbătoare revoluţionară: 2 Mai, Ziua tineretului din România. Crescuţi şi educaţi în spiritul respectului profund faţă de muncă, pionierii şi şcolarii din întreaga ţară întîmpină cele două sărbători cu realizări deosebite la învăţătură şi în acţiunile de muncă patriotică, cu flori şi gînduri curate, cu încredere în viitorul luminos al patriei şi-al lor.

PE DRUM DE GLORIE, TOT ÎNAINTE!

Versuri: Mihai Negulescu

Muzica: Lucian Petrescu

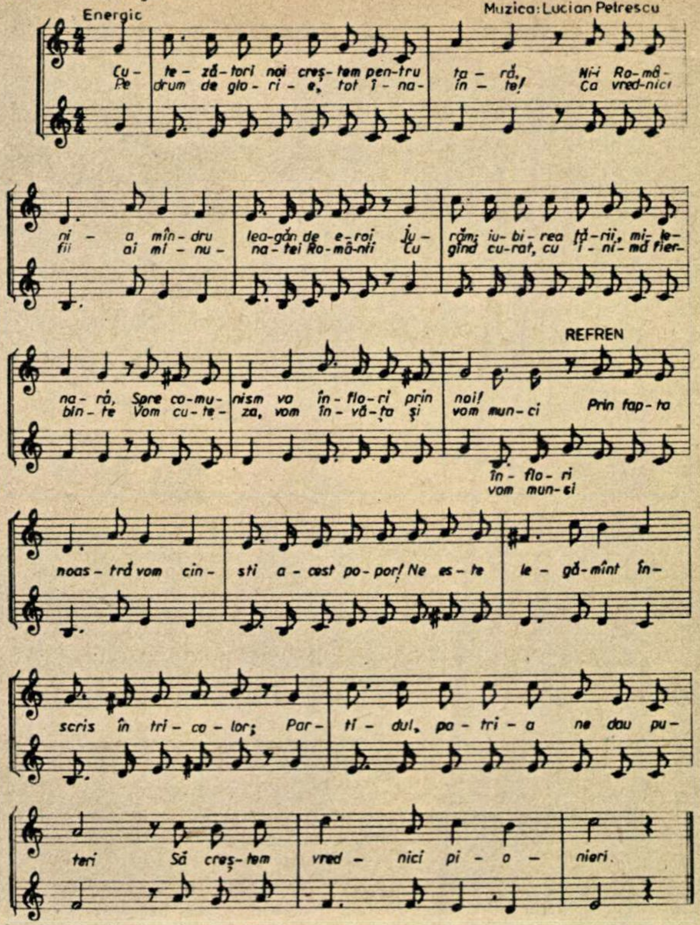
Energic
Cu- te - ză - tori noi creş- tem pen-tru ţa - ră, Ni-i Ro-mâ-
Pe drum de glo - ri - e, tot î - na- in - te! Ca vred-nici
ni - a mîn-dru lea-găn de e-roi. Ju- răm: iu-bi-rea ţă-rii, mi- le-
fii ai mi - nu - na-tei Ro-mâ-nii Cu gînd cu-rat, cu i - ni-mă fier-
na - ră, Spre co-mu- nism va în-flo-ri prin noi!
bin - te Vom cu-te- za, vom în-vă-ţa şi vom mun-ci
REFREN
Prin fap-ta
în - flo - ri
vom mun-ci
noas - tră vom cin - sti a - cest po-por! Ne es - te le - gă-mînt în-
scris în tri - co - lor; Par- ti - dul, pa - tri - a ne dau pu-
teri Să creş-tem vred - nici pi - o - nieri.

* * *

„TOT ÎNAINTE!"

În fiecare săptămînă primim noi veşti de pe traseele complexei acţiuni de educaţie patriotică „Tot înainte", aflată în intensa desfăşurare a etapei de masă. Aşadar, iată-ne din nou pe recepţie!

„Sîntem urmaşii unui popor eroic" *a fost genericul concursului desfăşurat de curînd în incinta cetăţii dacice de la Tilişca-Sibiu. Echipajele pasionaţilor istorici de la Şcolile generale Sălişte şi Tilişca au derulat cu acest prilej emoţionante pagini din istoria patriei.*

Corespondenta noastră din judeţul Constanţa, Angelica Miţaru, ne informează despre itinerarul istoric întreprins împreună cu colegii ei la muzeul Adamclisi şi apoi la cetatea şi monumentul Tropaeum Traiani. „De altfel, a intrat în tradiţie – ne spune ea – nu numai vizitarea, ci şi îngrijirea de către pionieri a monumentelor istorice existente pe teritoriul localităţii Adamclisi".

În cadrul suitei de activităţi iniţiate sub acelaşi generic – transmit corespondenţii noştri din judeţul Vaslui – consemnăm recenta masă rotundă la care au participat pionierii din Boţeşti, avîndu-l ca invitat pe primarul comunei lor. Subiectul acestui dialog? Perspectivele de dezvoltare ale localităţii în care ei trăiesc, muncesc, învaţă şi se pregătesc ca în viitorii ani s-o facă mai prosperă, mai înfloritoare.

„Pionieri în anii de lumină" *– este genericul sub care pionierii Şcolii generale nr. 13 din Iaşi au organizat un concurs de artă plastică recent finalizat prin vernisajul unei expoziţii permanente la care a fost prezent cunoscutul critic de artă şi scriitor ieşean Aurel Leon.*

Liceul „Petru Rareş" din Piatra Neamţ a găzduit o manifestare mai puţin obişnuită prin... titlul ei: „Mediocritatea în instanţă!" Fără îndoială, această dezbatere a comandamentelor pionereşti din municipiu n-a avut doar scopul să „acuze" ipostaza în care se complac unii şcolari, ci mai ales să propună soluţii de acţiune fermă, eficientă împotriva mediocrităţii la învăţătură.

„Ştafeta generaţiilor". *Ordinul de acţiune al unităţii de pionieri din Vipereşti-Buzău a înscris sub acest generic marcarea traseului turistic Vipereşti – Valea Lungă – Ciolanu, totalizînd 25 km.*

Ştiţi cîţi puieţi au plantat în această primăvară pionierii prahoveni? 32 000, pe o suprafaţă de 4,5 ha. 2 000 dintre ei au fost sădiţi de către pionierii Şcolii generale Tătărani, 1 500 de către colegii lor din localitatea Olari, 1 200 de cei din comuna Izvoarele.

„Cinstim patria, partidul şi poporul". *Formaţiile artistice pionereşti din Sîngeorz-Băi, Beclean, Năsăud au susţinut reuşite spectacole pe scenele căminelor culturale din aceste localităţi năsăudene. Iată şi o imagine din spectacolul prezentat sub acelaşi generic de către foarte tinerii artişti ai Şcolii generale nr. 35 din Craiova. Din repertoriul lor – montajul muzical-literar „Noi, copiii României".*

Cîntec de mai

Bine-ai venit, iubită primăvară!
Cît de frumoasă eşti în noul strai
cusut cu flori, cu rouă, cu lumină,
împodobit cu roşu steag de mai.

Vezi, Ţara te primeşte-ntinerită
şi-mpodobită azi sărbătoreşte.
Venirea ta o cîntă tot poporul
care cu hărnicie te cinsteşte.

Ne-aduci atîta soare şi lumină
şi-atîtea flori, şi-atîta verde-n plai
şi-aduci desfăşurate roşii steaguri
şi cinstea luminoasei zi de mai!

Daniela Blaga
clasa a V-a,
C.P.S.P., Borsec

Partidul

Partidul înseamnă,
Al tuturor părinte
Ce ne creşte
Sub pavăza lui.
Partidul înseamnă
Cutezanţa revoluţionară,
Floare şi stîncă.
Partidul înseamnă
Pămîntul strămoşesc
Pe care-l iubim
Cum ne-au învăţat
Strămoşii din strămoşi.
Partidul înseamnă
Să credem în lumină,
De greu să nu ne temem,
Oameni demni ai României să fim!

Angela Lepădatu
clasa a VI-a A,
Şcoala generală nr. 3, Reghin

Priveşte ţara înflorind!

Înalţă-ţi privirea spre munţi
Şi uită-te spre-albastrul mării.
Încîntă-ţi ochii
Cu lanuri mari de grîu
Şi mîngîie cu palma
Iarba susurînd.
Pleacă-ţi auzul
La cîntecul florilor.
Bea apă din izvoare
Şi-aruncă-ţi privirea spre cer,
Bucuria să cadă
Peste ţară ca o ploaie de aur.
Ţara e un cîntec nesfîrşit
Pe care îl cîntăm
Prin veacuri, noi, fiii ei!

Ana Maria Zaharia
clasa a V-a A,
Şcoala generală nr. 2, Tîrgu Neamţ

Cîntec de mai

Eroica '82

Pămînt românesc

Țara mea plină de flori
Și de lumină
fruntea
spre tine-mi aplec
să-ți sărut cîmpiile galbene.
Ochii-n albastre izvoare privesc.
Anii mei tineri,
dorința de a ști,
întreaga făptură,
cu tine îmi cresc,
pămînt românesc!

Mihaela Sabău
clasa a VII-a C,
Școala generală Șiria, județul Arad

Daruri

Primăvară, primăvară,
Ai adus cu tine
Flori și bucurie.
Ai adus cu tine
Cîntec, veselie.
Glasul ciocîrliilor,
Foșnetul pădurilor,
Murmurul izvoarelor,
Fluierul ciobanilor.
Și-alături de ele,
Gîndurile mele,
Ca pe-un șirag de stele,
Le dărui țării mele.

Laura Hurghiș
clasa a VI-a,
Școala generală nr. 3, Reghin

Joc de copii

Copiii, la marginea mării,
Au făurit din nisipul auriu
Un porumbel...
Cu aripile-ntinse...
Copiii nu duc grija zilei de mîine,
Nu știu de bombe, rachete, război...
Ei nu știu decît de jucării și desene,
De cărți, de școli și culori.

Am fost și eu acolo
Cînd albul porumbel
S-a ridicat spre înălțimi
Strălucitor în soarele verii
Pe aripile lui
S-a ridicat și gîndul meu,
Gîndul meu de PACE
Dăruit tuturor copiilor
de pe TERRA.

Cristina Petroaia
clasa a VIII-a A,
Comănești, județul Bacău

Versurile și reportajele publicate în aceste două pagini, sub semnăturile unor colegi de-ai voștri, fac parte dintre lucrările sosite la redacție în cadrul concursului nostru de poezie, proză, reportaj, desene și fotografii „EROICA '82".

Așteptăm să participați cu toții! Vă reamintim că, odată cu premiile, cei mai talentați pionieri autori vor fi invitați la vară în tabăra specială a corespondenților revistei noastre.

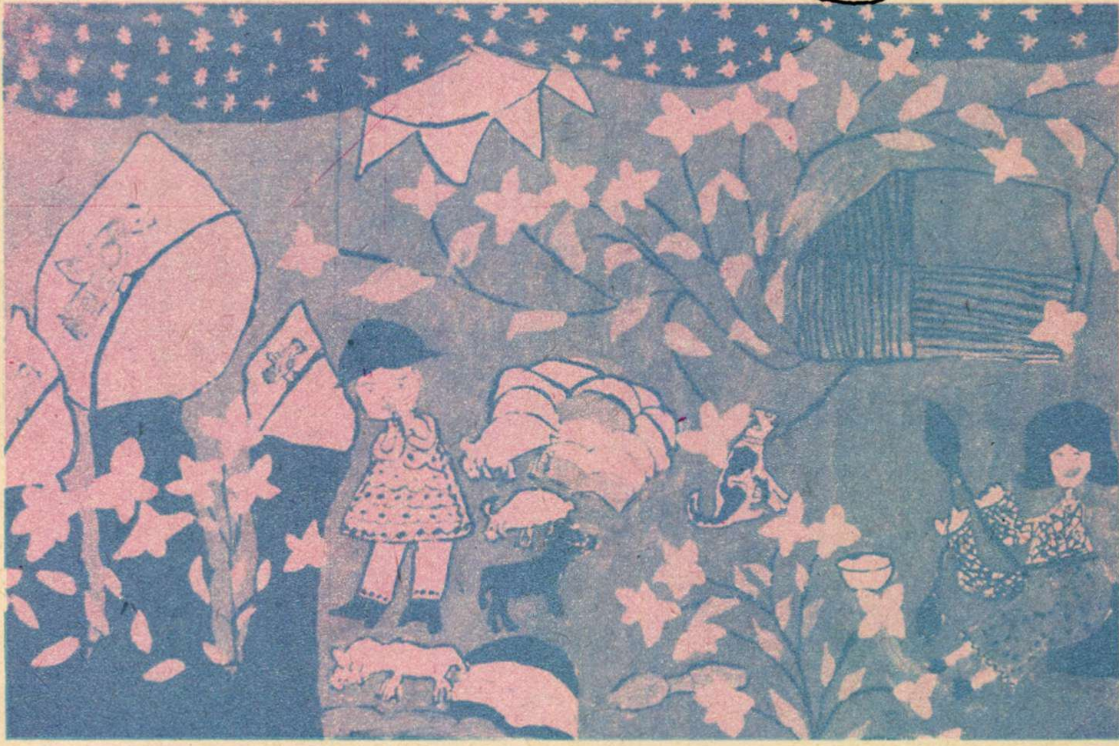

DESEN DE Mioara Moraru
VULTUREȘTI

OAMENII UZINEI

Era o dimineață de primăvară. Soarele ne privea somnoros încă. Noi ne îndreptam spre uzina constructoare de mașini grele „Vulcan".

Prima secție pe care am vizitat-o a fost turnătoria. Aici, în cuptoare mari, fierul capătă noi valențe ale muncii neobosite. În aceste cuptoare se plămădește structura internă a pieselor. În fiecare picătură de metal există o picătură de dragoste. În fiecare picătură de metal, există și ceva din căldura fiecărui om, din știința însușită și din dragostea pentru muncă.

Secția de sculărie e mare, cu multe mașini de prelucrat prin așchiere: strunguri, mașini de talonat, frezat și rectificat, la care lucrează sculeri, matrițeri, strungari, rectificatori, frezori, montori, meserii alese, îndrăgite și practicate de foarte mulți tineri.

Tovarășul Panciu Vasile lucrează la Uzina „Vulcan" de 29 de ani, timp în care a fost aproape mereu printre primii în întrecerea socialistă din uzină. E sculer-matrițer. Îi place să lucreze cu tinerii și ține foarte mult la ei. Cînd sînt stăpîni pe meserie se mîndrește cu ei. Ne vorbește cu dragoste de Mihalache Mircea și mulți alți tineri care azi „îmi... fură meseria, așa cum am făcut-o și eu, cînd eram de vîrsta lor".

– Ce i-a caracterizat și îi caracterizează pe acești tineri?

– Dragostea de muncă și seriozitatea. Am fost totdeauna exigent în ceea ce privește pregătirea lor profesională, lucru pe care l-am învățat de la primul meu maistru, Roșioară Ion, care era un foarte bun organizator al locului de muncă. El ne-a învățat și ne-a impus disciplina de producție și mă mîndresc cu faptul că noi, ucenicii săi, am fost și sîntem întotdeauna primii.

În secția forje e cald. E fierbinte aici mai ales prin ardoarea cu care muncesc oamenii. Această ardoare supune fiecare atom de metal, îl face docil, îl modelează cu o forță extraordinară.

Ca să ajungem în secția cazane industriale, trecem printr-un coridor înalt și lat. Zumzetul muncii se aude aici din plin ca într-un uriaș stup de albine.

Pe tovarășa Bantea Florentina, coordonatoarea atelierului de subansamble cazane industriale, o întîlnim lîngă oamenii care sînt absorbiți de lucru. E o femeie energică și printre cazanele de aici pare o floare pe lîngă niște sfincși uriași.

O rugăm să ne spună ceva despre ceea ce se face în acest atelier.

– În atelierul de subansamble cazane industriale se fac schimbătoare de căldură, de mare însemnătate pentru industria energetică.

– Nu e o muncă prea grea pentru o femeie?

– Începutul a fost mai greu. Stăteam foarte mult și după program. Acum nu mai e cazul. Printr-o bună organizare a muncii am reușit să supun timpul. Pot să lucrez și totodată să mă ocup mai mult de familie, mai ales de Mihaela, care e în clasa întîi.

În secția cazane industriale, folositoare întreprinderilor producătoare de energie, îl întîlnim pe tovarășul Georgescu Ion, electrician specialist, care lucrează de peste 40 de ani în această uzină. Ochii săi calzi, firea sa prietenoasă, firele de păr cărunte îți impun să-l respecți și să cauți să înveți de la el tot ce-i bun.

– În cei 40 de ani, de cînd lucrați aici, ați reușit să pătrundeți multe taine ale meseriei, să acumulați o vastă experiență. Această experiență o împărtășiți și celor ce fac primii pași aici?

– Cum aș putea să tăinuiesc ceva dobîndit de la alți tovarăși de muncă? Vedeți voi, oamenii din uzină se ajută mult între ei. Are unul o problemă, ea aparține colectivului; are o dificultate, o limpezim cu toții. Niciodată nu am lăsat nelămurit pe cel care a venit să-mi ceară sfatul.

– Ce sfaturi puteți împărtăși pionierilor?

– Pionierii sînt schimbul nostru de mîine, așa că le doresc să devină oameni de nădejde, să învețe pentru a ne prelua ștafeta și a o purta cu cinste, bucurîndu-se de realizările lor.

După tratamente termo-chimice, se dă forma definitivă pieselor, care sînt transportate spre o altă muncă, cea de asamblare. Spre alte uzine, spre locul unde vor întîlni alți oameni, pentru că în România socialistă toți oamenii își unesc munca precum copiii mîinile, atunci cînd este pace.

Primăvara a venit. E soare și e pace și oamenii din Uzina „Vulcan" încep o nouă zi de muncă.

Simona Cotuț
clasa a IX-a,
Liceul industrial „Vulcan", București

Privind zi de zi în jurul nostru ne-a intrat în obişnuinţă să
spunem
că ţara întreagă este un şantier.
Şi nu ne mai miră faptul
că în cîteva luni doar,
pot apărea cartiere noi, impunătoare,
cu moderne construcţii.
Aşa cum firesc ni se pare cînd aflăm
despre performanţele muncitorilor din industrie,
ale oamenilor de pe ogoare.
Este, de fapt,
o uriaşă şcoală a muncii
la care, alături de generaţiile mature,
de întregul tineret al patriei,
şi pionierii, copiii ţării,
cresc, se pregătesc pentru viitor.

CUTEZĂTO
la şcoal

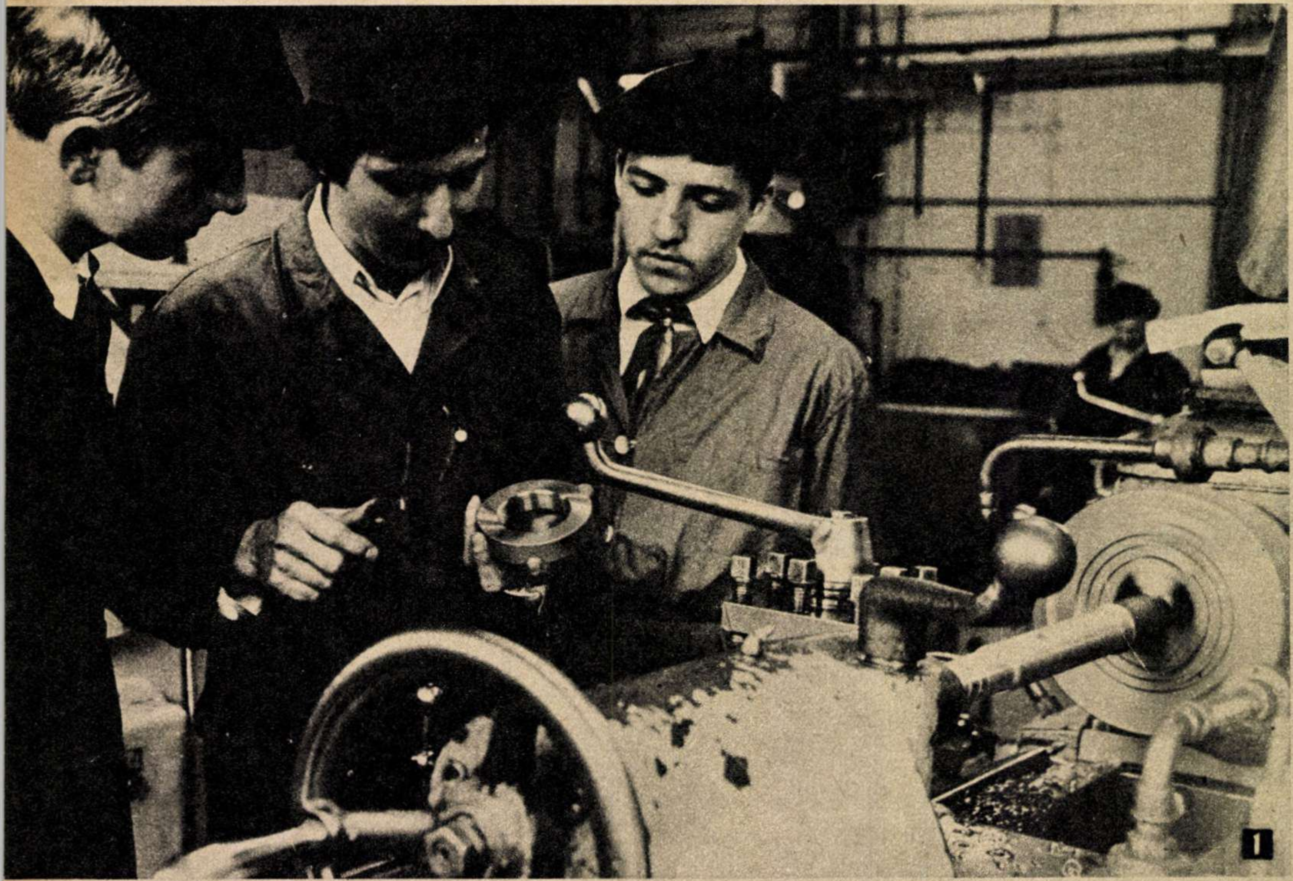
1

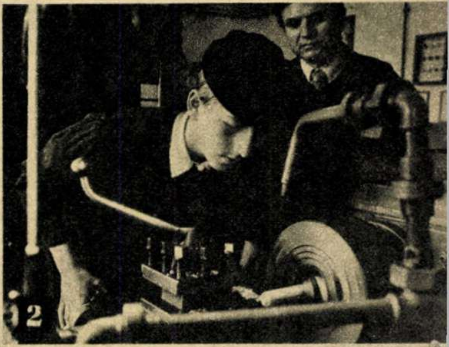
2

Foto: C. Popescu

PIONIERI DEPANATORI DE TRACTOARE ŞI MOTOARE GRELE? „DA, SPUN CUTEZĂTORII!“

Imaginile pe care vi le oferim şi-au propus să vă convingă de adevărul acestei afirmaţii. Şi ca să intrăm direct în subiect, să facem prezentările: sîntem oaspeţii **pionierilor membri ai cercului uzinal de la Şcoala generală din comuna Poiana Cîmpina — Prahova.** Un cerc cu tradiţie, se poate spune, întrucît atelierul lor „şcoală" are cîţiva ani de la înfiinţare şi nu este nicidecum unul obişnuit. S-ar putea spune că este o mică uzină. „Intreprinderea de reparaţii tractoare şi motoare grele" din localitate a amenajat special un atelier pe care l-a dotat cu aparatură modernă în care să lucreze pionierii. „Ucenicia" au început-o ca orice ucenicie, mai întîi privind, întrebînd, studiind cu atenţie cum lucrează muncitorii (foto 4) şi numai apoi încercînd să realizeze şi ei cîte ceva.

— Prima mea lucrare? O... şaibă pe care o păstrez ca pe un lucru de preţ într-o cutie căptuşită cu catifea. De-atunci am învăţat multe lucruri de la maistrul Ion Geană, care vine la atelierul nostru după orele sale de muncă în întreprindere (Horia -Chiţu, foto 2).

Şi tot după orele de producţie, încă doi inimoşi maiştri — Constantin Alexandru şi Gheorghe Anghel — vin să-i deprindă pe copii cu munca, să le transmită pasiunea şi ambiţia muncitorească de a realiza numai lucruri de bună calitate. Aşa se face că pionierii lucrează după schiţe, în urma unei pregătiri teoretice temeinice, că discută în termeni tehnici ca şi cum ar fi vorba de cele mai obişnuite lucruri. De fapt, ce realizează ei? Ei bine, repară dinamuri şi electromotoare, execută cablaje (instalaţia de lumină de la bordul tractorului), confecţionează diferite bobine (foto 3, 5, 6). În anul ce a trecut, de pildă, în cadrul cercului uzinal de la Poiana Cîmpina au fost reparate 70 de electromotoare, tot atîtea dinamuri şi au fost confecţionate 200 de cablaje pentru tractoare. Ce înseamnă aceasta? Obţinerea unui substanţial venit (80 000 lei) dar, mai ales, dobîndirea unei experienţe serioase de către elevii care acum, în clasa a VIII-a fiind, se simt „înăuntrul" unor meserii.

Iată un lucru trainic, deosebit de util născut din interesul copiilor pentru muncă, interes susţinut — cu înalt spirit de răspundere muncitorească — de către conducerea întreprinderii, de către maiştrii şi muncitorii acesteia. Astfel îngemănate lucrurile, rezultatele sînt cu totul meritorii. Atestarea o oferă controlul tehnic de calitate, executat cu mare exigenţă (foto 1) uneori chiar de către părinţii copiilor (muncitori în întreprindere), care rareori au de făcut observaţii asupra lucrărilor executate în atelierul-şcoală. Bucurie şi mîndrie nu numai pentru cei ce au executat lucrările, ci şi pentru cei din jur, care le îndrumă paşii: părinţi, maiştri, cadre didactice.

ELENA MĂNESCU

3

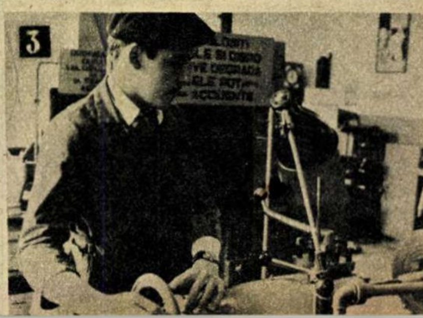

RI

i muncii

4

5

6

ACEȘTI BĂIEȚI MINUNAȚI CU MÎINI DE AUR

În şcoală e linişte. Se învaţă. Sîntem aproape de sfîrşitul orelor de curs. Deodată, din sala de sport se aude brusc un zgomot de geam făcut ţăndări. Înăuntru sînt fetele dintr-a VII-a A care s-au întrerupt din antrenament derutate. Cea mai stingherită este Rodica. A trimis mingea în fereastră, din nebăgare de seamă şi, bineînţeles, s-a produs „accidentul"... După ce a sunat de ieşire, fetele au mers la tovarăşa comandant-instructor de unitate să relateze faptul şi să vadă ce-i de făcut.

— Regretabil, dar... remediabil! a răspuns tovarăşa profesoară. Trebuie să apelaţi la serviciile **echipei-fulger!**

Primul întîlnit este un băiat dintr-a VIII-a E, Mihăiţă Adrian.

— Am spart fără să vreau un geam... apucă să-i zică Rodica, intimidată.

— Păi vezi, dacă nu eşti atentă... o dojeneşte Mihăiţă.

Rămîne o clipă în loc, cu o expresie concentrată pe chip, anume pentru a se înţelege că nici o pagubă nu e privită cu uşurinţă în şcoală. Se vede însă că e totodată optimist şi practic. „Să reparăm paguba!" hotărăşte şi se îndreaptă cu paşi repezi, urmat de grupul colegelor, spre micul atelier de la scară. Este, de fapt, intrîndul de sub scara şcolii, amenajat ca un microatelier de către tovarăşul Gheorghe Ristea, un meseriaş care conduce şi un cerc de artizanat în şcoală, dar este îndrăgit de copii şi pentru harul său tehnic. Aici se află aşezate în ordine şi bine întreţinute toate uneltele trebuincioase. Rodica se grăbeşte să ia un halat de lucru şi să i-l dea lui Mihăiţă. Celelalte fete vor să ducă ele ciocanul, cuiele, cleştele. „Resemnat", Mihăiţă ia povara cea mai fragilă, un geam de rezervă, din cele aşezate, prevăzător, de o parte. In fine, grupul de copii se îndreaptă spre sala de sport.

— Tu o să-mi fii „ucenic", îi zice tînărul meşter Rodicăi.

— Cum hotărăşti, numai să ajungă geamul din nou întreg! răspunde Rodica.

În cîteva minute geamul este înlocuit.

— Bravo, pentru echipa-fulger! exclamă fetele.

— Aveţi grijă acum să păstraţi totul cum trebuie! indică Mihăiţă, în vreme ce strînge sculele să le ducă înapoi, în microatelier.

...Mihăiţă este unul dintre meşterii gospodari din şcoală. Copiii numesc, pe scurt, echipa lor fulger, **„Reparatorul"**. Este o echipă populară în rîndul elevilor şi apreciată de profesori. O echipă formată din băieţi: Mihai Davidescu, Marius Răceanu, Cristi Frănculescu, Gigi Ţiganu, Sorin Rohlicek din clasele a VIII-a, şi Gabriel Gorunescu, Elvis Zamfir, Sorin Ţînţaru, Florin Lazăr din clasele a VII-a. Ideea înfiinţării unei asemenea echipe s-a născut cu cîţiva ani în urmă, cînd un pionier dintr-a VIII-a a spus într-o adunare pionierească: „De ce să apelăm mereu la părinţii noştri pentru repararea băncilor sau a gardului şcolii? Şi-apoi, cum vine asta, noi să stricăm şi alţii să repare? Să dovedim că putem şi noi să muncim bine şi cu folos!" Zis şi făcut! Au dovedit că ştiu să fie meşteri buni. Iar cei ce le-au urmat — băieţii de astăzi, dintr-a VIII-a şi a VII-a, o dovedesc în continuare. De cîte ori este nevoie, ei intervin operativ şi potrivit unei priceperi fireşti şi de dorit la vîrsta lor. Se deduce uşor că pentru aceşti băieţi minunaţi, cu mîini de aur, de la Şcoala generală nr. 9 din municipiul Drobeta-Turnu Severin, drumul de la necesitate la acţiune se măsoară în secunde!

MARGARETA MICU

Fotografie: Cercul foto al Şcolii generale nr. 9, Drobeta-Tr. Severin

Marca „Pionierul"

Construirea și conducerea carturilor a încetat de mult să mai fie o pasiune exclusivă a băieților, așa cum ar părea firesc. Acest drum către tehnică al colegelor de școală, Anamaria ori Ioana și al altora ca ele, este considerat de băieții de la atelierul de carturi al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Zalău firesc și necesar. Împreună colaborează nu numai în rezolvarea unor probleme simple, cum ar fi gresări, montări și demontări de motoare sau roți, ci și acolo unde este nevoie de mai multă pricepere cum ar fi executarea unui șurub cu cap hexagonal ori pregătirea benzilor de cauciuc brut pentru așezarea lor pe matrițe. Văzîndu-i împreună în atelier, la strung sau la mașina de găurit, la aparatul de sudură sau în fața benzii rulante din mica „uzină" „Pionierul", unde se fabrică și anvelope de carturi, îți dai seama că ai de-a face cu niște veritabili „maiștri" - ce-i drept, cam... precoci, dar siguri în execuția pieselor. Cel ce le-a insuflat pasiunea pentru ceea ce se realizează aici este un om cu mîini de aur și inimă bună, dăruită tehnicii și copiilor în egală măsură - maistrul Iuliu Barta.

Sub mîinile copiilor, îndrumați de maistrul lor, barele metalice sau cauciucul brut devin piese prețioase necesare construirii unui cart. Vă veți întreba: dar băieții aceștia nu se mai și plimbă cu carturile? Timpul petrecut aici este destinat doar realizării a tot felul de agregate? Da, așa este! Numai că pe oricare dintre băieții și fetele care vin zi de zi la atelier îi veți întreba, vă vor răspunde cu cel mai firesc ton: un bun conducător de cart trebuie să știe mai întîi mecanică, fizică, ba chiar și chimie. În acest sens există aici o regulă: numai cine lucrează și cunoaște întregul flux tehnologic al unei construcții de cart poate urma lecțiile de pilotaj!

- Ce vrei să te faci tu, Zoli, întrebăm un băiețel care abia a împlinit opt ani.

- Pilot vreau să mă fac! Pilot de avioane, dar tovarășul maistru spune că mai întîi trebuie să învăț ce-i un cart și... să mai cresc.

Zoli va crește mare și sîntem convinși că-și va împlini visul de astăzi. Pentru că nu puțini sînt elevii maistrului Iuliu Barta care au demonstrat că deprinderile căpătate aici le păstrează pentru o viață. Din 1953 și pînă astăzi, dintre „ucenicii" acestui om îndrăgostit de munca lui și de copii, mulți au devenit tehnicieni, maiștri, ingineri, mecanici, fizicieni, subingineri. Printre ei se numără și frații Florin și Dorin Jecan, acum studenți la politehnică, fizicianul Ioan Tulai de la fabrica de anvelope din municipiu și inginerul Alexandru Gal. Nici unul dintre aceștia nu și-au uitat dascălul într-ale muncii și de aceea îi poți întîlni adesea în vizită la atelierul de la Casa pionierilor și șoimilor patriei. Unii își mai aduc și acum aminte de emoțiile trăite cu prilejul acelei „premiere" tehnice din atelierul pionieresc, petrecută în anul 1969, cînd au început să „fabrice" primele cauciucuri de 320 mm. De atunci încoace, atelierul s-a îmbogățit continuu: un cuptor pentru topit aluminiu și pentru confecționat matrițe, o presă, un strung și multe altele. Comoara din inima maistrului rodește prin mîinile și inimile cutezătorilor prezenți aproape zilnic în atelier. În ultimii ani, de aici pornesc spre „beneficiari", adică spre cei ce practică acest frumos sport tehnico-aplicativ, anvelope cu marca „Pionierul" - Zalău. Și dacă este deosebit de pasionant să cunoști cum arată și din ce se compune un cart, pentru a-l putea mînui nu-i greu să ne imaginăm satisfacția pe care o au pionierii Vasile Roman, Dorin Colic, Iosif Matei, Istvan Biro, Călin Maigradean și alții cînd așază în stive, pentru expediere, anvelopele lucrate de la început și pînă la sfîrșit de mîinile lor!

Pentru activitatea deosebită a acestor harnici pionieri, în 1981, la faza republicană a concursului „Start spre viitor," presa pentru anvelope de carturi realizată de către mecanicii cu cravată de pionier din Zalău a obținut locul II pe țară.

E. TEODORU

ERA ÎN VARA anului 1961 — deci, în anul şaptesprezece de la Eliberare, în epoca de avînt a industrializării socialiste. Dimineaţă. Zi întunecată, de ploaie. Excavatoarele lui Secară şi Afteţ — la linia de start. La un semnal anume, acestea au dizlocat din miriştea posomorîtă întîiele cupe de pămînt. Începeau „groapa" — fundaţie pentru nava-amiral a siderurgiei româneşti. Un topometrist — azi scriitor — şi-a luat ca amintire, atunci, un pumn de pămînt din acel loc de început. Spunea că-l va pune într-o glastră, unde va sădi o floare. Ce culori vor fi zămislit petalele catifelate? Roşu din soarele la ceasul răsăritului, albastru de Voroneţ, galbenul luminos din holdele ţării? Ştiu pe nume cîţiva oameni care, cu săptămîni înaintea acestei solemne clipe de ctitorie, au venit aici, au privit fascinaţi cum se leagănă spicele din ultima recoltă de grîu în lanul destinat de la acest nou descălecat, recoltatul de oţel. Şi au ales aceşti oameni, tot ca amintire, cîteva spice cu boabe roşii, sănătoase, pe care le-au aşezat între lucrurile dragi din casă. Ca o mărturie în timp că, pe „platoul titanilor", cum mai este supranumită cetatea de foc de la Dunăre, a fost mai întîi civilizaţia pîinii şi apoi a succedat civilizaţia oţelului care, în fond, este tot civilizaţia pîinii. Iar şi mai înaintea acestor oameni, îndrăgostiţi de roadele pămîntului, nişte arheologi au aflat prin preajmă, în căutările lor prin straturile geologice, chipul în marmură al zeiţei Ceres! Zeiţa belşugului dormea acolo de cine ştie cîte veacuri. Descoperitorul ei parcă simţea cum s-apropie vremea fierbinte a şarjelor de oţel şi s-a grăbit să pună la adăpost simbolul epocilor trecute cu care istoria ne îngemănează firesc în arborele continuităţii noastre pe moşia strămoşească.

CUM s-ar putea continua povestea **oţelului de Galaţi?** Desigur, în nenumărate feluri. Să alegem acum şi aici calea spre prezentul vetrei de foc nestins durată în anii de-o rodnicie fără seamăn ai socialismului. Iată, în urmă cu mai puţin de trei luni, aici s-a sărbătorit un jubileu cu care puţine cetăţi de foc, atît de tinere, s-ar putea mîndri: a fost elaborată şarja care a rotunjit cifra de 50 milioane tone de oţel cîte s-au produs la Galaţi de la intrarea în funcţiune a primului convertizor. Adică de la data de 8 iunie 1968, cînd s-a dat şarja inaugurală. Răstimp în care au fost asimilate şi fabricate circa 300 de mărci de oţeluri necesare industriei navale, pentru autocamioane şi autoturisme, pentru bunuri electrocasnice, pentru centralele atomoelectrice...

Unora, cifrele le spun totul sau mai puţin. Să transcriem spre ştiinţa fiecăruia. Din izvorul fierbinte de metal de la Dunăre se varsă în albia de metal a ţării cel mai puternic fluviu: peste 7 milioane tone de oţel pe an. E mult, e puţin? Să încercăm puţină istorie. În 1938, România producea în jur de 778 de tone pe zi. Azi, numai de la Galaţi, ţara primeşte zilnic în jur de 20 000 de tone de oţel pe zi. Aici, întreaga producţie de oţel a anului 1938 se elaborează în mai puţin de 15 zile. Adăugaţi însă la acest calcul al hîrtiei şi al faptelor, deopotrivă, izvoarele de foc ale Reşiţei bicentenare, ale Hunedoarei, Tîrgoviştei, Cîmpiei Turzii şi, de curînd, izvorul incandescent al unui alt vlăstar dunărean, cel de la Călăraşi, şi veţi întregi imaginea de oţel a patriei.

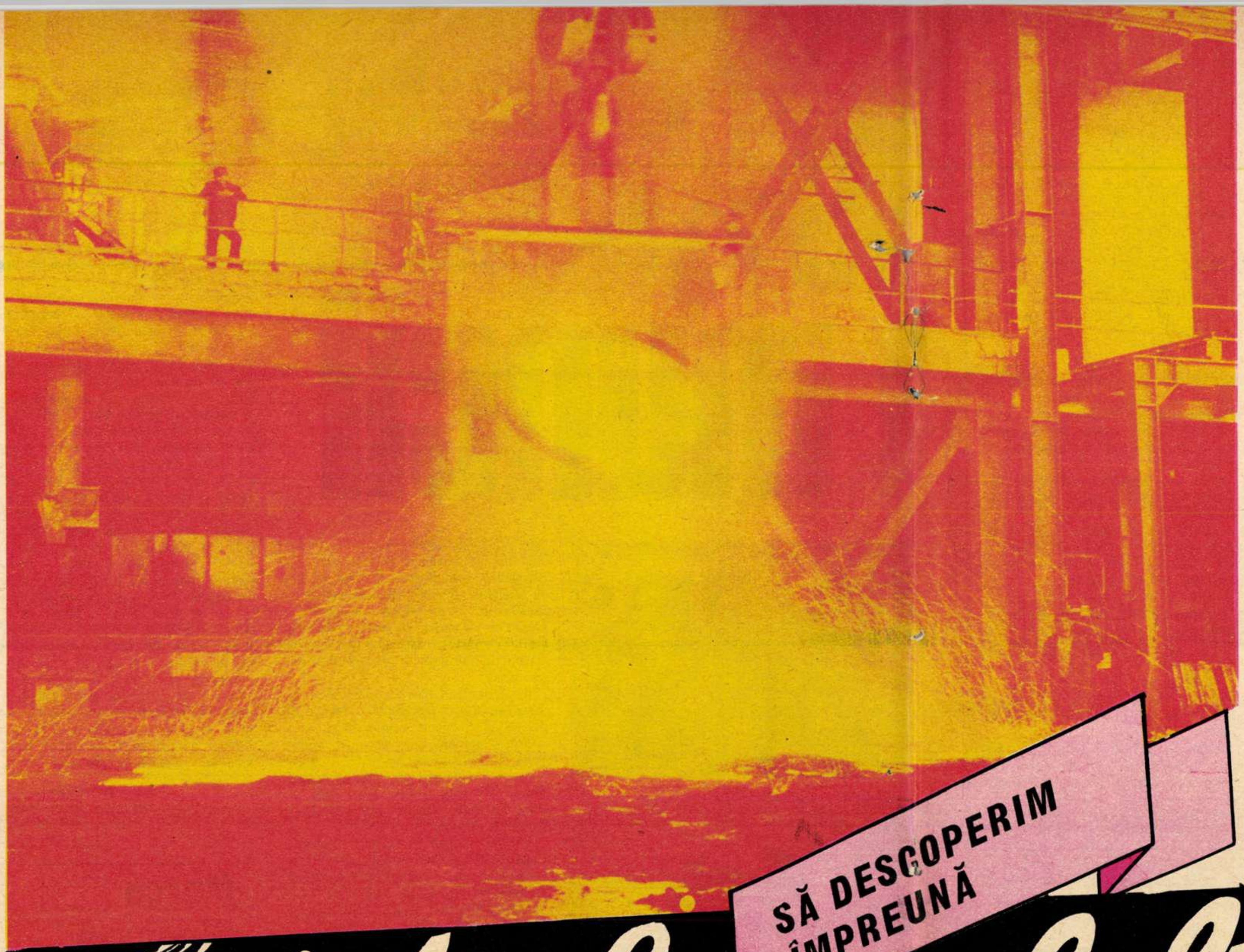

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

Magistrala oţelului gălăţean

REPORTAJ
DE
ILIE TĂNĂSACHE

OTELUL, s-a spus nu o dată, înseamnă civilizaţie. Este o ecuaţie cu doi termeni matematici. Betonul nu poate fi investit cu tăria sa fabuloasă fără ţesătura intimă a vergilor de oţel. Pîinea rumenă de pe masa ţării e un deziderat greu de atins fără oţel. Lumina din sala de operaţie ori din amfiteatrele învăţăturii nu-i posibilă fără oţel. Cartea, sunetul fascinant al simfoniei de pe disc, asfaltul, călătoria pe magistralele feroviare ori în spaţiul galaxiei noastre, rîndurile tipărite în această coloană, peniţa care a caligrafiat mai înainte aceste rînduri, totul, absolut totul are acoperire în oţel. Oţelul urcă tot mai triumfal spre locul lui de supremă cinste şi este meritul partidului nostru comunist că a cuprins în strategia dezvoltării patriei şi strategia oţelului.

ÎN CE FEL am putea continua călătoria pe magistrala oţelului gălăţean? Poate rememorînd un alt fapt, devenit, între timp, cum se spune, „de arhivă". Ştiţi, de pildă, că cea mai puternică vatră de metal a ţării — aceasta, de la Galati — a fost „construită" mai întîi cu... scrisori? Cum vine asta? Să ne explicăm. Nici nu începuse munca la fundaţia acestei cetăţi siderurgice din oraşul unde Cuza a fost pîrcălab, şi deja au început să curgă scrisorile. Mii şi mii de scrisori cu destinaţia Galaţi. Aleg una care poartă ştampila poştei din Bicaz. E scrisă în mare grabă, cu creionul. Cîtă pasiune răzbate din fiecare rînd, să-i lăsăm pe cititori să judece:

„Am lucrat la hidrocentrala de la Bicaz. A fost greu de prima dată. Acum hidrocentrala e terminată. Ne-am sfătuit mai mulţi tineri să venim la Galaţi să vă ajutăm. Să nu cumva să faceţi să nu ne primiţi. Mulţi dintre noi vrem să fim laminorişti. Eu, de exemplu, am lucrat şi la construcţia laminorului de ţevi din Roman. Îmi pare rău că nu m-am făcut laminorist. Însă, dacă nu m-am făcut acolo, vreau să mă fac la Galaţi. Cu toate că am o calificare (sînt strungar), cred însă că munca la laminor este mai bărbătească. Aşa că mi-a intrat în cap să mă calific şi în această meserie şi nu mă las. Oi lucra şi eu la tîrnăcop pînă om monta combinatul. Şi muncă patriotică oi face. Doar la Bicaz am fost comandant de brigadă şi brigada a fost prima şi nici la Galaţi nu ne-om lăsa. Vrem să fim prezenţi la deschiderea lucrărilor. Îmi pare rău că sînt mai în urmă cu înscrierea. De aceea vă rog să înscrieţi în caietul dumneavoastră şi pe strungarul N. Seplecan (eu sînt din Cluj-Napoca).

Cu salutări tovărăşeşti şi nu uitaţi că eu îs constructor. Cum primiţi scrisoarea, scrieţi-mă sus." N. Seplecan.

UN TÎNĂR trecea de la epopeea luminii la aceea a oţelului. De fapt, tot la epopeea luminii rămînea. Mii şi mii ca el luau aceeaşi hotărîre de conştiinţă. Oameni cu asemenea caractere ştiu bine că la porţile de aur ale socialismului poţi bate, deopotrivă, cu munca şi cu visul...

Se spune că arhitectura este ştiinţa de a trasa o linie pe cer. Coşurile de 150 de metri ridicate la bateria nr. 7 de cocsificare — linii verticale pe cerul siderurgic al Galaţilor. Linii trasate de muncitorii conduşi de Nicolae Anghel care, în acest cîmp al metalului, au împlîntat multe asemenea verticale. Înălţimea evocată nu-i un record absolut. Poate doar un record de exactitate. „Platoul titanilor" nu duce însă deloc lipsă de recorduri. Aici se află cele mai mari laminoare din ţară. Aici s-au inaugurat nenumărate tehnologii de vîrf cu care puţine ţări din lume se pot mîndri: şarjarea prin insuflare cu oxigen, turnarea continuă etc. Aici se află în funcţiune cea mai mare baterie de furnale, ultimul — 3 500 mc — numărîndu-se, ca mărime şi modernitate, între primele 10 furnale ale lumii. Aici...

Dar să ne oprim. Pentru că recordurile, la urma urmei, tot munca oamenilor înseamnă. Ele depun mărturie despre destoinicia lor, despre ce sînt în stare să zidească cu mintea şi cu braţele lor. Într-o ţară în care s-a instaurat definitiv domnia muncii tuturor, pentru fericirea tuturor

CTITORIA Meşterului Manole lăsată nouă moştenire, ca o nestemată prin veacuri, nu s-a întrupat, de bunăseamă, într-o singură zi. Vatra oţelului de la Galaţi se construieşte de mai bine de două decenii şi încă mai e vreme înainte pînă se va spune: „gata, am terminat!" Destui au ieşit la pensie dintre cei care s-au aflat la datorie din clipa începutului. Alţii, mii, zeci de mii chiar, au urcat treptele afirmării profesionale. Alţii, în ciclul inexorabil al existenţei umane, nu mai sînt. Faptele lor însă au rămas, **se văd**. Cu unul din aceşti oameni ale căror fapte au rămas — este vorba despre inginerul Laurenţiu Murgeanu — am participat la Operaţia „Hercules" şi „Gigant". „Hercules" şi „Gigant" sînt două macarale plutitoare, cu o putere de ridicare de 100 tone fiecare. Era tot aşa, într-un aprilie cu flori izbucnite fără măsură, şi sosise în port un utilaj foarte important, pentru cel mai mare laminor al ţării. Greutatea utilajului — peste 200 000 de kilograme. Laurenţiu Murgeanu a condus operaţia „Hercules" şi „Gigant", le-a reunit forţele, le-a sincronizat la fracţiune de secundă în nenumărate repetiţii, n-au lipsit deloc peripeţiile în această temerară acţiune. Important e că fantastica alcătuire de metal, de două sute de mii de kilograme, a fost aşezată cu bine şi cu emoţii, pe un trailer — un fel de căruţ cu... 96 de roţi. Viaţa-viaţă potriveşte însă lucrurile în felurile ei. Ce vreau să spun cu asta? Vreau să spun că în timp ce căruţul amintit, tras de nu mai puţin de 750 de cai-putere, urca prin oraş, spre combinat, undeva, pe o stradă învecinată, în faţa unui bloc, un om manevra cu extremă grijă un obiect prins trainic în ciocul parîmelor unei automacarale. Apoi alt obiect a trecut la rînd, altul... Toate erau înfăşurate în prelate, protejate de rogojini. „Ce faceţi aici, oameni buni?" i-am întrebat atunci. „Instalăm statui".

Chiar aşa: „instalau" statui! Una se numeşte „Maternitate". Alta: „Poveşti marinăreşti". Alta: „Visare". Toate din marmură masivă. „Se manevrează greu, mi-au spus cei în cauză. Gîndiţi şi dumneavoastră: una singură cîntăreşte pînă la 2 000 de kilograme".

Pe strada învecinată se auzeau duduind cei 750 de cai putere ce urcau spre combinatul siderurgic utilajul de 200 000 de kilograme atît de necesar celui mai mare laminor din ţară. Aici, pe strada liniştită, cu teii abia înfrunziţi, sub privirile curioşilor, alături 2 000 de kilograme de marmură erau aşezate pe soclurile lor, pentru inimă şi suflet.

Oţelul şi Marmura, adică Munca şi Bucuria Muncii se întîlneau în fericita simbioză ce conferă semn distinct epocii în care Omul Muncii se află la timona destinului său şi al ţării.

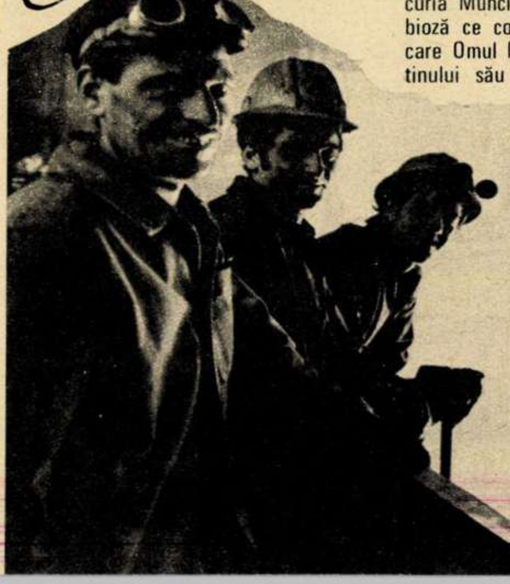

COMORILE PATRIEI

1) Datorită proprietăţilor sale: rezistenţă, tenacitate, elasticitate, oţelul are o gamă largă de întrebuinţări în cele mai variate domenii tehnice. Materia primă de bază folosită la elaborarea oţelului este amestecul de fontă cu fier vechi sau cu minereuri de fier. Prin adăugarea în oţelurile obişnuite a unui anume procent de mangan, crom, nichel, titan, wolfram, molibden sau vanadiu se obţin sorturi speciale de oţel, foarte căutate în construcţia de maşini.

Una din calităţile esenţiale care se cer oţelurilor este rezistenţa la coroziune. Există un metal care, adăugat oţelului în cantităţi de 12% — 14%, îi menţine timp de ani de zile strălucirea şi rezistenţa la acţiunea factorilor atmosferici.

ÎNTREBARE: Cum se numeşte acest metal?

RĂSPUNS: **1) Aluminiu;** ☐
2) Crom; ☐
3) Zirconiu. ☐

2) Descoperirea metalelor, folosirea lor constituie un important moment în istoria civilizaţiei. Pe pămîntul ţării noastre, metalurgia a fost practicată, aşa cum o arată descoperirile arheologice, încă din al treilea mileniu î.e.n. Între anii 300 şi 100 î.e.n., getodacii aveau mari ateliere de prelucrare a fierului. Una dintre cele mai cunoscute cetăţi ale dacilor a cunoscut marea sa dezvoltare datorită existenţei în apropiere a unor mine de fier şi de aur.

ÎNTREBARE: Care este numele acestei cetăţi?

RĂSPUNS **1) Sarmizegetusa;** ☐
2) Argedava; ☐
3) Sucidava ☐

3) În ultimele decenii au pătruns în metalurgie o seamă de metale mai puţin obişnuite, aşa-zisele metale rare. Oamenii de ştiinţă au descoperit că aceste metale neobişnuite au calităţi de o extraordinară importanţă în construcţia avioanelor, a aparatelor electronice, în tehnica nucleară. Astfel, au intrat în scenă niobiul şi tantalul, titanul şi beriliul. Aceste metale au permis crearea unor oţeluri preţioase, foarte rezistente, necesare în primul rînd în industria chimică şi în construcţia avioanelor supersonice. Ele sînt larg utilizate în construcţia vehiculelor destinate explorării unei zone a lumii puţin cunoscută şi cercetată.

ÎNTREBARE: Care este această zonă?

RĂSPUNS: **1) Scoarţa terestră;** ☐
2) Fundul mărilor; ☐
3) Spaţiul cosmic. ☐

4) De-a lungul timpului au fost puse la punct numeroase tehnici de analiză cu ajutorul cărora poate fi stabilită cu precizie identitatea elementelor chimice care compun un obiect sau altul. Unul dintre cele mai de seamă procedee de analiză a jucat un rol esenţial, datorită sensibilităţii sale, în descoperirea unor metale rare ca rubidiul, cesiul şi hafniul. Aceeaşi metodă permite stabilirea de la o distanţă de mii de ani-lumină a compoziţiei aştrilor celor mai îndepărtaţi.

ÎNTREBARE: Cum se numeşte acest procedeu?

RĂSPUNS: **1) Electroliza;** ☐
2) Analiza spectrală; ☐
3) Iradiere cu raze gamma ☐

CUTEZĂTORII
«COMORILE PATRIEI»
ETAPA A VIII-A

Tata

SCHIȚĂ DE Marin Ioniță

Poate că a strigat Cristina. Poate că a strigat Anda. „A venit tata!“ Poate că au strigat amîndouă în același timp. Oricum, fetele au sărit de sub pătură și au fugit în hol. Tatăl lor nu apucase să-și pună în cuier decît haina, care mirosea a noroi de sondă. A petrol și a noroi de sondă. Și cizmele lui... Cît de mari sînt cizmele lui pe lîngă pantofii, ghetele sau sandalele de copii.

Fiicele inginerului petrolist, Cristina în clasa a III-a, Anda în clasa întîi.

– De cînd lucrați la Vîlcele?

– De nouă ani... Iată că au și trecut nouă ani...

Așadar, Cristina a venit pe lume tocmai la acel început de drum al tatălui său prin pădurea de sonde.

– Înainte de Vîlcele?

– Am lucrat la sondele de foraj, în județul Vîlcea.

Noi nu avem de unde să știm. Pentru noi toate sondele sînt la fel. Dar dacă ați întreba-o pe Cristina, ea v-ar spune ce deosebire este între o sondă de foraj și una de extracție. Chiar și Anda v-ar face să înțelegeți că o sondă de foraj este cea care scormonește pămîntul în căutarea țițeiului sau altor bogății din adîncuri. După ce puțul săpat și betonat de oameni de la foraj a trecut dincolo de stratul de nisip îmbibat cu petrol, primii sondori își scot afară sapele ca să ia lucrul de la început, în altă parte. În urma lor vin alți sondori, care nu au altceva de făcut decît să scoată la lumina zilei „aurul negru“. Acestea sînt sondele de extracție.

– De la sondele de foraj, la cele de extracție. Din județul Vîlcea în comuna Vîlcele... Dar de ce v-ați mutat?

– Casa părinților mei și a copilăriei mele este acolo, în vale – ne arată el cu mîna întinsă.

– Adică v-ați întors acasă?

– Chiar așa.

– Ce se afla pe dealurile astea cînd erați dumneavoastră la vîrsta Cristinei, sau să zicem, a Andei?

– Iarbă, porumb, pomi... Și pădure... adică ce vedeți și acum, mai puțin sondele... Aici, unde stăm noi acum, era izlaz, la vîrsta fetelor mele, eu pășteam vitele pe aici.

Toate dealurile și toate văile din jurul satului Vîlcele din județul Argeș sînt acoperite de sonde. O adevărată pădure de sonde. Ba unele dintre ele, au răsărit și au crescut chiar în grădini, chiar printre case. Dar porumbul a rămas. Au rămas și pomii, și iarba. Și pădurea-pădure, din copaci cu frunze și cu ciripit de păsărele.

– Datoria noastră este să scoatem țiței, dar să ocrotim pămîntul.

Și cine s-ar pricepe mai bine să ocrotească pămîntul, cine ar putea să aibă mai multă dragoste de el decît un om care l-a călcat cu talpa goală încă de pe cînd era copil, care a săpat și a cules pe aici, care s-a hrănit din roadele lui?

Cîteodată, tata sosește după miezul nopții. Alteori nu dă pe acasă cîte două-trei zile. Fetele adorm atunci foarte tîrziu în pătucurile lor, cu toate că mama le trimite devreme la culcare, cu vorbe bune și liniștite, că tăticul mai are ceva treburi pe acolo, pe la sonde.

Cristina și Anda știu ele cîte ceva. Știu ele, de pildă, că la sonda cu numărul 4 223, care are o adîncime de 2 800 de metri, în urma împușcării, adică a perforării pereților puțului în stratul de țiței, presiunea a crescut foarte mult, urcînd acul manometrului de la 100 la 200 de atmosfere, 220... 240... 300. O mică neatenție, o mică nehotărîre, o mică nepricepere, o mică întîrziere în operațiile de intervenție... Și explozia, care ar fi făcut să sară totul în aer, iar țițeiul să inunde lanurile de porumb și livezile de pomi... Tăticul n-a venit acasă în noaptea aceea, dar sonda a fost stăpînită. Nu s-a pierdut nici o picătură de petrol, nu s-a uscat nici un fir de porumb și nici o frunză de măr...

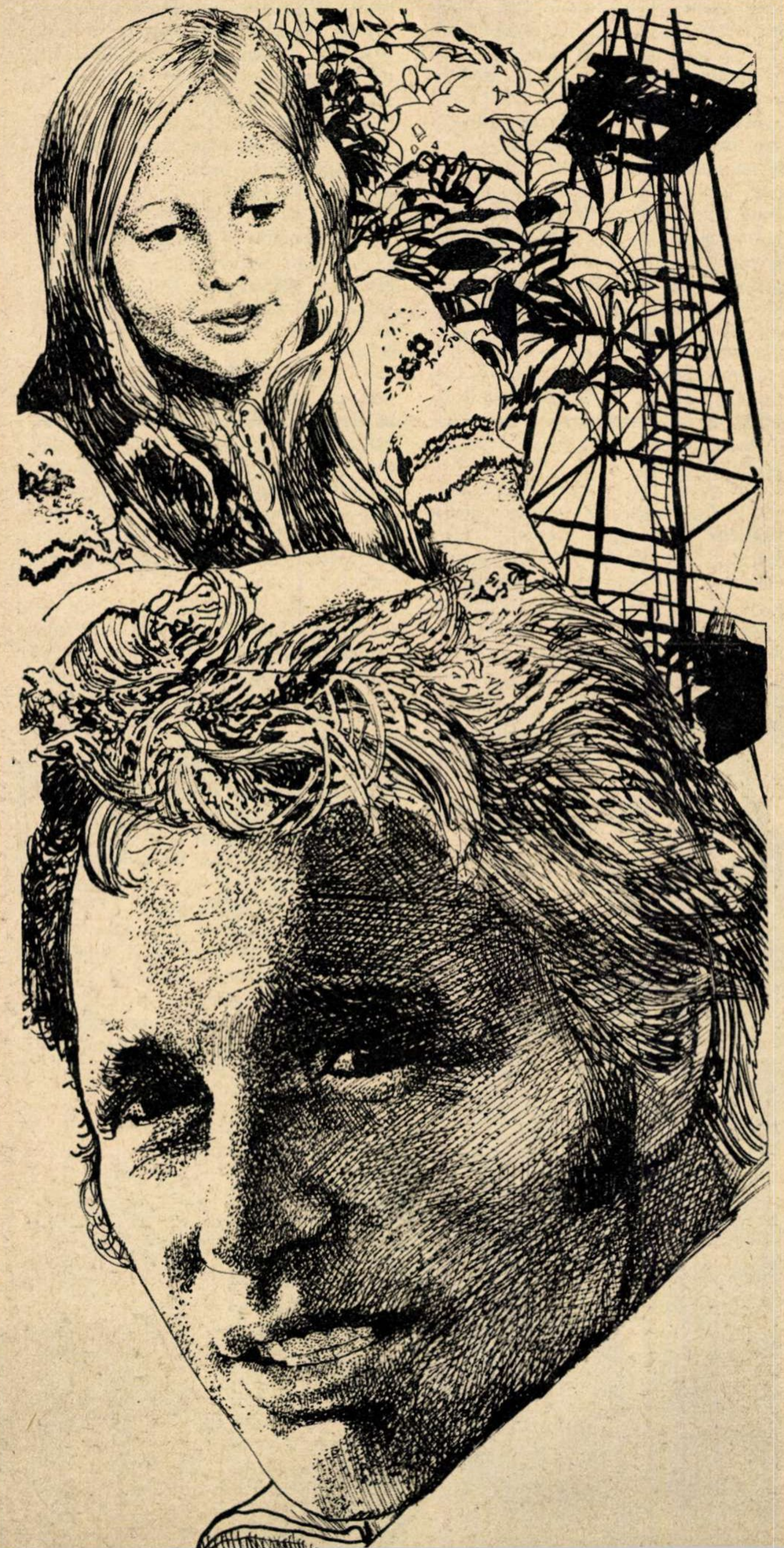

Altă dată, tata face din noapte zi și din alte pricini. Există și sonde leneșe. Astfel, cînd a luat-o el în primire, sonda 3 615 de-abia de putea să dea cîte trei metri cubi de petrol în 24 de ore.

– Și ce i-ați făcut? Ați săpat-o mai adînc, ați înlocuit coloana cu una de un diametru mai mare, ați instalat pompe?

– Nimic din toate astea, i-am căutat un alt regim de funcționare și atîta tot.

– Ce să înțeleg eu, care nu mă pricep la sonde, prin regim de funcționare?

– Cum să vă spun, e vorba de niște reglaje, de niște ajustaje, cu alte cuvinte de o potrivire între presiune și mecanisme.

– Cu ce cheltuieli?

– Fără cheltuieli în plus. E vorba numai de niște idei.

– Și ce ați cîștigat cu aceste idei?

– Un spor de țiței, la sonda aceasta, de la trei la optzeci de metri cubi în 24 de ore. Adică de peste 25 de ori mai mult.

Anda și Cristina știu toate astea. Iar Cristina, care este mai mare, mai știe încă ceva. Mai știe că într-o noapte, cînd tăticul nu a venit acasă, a rămas acolo, să se lupte cu flăcările de la o sondă care luase foc. Se îmbrăcase, tățicul, într-un costum de asbest și a intrat în foc, să strîngă ventilul. Și chiar așa, sub furtunurile de apă și de spumă ale pompierilor, nu putea să rămînă acolo mai mult de un minut. Adică după fiecare minut era tras afară din foc cu cablul pe care îl avea legat de centură. Timp de patru ore încheiate, el și cu încă trei-patru oameni s-au luptat cu flăcările la gura sondei, acolo unde ardea totul și se topea pînă și metalul. Dar au reușit să închidă ventilul. Apoi alți oameni au venit cu pompele de noroi ca să „omoare“ presiunea dinăuntru. Sonda a fost salvată!

Și Cristina ar vrea să-i mai spună Andei că atunci cînd a intrat în casă, tot după întîmplarea aceea, hainele îi miroseau, ca întotdeauna, a petrol și a noroi de sondă. Dar, ca niciodată... Nu mai apucă să spună că hainele lui aveau în ele atunci, un miros ciudat de foc, de flăcări și de ceva eroic... E drept că nu găsea cuvîntul cel mai potrivit. Însă ea rămase cu vorba neterminată din altă pricină. Tocmai atunci se auzi cum se deschide ușa de la intrare. Și Anda a fost prima care a strigat:

– A venit tata!

Și tot prima care se aruncă în brațele lui.

GABRIELA
CHIRA
căpitan

DOREL
TOMUȘ
istoric, etnograf

VASILE
TRIF
speolog, geolog

MIRCEA
MURARIU
folclorist, etnograf

EUSTASIA
TOMUȚIA
biolog

RADU
BOLD
folclorist, etnograf

IONEL
CHIRA
speolog, geolog

TIBERIU
JUDE
istoric, lingvist

TIBERIU
LEAHU
etnograf

GAMALEL
GAVRA
secund, cronicar

CĂLIN
ANCA
fotograf

IONEL
GOMBOȘ
profesor
istorie, geografie

* * *

MEMBRII ECHIPAJULUI „TULNICARII IANCULUI". EI SÎNT CÎȘTIGĂTORII MARELUI TROFEU „BUSOLA DE AUR"!

REZULTATELE CELEI DE-A XII-A EDIȚII 1981

Ajuns la cea de-a XII-a ediție, marele nostru concurs de turism și cercetare științifică Expedițiile „Cutezatorii" se dovedește în continuare a fi — atît prin datele, cifrele și faptele pe care ni le oferă, cît și prin marele interes de care se bucură în rîndurile copiilor, prin frumoasele rezultate pe care aceștia le obțin în cadrul lui — una dintre cele mai atractive și mai eficiente acțiuni ale Organizației noastre de pionieri. Faptul că **în vara anului trecut la concurs au participat 2 120 echipaje, totalizînd 28 103 expediționari care au parcurs efectiv pe jos aproape 200 000 kilometri** pe cărările munților și ale Deltei e, credem, grăitor și convingător în acest sens. Cifrele însă, oricît de impresionante ar fi, nu pot spune prea mult în acest caz. Numai citind jurnalele de bord ale acestor echipaje — în ale căror pagini sînt descrise amănunțit peripețiile de tot felul trăite de expediționari de-a lungul traseelor, investigațiile și descoperirile lor (între care unele de-a dreptul senzaționale), clipele de neuitat petrecute în sînul naturii — poți înțelege, în adevăratele lor dimensiuni, frumusețea și utilitatea acestei mari și originale acțiuni.

Juriul republican a avut din nou acest prilej, membrii săi aplecîndu-se cu atenție asupra celor 110 jurnale aparținînd echipajelor care, realizînd cele mai interesante și mai reușite expediții, au fost desemnate la nivel județean pentru a participa la faza națională. După mai bine de două luni de studiere a jurnalelor de bord și a documentelor și exponatelor care le însoțesc, juriul a acordat tradiționalele trofee, distincții și premii, după cum urmează:

■ MARELE TROFEU TRANSMISIBIL *„BUSOLA DE AUR"*, pentru cea mai reușită expediție, pentru cele mai complexe și valoroase investigații și culegeri de materiale — echipajului *„Tulnicarii Iancului"*, Școala generală din comuna Avram Iancu, județul Alba;

■ „BUSOLA DE ARGINT", pentru locul doi la secțiunea marelui trofeu — echipajului *„Samus 2000"*, Școala generală Năpradea, județul Sălaj;

■ „BUSOLA DE BRONZ", pentru locul trei la secțiunea marelui trofeu — echipajului *„Cireșarii"*, Școala generală nr. 177, București.

■ CHEMAREA MUNȚILOR", pentru cea mai reușită expediție ce și-a propus cunoașterea și ocrotirea naturii patriei — echipajului *„Lotru '81"*, Școala generală Malaia, județul Vîlcea;

■ „CUTEZĂTORII", pentru dîrzenie și curaj în învingerea greutăților și dificultăților întîlnite pe traseu — echipajului *„Șoimii Făgărașului"*, Școala generală nr. 4, Curtea de Argeș, județul Argeș;

■ „SCUTUL DACIC", pentru cele mai reușite și mai valoroase cercetări cu caracter istoric — echipajelor reunite *„Pelendava"*, Școala generală nr. 29, Craiova și *„Vulturii"*, Școala generală Pielești, județul Dolj;

■ „GENȚIANELE", pentru cea mai reușită expediție a unui echipaj compus numai din fete — echipajului *„Bristena"*, Școala generală nr. 8 Slatina, județul Olt;

■ „MIORIȚA", pentru cele mai reușite colecții și studii de etnografie și folclor — echipajului *„Miorița"*, Școala generală nr. 3, Hunedoara, județul Hunedoara;

■ „SFINXUL CARPAȚILOR", pentru marcări și remarcări de trasee turistice — echipajului *„Șoimii Neamțului"*, Școala generală nr. 3, Piatra Neamț, județul Neamț

■ „CASETĂ DE CRISTAL", pentru cele mai valoroase colecții și studii geologice și geografice — echipajului *„Temerarii"*, Școala generală Bursuceni — Verești, județul Suceava;

■ „JÓBARÁT" („PRIETEN BUN"), pentru cea mai reușită expediție a unui echipaj compus din cititori ai revistei cu același nume — echipajului *„Aquila"*, Școala generală Suceag, județul Cluj;

■ "EGRETA DE FILDEȘ", pentru cea mai reușită expediție în Delta Dunării sau pe rîuri — echipajului *„Plutașii de pe Siret"*, Școala generală din comuna Nicolae Bălcescu, județul Bacău;

■ „TERMOSUL DE ARGINT", pentru cele mai valoroase rezultate în domeniul autofinanțării și autogospodăririi, pentru spirit colectiv și autoconducere — echipajului *„Vulturii"*, Școala generală nr. 3, Moldova Nouă, județul Caraș-Severin;

■ „CORTUL DE MĂTASE", pentru romantism și voie bună — echipajului *„Prietenii munților"*, Școala generală nr. 1, Cîmpuri, județul Vrancea.

■ „PANA DE AUR", (trofeu individual), pentru cel mai bun jurnal de bord — pionierei *Simona Plătică*, cronicara echipajului „Cireșarii", Școala generală nr. 177, București;

■ „PANA DE ARGINT", (pentru locul doi la „Pana de aur") — pionierei *Otilia Mărcuțeanu*, cronicara echipajului „Indagatores", Școala generală Borca, județul Neamț;

■ „PANA DE BRONZ", (pentru locul trei la „Pana de aur") — pionierei *Irina Martin*, cronicara echipajului „Vulturii 2", Casa pionierilor și șoimilor patriei Sadu, județul Gorj;

■ PREMIILE SPECIALE ALE JURIULUI — echipajelor: *„Șoimii munților"*, Școala generală Deleni, județul Bacău; *„Indagatores"*, Școala generală Borca, județul Neamț; *„Piatra Pițigoiului"*, Școala generală nr. 1, Baia Mare, județul Maramureș.

MENȚIUNI

■ **la secțiunea trofeului „Chemarea munților"** — echipajelor: **„Pronatura 2"**, Școala generală nr. 30, Craiova, județul Dolj; **„Zada 2"**, Școala generală nr. 23, Iași, județul Iași; **„Temerarii"**, Școala generală nr. 8, Hunedoara, județul Hunedoara.

■ **la secțiunea trofeului „Cutezătorii"** — echipajelor: **„Temerarii 8,** Școala generală Dîrmănești, județul Argeș; **„Vulturii 2"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Sadu, județul Gorj; **„Cuceritorii '81"**, Școala generală nr. 1, Cîmpulung, județul Argeș, **„Cireșarii"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Urziceni, județul Ialomița.

■ **la secțiunea trofeului „Scutul dacic"** — echipajelor: **„Săgeata Carpaților"**, Școala generală Avrămeni, județul Botoșani; **„Sunet de tulnic", Casa pionierilor și șoimilor patriei Brad, județul Hunedoara; „Temerarii 2"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Buhuși, județul Bacău.

■ **la secțiunea trofeului „Gențianele"** — echipajelor: **„Oaspeții crestelor carpatine"**, Școala generală nr. 141, București; **„Albinele"**, Școala generală Podul Iloaiei, județul Iași.

■ **la secțiunea trofeului „Miorița"** — echipajelor: **„Cristal '81"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Timișoara, județul Timiș; **„Ovidius"**, Școala generală Castelul, județul Constanța; **„Vulturii Mureșului"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei Nădlac, județul Arad.

■ **la secțiunea trofeului „Sfinxul Carpaților"** — echipajelor: **„Bristena 2"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Piatra Neamț, județul Neamț; **„Hercules"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei Cugir, județul Alba; **„Garofița 2"**, Școala generală Petrești, județul Argeș.

■ **la secțiunea trofeului „Caseta de cristal"** — echipajelor: **Moromeții"**, Școala generală Siliștea Nouă, județul Teleorman: **„Temerarii"**, Școala generală nr. 12, Brașov, județul Brașov; **„Samus '81"**, Școala generală nr. 15, Cluj-Napoca, județul Cluj.

■ **la secțiunea trofeului „Jóbarát"** — echipajelor: **„Speo '81"**, Școala generală Ocna de Jos, județul Harghita; **„Nepoții lui Doja"** Liceul nr. 3, Tîrgu Secuiesc, județul Covasna; **„Ezerjófu"**, Școala generală Joseni, județul Harghita.

■ **la secțiunea trofeului „Egreta de fildeș"** — echipajelor **„Lăcarul"**, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sîntana, județul Arad; **„Steaua nordului 2"**, Școala generală nr. 8, Satu Mare.

■ **la secțiunea trofeului „Termosul de argint"** — echipajelor: **„Maris 1"** și **„Maris 2"**, Școala generală nr. 3, Cîmpia Turzii, județul Cluj; **„Vultur 3"**, Școala generală nr. 32, Craiova, județul Dolj; **„Helies"**, Liceul de filologie-istorie, Timișoara, județul Timiș;

■ **la secțiunea trofeului „Cortul de mătase"** — echipajelor: **„Băișoara '81"**, Școala generală Săcel-Băișoara, județul Cluj; **„Minerii", Școala generală Cernești, județul Mehedinți;** **„Terra '81"**, Școala generală nr. 6, Timișoara, județul Timiș.

Fiecăruia dintre membrii echipajelor distinși cu trofee (inclusiv celor distinși cu trofee individuale) li se va acorda medalia și diploma Expedițiilor „Cutezătorii", precum și premii. Membrii echipajelor distinse cu premiile speciale ale juriului vor primi, fiecare, diploma Expedițiile „Cutezătorii", iar echipajul, o medalie Expedițiile „Cutezătorii". Fiecare dintre echipajele distinse cu mențiuni vor primi cîte o medalie și cîte o diplomă Expedițiile „Cutezătorii".
Nota redacției

În ziua de luni, 5 aprilie a.c., a fost deschisă, la București, în holul Centrului de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii, expoziția celei de a XII-a ediții a Expedițiilor „Cutezătorii". În vitrinele acestei expoziții, care va rămîne deschisă pînă la începutul vacanței de vară, au fost expuse jurnalele echipajelor distinse cu trofee, precum și trofeele cucerite de către acestea.

Deschiderea expoziției a fost urmată de o masă rotundă la care au participat reprezentanți ai organizatorilor concursului, membri ai juriului republican, precum și comandanți de echipaje din întreaga țară, care s-au distins în mod deosebit în cadrul Expedițiilor „Cutezătorii". Au fost dezbătute, cu acest prilej, multiple aspecte ale cît mai bunei organizări, desfășurări și finalizări a expedițiilor, făcîndu-se, totodată, numeroase propuneri de îmbunătățire a regulamentului acestei mari și îndrăgite acțiuni pionierești.

NOU în subteran

Printre aventurile remarcabile pe care le-a înregistrat memoria omenirii se numară și unele care s-au consumat nu pe mări în furtuna, nici în jungle nestrăbătute sau în pustiuri de gheață, ci în liniștea calmă a bibliotecii. Ele nu sînt mai puțin uimitoare și fiecare dintre prietenii mei pionieri ar putea să prezinte cel puțin un exemplu desprins dintr-o carte care l-a fermecat.

O asemenea carte mi-am amintit și eu așezîndu-mă să scriu articolul acesta. A fost publicată acum 240 de ani de autorul danez Ludvig Holberg. În paginile ei sînt istorisite pățaniile unui tînăr, pe nume Niels Klim, care a avut originala idee de a explora Pămîntul... pe dinăuntru.

Iată, mi-am zis, un excelent însoțitor în călătoria pe care trebuie s-o întreprind împreună cu cititorii prin subsolul planetei! Și, întorcîndu-mă spre raftul în care dormita romanul amintit, l-am invitat pe Klim să ne însoțească. Tînărul nu a fost prea entuziasmat de propunere. „Cunosc prea bine ce se ascunde sub pămînt de vreme ce am făcut acest voiaj cu aproape un sfert de mileniu înaintea dumitale" – mi-a spus el. „Dar, bine – i-am replicat – în ultima vreme s-au semnalat atîtea noutăți, că numai rezumîndu-ne la ele am putea umple o carte". Fie că l-a convins argumentul, fie că se plictisise de atîta inactivitate, Niels Klim a primit în cele din urmă să ne însoțească în excursia noastră puțin obișnuită.

Ca să pătrundem în subteran, am ales galeriile unei mine de cărbune. Să fi întreprins reeditarea voiajului său în urmă cu 50–60 de ani, Klim ar fi observat prea puține deosebiri față de vremea sa: aceeași preponderență a muncii manuale, însoțită de vagi elemente de mecanizare simplă, mai ales în domeniul transportului minier. Acum însă am putut să-i arătăm lui Klim adevărate uzine miniere, în care toate operațiile beneficiază de aportul celor mai moderne mașini, de la imensele foreze care mușcă lignitul și fluviile negre ale benzilor transportoare, care scot cărbunele din labirintul abatajelor pînă la nesfîrșitele căi ferate subterane, care îl aduc la lumina zilei.

Cel mai surprins ar fi fost însă Klim dacă l-am fi condus în minele de unde cărbunele nu mai este scos la suprafață! A trebuit să-i explicăm pe larg că în unele locuri de pe glob, mai greu accesibile, cărbunele poate fi extras numai cu mari eforturi. Uneori calitatea slabă a cărbunelui nu le justifică. Atunci, în loc să fie scos la suprafață cu mari cheltuieli de energie și transportat la termocentralele electrice pe care le alimentează, acest cărbune arde... în subteran, acolo unde se află. Arderea controlată face cărbunele să degaje mari cantități de gaze, care pot fi captate și dirijate spre beneficiar prin conducte.

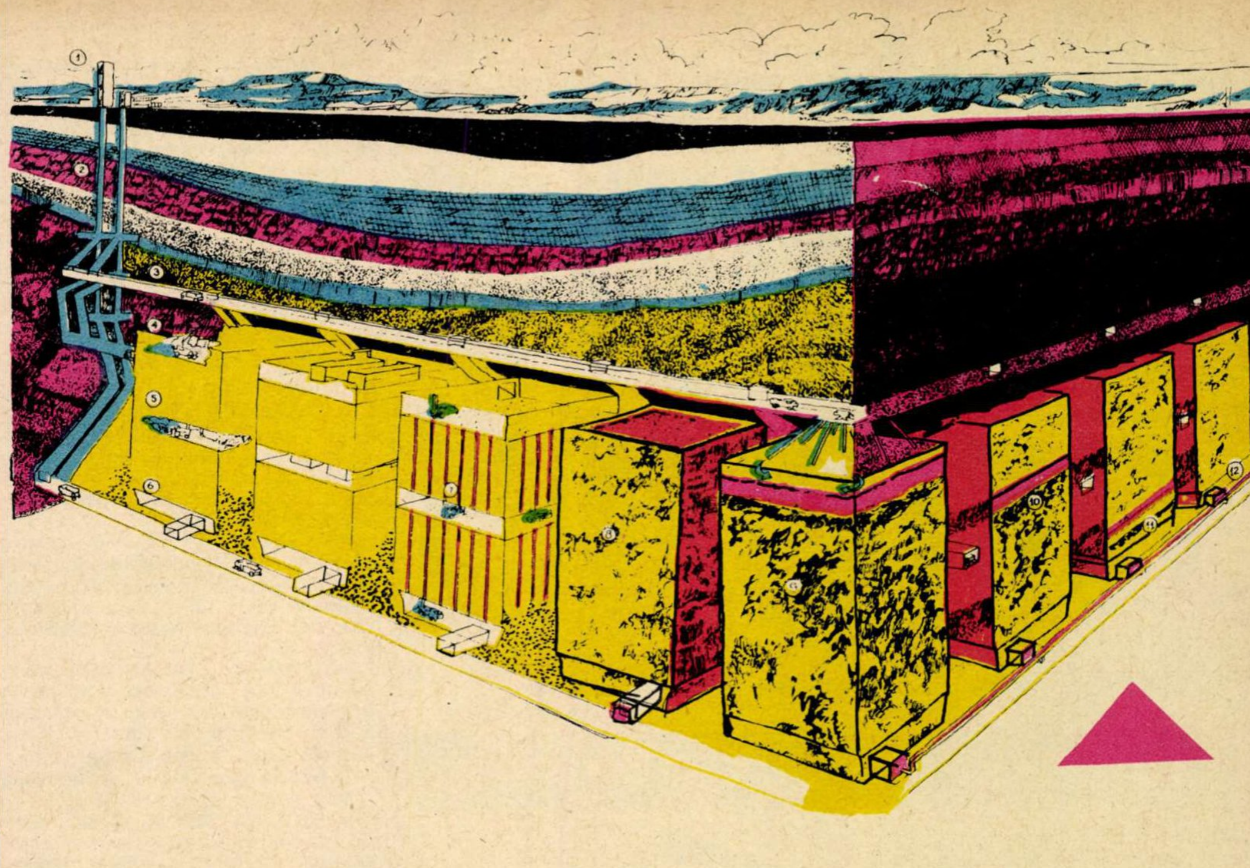

O MINĂ... DE PETROL. Imaginea noastră reprezintă planul unui original sistem de extragere a petrolului impregnat în roci poroase. Schema de principiu respectă pînă la un punct tehnologia mineritului. Turnul elevator (1) asigură operațiile de ridicare și coborîre a oamenilor și materialelor, ventilația ș.a. El este continuat de puțul gigantic al minei (2), care străbate straturile petrolifere. Pătrunzînd în roca bine impregnată cu țiței, minerii taie kilometri de galerii (3). În locurile stabilite, ei sapă cavități avînd o suprafață de 2 000 mp, etajate cîte trei (4, 5, 6). Roca excavată este trimisă prin conducte la suprafață, unde i se extrage petrolul. În cavitățile practicate, artificierii plasează sute de kilograme de explozibil (7). Detonarea lui mărunțește roca din cele trei cavități și o afinează (8). Se formează astfel o singură cavitate mare, numită retortă. În partea superioară a retortei astfel preparate se instalează conducte prin care se aduce motorină pentru aprindere și se insuflă aer. După aprindere (9), roca mărunțită din imediata apropiere este adusă la circa 500°C. La această temperatură petrolul se fluidifică, se scurge din pulberea de rocă, lăsînd în urmă reziduuri de carbon care mențin singure arderea. Pe măsură ce frontul de ardere coboară (10, 11), petrolul care ajunge pe fundul retortei este colectat prin canale și pompat la suprafață. În circa 300 de zile de ardere (12), o retortă poate produce 175 000 de barili de petrol.

Cum se realizează acest proces dirijat de la suprafață? Principiul este simplu: în stratul de cărbune se execută, la cîteva zeci de metri unul de altul, două foraje. Printr-una din gurile practicate se pompează apă sub presiune. Apa fracturează stratul de cărbune, formînd un circuit între cele două puțuri. Pompînd apoi aer comprimat, apa este eliminată. Atunci, la puțul celălalt, cărbunele este aprins. Flacăra înaintează în sens opus curentului de aer care o alimentează, lărgind canalul dintre cele două puțuri. Crescînd sau scăzînd debitul de aer sau oxigen, gazogenul astfel creat poate fi ținut sub control. Nu rămîne decît să fie extrase gazele formate, care pot alimenta cazanul unui generator electric sau, îmbogățite, înlocuiesc gazele naturale în toate utilizările acestora.

Un procedeu nou de ardere a cărbunilor inferiori a fost realizat la Institutul de cercetări științifice și inginerie tehnologică pentru echipamente energetice din București. Sistemul imaginat de inventatorii noștri constă în trecerea unui curent de aer peste un strat de cărbune mărunțit sub formă de granule. Curentul menține granulele în continuă mișcare, ceea ce asigură aerului o bună pătrundere în strat și astfel o ardere rapidă și completă a cărbunelui. O rețea de țevi cu apă străbate sistemul, asigurînd răcirea stratului, necesară bunei funcționări. În același timp, în țevi ia naștere aburul folosit la producerea energiei. Noul procedeu elimină păcura care se adaugă la arderea cărbunilor inferiori, crește cu 10 la sută randamentul cazanelor alimentate și scade cu pînă la 60 la sută greutatea acestora, economisind mari cantități de metal și alte materiale.

Urmîndu-și alături de noi călătoria, Niels a fost uimit să descopere adevărate făclii subterane în adîncul puțurilor de petrol. Avertizați prin lecturile lor anterioare din revista „Cutezătorii", cititorii noștri i-au explicat oaspetelui că arderea controlată a unei mici cantități de țiței chiar în zăcămînt fluidizează prețiosul mineral, făcîndu-l să iasă mai ușor la suprafață. La acest proces participă și gazele de ardere, care sporesc presiunea din zăcămînt. Procedeul comportă insuflarea, odată cu aer necesar combustiei, de vapori aflați sub presiune, care antrenează noi cantități de petrol. Sistemul se aplică la zăcăminte cu petrol vîscos, iar țara noastră se mîndrește cu cea mai mare exploatare de țiței prin combustie subterană și se numără printre puținele producătoare de utilaj petrolier apt să foreze pînă la 10 000 m.

Străbătînd cu noi subsolul planetei, Niels Klim a fost intrigat să ne vadă apropiindu-ne fără teamă de gurile de foc ale unor vulcani. Ce putea fi nou în procesele vulcanice, care frămîntă scoarța Terrei de sute de milioane de ani? Fertilizarea solului prin aportul cenușei vulcanice, bogată în îngrășăminte potasice, este și ea cunoscută de milenii.

Cu adevărat nouă este utilizarea energiei vulcanilor. În peninsula Kamceatka se află vulcanul Avacinski. Într-una din cavitățile sale care conduc la magma fierbinte este deversată o mare cantitate de apă. Ea se întoarce sub forma vaporilor sub presiune, gata pentru orice folosință productivă, în primul rînd pentru producerea electricității.

Brevetul pentru acest sistem aparține... naturii, căci gheizerele nu sînt altceva decît manifestări ale apei fierbinți și vaporilor produși de întîlnirea unor ape freatice cu miezul încă fierbinte al unor vulcani stinși. Aceste surse de energie gratuită sînt larg folosite în lume. Numai la Oradea ele asigură încălzirea a mii de locuințe, a unor mari sere, fără a mai vorbi despre celebrele băi termale Felix. În viitor, apele termale vor putea să asigure, în drum spre beneficiari, pînă și încălzirea în cursul iernii a arterelor centrale din unele orașe, spre a se împiedica depunerea zăpezii și formarea poleiului. Se vor economisi, astfel, mijloacele tehnice și energia folosite îndeobște pentru curățarea zăpezii de pe carosabilul străzilor.

Următorul popas în excursia noastră subterană a ridicat în fața bunului Niels Klim un lung șir de enigme. Cum să explici unei persoane avînd pregătirea științifică din veacul al XVIII-lea ce este și cum funcționează o hidrocentrală? Ne-am rezumat, firește, la ideea că în sistemul ei apa își cedează energia, care, într-o formă nouă, este dirijată spre locurile unde se simte nevoia ei.

Spectacolul funcționării unei hidrocentrale subterane este dintre cele mai impresionante. Pentru a se mări diferența de nivel dintre lacul de acumulare și turbine, și astfel puterea centralei, unele dintre acestea au fost instalate la mare adîncime sub pămînt. Este și cazul hidrocentralei Vidraru de pe Argeș, una dintre cele mai puternice din țară.

Nu o dată în cursul periplului nostru am întîlnit adevărate autostrăzi subterane, trepidînd sub roțile a mii de vehicule care circulau cu viteze amețitoare. În cele din urmă a trebuit să ne ocupăm și de ele. Am poposit mai întîi în Alpi, la tunelurile Mont Blanc, de 11,5 km, și St. Gothard, lung de 16,3 km, a cărui primă variantă a fost săpată... pe vremea cînd se năștea Niels Klim. Apoi am escaladat Anzii spre a vizita, în Peru, un tunel săpat la 4 700 m altitudine. Am străbătut apoi tunelurile rutiere de sub marile fluvii Tamisa, Elba, Sena, Tibru și altele, ca și cel de sub estuarul Rinului, la Rotterdam.

În materie de tuneluri subacvatice, nu am rezistat să nu-i povestim lui Niels despre vechiul proiect, încă nerealizat, al tunelului de sub Canalul Mînecii, despre cel privind legarea Siciliei de continent printr-o... conductă uriașă, suspendată în mare și prin care ar urma să treacă autostrăzi și căi ferate. În așteptarea punerii în operă a acestor idei, am vizitat șantierul celui mai mare tunel submarin din lume, care va lega insulele japoneze Honshu și Hokkaido. Tunelul va avea în final 54 km, iar cei aproape 10 m ai diametrului său vor permite circulația concomitentă pe patru căi ferate.

Imensitatea șantierului ne-a făcut o impresie copleșitoare. Ca să ne păstrăm la aceeași temperatură, i-am prezentat lui Niels Klim un proiect de transport subteran la mari distanțe. Specialiștii care l-au imaginat au contat nu numai pe avantajele cunoscute ale circulației subterane – siguranța și vitezele superioare –, ci i-au adăugat altele două, de o importanță hotărîtoare: eliminarea la înaintare a rezistenței aerului și utilizarea... forței gravitaționale!

Proiectul prevede săparea unui tunel imens între două localități situate la o distanță de cîteva mii de kilometri. Tunelul ar avea o linie perfect curbă, coborînd pînă la jumătatea drumului și urcînd de acolo pînă la sosire. Un tren de vagoane etanșe pe pereții tunelului ar circula pe o pernă magnetică. Motorul liniar cu care ar fi înzestrat ar menține, în mers, vagoanele la cîțiva centimetri deasupra liniei, eliminînd orice frecare. Pornind din gara de plecare cu o viteză normală, trenul ar circula cu această viteză pe o primă porțiune a tunelului. Într-o a doua fază, el ar străbate un lanț de ecluze din care aerul ar fi eliminat etapă cu etapă, ajungîndu-se la o presiune aproape de zero. În condiții de vid aproape total rezistența la înaintare fiind aproape nulă, trenul ar putea accelera, folosind și aportul forței gravitaționale, pînă la 20 000 km/h! După străbaterea punctului celui mai coborît al traseului, garnitura ar continua să înainteze cu mare viteză în virtutea inerției, consumul de energie devenind sensibil abia pe porțiunea finală a drumului. Investiția fantastică pe care ar pretinde-o realizarea proiectului ar fi recuperată ca urmare a imenselor avantaje pe care le oferă: o fantastică economie de energie, un randament-record, o viteză „cosmică" ducînd la o uriașă economie de timp.

Fără îndoială, o asemenea călătorie sub pămînt nu putea sfîrși decît printr-o plimbare cu... metroul. În timp ce ne îndreptam spre casă, Niels admira elegantele stații ale metroului bucureștean. Ascultîndu-l, mă gîndeam că supunerea subsolului Terrei, îmblînzirea de către om a acestui spațiu atît de puțin primitor poate fi pusă pe lista marilor înfăptuiri ale sale, alături de cucerirea oceanelor, a aerului, a cosmosului. Un înțelept spunea că înainte de a visa la stele trebuie să știi ce ai sub picioarele tale. Secolul nostru a făcut din subsolul terestru un vast atelier al gîndirii și acțiunii umane.

HORIA ARAMĂ

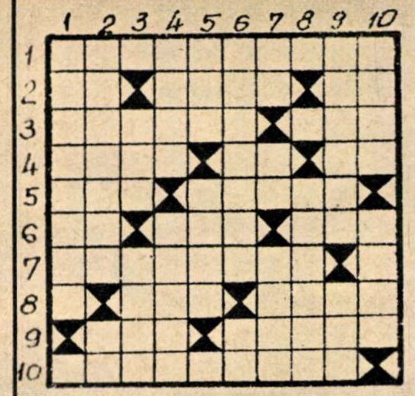

Primăvara

ORIZONTAL: 1) Autorul poeziei „Primăvara". 2) Adună primăveri. Cînd stele bat în geam (pl.). O petală. 3) Rîndunelele, vestitori înaripați ai primăverii (sing.). Ofițer otoman. 4) Colibă. O primăvară (fig.). Ren! 5) Nume dat de Marco Polo legendarei păsări Roc. La mijloc. 6) În freamăt! Primii trei din liga! Rîu în Ylliricum. 7) Suprafețele de pămînt lucrate în timpul muncilor agricole de primăvară (sing.). 8) Asteroid. Prea strîngător. 9) Din lumea copilăriei. Renaște odată cu sosirea primăverii. 10) Început de primăvară.

VERTICAL: 1) Flori gingașe și plăcut mirositoare, care răsar primăvara. 2) Albii vestitori ai primăverii. Perene! 3) Folosit la dormit în excursii și drumeții. Excrescență din fibre musculare. 4) „Primăvara domnișoarei bătrîne" aparține acestui poet. Sulițe arhaice. 5) Rolă (tr.). Șase localități din Japonia poartă acest nume. 6) Plină de mugurii primăverii. Viorica Dumbravă. 7) Dînșii. Nete. Scurtează, retează. 8) Pămîntul primăvara. 9) Compozitor român, autor al „Simfoniei primăverii". Cai frumoși (Dobr.). 10) Autorul poeziei „Oraș primăvara". Pregătește plante pentru grădină.

DICȚIONAR: EAS, IUO, MIOM, IINO.

Pomul breslelor

Pe colțul unei clădiri timișorene străvechi poate fi văzut acest trunchi de copac acoperit cu plăcuțe de fier bătute în cuie. Clădirea există de pe la 1750. Vrînd să-și împodobească locuința cu un semn de casă ușor de recunoscut, după moda epocii (căci pe atunci străzile nu aveau nume, nici casele numere), unul dintre proprietarii săi de acum 150–200 de ani a avut ideea „pomului de fier". Ulterior, calfele-lăcătuși aflate în trecere prin oraș au prins obiceiul de a bate un cui în „pomul de fier". După cît se pare, în preajmă a funcționat un sediu al breslelor. **„Pomul de fier" se afla la intersecția străzilor Eminescu și Griselini din Timișoara.**

C. Pava

1	C	O	C	O	R	R	E	C	T	I	T	T
2	U	R	D	U	I	N	C	E	S	A	A	C
3	C	G	A	R	E	E	I	A	Z	N	A	A
4	S	P	P	R	O	I	R	E	T	T	E	N
5	I	C	I	L	E	A	R	S	A	R	E	I
6	P	L	R	E	E	D	P	E	A	A	S	L
7	P	T	R	I	R	E	T	A	I	Z	E	A

CUVINTE ASCUNSE

Vă propunem să răspundeți la definițiile de mai jos căutînd să descoperiți literele componente ale fiecărui cuvînt printre literele cuprinse în cele șapte rînduri. Literele cuvintelor cerute de definiții vor fi bifate.

1) „Casa" celor porniți în expediție... 2) ... și „bagajul" lor! 3) Culme muntoasă (1483 m) în sudul Munților Bihorului, situată în zona de izvoare a Arieșului Mic. 4) Fortifică organismul și reface capacitatea de muncă. 5) Drum prin pădure în zona de munte. 6) Renumită stațiune pe Valea Prahovei. 7) Loc de desfășurare a unor sporturi de iarnă.

Literele rămase nebifate, citite în continuare rînd de rînd, vor da o celebră maximă despre prietenie a unui nu mai puțin celebru orator, scriitor și om politic roman, care a trăit între anii 106–43 î.e.n. Discursurile sale politice, tratatele de retorică și de stil au ridicat la un înalt nivel proza și arta oratorică latină, servind ca model scriitorilor din epoca Renașterii.

GĂSIȚI CUVÎNTUL

De astă dată jocul nostru vă invită să găsiți minimum **șapte cuvinte formate fiecare din cîte cinci consoane și o vocală.**

Soluția jocului din numărul 15: cojoc, cazac capac, potop, monom.

Prof. Lincă A. Mirancea,
Vîrtoapele — Teleorman

CARTE DE VIZITĂ
(7,7)

E.NEGRINI
Vașcău?

Aflați, prin anagramarea numelui și a locului în care lucrează posesorul cărții de vizită, profesia lui și orașul său natal.

Dezlegare: **INGINER — SUCEAVA**

CE DRUM TREBUIE SĂ URMEZE CAVALERUL PENTRU A AJUNGE ÎN TURNUL CEL MAI ÎNALT AL CASTELULUI?

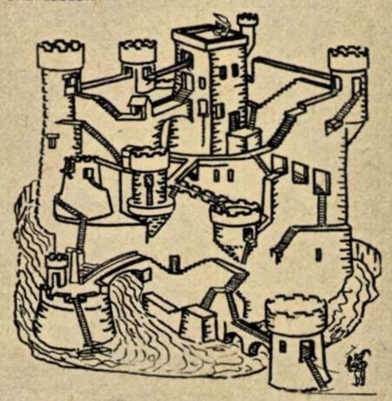

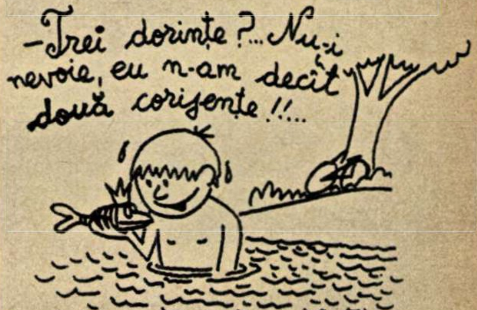
-Trei dorințe?... Nu-i nevoie, eu n-am decît două corijente!!...

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Redactor de număr
C. DIACONU

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia». TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137, telex: 11226, București.

Index 41033
12 pagini, 1,50 lei

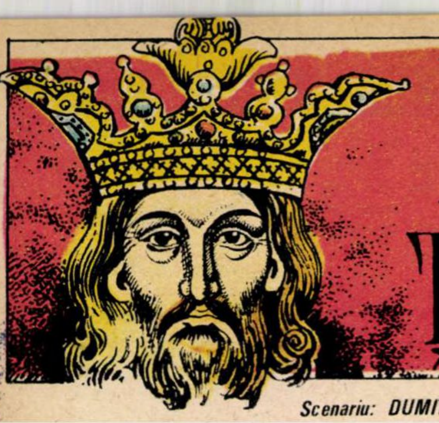

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

8 Rezumatul episodului precedent:
Armata lui Baiazid Fulgerul s-a oprit în fața zidurilor Tîrgoviștei. Cetatea pare pustie. Boierul trădător Grigorie se înclină cu smerenie în fața sultanului și spune că în cetate se află boierul Vlad, care abia așteaptă un semn să deschidă porțile cetății, să obțină astfel tronul țării. Podul coboară, porțile se deschid și Vlad cade la picioarele lui Baiazid. Gavril, Ieronim și Vale, deghizați în ieniceri privesc de pe colină. Gavril întoarce calul spunînd:

— Boierii Vlad și Radu Grigorie au trădat. Să-i dăm de știre măriei sale Mircea.

Scenariu: **DUMITRU M. ION** *Desene:* **LIANA și VALENTIN TĂNASE**

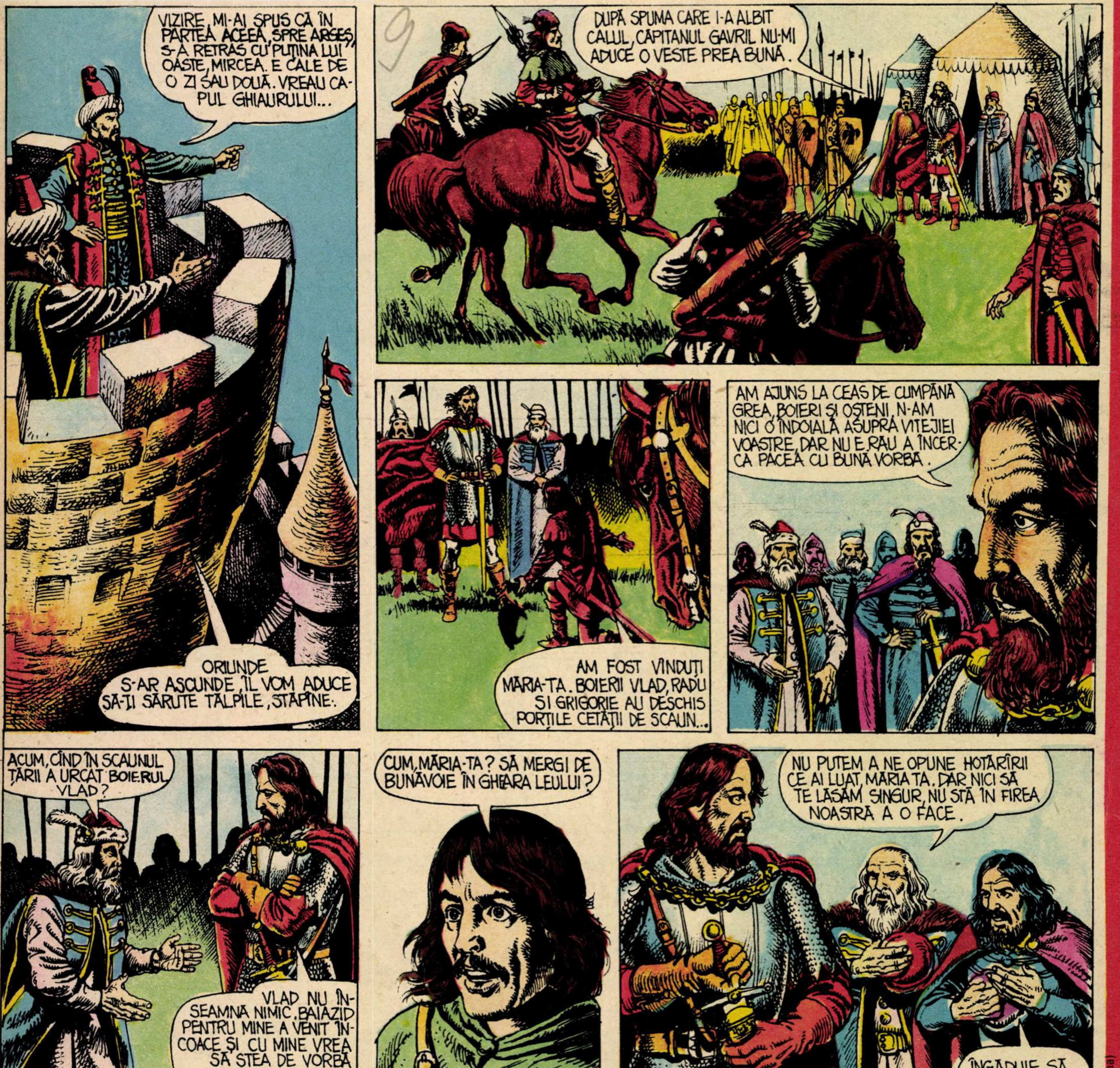
VIZIRE, MI-AI SPUS CĂ ÎN PARTEA ACEEA, SPRE ARGEȘ, S-A RETRAS CU PUȚINA LUI OASTE, MIRCEA. E CALE DE O ZI SAU DOUĂ. VREAU CAPUL GHIAURULUI...
ORIUNDE S-AR ASCUNDE, ÎL VOM ADUCE SĂ-ȚI SĂRUTE TĂLPILE, STĂPÎNE.
9
DUPĂ SPUMA CARE I-A ALBIT CALUL, CĂPITANUL GAVRIL NU-MI ADUCE O VESTE PREA BUNĂ.
AM FOST VÎNDUȚI MĂRIA-TA. BOIERII VLAD, RADU ȘI GRIGORIE AU DESCHIS PORȚILE CETĂȚII DE SCAUN...
AM AJUNS LA CEAS DE CUMPĂNĂ GREA, BOIERI ȘI OȘTENI. N-AM NICI O ÎNDOIALĂ ASUPRA VITEJIEI VOASTRE, DAR NU E RĂU A ÎNCERCA PACEA CU BUNĂ VORBĂ.
ACUM, CÎND ÎN SCAUNUL ȚĂRII A URCAT BOIERUL VLAD?
VLAD NU ÎNSEAMNĂ NIMIC. BAIAZID PENTRU MINE A VENIT ÎNCOACE ȘI CU MINE VREA SĂ STEA DE VORBĂ IAR EU VOI MERGE SĂ-I FAC PE PLAC.
CUM, MĂRIA-TA? SĂ MERGI DE BUNĂVOIE ÎN GHEARA LEULUI?
NU PUTEM A NE OPUNE HOTĂRÎRII CE AI LUAT, MĂRIA TA, DAR NICI SĂ TE LĂSĂM SINGUR, NU STĂ ÎN FIREA NOASTRĂ A O FACE.
ÎNGĂDUIE SĂ TE ÎNSOȚIM, MĂRITE DOAMNE!

(va urma)

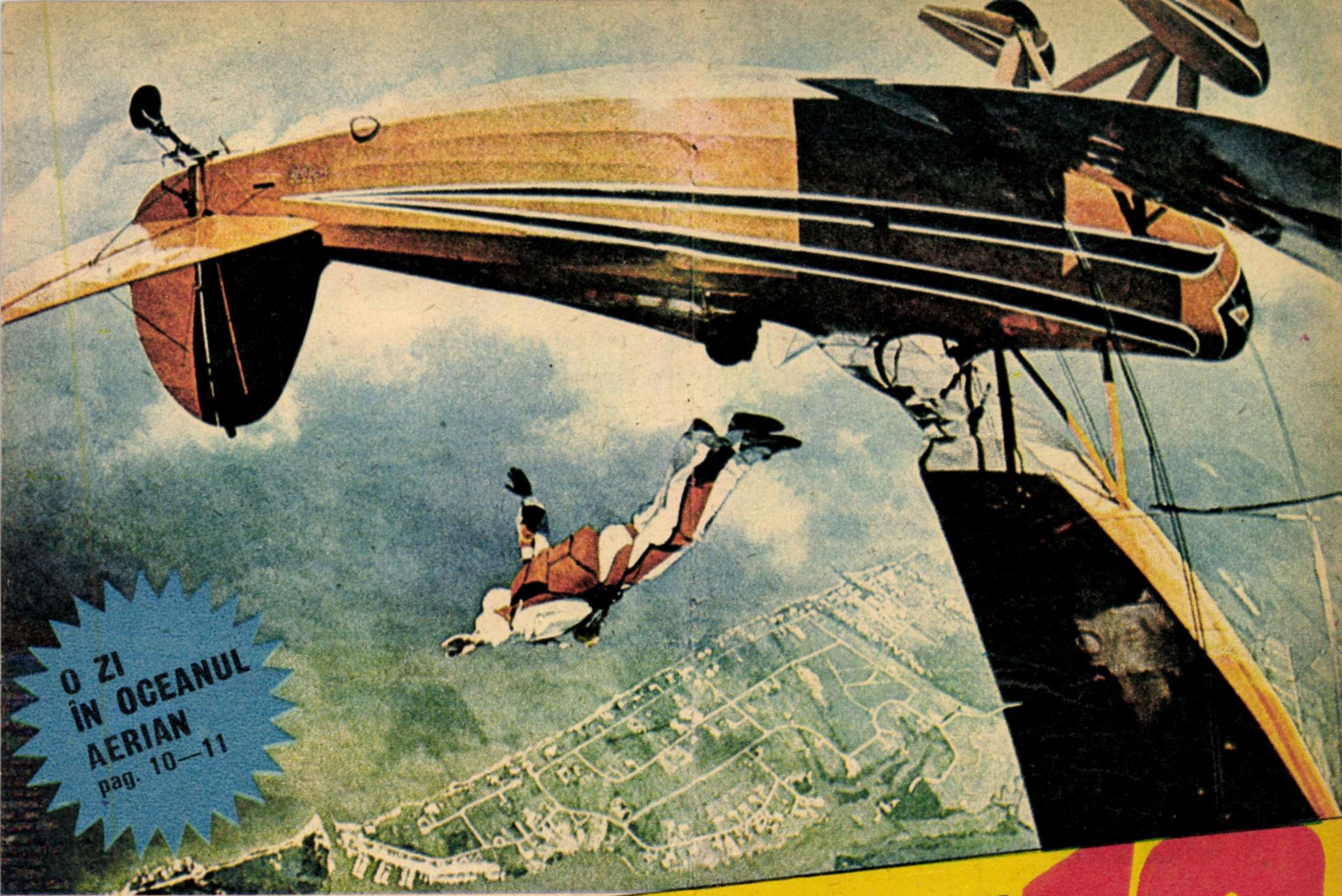

O ZI
ÎN OCEANUL
AERIAN
pag. 10—11

Cutezătorii

19

JOI, 13 MAI 1982,
ANUL XVI (nr. 762)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NATIONAL AL ORGANIZATIEI PIONIERILOR

Eveniment cu semnificații majore în cronica relațiilor de prietenie și colaborare pe multiple planuri dintre Republica Socialistă România și Republica Elenă, vizita oficială efectuată săptămîna trecută de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Grecia, la invitația președintelui Constantin Karamanlis, a marcat, totodată, prin rezultatele sale rodnice, o nouă etapă în extinderea conlucrării multilaterale dintre cele două state.

Abordîndu-se o gamă largă de probleme ale vieții internaționale, în cadrul convorbirilor a fost subliniată necesitatea de a se acționa pentru crearea unei atmosfere de încredere și colaborare în Balcani, în Europa și în lume, apreciindu-se că, în situația internațională actuală, deosebit de complexă și contradictorie, este necesar să se acționeze consecvent pentru soluționarea tuturor problemelor numai pe calea pașnică a tratativelor

CADRAN POLITIC

Au fost abordate, de asemenea, probleme privind evoluția relațiilor româno-elene, apreciindu-se că raporturile bilaterale au dobîndit în anii din urmă o nouă dimensiune, ceea ce corespunde pe deplin intereselor reciproce de dezvoltare pașnică, de sine stătătoare a celor două țări. S-a apreciat faptul că, paralel cu intensificarea contactelor politice, s-au extins legăturile economice, au sporit schimburile comerciale, s-au diversificat formele de cooperare în ramuri importante ale industriei.

Vizita efectuată de înalții soli ai poporului nostru în Republica Elenă a înscris, în cronica acestui important eveniment politic, noi și semnificative manifestări ale prieteniei româno-grecești, punînd în lumină înțelegerea reciprocă și calda prietenie care au caracterizat convorbirile pe care președintele României socialiste le-a avut cu președintele țării gazdă, cu primul ministru al guvernului grec.

Dialogul fructuos la nivel înalt, întîlnirile cu personalități de frunte ale vieții politice, economice și cultural-științifice, semnarea unor documente de mare importanță, reflectă interesul profund al celor două țări de a dezvolta pe o linie mereu ascendentă cooperarea pe multiple planuri în avantajul reciproc, al înțelegerii și bunei vecinătăți în Balcani, al păcii și destinderii internaționale.

PIONIERII PATRIEI PE ITINERARELE AMPLEI ACȚIUNI „TOT ÎNAINTE!"

Nu au trecut nici două luni de la declanșarea amplei acțiuni ce poartă ca generic însăși deviza pionierească **„Tot înainte"** și tabloul manifestărilor la care participă purtătorii cravatelor roșii cu tricolor din toate orașele și satele țării se arată tot mai divers, tot mai bogat.

Prin note bune la învățătură, prin frumoase fapte de muncă, excursii și vizite de cunoaștere a trecutului istoric și a prezentului socialist, prin contactul nemijlocit cu comuniștii, cu oamenii muncii, copiii își exprimă dragostea față de patrie și partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații. Minunatelor condiții ce le sînt create pentru a se pregăti pentru muncă și viață, pionierii le răspund prin fapte.

Pentru luna mai, cînd întregul nostru popor a aniversat 61 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, pionierii au prevăzut în Ordinele lor de acțiune numeroase manifestări prin care să-și exprime dragostea și recunoștința față de partid.

„Sîntem urmașii unui popor eroic"

O largă paletă de acțiuni au îmbogățit orizontul de cunoaștere a pionierilor cu numeroase aspecte din munca și viața comuniștilor, cu fapte care vorbesc despre dăruirea și abnegația revoluționară, despre înaltele valori morale ale societății noastre.

Sălile muzeului județean de istorie din Rîmnicu Vîlcea au fost vizitate în aceste zile de sute și sute de pionieri. Printre ei s-au aflat și copiii din Ruda-Budești, care s-au oprit cu deosebit interes în fața documentelor ce vorbesc despre istoria mișcării comuniste și muncitorești din județul lor.

În localitățile sătmărene Valea Vinului, Homorodu de Jos, Racșa, Cămîrzana, Săcăseni, Acîș, Beltiug, ca și la Școlile generale nr. 1, 3, 10 și 14 din Satu Mare, evocarea glorioasei istorii de luptă a Partidului Comunist Român a fost însoțită de programe artistice, recitaluri, versuri, ai căror interpreți au fost pionierii.

Frumoasele succese școlare, precum și cele din domeniul creației tehnice, al sportului ș.a. sînt înscrise zi de zi sub genericul:

„Pionieri în anii de lumină"

La Școala generală Cîmpulungeanca — Buzău, pionierii au avut un foarte util dialog în cadrul dezbaterii „Învățătura — act de conștiință și responsabilitate". Organizatori au fost membrii comandamentului unității. Toți cei prezenți au hotărît ca pe tot parcursul trimestrului al III-lea să nu facă loc în cataloage nici unei note mediocre.

O frumoasă carte de vizită, care demonstrează pasiunea pionierilor din Sîngeorz Băi, județul Bistrița-Năsăud, pentru creația tehnică a constituit-o expoziția „Tehnicienii se prezintă". Obiectele realizate în cadrul cercurilor tehnico-aplicative au fost expuse în sălile Casei de cultură, oferind vizitatorilor un bun prilej de a cunoaște îndemînarea și hărnicia tinerilor locuitori ai localității.

Ștafeta generațiilor

Pretutindeni în țară primăvara i-a găsit pe copii înfrumusețîndu-și meleagurile natale. La Oltenița, județul Călărași, pionierii au de-acum un parc al lor — Parcul pionierilor. Aici, de cîteva zile au început să înverzească ramurile a 6 000 de arbori și arbuști ornamentali, pe care harnicii copii i-au plantat în parcul lor.

Cinstim patria, partidul și poporul

Pe scena Casei de cultură din Vălenii de Munte, în prezența a peste patru sute de invitați a avut loc un reușit spectacol ai cărui protagoniști au fost membrii formațiilor artistice de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din localitate.

Talentul, munca și... emoțiile tinerilor artiști au fost răsplătite cu vii aplauze.

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

Într-o dimineață, pionierele Lucia Turbuc și Mihaele Costea din Tutova — Vaslui se îndreptau spre școală. Deodată...

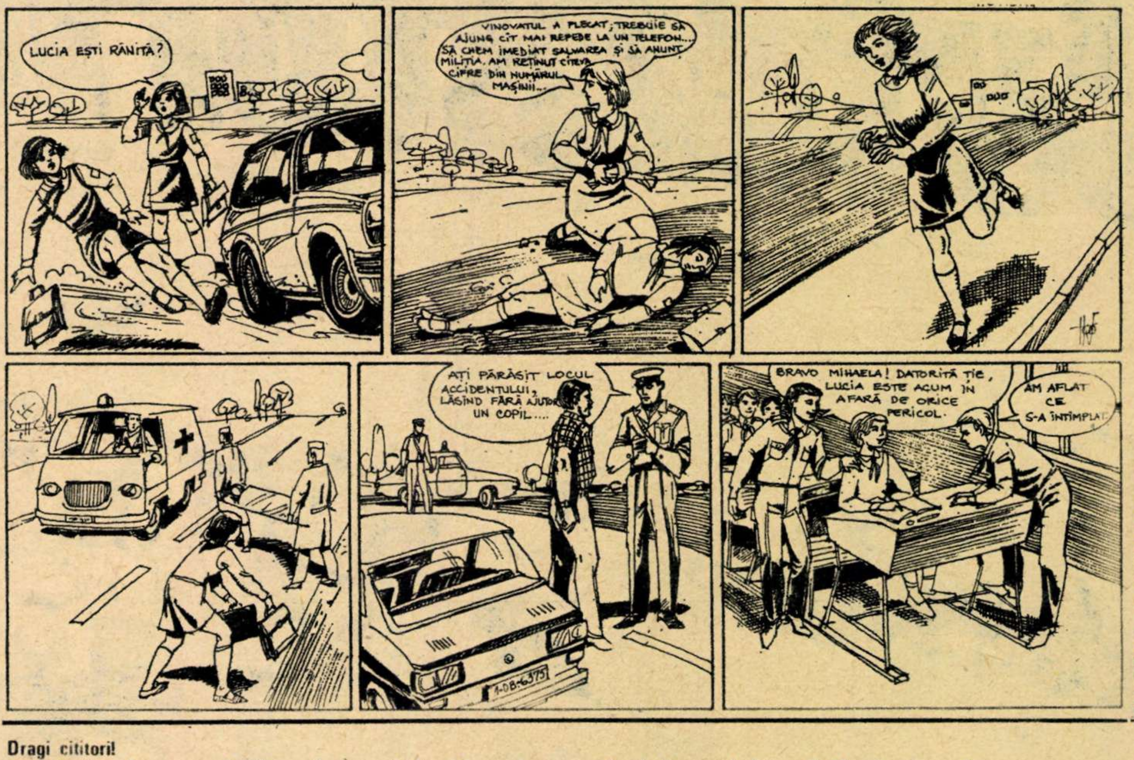
LUCIA EȘTI RĂNITĂ?
VINOVATUL A PLECAT; TREBUIE SĂ AJUNG CÎT MAI REPEDE LA UN TELEFON... SĂ CHEM IMEDIAT SALVAREA ȘI SĂ ANUNȚ MILIȚIA. AM REȚINUT CÎTEVA CIFRE DIN NUMĂRUL MAȘINII...
AȚI PĂRĂSIT LOCUL ACCIDENTULUI, LĂSÎND FĂRĂ AJUTOR UN COPIL....
1-DB-6375
BRAVO MIHAELA! DATORITĂ ȚIE, LUCIA ESTE ACUM ÎN AFARĂ DE ORICE PERICOL.
AM AFLAT CE S-A ÎNTÎMPLAT

DESENE DE OVIDIU HONDRU

Dragi cititori!

Așteptăm să ne semnalați în continuare noi și noi fapte de cutezanță, ai căror eroi sînt copii. Menționați pe plic: ***Fapte de cutezători.***

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Eroica '82

Desen de: FLORENTINA IACOB, clasa a VIII-a, Liceul industrial, Hirşova.

FAPTĂ DE MUNCĂ

O dimineață frumoasă de duminică. Soarele strălucește, profilîndu-se pe un cer albastru și limpede, ca o imensă cupolă de safir. Pomii abia înfloriți răspîndesc miresme suave, iar păsărelele ciripesc voios printre crengi.

În casa maistrului Popa Petre se fac pregătiri febrile pentru o aniversare. Maria, fetița maistrului Popa împlinește astăzi șapte ani.

Au sosit bunicii, fiecare cu cîte o surpriză pentru nepoțica lor. Invitații, mari și mici, nu mai contenesc să se ivească. E o revărsare de bucurie, lumină și fericire.

Petrecerea a început. Dar tocmai cînd este adus tortul, se aude sunînd telefonul.

„E pentru tata", răsună glasul cristalin al fetiței.

Peste cîteva minute se produce o mișcare deosebită — tata trebuie să plece neîntîrziat la uzină. Este așteptat de o mașină și de cîțiva dintre membrii echipei pe care o conduce.

Fiindcă maistrul Popa Petre este un lucrător cunoscut în uzină. Înalt, puternic, cu ochii albaștri, martor al multor realizări și perfecționări, știe să prețuiască munca. „Nea Petre", cum îi spun ortacii din uzină, a format cu dragoste și răbdare generații întregi de muncitori, sădindu-le în suflet iubirea pentru muncă, perseverența, respectul pentru cei ce muncesc.

De ani de zile conduce echipa de intervenții, ale cărei acțiuni eficiente rezolvă defecțiunile apărute.

La cuptorul nr. 3 de obținere a sticlei s-a produs o avarie. Pentru remedierea ei este nevoie de întreruperea fluxului tehnologic, ceea ce ar duce la însemnate pierderi materiale.

După o scurtă consfătuire se aprobă riscanta, dar unica soluție de îndepărtare a avariei. Se va întrerupe doar parțial flacăra uriașului „foc veșnic".

Echipați cu costume de protecție, tovarășul Popa Petre și ceilalți membri ai echipei se pregătesc pentru intervenție. Vor trebui să acționeze cu calm și atenție.

Focul se prelinge pe pereții cuptorului. Flacăra cînd pală, cînd orbitoare se aude ca un vuiet.

Rînd pe rînd, operînd cu mult sînge rece, cu spirit de sacrificiu și conștienți de răspunderea ce și-o asumă, membrii echipei conduse de comunistul Popa Petre și-au dus la îndeplinire cu cinste misiunea, îndepărtînd defecțiunea. În felul acesta s-a făcut o economie foarte mare de materiale, nemodificîndu-se calitatea produselor.

Dragostea pentru muncă, faptul că a înțeles imediat importanța intervenției prompte l-au determinat pe „Nea Petre" să se despartă de cei dragi și, cu multă cutezanță să fie folositor semenilor săi.

Fapta sa servește drept exemplu tinerilor din uzină.

O seară liniștită a acoperit orașul cu perdele fine de mătase. Din fereastră, Maria privește globul de aur al lunii apărută între doi vișini înfloriți. Razele albe cad peste grădină, ca un abur. Fetița își așteaptă cu nerăbdare tatăl.

Ioana Lazăr
clasa a VII-a A,
Şcoala generală nr. 4, Sibiu

Copilărie fericită

Sînt încă mică
Dar zbor odată cu anii
sub faldul mîndrului tricolor
fluturîndu-mi cravata.

Struguri de lumină
Se zăresc in ochii mei
Unde cerul îşi desface aripile
Şi soarele împleteşte
O coroniţă pe care ne-o dăruieşte
odată cu venirea primăverii.

Faptele noastre, petale de aur,
Ne înfrumuseţează copilăria.

Corina Aurica Grozea
clasa a VI-a,
Cenaclul literar „Zburătorul"

România

România e un simplu cuvînt
Dar în el e bucurie!
E frumuseţe!
E dreptate!
E pace!
Acest cuvînt cîntă Pacea
Care pe acest pămînt
A rodit
Rodeşte
Şi va rodi totdeauna!

Georgiana Mirea
clasa a II-a,
Şcoala generală Morteni,
judeţul Dîmboviţa

SATUL MEU

De-o parte se ridică o pădure verde, cu copaci mîndri, ce-și arată frunțile spre cer și îngînă freamătul frunzelor și al vîntului, freamătul întregii naturi. Frunzele se leagănă în vînt parcă mijind o doină sau o baladă despre Iancu, Mihai sau Horea. Pădurii i se alătură susurul Neajlovului, care veghează viața noastră de zi cu zi. Peștii de aur ce zburdă aici, munca sătenilor, apele, lanurile de grîu și de porumb, viitorul, gîndurile, păsările ce se rotesc în slava cerului alcătuiesc civilizația de pe aceste meleaguri.

Lanurile verzi și crude ale cîmpului sînt legănate de vînt, dar mai frumoase sînt atunci cînd ele sînt aurii și cînd se aprind macii și cînd simțim mirosul pîinii calde aici, în satul meu.

Oamenii de aici sînt mîndri și pricepuți, au moștenit obiceiurile și tradițiile înaintașilor noștri. Am păstrat fiorul dulce al Colindelor de Anul Nou și am gustat seva sărbătorilor dîmbovițene, am jucat sîrbele și am cîntat doinele, am fost veseli, am fost triști. Și mulți au fost cei care s-au ridicat din mijlocul nostru cîntînd rodnicia și traiul bun.

Sub semnul soarelui dogoritor pămîntul respiră încet și rar, abia scăpat de zgomotul tractoarelor și al altor mașini agricole.

Portul nostru popular este nespus de frumos. Femeile poartă șorțuri sau fote înflorate, ii cusute cu fir de mătase sau de borangic, cu fluturi și mărgele, iar culorile care le înfloresc altițele iilor au fost culese de pe cer, de pe lanuri, de pe rouă și soare, din cîntec și baladă, din floare de viață.

Munca a fost și este și la noi o datorie venind de la înaintași, constituind un izvor de bogăție, de libertate și civilizație. Casele mari și frumoase, străzile asfaltate sau pietruite sînt doar unele din marile realizări ce au loc în anii roditori ai socialismului.

În mijlocul satului se ridică și azi „Monumentul eroilor". Un soldat care amintește mereu lupta strămoșilor și o pasăre cu aripile spre cer, simbolizînd aspirația noastră către un viitor mai frumos.

Și mai avem în sat un copac foarte bătrîn, pe care l-au găsit așa bătrîn și bunicii bunicilor mei. Ramurile lui se resfiră larg, de parcă ar vrea să cuprindă tot cerul. Trunchiul lui, cu scoarța groasă, amintește despre vechimea noastră pe aceste locuri, de pe care pornim cu tot elanul în întîmpinarea viitorului.

Maria Niculae
clasa a VIII-a B,
Şcoala generală nr. 1,
Morteni, Dîmboviţa

Desen: I. DONCA

Zile hotărîtoare pe frontul învățăturii

DRAGI PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

NE AFLĂM ÎN PLIN TRIMESTRU III. MAI SÎNT 32 DE ZILE PÎNĂ CÎND CLOPOȚELUL VA ANUNȚA ORA BILANȚULUI STRĂDANIILOR VOASTRE LA ÎNVĂȚĂTURĂ DIN ACEST AN ȘCOLAR. SÎNT ZILE HOTĂRÎTOARE PE CARE FIECARE DINTRE VOI TREBUIE SĂ LE FRUCTIFICE DIN PLIN PENTRU A OBȚINE REZULTATE TOT MAI BUNE. PRIN SÎRGUINȚĂ ȘI HĂRNICIE, PRIN DORINȚA DE CONTINUĂ AUTODEPĂȘIRE SĂ FACEȚI TOTUL PENTRU A VĂ ÎNDEPLINI LA COTE CÎT MAI ÎNALTE PRINCIPALA VOASTRĂ ÎNDATORIRE PATRIOTICĂ — ÎNVĂȚĂTURA!

„BANCA DE ONOARE“

Cum a fost învinsă nota 7

...Cînd Mădălina sosi de la școală, avu o comportare care-l nedumeri grozav pe fratele ei mai mare, Viorel, elev în clasa a VIII-a. În primul rînd nu-l mai informă, cu dezinvoltura-i obișnuită, despre „evenimentele zilei“ (de școală — se înțelege). Acum, abia bîiguise un „bună seara“ și se făcu nevăzută în camera ei. „O fi luat vreo notă rea“ — gîndi Viorel și se hotărî s-o întrebe ce s-a întîmplat. „Nu s-a întîmplat nimic — îi răspunse ea scurt, netezind cu mîna o filă din maculatorul de algebră. Dar de folos mi-ai putea fi: dacă n-ai mai exersa în seara asta la acordeon!“

Dacă cineva ar fi privit-o pe Mădălina, ar fi constatat cum chipul ei, la început încruntat, se destinde pe măsură ce rezolvă corect un nou exercițiu. Totuși, la ultimul nu izbuti să depășească semnul egalității. Nu se descurajă, își spuse că mîine are să o roage pe Isabella s-o lămurească. Fapt neobișnuit: Mădălina abdica de la vechiul ei orgoliu, de **a nu cere ajutor colegilor, cînd nu se descurca!**

A doua zi se trezi mult mai devreme ca de obicei și „asaltă“ istoria. Să nu credeți că Mădălinei i se părea grea istoria. Unele lecții i se păreau însă „prea... lungi“! Astăzi însă avu timp să învețe lecția pînă la capăt și chiar s-o repete.

Și iată că, peste o săptămînă...

— ...am luat primul 10 la matematică! Pe urmă au venit și alte note, de 8 și 9 la istorie, la limbile străine. Obiecte la care nu reușisem mai înainte să iau mai mult de 7.

Ei, ce spuneți, prieteni? Ce îi lipsea Mădălinei ca să devină dintr-o elevă mediocră o elevă bună la învățătură? **Efortul pentru autodepășire; prin ambiție, muncă perseverentă, prin buna chibzuire a timpului de studiu, ca și prin încrederea în forțele proprii și în ajutorul prietenesc al colegilor,** nu-i așa?

...Oră de chimie la clasa a VII-a B. Se predă lecția „Atomul“. Privirile elevului Virgil Voiculescu nu se dezlipesc de pupitrul colegei din fața lui — Mădălina Neacșu. Se întrebă retoric: „A dovedit ea că poate cuceri, doar într-o lună, trofeul „Banca de onoare“?! **A dovedit!** — întări el răspunsul. Apoi se certă: „Eu de ce nu pot?“ Motivă autocritic: „Ea învăța „binișor“, ceea ce nu se poate spune și despre mine... Dar dacă m-aș apuca eu serios de învățat, (și începu el un program de propuneri) dacă aș fi mai atent la ore și...“ Și, deodată, Virgil se pomeni captivat de explicațiile tovarășei profesoare. Pe măsură ce asculta, „atomul“ începu să-l pasioneze atît de mult, de parcă el însuși l-ar fi descoperit!

La sfîrșitul cursurilor hotărîrea era luată, așa că se adresă Mădălinei: „Aș vrea să programăm pentru mîine la 11 — dacă îți convine — Atomul“.

Conform „programării“, Mădălina îl așteptă pe Virgil, care sosi foarte încurcat: întîrziase cîteva minute. **Avusese serios de învățat și de repetat.** Iată o „scuză“ pe care colega lui n-o mai auzise pînă acum la Virgil.

Din nou — oră de chimie. Abia fusese adresată prima întrebare și cel dintîi ridică mîna Virgil Voiculescu. Rezultatul: nota 9! Iar în perspectivă — spun colegii — „Banca de onoare“!

Exemplul lui, al Mădălinei și al altor elevi care au devenit mult mai sîrguincioși la învățătură e o dovadă că rîndurile elevilor mediocri s-au rărit simțitor în clasa a VII-a B, de la Școala generală nr. 15 din Pitești.

ILEANA PIȚA

SUBREDACȚIILE PIONIEREȘTI TRANSMIT:

...O pionieră dintre pionierii care și-au impus să depășească și notele de 9, luînd 10 pe linie, Carmen Breazdău, din clasa a VI-a A, Școala generală „Simion Bărnuțiu“, din municipiul Zalău; alături, colega ei de bancă, Daniela Curea, remarcată de colegi prin cutezanța cu care a reușit să-și îmbunătățească propriile note mai mici, de la începutul acestui an școlar. Acum este o elevă bună. Bravo, Carmen! Bravo, Daniela!

BANCA DE ONOARE

O școală unde toate detașamentele au declanșat în acest an acțiunea „Banca de onoare“: Liceul pedagogic din Arad. În imagine, Corina Crișan și Monica Mozer, din clasa a V-a, același liceu.

BANCA DE ONOARE

O întîlnire la „Banca de onoare“ între cei mai tineri: Iuliana Costea și Stelian Memecică, din clasa a III-a C, de la Școala generală nr. 35, din Constanța și...

...cei mai „vîrstnici“, Rodica Pletea și Alexandru Petcu, din clasa a VIII-a A, de la Școala generală nr. 6, din Călărași.

BANCA DE ONOARE

Primii deținători ai „Băncii de onoare“, din primul detașament care a inițiat acțiunea în școala lor: detașamentul clasei a VI-a A, Școala generală nr. 9, Timișoara.

«Integraliştii» DINTR-A 8-A!

DESPRE CUM A FOST FĂCUTĂ FOTOGRAFIA DE MAI SUS. Pentru această imagine, n-a fost nevoie de nici un fel de „regie". Eroii noştri au ales singuri locul (**„Pe treptele de la intrarea şcolii, fiindcă ea este marele nostru... antrenor!"** a surîs Alexandrina Micu, bună sportivă şi fidelă dinamovistă). Tot ei s-au rînduit în aşa fel încît, vorba Petruţei Chiripuci, solistă în orchestra unităţii, şi deci obişnuită cu scena, **„fiecare să poată fi văzut!"**. Lucrurile au mers deci repede şi disciplinat, exact aşa cum îi place Marianei Prodan, care visează să devină învăţătoare.

DESPRE ZÎMBET. Nici clasicul „Zîmbiţi, vă rog!" n-a prea fost necesar. Aceste douăzeci de fete şi aceşti douăzeci de băieţi zîmbesc fără vreo invitaţie specială. Zîmbesc pentru că încă mai sînt copii, dar se simt şi la marele start al maturităţii, la întîlnirea cu un viitor strălucitor, întocmai cum l-au visat; zîmbesc pentru că sînt prieteni; şi mai zîmbesc pentru că au minunata senzaţie a performanţei care, după multă-multă muncă, în sfîrşit, vine!

DESPRE PERFORMANŢĂ. Nu în cronicile sportive sau cinematografice trebuie căutate numele acestor performeri, ci într-o cronică a muncii, şi anume în **catalogul clasei a 8-a A,** Şcoala generală Drăgăneşti-Vlaşca, judeţul Teleorman. Acolo putem vedea în ce constă sursa zîmbetului lor de învingători: în faptul că din catalog **absentează orice semn indicator de corigenţă!** Este o „lipsă" pe care v-o dorim tuturor! „Integraliştii" noştri teleormăneni n-au plutit la întîmplare pe apele trimestrului doi, peticind ici şi colo, în ultima clipă, velatura mediilor, „ca să iasă procentul". Ei au navigat avînd scopuri bine chibzuite, mai precis cu gîndul la intrarea în liceu. Notele bune au apărut întocmai pescăruşilor care îşi aleg, pentru odihnă, cea mai solidă navă!

DESPRE DISTRACŢIE. Dar distracţiile? Poate că ei nu se distrează deloc, n-au nici un fel de tentaţii! Ba au. Le place muzica şi au făcut o orchestră (în şcoală sînt mai multe). Le place sportul — şi, împreună cu colegii din celelalte detaşamente, şi-au rostuit o bază sportivă (handbal, fotbal, atletism) excelentă. Le plac aventurile ştiinţifice — şi lucrează cu multă pricepere chiar la staţiunea de cercetări agricole din apropiere, alături de ingineri şi biologi. Le place alergătura pe cîmp, în aer liber — şi să-l vedeţi pe Radu Sîrbu cum îşi ajută părinţii în sectorul zootehnic al cooperativei — îi plac mai ales caii, are şi un preferat printre ei, pe Buchet. Un „cowboy" asemănător e Aurelian Filip, el chiar conduce cu pricepere un atelaj ori de cîte ori e nevoie.

DESPRE VIITOR. La întrebarea **„Spre ce liceu vă veţi îndrepta?"** Liliana Gheorghian, Ionică Badea, Mihaela Biţică şi încă de vreo... zece ori pe atît indică — pe tonul sigur al omului care a luat de mult această hotărîre — liceul agroindustrial. Marieta Rîciu şi alte două colege sînt preocupate de sănătatea oamenilor — deci, liceul sanitar. Mariana Prodan, în a cărei comportare plină de blîndeţe intuieşti vocaţia, vrea să devină învăţătoare, ca tovarăşa Maria Mocanu, care le-a fost învăţătoare în ciclul primar şi pe care n-au uitat-o. I-a învăţat, cea dintîi carte şi omenie, le-a înmînat cravata roşie cu tricolor şi vine şi acum să mai vadă cum le merge. Săndica Micu şi-a ales liceul de informatică. La întrebarea **„Unde veţi lucra după terminarea studiilor de specialitate?"** răspunsul e însă unul singur: **„Aici, în comuna noastră"**. Oare şi Săndica îşi va găsi locul în sat? **„Bineînţeles! În curînd va fi nevoie de informaticieni şi în C.A.P.-ul nostru"**. Are dreptate: e o unitate agricolă mare, bogată, cunoscută în toată ţara. Cu siguranţă că îi va fi necesară competenţa informaticienei Săndica!

ŞI ACUM, MAREA SURPRIZĂ! Are ea, această clasă a 8-a A, o egală din toate punctele de vedere? Ei bine, da! Este clasa a 8-a... B **din aceeaşi şcoală!** Cum merg lucrurile la „B"? Exact ca la „A". Sînt două detaşamente prietene, la fel de bune, care în pregătirea pentru muncă şi viaţă merg umăr la umăr, animate de un colegial spirit competitiv. Cititorii care ne întreabă prin scrisori „cum să facem pentru a învăţa mai bine" sau „să îmbunătăţim disciplina" sau „să-l convingem pe cutare să se îndrepte" sînt invitaţi să li se adreseze cu toată încrederea, la adresa de mai sus!

OVIDIU ZOTTA

„GALERIA CUTEZĂTORILOR"

GIORGIANA LEU,

O SPERANŢĂ A GIMNASTICII NOASTRE

Nici nu mi-aş fi imaginat că la bazinul de înot „Corvinul" din Hunedoara, unde mă mai duc şi eu din cînd în cînd să înot, am s-o cunosc pe eroina acestor însemnări.

Se numeşte **Giorgiana Leu** şi este elevă a Şcolii generale nr. 7 din Deva. Se află aici împreună cu colegele ei, membre ale unei grupe de performanţă la... gimnastică — nu la înot, aşa cum ai putea crede la prima vedere.

Ne-am împrietenit repede şi-am aflat că Giorgiana e din Carei, iar primii paşi în gimnastică i-a făcut îndemnată de bunica ei, odată cu primele zile de şcoală, într-a întîia.

— Am ascultat-o pe bunica şi acum mă bucur pentru că gimnastica a devenit o mare pasiune a mea. Poate ştii că, pentru a putea progresa, în gimnastică este nevoie de multe ore de antrenament — cam 5-6 pe zi. Îmi rămîne totuşi timp şi pentru excursii, pentru un film sau pentru joacă. Bineînţeles, toate acestea nu înainte de a-mi termina lecţiile zilnice.

— Şi aici la bazin, de ce aţi venit cu echipa?

— Ca să ne relaxăm, sau cum se spune în limbaj sportiv — pentru recuperare de forţă. Dealtfel, şi mie şi colegelor mele ne place foarte mult să înotăm.

Giorgiana, una dintre cele mai bune eleve ale clasei ei, este fruntaşă nu numai la învăţătură, ci şi în sport. La categoria 8-10 ani ea este campioană naţională la bîrnă şi sol, dar este şi vicecampioană naţională la individual compus. Este componenta echipei (categoria 8-10 ani) cîştigătoare a locului întîi pe ţară, din cadrul Concursului republican al Cluburilor Sportive Şcolare — desfăşurat anul trecut la Oneşti.

Ce îşi doreşte Giorgiana pentru acest an? Desigur, ceea ce-şi poate dori o autentică speranţă a gimnasticii noastre: să-şi îmbunătăţească rezultatele şi recordurile individuale pentru a putea face parte din lotul naţional de juniori.

Elena Bazga
Subredacţia „Tot înainte",
Hunedoara

CINEFILII

foileton

Costel, Vasile şi Eduart nu sînt „Cei trei care au speriat vestul", ci trei elevi de la şcoala noastră care ne-au cam speriat pe noi, cei din comandamentul unităţii, cu nenumăratele lor absenţe de la ore. Cauza? Îndrăgesc filmele şi-şi manifestă această „pasiune" numai în timpul unor ore de curs. Şi de cînd îşi zic „cinefili", au uitat şi limbajul şcolăresc. Numai ce-i auzi:

- Costele, azi la ora de franceză va sufla „Uraganul de la Navarone", aşa că-ţi propun să plecăm. Mai ales că ora de matematică mi se pare „Ziua cea mai lungă". Eşti de acord? Hai să pornim „Pe aripile vîntului" şi s-o facem cu toţii pe „Fifi înaripatul"...

Şi uite aşa, după ce fac „Tranzacţia" nu-i mai poţi găsi la ore. Am încercat să discutăm cu ei. Ne-au promis că ceea ce-au făcut pînă acum, a fost „Ultima cursă", dar nu s-au ţinut de cuvînt. Cînd am încercat să stăm de vorbă cu fiecare în parte, unul din ei ni s-a jeluit:

- Uf, şi „Toate mi se întîmplă numai mie", dar, vă rog să mă credeţi, de vină este „Asociatul"...

La lecţie? La lecţie, fiecare din ei devine „Blîndul Ben".

Pentru că, nouă, cazul celor trei cinefili ni s-a părut „Un caz ciudat", am convocat imediat o întîlnire a comandamentului şi le-am pus în vedere eroilor noştri să ia aminte la „Mesajul din spaţiu" pe care-l trimitem. Altfel s-ar putea ca vara, cînd noi vom fi în vacanţă, lor să li se pară „Lunga vară fierbinte", iar „Deznodămîntul la frontieră", care desparte clasa a VII-a de a VIII-a, să nu fie prea fericit pentru ei.

După ultima noastră discuţie, ni se transmite cu satisfacţie că dinspre clasa a VII-a bate „Vîntul speranţei"...

Simion Constantin
Subredacţia pionierească
de la Casa pionierilor
şi şoimilor patriei,
Dorohoi, judeţul Botoşani

> **«Aveți condiții minunate — și spre voi, dragi tineri și dragi pionieri, se îndreaptă toată mîndria și încrederea partidului, poporului nostru, știind că pregătim urmași demni, care vor duce înainte făclia comunistă de dreptate, de omenie, de bunăstare, fericire și independență a patriei noastre socialiste».**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

AFIȘ PIONIERESC

Viitorul începe azi

Orientare școlară și profesională

Viitorul începe prin voința și efortul vostru — iar chipul său de mîine este prefigurat de hotărîrile voastre de azi.

Pionierul — tînăr revoluționar, care s-a legat să facă totul pentru necontenita înflorire a patriei socialiste — urcînd acum noi trepte spre maturitate, se apropie tot mai mult de îndeplinirea fireștilor sale îndatoriri față de țară; idealurile voastre capătă rezonanță, iar împlinirile — concretețe.

Profesia voastră de mîine este un izvor de bucurii și satisfacții pentru voi și o cale prin care țara urcă spre bunăstare și progres.

Necesitățile unei economii în plin avînt vă cheamă să răspundeți cu simțul datoriei revoluționare, al entuziasmului tineresc.

Viitorul care începe azi este deopotrivă, ca într-o constelație de idealuri, al patriei și al vostru, al fiecăruia.

EROII MUNCII SOCIALISTE AU PORNIT DIN BĂNCILE ȘCOLII

V-ați întîlnit adesea cu ei, le-ați văzut chipurile în paginile presei, în chiar paginile revistei voastre. Înconjurați de respectul unei țări întregi acești eroi ai sîrguinței sînt niște oameni obișnuiți. Ei se deosebesc, totuși, de ceilalți printr-o încredere mai mare în rostul faptei lor, printr-o mai mare dragoste față de oameni și de viitorul lor, printr-o mai generoasă dăruire.

Ei sînt **mineri, oțelari, petroliști, agricultori, constructori de mașini, de blocuri.** *Adică oameni care fac lucruri de cea mai mare importanță pentru semenii lor, pentru țară. Puteți deveni ca ei nu trudind ca ucenici la patroni, ci învățînd în liceele de profil, bine dotate, legate de cercetare, de producție.*

Pentru că ceea ce fac este atît de important, ei au dobîndit și cea mai înaltă stimă pe care și-o poate dori cineva din partea societății întregi. Cuvintelor „afirmare", „împlinire", ei le-au dat un sens înalt, care nu se limitează la bunurile personale, ci se oglindește mai ales în bucuria și satisfacția pe care munca lor le aduc celorlalți oameni.

În pragul unui drum de viață, al momentului primei zile de liceu, îndrăzniți, dragi prieteni, să priviți spre medalia de Erou al Muncii Socialiste. Copiii de mîine au nevoie, la rîndu-le, de pilda voastră.

NE PREGĂTIM PENTRU VIAȚĂ, ÎNVĂȚÎND

Ești în clasa a 7-a sau a 8-a, vii de la școală și ești întrebat: ce ai făcut azi la algebră, la geografie sau la istorie? Cînd răspunzi, te gîndești, în primul rînd, la manualele care poartă pe copertă aceste cuvinte. Sigur că ele au legătură cu viața, dar mai ales sînt niște cărți.

Ești în clasa a 9-a sau a 10-a și vii de la școală, ești întrebat cum „a fost" azi la **rezistența materialelor,** la **agrotehnică** sau la **instalații?** Cînd răspunzi, te gîndești, în primul rînd, la viață, la producție; la blocuri de construit, la ogoare de lucrat, la piese de fabricat. Cu gîndul că mîine tu însuți vei face toate acestea.

Cînd îți așezi șapca de licean în cuier ai un sentiment foarte apropiat de al oricărui om care vine de la treabă, care face ceva **important.**

Iar „important" înseamnă util nu numai pentru tine, ci și pentru alții. Anul acesta elevii țării au învățat cu sîrguință, s-au jucat, au cîntat, dar au și realizat în atelierele lor o producție în valoare de aproape 5 miliarde lei! Dar cînd vor ajunge la liceu? Dar cînd vor crește și mai mari?

În aceste zile un număr de 5 886 000 de tineri cetățeni ai României — elevi și studenți — fac sau se pregătesc să facă lucruri importante. Printre ei sînteți și voi, cei 500 000 de candidați la uniforma de licean, ediția 1982—1983.

Învățămîntul general și obligatoriu din țara noastră este de 10 ani, fapt care situează România socialistă printre cele mai avansate țări în acest domeniu. Treapta I de liceu este parte integrantă a acestui învățămînt general.

Pe absolvenții clasei a VIII-a îi așteaptă 10 tipuri de licee — **industriale, de chimie industrială, agroindustriale și silvice, economice, sanitare, de matematică-fizică, științele naturii, filologie-istorie, pedagogice, de artă — cu** 32 profiluri. **Ei se pot pregăti pentru a deveni mineri, petroliști, geologi, metalurgiști, oțelari, muncitori în marile și modernele turnătorii, agricultori, mecanizatori, constructori — ca să menționăm doar cîteva din meseriile prioritare pentru economia națională, din cele** aproape 100 meserii **înscrise în nomenclatorul liceelor.**

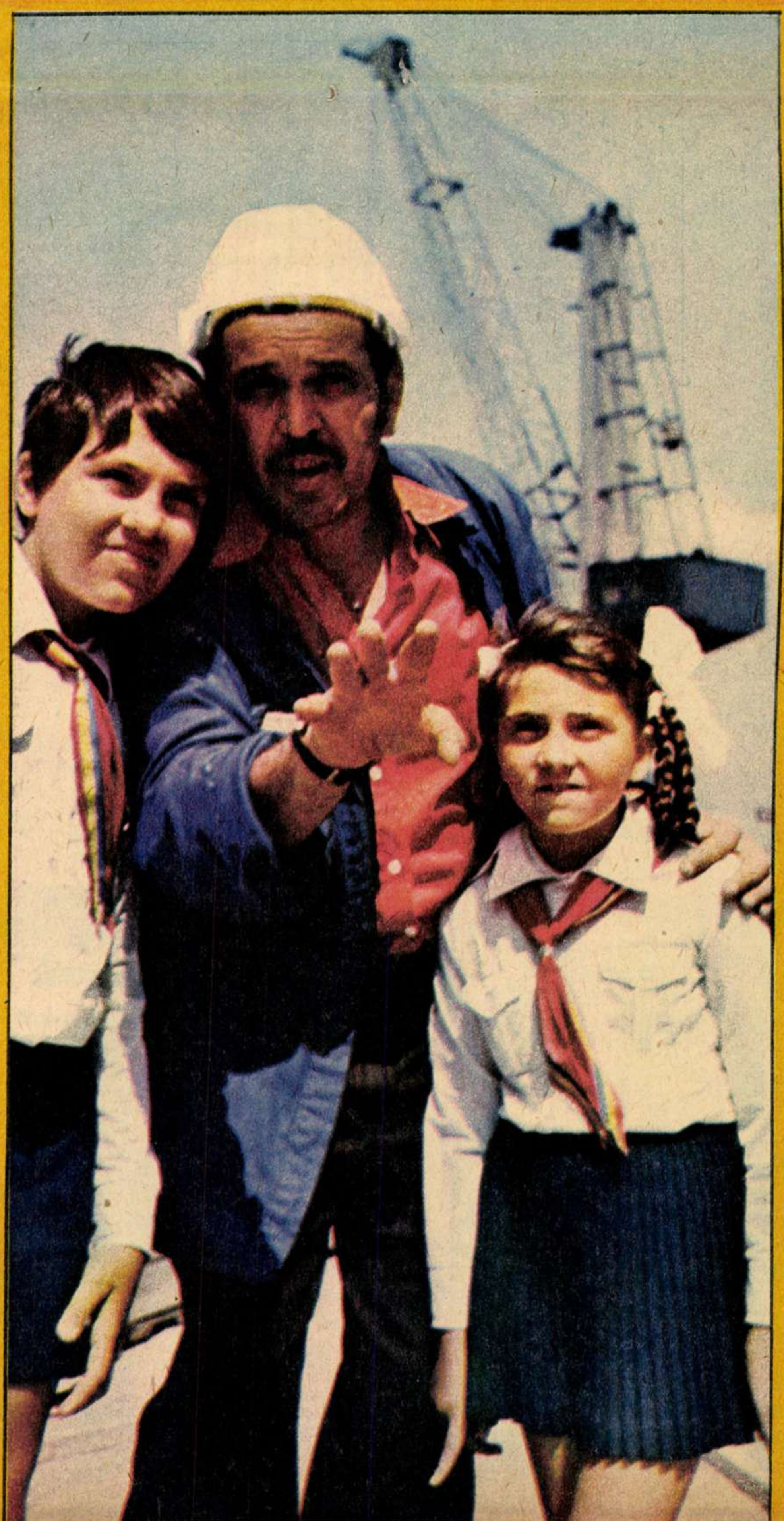

Vă așteaptă:

- *93 000 săli de clasă, dintre care 3000 sînt noi, special create pentru promoția voastră*
- *15 000 cabinete*
- *14 000 laboratoare*
- *Colaborarea și sprijinul unor instituții de învățămînt superior*
- *Solidaritatea de ideal a 500 000 de colegi de clasă*
- *Competența și dragostea unei mari părți din contingentul de 271 000 de cadre didactice ale țării*
- *Clase ale treptei I de liceu în aproape toate comunele țării: anul acesta în încă 723 de comune.*

– Un mare număr de meserii prioritare *pentru economia națională: mineri, petroliști, geologi, metalurgiști, oțelari, agricultori, mecanizatori, constructori și altele; tot atîtea prilejuri de afirmare profesională, de manifestare a devotamentului pentru muncă, al sentimentelor de dragoste față de patrie.*

TRIBUNA EXPERIENȚEI PIONIEREȘTI

— Vizitele în întreprinderi – *minunate lecții despre oameni și faptele lor.*

— Întîlnirile cu eroi ai muncii socialiste, cu muncitori fruntași, cu personalități ale vieții științifice și culturale: *contactul viu cu biografii și destine exemplare.*

— Participarea directă la cercurile din școală, cercurile uzinale; la activitățile de la casa pionierilor și șoimilor patriei — *confirmarea adevărului că cel mai bine se învață prin acțiunea proprie; punînd întrebări și căutînd răspunsuri.*

— Antrenarea pasiunilor în cadrul acțiunilor cultural-sportive — *confirmare a adevărului că progresul sigur se face prin acumulări statornice, continue.*

•

Bine gîndite, bine organizate, bine desfășurate *și* **finalizate,** *ele sînt sursele unora dintre cele mai trainice bucurii ale voastre, bucurii ale prezentului, dar și chezășii ale viitorului pentru că nici o faptă nu-și poate prelungi semnificațiile în viitor dacă nu e convingătoare, izbutită, azi, acum.*

Calendarul absolventului clasei a VIII-a

1 IUNIE — Liceele afișează numărul de locuri.
Informați-vă din timp și vedeți dacă e cazul să luați hotărîri noi.
16—26 IUNIE — depunerea fișelor tip de înscriere.
20—26 IUNIE — probele de aptitudini (la liceele pedagogice, de muzică, coregrafie, arte plastice, decorațiuni, marină).
26—30 IUNIE — reorientarea celor respinși la aceste probe.
2—4 IULIE — admiterea propriu-zisă: probele de aptitudini (unde este cazul) și probele de cunoștințe (de asemenea, unde este cazul).
— 6 IULIE — afișarea rezultatelor.
7—10 — IULIE — redistribuirea la alte licee sau profiluri a celor necuprinși în numărul de locuri.

CURSA DE DIMINEAȚA

SCHIȚĂ DE *Marius Popescu* • ILUSTRAȚIE DE FRANCISC KALAB

Cînd l-au întrebat medicii, pentru prima oară, cum a reușit să-l salveze pe badea Vasile, Petrică nici nu s-a gîndit și a răspuns automat.

— În ziua aceea am pierdut prima cursă...

Cei doi medici s-au uitat, o clipă, surprinși la el, l-au privit mai atent și apoi și-au zis că emoția, emoția puternică a băiatului este de vină. Ei întrebaseră una, băiatul răspunsese alta, și cum părea un flăcău isteț numai emoția putea să-l tulbure într-atît încît să bată, așa, din senin, cîmpii...

Cam asta gîndeau medicii.

Și cam asta gîndea și Petrică, pentru că era, cu adevărat, un băiat isteț. „Doctorii ăștia și-or fi spunînd, pesemne, că-s bolînd de vreme ce ei mă întreabă cum l-am scos din gropanul acela pe badea Vasile, iar eu le răspund că am pierdut cursa. Ce știu ei?..."

...Așa și era. Ce știau medicii? Ce puteau ști? Nimic.

Povestea era destul de lungă. De doi ani, în fiecare iarnă, de cum dădea bine zăpada, Miclăuș, Ghiorean, Pavel și cu el, Petrică, făceau în fiecare dimineață cîte o cursă de schi. De acasă pînă la școală. Distanța, vreo șase kilometri spre șapte. Cei trei colegi ai săi locuiau pe același deal, pe Măgura, numai el, Petrică, stătea pe dealul din spatele Măgurei. Deci distanța de la casa lui pînă la școală era șase kilometri, plus un deal. Deci el, Petrică, pleca în cursă cu un handicap. Stabiliseră toți patru, cinstit, moțește, ca ora plecării spre școală să fie fix 6 și 30 de minute.

Și la 6 și 30 fix, cei patru voinici de 11 ani țîșneau din fața casei spre școală. Plecau pe întuneric, dar nu le păsa. Erau obișnuiți „de prunci" cu ceața și cu întunericul, cum spusese Tudor al lu' Pavel, la o inspecție la școală. Știau poteca cea mai bună și nu se abăteau de la ea niciodată. Urcau patru dealuri și le coborau, ăsta era tot drumul pînă la școală, cu excepția lui Petrică, el avînd o „normă în plus", adică un deal în plus. Și cu toate acestea, cu tot handicapul său, cu dealul său în plus, Petrică ajungea mereu primul la școală. Cum? Nu puteau înțelege nici unul dintre colegii și concurenții săi. Erau toți de un stat, ba Chiorean și cu Miclăuș erau chiar mai bine legați decît el. Și totuși Petrică sosea mereu primul la școală. Îi ajungea, pe rînd, pe fiecare, pe drum, îi depășea, iar la poarta școlii îi mai și aștepta pe toți, ca să intre împreună, toți patru o dată, în clasă.

Care era secretul lui Petrică?

Cum se făcea că-și întrecea el colegii zilnic?

După părerea lui, toți alunecau și urcau cam la fel. Poate că el, Petrică, avea o alunecare „mai economică", așa cum i-a spus un profesor de schi la cea de-a doua Daciadă de iarnă la care luase parte și la care ieșise al doilea din vreo 80 de copii participanți, de-l întrecuse un singur băiat, din Arieșeni, care era cu un cap mai înalt decît el și avea peste un metru și optzeci. Dar și cocostîrcul acela abia dacă-l bătuse cu un piept, și asta din vina lui, a lui Petrică. Fiindcă nu atacase mai departe de finiș. Că nu se luptase cu el cot la cot în timpul cursei... Dar asta era altă poveste...

În ceea ce privește cursa de zi cu zi a celor patru colegi, secretul real al lui Petrică era, probabil, curajul său. Curajul său dovedit la coborîrea fiecărui deal. Nu punea, la coborîre, niciodată bățul pe pămînt. Risca oarecum, este adevărat, zbura peste tufe, peste mărăcini, trecea cu ajutorul cristianelor pe lîngă fiecare răgălie, pe lîngă fiecare ciot, dar trecea în plină viteză și nu se ajuta de bețe decît abia la poalele fiecărui urcuș.

...În ziua aceea însă parcă totul se arătase împotriva lui. Întîi și întîi, uitase să-și bage caietul de matematică în ghiozdan, motiv pentru care maică-sa îl dojenise, din priviri, în felul său, blînd, iar taică-su îi scăpase una peste ceafă — tot în felul său, „ca între bărbați", cum îi zicea cîteodată — și-l mai făcuse pe deasupra și „căscăun". Apoi, luase startul la ora 6 și 31 de minute, cu un minut întîrziere, un minut care putea însemna mult în cursă. A pornit foarte tare, împingînd puternic din bețe ca să urce cît mai iute dealul Măgurei, a ajuns în vîrf și aici, aici a fost totul... A scăpat un băț din mînă... Iar bățul a alunecat pe versantul din stînga al dealului și se tot ducea ca o sanie... Culmea! Alte secunde pierdute... și colac peste pupăză, bățul nu se mai oprea, parcă avea o țintă precisă, spre curtea unui vecin, badea Vasile Grozea, care avea și vreo trei cîini mari ca niște pui de urși de vreo 6 luni... Ce să facă? A pornit după băț. La un moment dat l-a văzut că s-a oprit lîngă ceva negru, ceva care semăna cu o cratiță... A ajuns la băț. Cratița era o pălărie. A dat cu schiul în ea, pălăria a zburat și de sub ea a apărut fața lui badea Grozea. Albă ca varul. Tot corpul era în zăpadă, numai fața i se vedea. Omul părea mort. Dar nu. Respira totuși. Dormea! Trăia!!! Cine știe de cînd era acolo. Din seara trecută? De la miezul nopții?... A început să scurme zăpada jur-împrejur, cu mîinile...

...Și ceilalți trei colegi au ajuns pentru prima oară în acea dimineață înaintea lui la școală. El, Petrică, a pierdut chiar primele două ore de clasă. I-au fost însă motivate în aceeași zi de cei doi medici de la spitalul din C, unde băiatul îl adusese pe badea Grozea întins și legat pe schiuri.

Dacă nu-i aluneca bățul acolo, în vîrful Măgurei, poate că Petrică nu ar fi pierdut nici cursa din ziua aceea... În schimb, badea Grozea și-ar fi pierdut, probabil, nu numai degetele înghețate de la mîini, ci și viața. O pornise ca în fiecare seară, peste dealuri, spre casă... La un moment dat, a pus piciorul într-un gropan, a căzut și n-a mai putut să se ridice. Stînd acolo, gerul din timpul nopții l-a adormit. Putea să nu se mai trezească niciodată. Noroc cu Petrică! Cursa lui pierdută a însemnat viața cîștigată a lui badea Grozea.

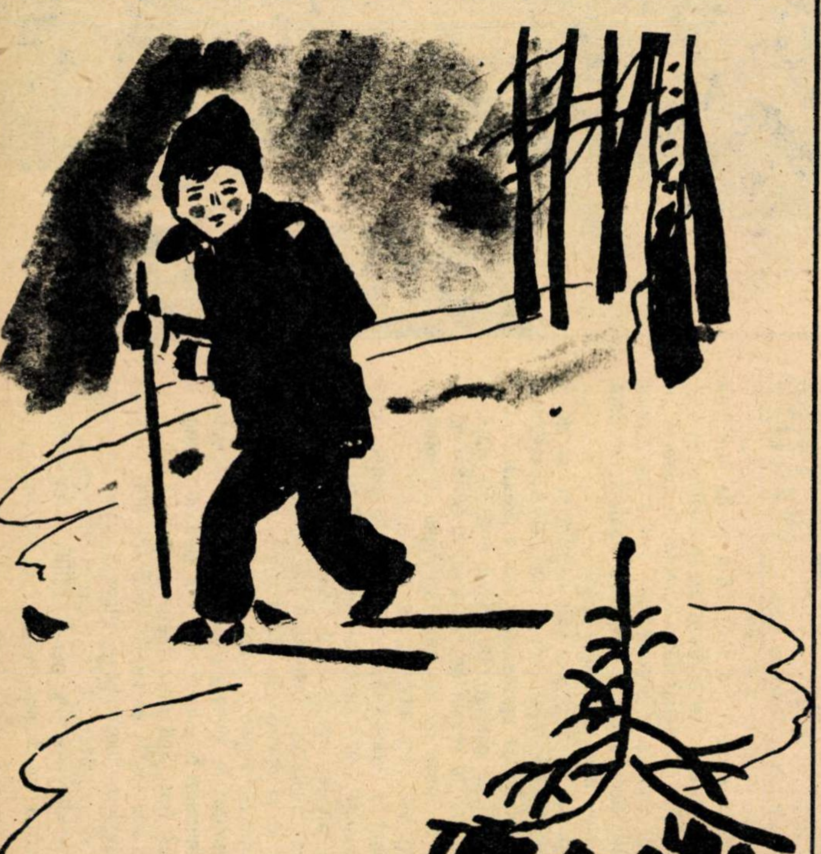

Oameni și locuri dragi

De multe ori tata mi-a vorbit despre șantierul pe care lucrează ortacii lui, despre realizări și împliniri.

Într-o zi, i-am spus:

– Tată, mă iei și pe mine pe șantier?

Tata a zîmbit:

– Ce să faci tu pe șantier?

– Să văd și eu unde lucrezi.

– Bine, a spus tata. Dacă vrei o să te iau.

Și iată, ziua mult-așteptată a sosit! Șantierul în zorii zilei... Abia se trezi din amorțeala de peste noapte... În jur, o natură primăvăratică... Ușoare adieri de vînt și razele soarelui care își arată chipul rotund și vesel.

Oamenii, adevărați, fii ai acestor locuri milenare, harnici și curajoși, se îndreaptă spre șantier însoțiți de trilurile păsărilor... Și iată, mă trezesc în inima șantierului, înconjurată de multe mașini, utilaje... Bubuiturile dure ale dinamitei răscolesc munții pînă departe, cu ecouri prelungi. Trec prin locuri anevoioase, cu multe serpentine. Basculantele mari așteaptă la rînd una după alta să încarce talcul, marea bogăție a acestor locuri.

Cupele excavatoarelor, parcă nemîncate de cîteva zile, înghit cu neiertare pămîntul, acel pămînt alb, ce strălucește în soare ca argintul. Privesc în jur tot mai uimită. Cîtă sudoare pe frunțile acestor oameni! Cîtă energie și putere de muncă pe fețele lor! Cîtă dăruire și pricepere!

Tatăl meu, îmbrăcat în hainele de lucru, aflat printre sutele de mineri harnici și demni, și mîndri de meseria lor, mînuiește cu multă pricepere unul dintre uriașele excavatoare, ce-și mișcă cu atîta precizie și putere trunchiul metalic.

Ce frumos mi se pare totul!

Sînt mîndră de tatăl meu, care de atîția ani muncește aici, muncește cu multă dăruire, își realizează de fiecare dată toate sarcinile ce îi revin.

Cînd o să fiu mare, vreau să fiu alături de tatăl meu, de ortacii săi de muncă, vreau să fiu printre ei și împreună cu ei să dăm patriei cît mai mult talc, să fim oamenii cinstei și nădejii, oamenii care vor să facă din această glie un peisaj din ce în ce mai înfloritor și prosper.

Nelia Beg

Școala generală Marga,
județul Caraș-Severin

7 ÎNTREBĂRI — 7 RĂSPUNSURI cu

MIRCEA SÂNTIMBREANU

Cordiale salutări Clubului 14 de la un Gulliver rămas, de bunăvoie, etern prizonier în Țara Chiticilor-uriași.

Mircea Sântimbreanu

— În părerea comună stăruie ideea că el, copilul, e o realitate proiectată spre viitor, că, adică, abia aşteaptă să crească. Psihologii sînt de altă părere: copilul e un prizonier al prezentului. Vă aliaţi vreuneia din părţi?

Copilul este o realitate mult mai mobilă decît s-ar putea deduce din dicţionare şi, de fapt, în spectrul de vîrstă al copilăriei descoperim cu uşurinţă cel puţin trei... vîrste. (Este de ajuns să ne gîndim la treptele de complexitate ce despart pe prichindelul de la grădiniţă de un „nenea" de :14—15 ani). Şi dacă cei mici îşi trăiesc mai cu seamă prezentul, ceilalţi — cum ar fi cititorii acestei rubrici — şi-au format într-o măsură apreciabilă privirea de distanţă. Fără aceasta nici n-ar fi cu putinţă ivirea acelor concepte atît de fierbinţi şi atît de pătimaş dezbătute între ei ca, de pildă, **ideal, profesie, schimbul de mîine** etc. Nu-i mai puţin adevărat că imaginea acestui viitor transpusă la persoana întîi singular, le rămîne destul de vagă. Le văd astfel perplexitatea cînd, la unele întîlniri, spun unui copil anume din clasa a VIII-a că peste 7 ani el **va face** armata, că peste 10 ani el **va fi,** poate, căsătorit, ba chiar părinte, la dublul vîrstei de acum... Această greşită plasare în timp a viitorului concret le poate juca feste, creîndu-le iluzia că „ehei, mai este timp", că deocamdată ei mai pot mărşălui spre viitor în pasul ştrengarului, ca într-o excursie fără ţintă precisă. Or, se ştie, viitorul se naşte acum, el este scadent clipă de clipă, şi de aceea, dintre zecile de ispite, treburi şi sarcini ale zilei, copiii trebuie să aleagă de fiecare dată pe cea mai importantă, pe cea care conţine **cea mai mare cantitate de viitor:** învăţătura, munca, neîmpăcarea cu teoria „văzînd şi făcînd"...

— Aveţi, se ştie, şi experienţă didactică. Care vi se pare cea mai păgubitoare din mentalitatea şcolarului de 14 ani? Ce trăsătură vi se pare cu deosebire demnă de elogii?

— Există preadolescenţi infantili. Ei cred că şcoala e o haltă oarecare, ba chiar o sală de aşteptare unde ei ar putea lălăi în voie, hlizindu-se, pînă se va anunţa pornirea. Această veselă opacitate la viitor îi face să ignore că în această „haltă de vîrstă" se trudeşte intens, se încarcă vagoanele pentru tot restul vieţii, hotărîndu-se întreg traseul, siguranţa, precizia şi confortul său. Şi nu e vorba doar de a învăţa, ci de a-şi exersa toată gama aptitudinilor şi în primul rînd voinţa, trăsătura pe care o preţuiesc cel mai mult şi pe care, în practică, aş defini-o aşa: „Ai izbutit? Continuă. N-ai izbutit? Continuă..."

— Retrospectiv, ce aţi avea de reproşat azi elevului Mircea Sântimbreanu?

— Mi-aş reproşa că n-am învăţat tot ce se putea învăţa. De exemplu, limba germană. De ce? Din prea multă isteţime: Aveam o metodă fără greş de a lua toţi, toată clasa, nota 10 la fiecare teză. N-am s-o povestesc, dar este sigur că tocmai din prostia isteaţă a acelor ani de şcoală am rămas cu o „corigenţă" pe care nu contenesc să o regret.

— Care este momentul cel mai plăcut din indeletnicirile nescriitoriceşti ale scriitorului Mircea Sântimbreanu?

— Pescuitul. Sau, mai degrabă, punerea la cale a unei partide, pregătirea expediţiei spre Hazard. Pescuitul oferă într-o fericită îngemănare Loteria, Enigmistica, Expediţia, Pînda, Lupta. Şi, cîteodată, Succesul. Cunoaşteţi un mai bun stadion pentru imaginaţie?

— Obişnuita întîmplare veselă?

— Dacă teoria că ne despărţim de necazuri rîzînd este adevărată, atunci cea mai veselă întîmplare nu poate fi decît o suită de ghinioane. Iată-le, rezumate, din orarul acelei neuitate zile de deschidere a sezonului de pescuit, 15 iunie 1980. Ora 4 dimineaţa. În sfîrşit, eu cu prietenul meu Radu, pe baltă. Vine şi paznicul, la fel de amabil ca şi puşca ce o purta în bandulieră:

— Aici nu se pescuieşte.

— Şi permisul nostru? Nu e pentru Ciocăneşti?

— Ba da. Dar pentru Ciocăneşti-Galaţi. Aici e Ciocăneşti-Călăraşi.

....

Trei ore mai tîrziu, la 120 de km mai depărtişor.

— Radule, tu ai luat rîmele? Să ştii că le-am uitat acasă în frigider...

— Şi ce facem?

— Scociorîm. Sub bolovani, pe sub răgălii. Găsim noi vreo duzină.

....

Ora 19. Soarele stă să apună.

— Cred că avem vreo 6—7 ciortănaşi, ia vezi în juvelnic. (Juvelnicul spart: zero kile, zero grame de peşte!)

....

A răsărit şi luna. Dăm să plecăm, dar unde-i cheia de contact?

— Pe aici trebuie să fie. Mi-o fi căzut din buzunar prin buruienile astea, cînd am scociorît după rîme. În kilometrul ăsta patrat. S-o căutăm, am eu lanternă...

....

Orele 23. Din nou acasă. Rupţi, păguboşi, flămînzi.

....

Şi, în sfîrşit, la despărţire, o lungă exclamaţie de groază...

— Radule, sculele mele!

— Ce-i cu ele?

— Le-am uitat pe baltă!

— Ce mai pot aştepta copiii în librării sub semnătura scriitorului Mircea Sântimbreanu?

O carte de întîmplări vesele — fantezii şi robinsonade— „Peripeţiile lui Hai-Hui". Şi alta cu întîmplări, fireşte pescăreşti: „Gulliver în Ţara Chiticilor".

— Dacă aţi fi azi copil, ce carte din programul anunţat al Editurii „Albatros" aţi aşteptat-o cu nerăbdare

— Acum, numaidecît, pe dată „Exerciţii şi probleme pentru treapta I de liceu", iar pentru la... iarnă „Marea aventură a schiului" de prof. Ioan Matei.

Test club

Invitatul nostru de astăzi este şi director al Editurii „Albatros" — editură care „semnează" multe din cărţile ce se află în bibliotecile voastre. Întrebarea sa este următoarea:

Daţi numele uneia dintre colecţiile care se adresează direct celor tineri.

ILIE TRAIAN

start
spre viitor

start
spre viitor

În numărul 4 al revistei puteţi citi:

– NOILE ORIZONTURI ALE ENERGETICII ROMÂNEŞTI.

– GIGANŢII VALURILOR – o incursiune în istoria construcţiilor navale.

Pentru pasionaţii electronicii şi modelismului revista publică numeroase scheme de construcţii.

O MASĂ DE GĂURIT pentru autodotarea atelierelor şcolare este prezentată cu toate detaliile de construcţie.

Toţi cititorii revistei pot realiza un MICROSCOP CU LENTILĂ LICHIDĂ construind după schemele şi indicaţiile din revistă.

PENTRU A VĂ ASIGURA PRIMIREA PE TIMPUL VERII A REVISTEI – în care veţi găsi pagini speciale cu CONSTRUCŢII DE VACANŢĂ – vă recomandăm să vă abonaţi pe o perioadă cît mai mare. Abondamentele se fac la oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Costul unui abonament este de 7,50 lei pe 3 luni, 15 lei pe 6 luni şi 30 de lei pe un an.

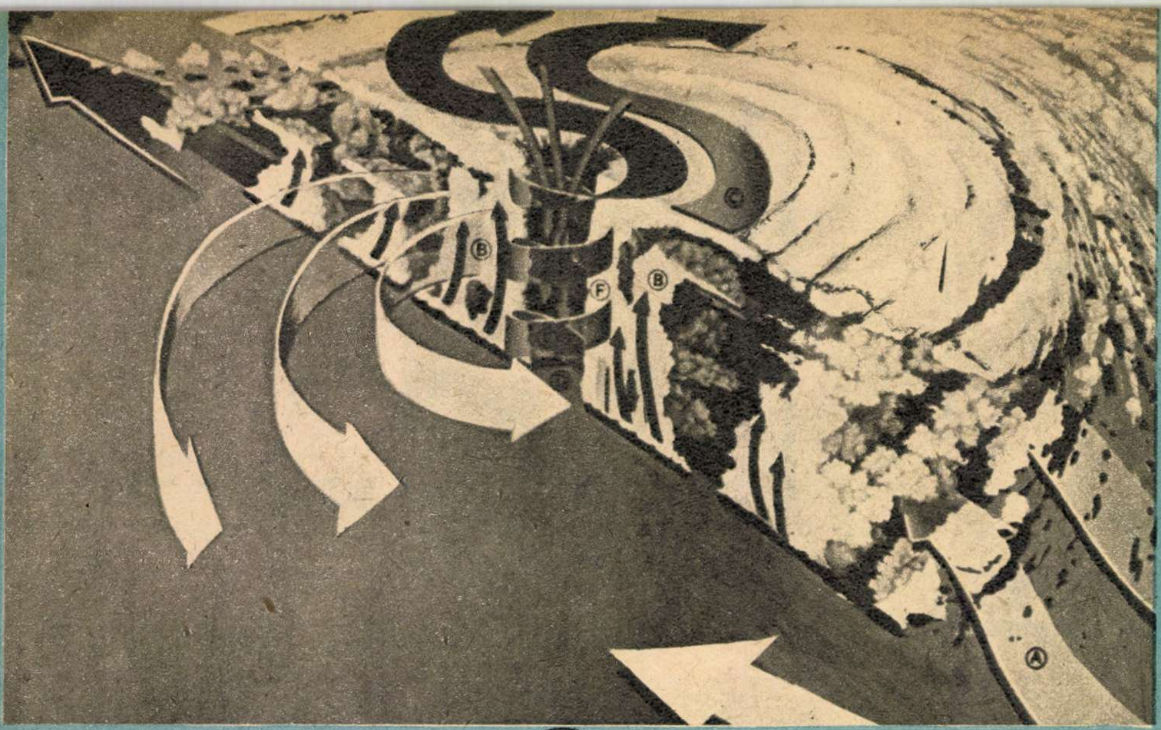

Secţiune printr-un uragan. Mecanismul complex al uraganelor se bazează pe acţiunea aerului încălzit de marea tropicală pînă la 26,5°C. Stratul inferior de aer devine foarte uşor şi urcă rapid. Dar li se opun straturile care coboară. Comprimarea ridică şi mai mult temperatura aerului, formînd un front de tensiune. Intervenţia ploii face să se prăbuşească echilibrul celor două forţe. Intervin vînturile alizee, care imprimă întregii zone o mişcare elicoidală orientată în sensul rotaţiei Pămîntului. Masa de aer şi nori se roteşte din ce în ce mai repede. Cînd vîntul atinge 70 km/h, avem o furtună tropicală. Cînd vîntul atinge 130 km/h, avem un uragan. Un uragan poate atinge 1 000 km în diametru şi pune în mişcare o masă de 5—7 milioane kmc de aer.

În imagine: vînturile alizee (A) dau uraganului orientarea de la este spre vest. Spirele de nori groşi se rotesc în sensul contrar acelor de ceasornic, întreţinînd ploile torenţiale. Aceşti nori urcă pînă la 15 000 m (B), topindu-se în curenţii de mare altitudine (C). O parte din aerul uscat coboară forţat înapoi prin mijlocul spiralei, dînd naştere zonei de senin din centrul uraganului (D), care poate avea un diametru de circa 40 km. În jur, aerul se roteşte cu mare viteză, fiind aruncat în sus (E) ca un vîrtej. Viteza spiralei creşte pe măsură ce ne apropiem de centrul uraganului (F).

Oceanul aerian

Priveam zilele trecute mai mulţi copii înălţînd un zmeu. Dăduseră sfoară lungă şi alergau plini de veselie, în vreme ce zmeul urca neîncetat, ondulîndu-şi coada. L-am urmat cu privirea în apele limpezi ale unui cer fără pată. Mi se părea că văd cum, prinzînd un unghi favorabil faţă de direcţia vîntului, zmeul urcă pe coama unui strat de aer, apoi pe a altuia, cîştigînd înălţime. În cele din urmă s-a stabilizat la înălţimea pe care i-o permitea lungimea sforii şi unde avea să rămînă cîtă vreme nu s-ar fi petrecut o schimbare a vîntului.

Chiar şi în cele mai senine zile, oceanul aerian are o existenţă trepidantă, plină de evenimente. Undeva, deasupra cîmpiei însorite, aerul se încălzeşte, devine mai uşor decît straturile superioare — care sînt mai reci — şi începe să se ridice, îşi face loc într-o direcţie sau alta, unde află o presiune mai mică, se deplasează într-acolo. Spaţiul părăsit nu rămîne liber, ci de îndată este ocupat de o masă de aer mai rece, mai greu. Deplasarea celor două masive de aer poate fi mai lentă sau mai rapidă. Ea face grîul să unduiască mătăsos, şi atunci spunem că bate vîntul şi înălţăm zmee. Sau smulge pomii din rădăcini, şi avem furtună.

Concomitent, undeva, spre poli, flutură multicolor perdelele aurorei polare. Dedesubt, aerul îngheţat coboară pantele gheţarilor, propagînd frigul pînă departe. În acelaşi timp, în sudul Asiei bîntuie ploile musonice, mai punctuale decît calendarul în manifestarea lor periodică. Din cînd în cînd, un ciclon ia naştere deasupra Pacificului, plimbîndu-şi sorbul distrugător pe suprafeţe uriaşe.

Mecanismele fenomenelor meteo sînt astăzi bine cunoscute. Succesiunea lor fără sfîrşit este urmărită printr-un sistem complex, din care fac parte sute de mii de staţii de observare a vremii, nave de cercetare ştiinţifică, balize radio semnalizatoare de ceaţă, radio sonde trimise să cerceteze toate straturile atmosferei cu ajutorul rachetelor sau al baloanelor cu plafon de înălţare programat. Lor li se adaugă un sistem vast de sateliţi meteo, care supraveghează atmosfera din afara ei, transmiţînd cele observate staţiilor pe Terra. Este o activitate intensă, neîntreruptă, de cea mai mare importanţă. Fără ea nu ar fi posibile navigaţia modernă, zborul avioanelor şi nici chiar lansările în cosmos.

De undeva, din spre sud, înaintează un stol de cocori. Lumea iese la ferestre să urmărească zborul elegant al formaţiei în V, binecunoscută. Era şi timpul. În aceste zile de primăvară, jur-împrejurul emisferei nordice a globului pămîntesc, păsările migratoare îşi părăsesc adăposturile temporare de la tropice, revenind în ţările lor de origine. Vin în stoluri lungi, fiecare specie urmînd modelul păstrat de sute de mii şi milioane de ani în memoria ei ancestrală. Păsările traversează fără greş mările, străbat întinderi de necrezut într-un timp record, orientîndu-se — spun învăţaţii — fie după stele, fie după liniile de forţă ale cîmpului magnetic terestru. Vin spre a cuibări la vremea potrivită acolo unde au făcut-o miile de generaţii

Jocurile fantastice ale aurorei polare.

De la vis la realitate,balonul a cunoscut o evoluţie spectaculoasă. Giganticul „Zeppelin" a încheiat prima tinereţe a balonului. În prezent asistăm la a doua.

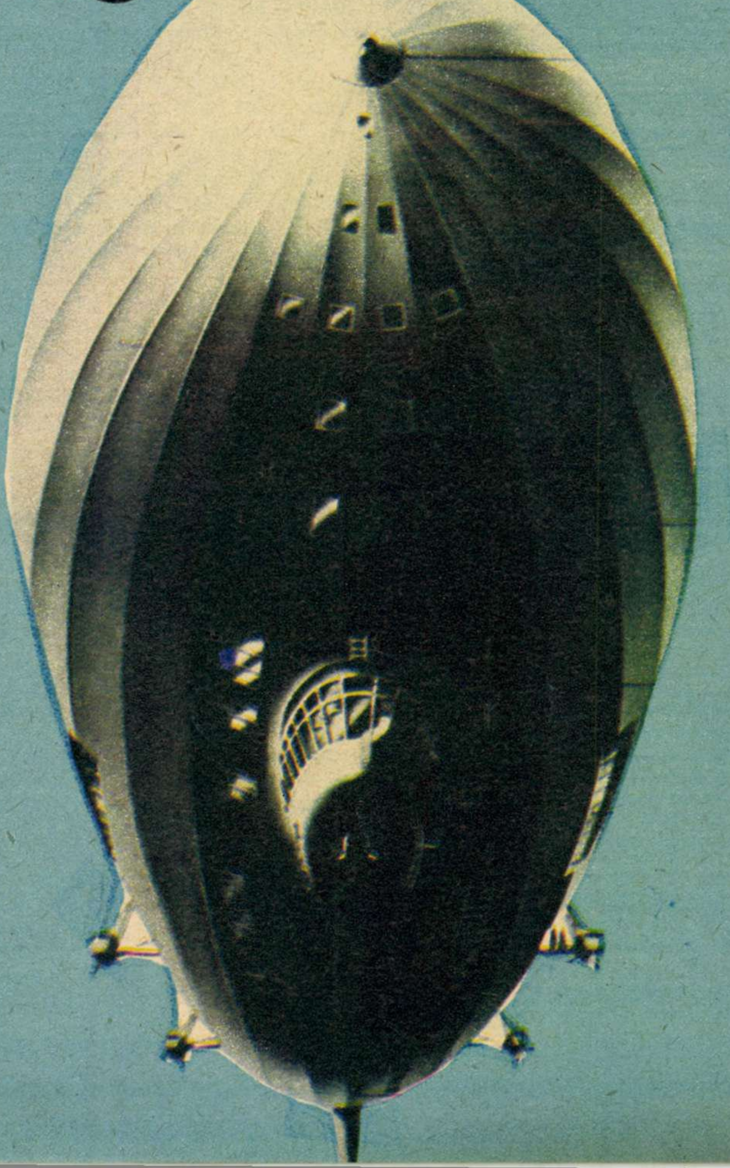

dinaintea lor. Se întorc aducînd cu ele frumuseţea penajului, graţia zborului, delicateţea cîntecului — ca şi hărnicia binecunoscută de vînători ai dăunătorilor agricoli, de sanitari ai livezilor şi pădurilor.

Dar atmosfera însăşi reprezintă un factor indispensabil vieţii, atît prin aerul care este cheia existenţei întregii naturi — şi, desigur, a omului —, ca şi prin acţiunea benefică a ozonului din straturile ei superioare, ale cărui ecrane filtrează radiaţia solară, eliminînd factorii nocivi. Aceeaşi atmosferă furnizează oxigenul necesar oricărei arderi şi la care fac apel atîtea tehnologii moderne, ca şi azotul care alcătuieşte cele mai valoroase îngrăşăminte agricole.

Ce va fi mîine? Vom extrage, poate, bioxidul de carbon din atmosferă, pe care chimiştii vor şti să-l prefacă într-o substanţă energetică nouă.

Mă întorc la jocul copiilor şi-mi amintesc: în asemenea zile senine, pînă şi în depărtata Japonie, copiii înalţă zmee. Se spune că în aşezările căţărate prin Himalaia, în nord-estul Indiei şi Nepal, tinerii alcătuiesc zmee de talie mare, pe care le fac să zboare avînd la „bord" pe unul dintre ei. Legendă? Adevăr? După ce a cucerit continentele, după ce a navigat pe toate mările, omul a descoperit că şi atmosfera poate fi umanizată. Şi a trecut de la miturile zborului la încercări practice de a se ridica de la sol, perseverînd neobosit pînă la victoriile aviaţiei în acest veac, dintre care multe poartă semnătura compatrioţilor noştri.

În acest moment se află în zbor zeci şi sute de aparate din cele circa 8 000 de avioane plus 6 500 de elicoptere cîte se află în prezent în serviciul transportului de pasageri şi de mărfuri. Sînt aparate de cele mai diverse dimensiuni, de la bilocuri la cele cu două etaje, capabile să transporte 500 de pasageri deodată. Nimic neobişnuit în spectacolul acestei flote aeriene îndeplinindu-şi funcţia de cărăuş al planetei. Iată însă un gigant care se apropie lent şi fără zgomot. Dar e un balon! Ce caută în văzduh, astăzi, strămoşul avionului, alungat din scenă odată cu victoria mijloacelor de zbor mai grele decît aerul? Ei bine, şi el se află la datorie. Calculele au arătat că transporturile cu volum mare pot fi efectuate mai economic folosindu-se baloanele, care sînt în acelaşi timp foarte puternice, convenabile din punctul de vedere al costului şi nepoluante. Faptul că ele pot, în anumite condiţii, staţiona la punct fix face din baloane nişte macarale ideale, apte să-i secondeze pe constructorii liniilor de înaltă tensiune, de staţii meteo şi relee tv, de alte obiective plasate în creierul munţilor, în locuri izolate, lipsite de drumuri. Ele pot să transporte clădiri întregi prefabricate şi utilaje dintre cele mai grele. Folosirea heliului exclude posibilitatea unui incendiu, ca şi carcasele de aluminiu.

Omenirea contemplă zborul concomitent al avioanelor şi baloanelor şi se întreabă: ne aflăm oare în ajunul unei noi dispute între suporterii aparatelor mai grele şi mai uşoare decît aerul? Timpul nu a scăzut forţa argumentelor: viteză şi manevrabilitate pentru avioane, forţă şi economicitate pentru balon.

Ce bine ar fi să putem cupla toate aceste avantaje! La fel şi-au spus şi constructorii aparatelor de zbor. În prezent ei lucrează la planul unor hibrizi. Se proiectează gigantice baloane de transport a căror forţă de sustentaţie va fi sporită incluzîndu-se în structura lor mai multe elicoptere, care vor putea fi puse în acţiune la nevoie. Forţa de ridicare însumată a balonului şi motoarelor de elicopter va permite noilor cărăuşi aerieni să realizeze performanţe fără egal.

Dar uriaşii superputernici nu epuizează tendinţele prezentului. Omul nu a uitat visul său dintîi de a circula prin aer independent şi individual. Performanţele paraşutiştilor nu sînt la îndemîna oricui şi ele încep cu lansarea dintr-un aparat de zbor.

În ultimii ani, paralel cu micile avioane solare — zburînd cu energia furnizată de conversia luminii în celulele fotovoltaice — s-au dezvoltat avioanele cu pedale, acţionate numai prin forţa musculară a omului. Şi ce poate fi mai aproape de zborul zmeului amintit adesea în aceste pagini, decît evoluţia fascinantă a deltaplanului! Această originală aripă zburătoare este cea mai de seamă cucerire a zborului fără motor de la planor încoace şi, fără îndoială, sportul preferat al generaţiei viitoare.

Am precizat: sportul, şi nu jocul. Pentru că, în linii mari, jocurile rămîn mereu aceleaşi, ca şi copilăria. Iar dintre jocurile copilăriei nu va lipsi niciodată zmeul.

HORIA ARAMĂ

În ultimii ani s-a dezvoltat, în umbra marilor performanţe ale rachetelor cosmice, zborul individual cu ajutorul microfuzeelor (**stînga**). Va deveni acesta un mijloc popular de transport la începutul mileniului al III-lea?
Un proiect interesant asociază forţa de sustentaţie a balonului cu forţa de propulsie asigurată de motoare de avion (**dreapta**). De astă dată nimic nu mai aminteşte silueta tradiţională a balonului, forma aerodinamică venind în ajutorul factorilor viteză şi economie de carburant.

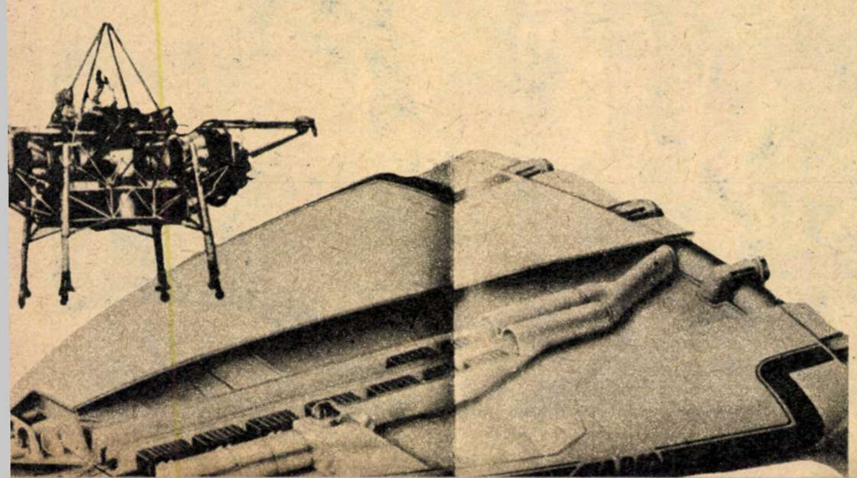

O echipă „Cutezătorii" la lucru!

Zilnic, o dată pe săptămînă, indiferent de... buletinul meteorologic, trei pioniere, întotdeauna aceleași, pornesc spre o țintă comună: oficiul P.T.T.R. al comunei Băleni, județul Dîmbovița.

Le vedeți în fotografie: **Florica Dinu, Gheorghița Ioniță** și **Lăzărica Dumitrescu.** Florica e în clasa a șasea, iar colegele ei, într-a șaptea.

Toate trei alcătuiesc „echipa Cutezătorii". Ele preiau de la poștă cele peste două sute de exemplare, care reprezintă abonamentele pionierilor de la **Școala generală Băleni** și, în aceeași zi, în prima recreație, le duc în fiecare clasă.

Săptămînă de săptămînă, lună de lună, trimestru de trimestru, „echipa Cutezătorii" este la datorie! Împreună cu pioniera comandantă de unitate, **Carmen Mitcu,** ele se ocupă și de abonarea colegilor lor la revista noastră! Au reușit, astfel, să realizeze un număr mare de abonamente anuale și semestriale! Adesea, organizează în detașamente dezbateri și concursuri pe marginea reportajelor, povestirilor și articolelor din „Cutezătorii".

Redacția noastră, la rîndul ei, expediază pe adresa acestor patru pioniere cîte o meritată **Diplomă specială** a revistei.

Dacă ne veți trimite și voi fotografii cu pionierii care — în clasa ori în școala voastră — procedează la fel, vom fi bucuroși să le publicăm în cadrul rubricii „Echipele Cutezătorii, la lucru". Nu uitați să notați pe verso numele lor precum și acțiunile pe care le întreprind în ceea ce privește realizarea abonamentelor și difuzarea în școală a revistei.

* * *

PORTRETE

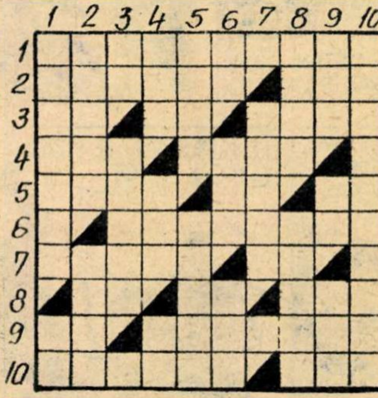

ORIZONTAL: 1) Autorul fabulei „Coarnele cerbului". 2) Personificare a cerului în mitologia greacă, părintele titanilor şi al ciclopilor. Noaptea la romani. 3) Costea Gheorghe. În trecere. Localitate în India. 4) Leagăn. Aveau ca stindard un cap de lup (pl.). 5) Autorul pînzei „Cap de tătăroaică". Primele raze de soare! Cu coamă pe cap! 6) Cu capul plecat (pl.). 7) Nici un cap de aţă. Teme! 8) La seceriş! În avion. Fata din teoremă. 9) Idei la capete! Dat peste cap. 10) „Cap" al mitologiei egiptene, reprezentant al forţelor productive ale naturii. Urzite cu cap!

VERTICAL: 1) Creatorul pînzelor „Cap de copil" şi „Cap de bătrîn". Nimfă din mitologia greacă, păzită de un animal fabulos, cu o sută de ochi. 2) Întruchipare a atenţiei mereu treze. Zeiţă egipteană reprezentată sub forma unei femei, cu un glob lunar pe cap. 3) Din faţă! Băile romanilor. 4) Oficiul Naţional de Turism „Carpaţi" (abr.). Interjecţie. Trimis în faţă! 5) Cap în Norvegia, situat pe insula Mageröy. Are un cap pe treapta cea mai de sus. 6) Ţese! Cap (fig. pl.). Imagini din timpul somnului (sing.). 7) Prima sumă plătită la cumpărarea în rate a unui produs. 8) Fiecare de capul lui (pl.). A i se învîrti capul. 9) Loc pentru un cap distrat. La capăt! Legenda după care Atena s-ar fi născut din capul lui Zeus. 10) În cap, cu precizie.

DICŢIONAR: NOX, ASRA, RUI

ARITMOGRIF URBAN

Înlocuind cifrele cu litere, se vor afla denumirile a 10 orașe și municipii din partea noastră. În cazul unei dezlegări corecte, pe orizontala A—B se va înscrie numele unui oraș din județul Caraș-Severin, menționat documentar pentru prima oară în 1290.

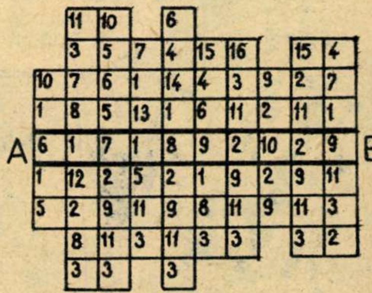

		11	10		6						
		3	5	7	4	15	16		15	4	
	10	7	6	1	14	4	3	9	2	7	
	1	8	5	13	1	6	11	2	11	1	
A	6	1	7	1	8	9	2	10	2	9	B
	1	12	2	5	2	1	9	2	9	11	
	5	2	9	11	9	8	11	9	11	3	
		8	11	3	11	3	3		3	2	
		3	3		3						

* * *

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Redactor de număr
COSTACHE ANTON

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia». TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137, telex: 11226, București.

Index 41033

12 pagini, 1,50 lei

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

10

9

Însoțiți de boierii Nan Udobă și Ioan de Argeș, domnul Mircea merge în solie la Baiazid pentru a-i propune pacea cu bună vorbă.

La refuzul sultanului de a trata, Mircea îi răspunde: O, străine! Dacă nu te-ncrezi în vorba mea, vei vedea cît de amară ți-a fost trufia și cît de vrednici știm a fi în luptă!

Scenariu: **DUMITRU M. ION** *Desene:* **LIANA și VALENTIN TĂNASE**

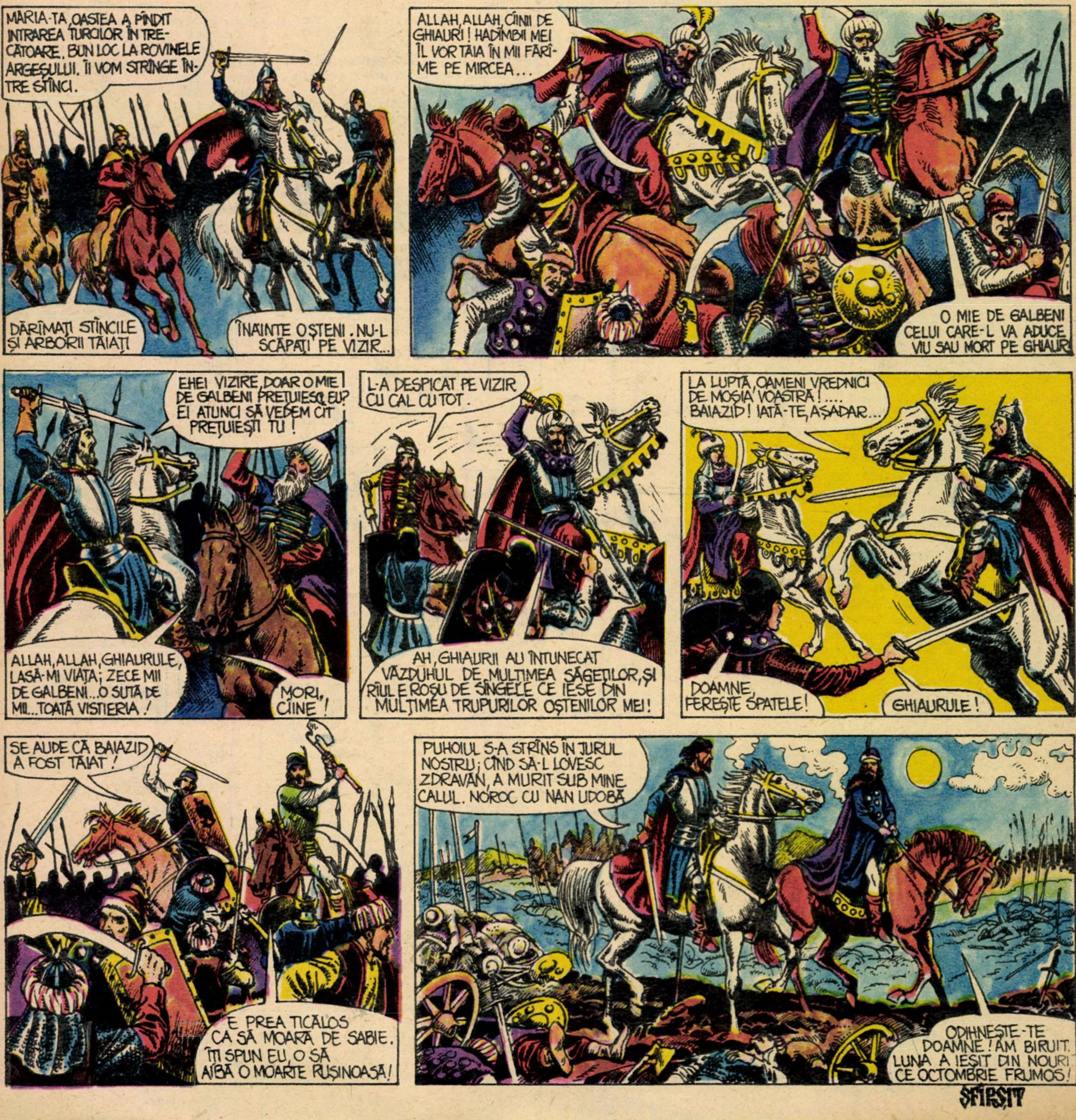
MARIA-TA, OASTEA A PÎNDIT INTRAREA TURCILOR ÎN TRECĂTOARE. BUN LOC LA ROVINELE ARGEȘULUI. ÎI VOM STRÎNGE ÎNTRE STÎNCI.
DĂRÎMAȚI STÎNCILE ȘI ARBORII TĂIAȚI
ÎNAINTE OȘTENI. NU-L SCĂPAȚI PE VIZIR...
ALLAH, ALLAH, CÎINII DE GHIAURI! HADÎMBII MEI ÎL VOR TĂIA ÎN MII FĂRÎME PE MIRCEA...
O MIE DE GALBENI CELUI CARE-L VA ADUCE VIU SAU MORT PE GHIAUR!
EHEI VIZIRE, DOAR O MIE DE GALBENI PREȚUIESC EU? EI ATUNCI SĂ VEDEM CÎT PREȚUIEȘTI TU!
ALLAH, ALLAH, GHIAURULE, LASĂ-MI VIAȚA; ZECE MII DE GALBENI... O SUTĂ DE MII... TOATĂ VISTIERIA!
MORI, CÎINE!
L-A DESPICAT PE VIZIR CU CAL CU TOT.
AH, GHIAURII AU ÎNTUNECAT VĂZDUHUL DE MULȚIMEA SĂGEȚILOR, ȘI RÎUL E ROȘU DE SÎNGELE CE IESE DIN MULȚIMEA TRUPURILOR OȘTENILOR MEI!
LA LUPTĂ, OAMENI VREDNICI DE MOȘIA VOASTRĂ!.... BAIAZID! IATĂ-TE, AȘADAR...
DOAMNE, FEREȘTE SPATELE!
GHIAURULE!
SE AUDE CĂ BAIAZID A FOST TĂIAT!
E PREA TICĂLOS CA SĂ MOARĂ DE SABIE. ÎȚI SPUN EU, O SĂ AIBĂ O MOARTE RUȘINOASĂ!
PUHOIUL S-A STRÎNS ÎN JURUL NOSTRU; CÎND SĂ-L LOVESC ZDRAVĂN, A MURIT SUB MINE CALUL. NOROC CU NAN UDOBĂ
ODIHNEȘTE-TE DOAMNE! AM BIRUIT. LUNA A IEȘIT DIN NOURI CE OCTOMBRIE FRUMOS!

SFÎRȘIT

20

JOI, 20 MAI 1982,
ANUL XVI (NR. 763)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZATIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

CONSFĂTUIRE DE LUCRU LA C.C. AL P.C.R.

Au trecut mai mult de patru luni de la începutul anului — perioadă de muncă rodnică în toate domeniile vieţii economice. Fiecare lună, fiecare an de activitate sînt trepte de nădejde ale acestui cincinal al urcuşului în care sîntem angajaţi cu toţii.

O muncă rodnică cere, spre a fi tot mai rodnică, analiză: dezbateri, căutare de soluţii, luare de hotărîri.

Înscriindu-se pe linia consultărilor permanente ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu cadrele de conducere şi oamenii muncii din cele mai diverse sectoare de activitate, recenta consfătuire a analizat modul în care s-a realizat planul de stat pe primele patru luni ale anului în industrie şi agricultură, în vederea realizării în condiţii superioare de calitate şi eficienţă a prevederilor planului de stat pe anul în curs şi pe întregul cincinal.

Cînd voi veţi termina cel de-al III-lea trimestru al învăţăturii, ţara întreagă se pregăteşte să încheie cu succes primul semestru de muncă al anului.

ÎN SPIRITUL PRIETENIEI ŞI COLABORĂRII

La invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii Socialiste România, şi a tovarăşei Elena Ceauşescu, de curînd a efectuat o vizită oficială în ţara noastră guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, împreună cu doamna Lily Schreyer. S-a relevat cu satisfacţie rodnicia dialogurilor la nivel înalt între diferite state; s-au identificat noi căi şi mijloace pentru dezvoltarea şi mai puternică a relaţiilor prieteneşti româno-canadiene bazate pe principii de egalitate şi avantaj reciproc. În urma unor vizite efectuate în localităţi din ţară, oaspeţii au avut cuvinte de laudă la adresa realizărilor economice ale poporului nostru, a unor valoroase monumente istorice şi de cultură.

TOATE FORŢELE SATELOR — PE CÎMP!

Paralel cu terminarea însămînţărilor pe ultimele hectare ale primăverii, au început operaţiile de întreţinere a culturilor. În ultima vreme a plouat bine — e soare, e cald — şi toate culturile „au pornit“ frumos. Vremea bună cheamă hărnicia oamenilor. În peisajul acestui sfîrşit de mai, se impun tot mai mult culturile de legume (inclusiv, desigur, cele de pe loturile şcolare şi din solariile voastre).

Ne apropiem de primele zile ale verii cu temeinice semne de belşug.

Concursul nostru literar „Eroica '82“

Ţara

Cine nu ne cunoaşte ţara,
Nu ştie cîtă pîine se leagănă vara
În aurul dulce al holdelor,
Nu ştie cîtă dragoste e-n lacrima florilor,
Nu ştie că ciocîrlia se preface-n abur,
De prea mult cîntec, la marginea zorilor...

Cine nu ne cunoaşte ţara,
Nu ştie că istoria se-nvaţă
Citind pe morminte vitejia
Celor care au fost Minunaţii Bărbaţi!
Cine nu ne cunoaşte ţara,
Nu ştie că apele noastre au grai,
Nu ştie că doinele
şi dorurile noastre se nasc

Pe-un picior de plai,
Pe-o gură de rai,
Unde mioarele pasc.

Dar cine nu ne cunoaşte ţara?!

Liliana Blaj
clasa a VII-a A,
Şcoala generală nr.3, Reghin

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

DESENE DE OVIDIU HONDRU

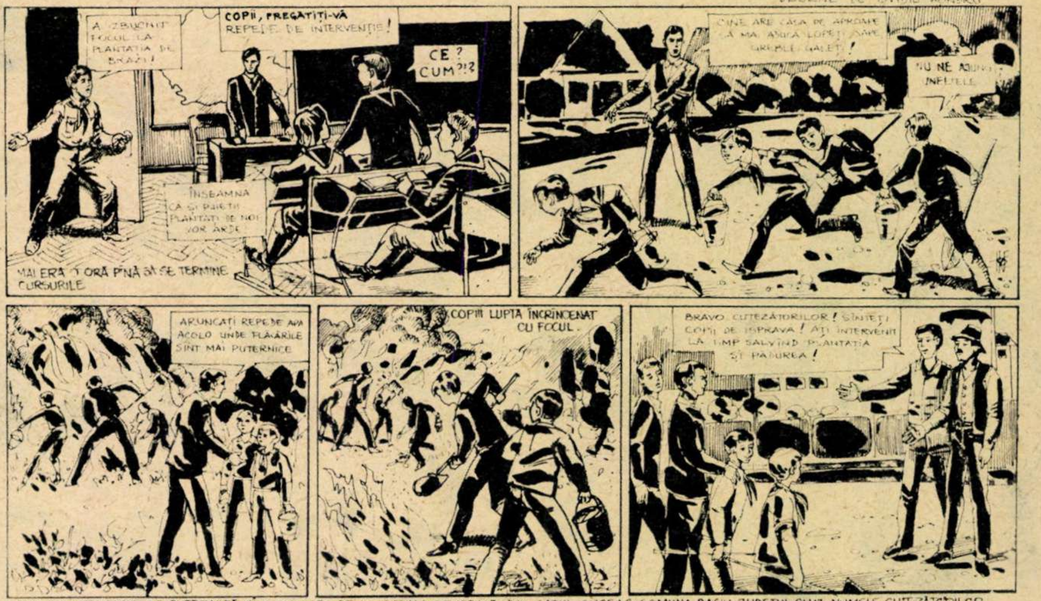
A IZBUCNIT FOCUL LA PLANTAȚIA DE BRAZI!
COPII, PREGĂTIȚI-VĂ REPEDE DE INTERVENȚIE!
CE? CUM?!?
ÎNSEAMNĂ CĂ ȘI PUIEȚII PLANTAȚI DE NOI VOR ARDE
MAI ERA O ORĂ PÎNĂ SĂ SE TERMINE CURSURILE
CINE ARE CASA DE APROAPE SĂ MAI ADUCĂ LOPEȚI, SAPE, GREBLE, GALEȚI!
NU NE AJUNG UNELTELE
ARUNCAȚI REPEDE APA ACOLO UNDE FLĂCĂRILE SÎNT MAI PUTERNICE
COPIII LUPTĂ ÎNCRÎNCENAT CU FOCUL.
BRAVO, CUTEZĂTORILOR! SÎNTEȚI COPII DE ISPRAVĂ! AȚI INTERVENIT LA TIMP SALVÎND PLANTAȚIA ȘI PĂDUREA!

EROII ACESTEI FAPTE DE CUTEZANȚĂ SÎNT PIONIERII DE LA ȘCOALA GENERALĂ DIN SATUL SUCEAG, COMUNA BACIU, JUDEȚUL CLUJ. NUMELE CUTEZĂTORILOR DANIELA SUMURDUCAN, DANA COSTEA, LILIANA MOLDOVAN, MARCEL LĂPUȘAN, FRANCISC BICOLI, MARIN POPA, Ș. A. ȘI A PROFESORILOR IOAN GOIA ȘI NICOLAE RUSU CARE AU CONDUS OPERAȚIILE DE STINGERE A INCENDIULUI, SALVÎND O PLANTAȚIE DE CÎTEVA HECTARE ȘI PĂDUREA APROPIATĂ.

SEMNAL

Concursul pentru amenajarea bazelor sportive şi de pregătire pentru apărarea patriei

O nouă ediţie – cea de-a II-a – a concursului pentru cele mai bune baze sportive şi de pregătire pentru apărarea patriei a pionierilor şi şcolarilor se află în plină desfăşurare. Iniţiat de către Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor în colaborare cu alţi factori cu atribuţii în acest domeniu, acest concurs urmăreşte să-i stimuleze pe pionierii şi şcolarii din întreaga ţară atît în amenajarea de noi asemenea baze, în întreţinerea şi folosirea lor cu eficienţă sporită, cît şi în asigurarea pe această cale a continuităţii şi caracterului de masă al activităţilor sportive şi de pregătire pentru apărarea patriei.

Ca şi-n ediţia precedentă, concursul se desfăşoară pe trei etape: **de masă** *(pe centre de localităţi, cu jurizarea pînă la 31 mai);* **judeţeană** *(pe centrele de pregătire care la etapa de masă au obţinut cel puţin 135 de puncte, fără bonificaţii, cu jurizarea pînă la 15 iunie);* **republicană** *(pe centrele de pregătire care s-au situat pe locul I la etapa judeţeană, cu jurizarea între 15 septembrie – 15 octombrie). Punctele vor fi acordate atît la nivel judeţean, cît şi republican, conform unui tabel unic de jurizare stabilit de către organizatori. Iată elementele prevăzute în acest tabel, care vor fi luate în considerare numai dacă sînt complet şi definitiv realizate:* **terenuri de sport, pistă de atletism, pistă de elan şi groapă de sărituri în lungime şi în înălţime, pistă cu obstacole (fixă sau mobilă), poligon de tir, complet de materiale pentru instalarea unui poligon de tir cu arma cu aer comprimat, portic de gimnastică complet, sector pentru aruncarea mingii de oină, inovaţii şi raţionalizări în domeniul sportiv şi de P.T.A.P., panouri (colţuri) de propagandă sportivă şi de P.T.A.P., panoul fruntaşilor.**

Centrelor care se vor situa pe primele trei locuri pe ţară li se vor acorda distincţii precum şi premii în materiale şi echipament sportiv. Vor mai fi acordate, de asemenea, trei menţiuni.

Vă dorim, tuturor, mult succes!

Concursul nostru literar „Eroica'82"

A fi pionier

A fi pionier este o cinste
Şi, de aceea, copile, respectă-ţi jurămîntul.
Să înveţi bine,
Devotat să fii partidului, patriei tale
Pe care s-o aperi cu trup şi suflet.

A fi pionier înseamnă
Să iubeşti pacea
şi să lupţi pentru ea
Şi inima să bată puternic
în pieptul tău mic
atunci cînd spui CEAUŞESCU,
atunci cînd spui ROMÂNIA.

Liliana Hogaş
clasa a VI-a,
Cenaclul literar „Mugurii",
Comăneşti, judeţul Bacău

Un om adevărat, un comunist

O lumină roşiatică pîlpîia pe silueta cîtorva stînci din partea de răsărit a dealului. Satul, rămas în vale, se pierdea în aureola fumurie a răsăritului.

De nenumărate ori privisem peisajul fascinant, dar de fiecare dată privirea mi se oprea asupra unei case bătrîneşti. O casă ţărănească într-un loc retras.

În spatele zidurilor poleite cu var, ce abia mai reuşeau să-şi arate faţa la lumină, se ascundeau cămăruţe scunde, se ascundea chipul brumat de amintiri al unui om, al unui comunist, Ştefan Vasile.

Se născuse în 1900. Cunoscuse, încă din fragedă pruncie, greutăţile vieţii. Nu avea decît 7 ani cînd fusese martor la crunta răscoală din 1907, ce zguduise trupul plăpînd al unui copil fără copilărie!...

Simţise, cu întreaga fiinţă, ororile vremii şi le interpretase în felul lui de a gîndi. Sprijinise încă din adolescenţă activitatea ilegală a comuniştilor, căreia i se dăruise trup şi suflet, judecîndu-i aspru pe exploatatori; fusese drept cu sine însuşi, deseori poate se judecase mai aspru, dar niciodată mai blînd, iar cu timpul dobîndise tot ce-şi dorea: o familie numeroasă şi fericită. Maria Ştefan, soţia lui, crescuse nouă copii, dăruindu-se întru totul creşterii şi educării lor.

Acest comunist are chipul blajin, brumat de fapte adevărate. Sub graiul blînd, dar aspru la mînie, se ascunde un om înţelept, modest şi leal, un om adevărat.

L-am respectat, îl respect, îl voi respecta pentru că de la el am avut de învăţat multe: am învăţat sa preţuiesc omul, comunistul.

Niciodată n-am ştiut cum să-i mulţumesc, într-un fel aparte, pentru bunătatea cu care îmi împărtăşea din experienţa sa, mîndrindu-se nu cu ce spunea el, ci cu mine, ucenicul lui, ucenicul unui comunist, pe care l-a educat în spirit revoluţionar.

Beatrice-Diana Burcea
clasa a VIII-a,
Şcoala generală Neatîrnarea,
judeţul Tulcea

Am ascultat şi eu suflarea pămîntului

Am ascultat şi eu suflarea pămîntului. Caldă ca pîinea scoasă din cuptor, aburind prin fîntîna ochilor cuprinşi de neastîmpărul cunoaşterii. Dar să vă povestesc.

La cariera de cuarţită din împrejurimile satului nostru lucrează mama. Ea îmi povestea adesea despre comorile ascunse cu grijă în pîntecele dealurilor, despre hărnicia şi pasiunea „căutătorilor de comori", despre „frăgezimea" pietrei numită cuarţită, pîinea de toate zilele a uzinei de fero-aliaje din Tulcea. „Vino să vezi!" – mi-a zis. Şi într-o zi m-am dus. Am urcat dealul pe jos, împreună, suind parcă treptele unui amfiteatru necunoscut. Peste tot maşini, instalaţii, utilaje moderne şi oameni, oameni mai tari ca stînca, iar pe frunţile lor, pe îmbrăcămintea lor, pe întreaga făptură a lor, străluceau efortul muncii şi satisfacţia. O, mîndri şi plini de demnitate sînt minerii! Minunată şi eroică este încleştarea dintre om şi natură! Numai aşa îţi dai seama de forţa şi măreţia omului şi o copleşitoare emoţie te cuprinde.

Acolo sus, pe deal, în urma unei „puşcări masive", am ascultat suflarea pămîntului. Calmă, liniştită, îmbietoare, după explozia ce avea să aducă la suprafaţă comorile, cuarţita, minereu de mare valoare pentru industrie, suflarea aceasta a pămîntului este o părticică din inima şi sufletul patriei şi-al poporului nostru paşnic şi eroic.

Violeta Băjan
clasa a VI-a, Cerna

COPIII SATULUI
Ţepeş Vodă,
BUNI SPORTIVI ŞI GOSPODARI

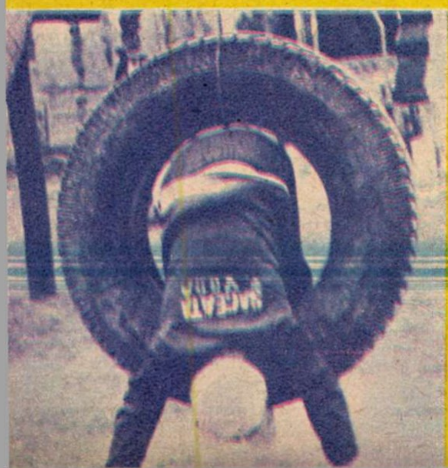

La mai puţin de 30 de km de Constanţa se află un sat cu nume frumos de domnitor, un sat cu oamei harnici şi inimoşi, dar şi un sat a cărui şcoală (unitatea numără cu puţin peste 200 de pionieri) este plină de lucruri extraordinare. Aici, la Ţepeş Vodă, fiinţează primul cineclub şcolar sătesc; pionierii sînt binecunoscuţi pentru pasiunea lor pentru sericicultură, dar şi pentru dăruirea cu care îngrijesc plantaţia lor de duzi, care va asigura baza furajeră şi pentru viitorii ani. Tot ei, copiii, au reuşit cu mijloace proprii, din materiale refolosibile şi adaptate cu spirit gospodăresc şi multă ingeniozitate, să-şi amenajeze o bază sportivă şi de pregătire pentru apărarea patriei, nu numai extrem de bogată în elemente, dar şi foarte originală. Acesta este şi motivul pentru care reporterul a poposit aici: pentru a-i cunoaşte pe autorii acestei frumoase realizări şi totodată cîştigătorii premiului întîi al concursului pentru cea mai bună bază sportivă şi de pregătire pentru apărarea patriei.

Şcoala este veche, dar dascăli cu dăruire şi vocaţie pentru mereu tinerele generaţii de copii ai satului au întinerit-o într-atît, încît ea arată astăzi asemeni oricărei şcoli moderne de oraş.

— Iubesc şcoala aceasta pentru că aici am învăţat şi eu, şi tot aici învaţă fiica mea, ne mărturisea tovarăşa directoare Rădulescu. Din şcoală au plecat mulţi fii ai satului care au învăţat aici, au ajuns oameni de ispravă şi ne fac cinste.

Privim în jur. Curtea de joacă e curată şi orînduită, cu straturi de flori şi arbori ornamentali; alături, împrejmuită cu un gard de beton, baza sportivă şi de pregătire pentru apărarea patriei, extrem de bine dotată şi în care fiecare metru pătrat a fost folosit la maximum.

Dintr-un salcîm vechi pe care a fost montată o scară după cum se poate vedea în imagine, porneşte, pe un cablu suspendat care traversează gardul bazei, un „teleferic" cu care este plăcut să te plimbi dacă cunoşti şi „regula jocului". La salcîmul cu pricina, însă, nu se ajunge tocmai simplu, ci prin escaladarea gardului cu ajutorul unei frînghii suspendate. Bîrna, sau cum îi mai spun în glumă copiii „puntea suspinelor" — este făcută dintr-o ţeavă de beton care fusese spartă şi care nu mai folosea nimănui. Ei au luat-o şi au consolidat-o pe doi piloni de susţinere bătuţi în pămînt. Tot din acelaşi tip de material a fost construit şi „naiul" sau „scara pisicii" cum i se mai spune. Ce să mai vorbim de „tobogan", care nu-i chiar ceea ce se poate vedea într-un parc de distracţii pentru copii, dar care este extrem de util pentru deprinderea coborîrii pe terenuri în pantă sau accidentate.

Deşi soarele s-a ascuns în nori şi rafale de vînt ca-n Dobrogea fac ca în obiectivul fotoreporterului să se năpustească trombe de praf, norocul este totuşi de partea lui. Pe terenul de sport, amenajat şi ca pistă aplicativă, clasa a VII-a îşi desfăşoară obişnuita oră de pregătire pentru apărarea patriei.

Sperăm ca imaginile pe care vi le prezentăm să fie mai elocvente decît orice comentariu cu privire la buna pregătire a acestor pionieri, la ambiţia fetelor de a trece fiecare element al complexului cu punctaj maxim şi mai ales să-şi demonstreze buna condiţie fizică şi curajul.

Lecţia s-a terminat şi, iată, copiii sînt dornici să ne vorbească (nu se laudă, dimpotrivă, vorbesc firesc şi cu modestie):

— Mai avem încă multe de făcut pentru baza aceasta a noastră. Acum refacem un cablu suspendat pentru trecere în căţărare. El va simula trecerea peste un rîu, să spunem, sau peste o prăpastie. Deocamdată consolidăm stîlpii care-l vor susţine (Marian Neamţu).

— Anul trecut şcoala noastră a obţinut premiul întîi la concursul republican pentru cea mai bună bază sportivă şi de pregătire pentru apărarea patriei şi ne-am bucurat cu toţii, pentru că efectiv a lucrat fiecare detaşament la executarea ei. Ne-au ajutat foarte mult tovarăşii profesori, ca şi uteciştii de la S.M.A., care sînt şi dînşii foşti elevi ai şcolii. Tot ce se află aici pe teren ca elemente de pregătire sînt, practic, realizate din materialele care nu mai aveau nici o utilizare (fratele geamăn al lui Marian, Iulian).

— Dar ideile cine vi le-a furnizat, pentru că ni se par a fi extrem de originale? Şi apoi sînt aici pe terenul vostru 45 de elemente şi aparate, faţă de cele şase obligatorii unei piste obişnuite.

— Tovarăşul profesor Constantin Rădulescu, pe care îl iubim cu toţii. De la dînsul am învăţat nu numai să îndrăgim munca, ci şi să descoperim cu mintea lucruri mereu noi, să îndrăgim sportul şi drumeţiile, să visăm la drumul stelelor pe bolta albastră — avem o lunetă pe care o purtăm cu noi şi în expediţiile „Cutezătorii" — (Maria Mihăilă).

— Am auzit şi că sînteţi nerăbdători ca în anul 1984 să priviţi prin luneta voastră cometa Halley!

—Ne-am luat rămas bun de la copiii satului Ţepeş Vodă cu convingerea ca şi în acest an, aşa cum de altfel spun şi versurile cîntecului clubului sportiv şcolar „Săgeata", ei se vor strădui să fie primii atît în sport, cît şi la învăţătură.

E. TEODORU